

**Vyšší odborná škola zdravotnická, Střední zdravotnická škola a
Obchodní akademie, Trutnov**

Školní vzdělávací program
PRAKTICKÁ SESTRA
(verze 01)

Č. j. VOŠZTU/857/2018

ze dne 30.8. 2018

Schvaluji platnost a účinnost tohoto ŠVP:

.....
podpis ředitele školy

Obor vzdělání: Praktická sestra

Kód oboru : 53-41-M/03

Obsah školního vzdělávacího programu

1	Úvodní identifikační údaje.....	3
2	Profil absolventa	4
2.1	Uplatnění absolventa	4
2.2	Výčet kompetencí praktické sestry	4
2.3	Způsob ukončení vzdělávání	12
3	Charakteristika vzdělávacího programu.....	12
3.1	Celkové pojetí vzdělávání	12
3.2	Organizace výuky	13
3.3	Způsob hodnocení žáků	14
3.4	Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných	15
3.4.1	Vzdělávání žáků mimořádně nadaných	16
3.4.3	Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním	18
3.5	Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence	18
3.6	Podmínky pro přijímání ke vzdělávání.....	18
3.7	Způsob ukončení vzdělávání	19
4	Rozpracování vzdělávacích oblastí a obsahových okruhů v RVP do ŠVP.....	20
5	Učební plán.....	21
6	Personální a materiální zabezpečení vzdělávání.....	22
6.1	Personální podmínky školy	22
6.2	Materiální podmínky školy.....	24
7	Spolupráce se sociálními partnery při realizaci ŠVP	25
8	Učební osnovy předmětů.....	26
8.1	Český jazyk a literatura	26
8.2	Anglický jazyk.....	39
8.3	Latinský jazyk.....	53
8.4	Občanská nauka	57
8.5	Dějepis	64
8.6	Matematika	70
8.7	Fyzika	77
8.8	Chemie	77
8.9	Biologie	81
8.10	Informační a komunikační technologie	90
8.11	Tělesná výchova	96
8.12	Ekonomika.....	107
8.13	Výchova ke zdraví	112
8.14	První pomoc.....	116
8.15	Psychologie a komunikace	123
8.16	Klinická propedeutika.....	133
8.17	Somatologie	139
8.18	Mikrobiologie, epidemiologie a hygiena.....	147
8.19	Kapitoly z vnitřního lékařství	152
8.20	Kapitoly z chirurgii.....	158
8.21	Ošetrovatelství	165
8.22	Ošetrování nemocných	186
8.23	Seminář z psychologie.....	208
8.24	Seminář ze somatologie.....	216

1 Úvodní identifikační údaje

Název školy	Vyšší odborná škola zdravotnická, Střední zdravotnická škola a Obchodní akademie, Trutnov
--------------------	--

Adresa školy Procházkova 303, 541 01 Trutnov

Zřizovatel Královéhradecký kraj

Adresa zřizovatele Krajský úřad Královéhradeckého kraje, Pivovarské nám. 1245,
50003 Hradec Králové

Název ŠVP **Praktická sestra**

Kód a název oboru vzdělání 53-41-M/03 Praktická sestra

Dosažený stupeň vzdělání Střední vzdělání s maturitní zkouškou, kvalifikační úroveň EQF4

Délka a forma vzdělávání 4 roky v denní formě vzdělávání

Jméno ředitele Mgr. Bc. Roman Hásek

Školské poradenské středisko tvoří: výchovný poradce, školní metodik prevence rizikového chování a psycholog.

Zastoupeni těmito: Mgr. Zástavová Stanislava, Mgr. Lenka Talábová
Mgr. Vymlátilová Milena, PhDr., Mgr. Komárek Tomáš.

kontaktní osobu pro spolupráci s Pedagogicko -psychologickou poradnou:
Mgr. Zástavová Stanislava, Mgr. Lenka Talábová – výchovný poradce

Kontakty na školu tel.: 499 840 092 **fax:** 499 811 302

e-mail: zdravstu@szstrutnov.cz <http://www.szstrutnov.cz>

Datum platnosti ŠVP od 1. září 2018 počínaje 1. ročníkem

Datum účinnosti 1. září 2018

2 Profil absolventa

Název školy:	Vyšší odborná škola zdravotnická, Střední zdravotnická škola a Obchodní akademie, Trutnov
Zřizovatel:	Královéhradecký kraj
Název ŠVP:	Praktická sestra
Kód a název oboru:	53-41-M/03 Praktická sestra
Stupeň vzdělání:	střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma vzdělávání:	4 roky denní formy vzdělávání,
Platnost ŠVP:	od 1. 9. 2018 počínaje prvním ročníkem

2.1 Uplatnění absolventa

Absolvent se uplatní ve zdravotnických zařízeních lůžkového i ambulantního charakteru a při poskytování komunitní nebo domácí zdravotní péče i jako zdravotnický pracovník v zařízeních sociálních služeb, zejména v léčebnách dlouhodobě nemocných, v zařízeních geriatrické péče a v zařízeních hospicové a respitní péče.

Absolvent je způsobilý vykonávat povolání praktická sestra v rozsahu stanoveném vyhláškou č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů.

2.2 Výčet kompetencí praktické sestry

- a) **Učit se poznávat**, tj. osvojit si nástroje pochopení světa a rozvinout dovednosti potřebné k učení se, prohloubit si v návaznosti na základní vzdělání poznatky o světě a dále je rozšiřovat.

Vzdělávání směřuje k:

- rozvoji základních myšlenkových operací žáků (analýza, syntéza, indukce, dedukce, generalizace, abstrakce, konkretizace, srovnávání, uspořádání, třídění aj.), jejich paměti a schopnosti koncentrace;
- osvojení obecných principů a strategií řešení problémů (praktických i teoretických), stejně jako dovedností potřebných pro práci s informacemi;
- vytvoření – na základě osvojení podstatných faktů, pojmů a generalizací – takové struktury poznání žáků v jednotlivých oblastech středoškolského odborného vzdělávání, na jejímž základě lépe porozumí světu, ve kterém žijí, a pochopí nezbytnost udržitelného rozvoje;
- k prohloubení a rozšíření vědomostí žáků o světě, který je obklopuje;
- porozumění potřebným vědeckým, technickým a technologickým metodám, nástrojům a pracovním postupům z různých oborů lidské činnosti a poznání (které tvoří obsah středoškolského vzdělávání) a k rozvíjení dovedností jejich aplikace;
- osvojení poznatků, pracovních postupů a nástrojů potřebných pro kvalifikovaný výkon povolání a pro uplatnění se na trhu práce;
- rozvoji dovednosti žáků učit se a být připraven celoživotně se vzdělávat.

- b) Učit se pracovat a jednat**, tj. naučit se tvořivě zasahovat do prostředí, které žáky obklopuje, vyrovnávat se s různými situacemi a problémy, umět pracovat v týmech, být schopen vykonávat povolání a pracovní činnosti, pro které byl připravován.

Vzdělávání směřuje k:

- formování aktivního a tvořivého postoje žáků k problémům a k hledání jejich různých řešení;
- adaptabilitě žáků na nové podmínky, k jejich schopnosti tvořivě do těchto podmínek zasahovat, tj. k flexibilitě a kreativitě žáků;
- rozvoji aktivního přístupu žáků k pracovnímu životu a profesní kariéře včetně schopnosti přizpůsobovat se změnám na trhu práce;
- zodpovědnému, tj. cílevědomému, soustředěnému, vytrvalému a pečlivému přístupu žáků k týmové i samostatné práci;
- vytváření odpovědného přístupu žáků k plnění povinností a k respektování stanovených pravidel;
- tomu, aby žáci uměli správně odhadovat své možnosti a schopnosti, zvažovali a respektovali možnosti a schopnosti jiných lidí;
- rozvoji dovedností potřebných k vyjednávání, diskusi, případnému kompromisu, k obhájení svého stanoviska i přijímání stanoviska jiných;
- tomu, aby chápali práci a pracovní činnosti jako příležitost k seberealizaci.

- c) Učit se být**, tj. rozumět vlastní osobnosti a jejímu utváření, jednat v souladu s obecně přijímanými morálními hodnotami, se samostatným úsudkem a osobní zodpovědností.

Vzdělávání směřuje k:

- rozvoji tělesných i duševních schopností a dovedností žáků;
- prohlubování dovedností potřebných k sebereflexi, sebepoznání a sebehodnocení;
- utváření adekvátního sebevědomí a aspirací žáků;
- utváření a kultivaci svobodného, kritického a nezávislého myšlení žáků, k rozvoji jejich úsudku a rozhodování;
- přijímání odpovědnosti žáků za vlastní myšlení, rozhodování, jednání, chování a cítění;
- kultivaci emočního prožívání žáků, včetně prožívání a vnímání estetického;
- k rozvoji kreativity a imaginace žáků;
- k rozvoji volných vlastností žáků;
- k rozvoji specifických schopností a nadání žáků.

- d) Učit se žít společně**, učit se žít s ostatními, tj. umět spolupracovat s ostatními, být schopen podílet se na životě společnosti a nalézt v ní své místo.

Vzdělávání směřuje k:

- tomu, aby žáci respektovali lidský život a jeho trvání jako vysokou hodnotu;
- vytváření úcty k živé i neživé přírodě, k ochraně a zlepšování přírodního a ostatního životního prostředí a k chápání globálních problémů světa;
- prohlubování osobnostní, národnostní a občanské identity žáků, jejich připravenosti tuto identitu chránit, ale současně také respektovat identitu jiných lidí;
- tomu, aby se žáci ve vztahu k jiným lidem oprostili od předsudků, xenofobie,

intolerance, rasismu, agresivního nacionalismu, etnické, náboženské a jiné nesnášenlivosti;

- utváření slušného a odpovědného chování žáků v souladu s morálními zásadami a pravidly společenského chování;
- tomu, aby žáci cítili potřebu aktivně se zapojit do občanského života a spolupracovat na zachování demokracie a jejím zdokonalování, aby jednali v souladu se strategií udržitelného rozvoje;
- rozvoji komunikativních dovedností žáků a dovedností potřebných pro hodnotný partnerský život i pro život v širším (pracovním, rodinném, zájmovém aj.) kolektivu.

Kompetence absolventa

Vzdělávání v daném oboru směřuje v souladu s cíli středního odborného vzdělávání k tomu, aby si žáci vytvořili následující klíčové a odborné kompetence.

Klíčové kompetence

a) Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, tzn., že absolventi by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

b) Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy, tzn., že absolventi by měli:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;

- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

c) **Komunikativní kompetence**

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích, tzn., že absolventi by měli:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata;
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě);
- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení.

d) **Personální a sociální kompetence**

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů, tzn., že absolventi by měli:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí;
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;

- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

e) Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury, tzn., že absolventi by měli:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě;
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

f) Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni optimálně využívat svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení, tzn., že absolventi by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze;
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady;
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání;
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle;

- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků;
- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi.

g) Matematické kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, tzn., že absolventi by měli:

- správně používat a převádět běžné jednotky;
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení;
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru;
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

h) Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi pracovali s osobním počítačem a jeho základním a aplikačním programovým vybavením, ale i s dalšími prostředky ICT, a využívali adekvátní zdroje informací a efektivně pracovali s informacemi, tzn., absolventi by měli:

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- učit se používat nové aplikace;
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky on-line a off-line komunikace;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

Odborné kompetence

- a) Poskytovat nebo zajišťovat bez odborného dohledu a bez indikace a v souladu s diagnózou stanovenou lékařem nebo zubním lékařem základní ošetrovatelskou**

péči a podílet se pod odborným dohledem nebo přímým vedením všeobecné sestry, dětské sestry nebo porodní asistentky na poskytování specializované nebo vysoce specializované ošetrovatelské péče.

Tzn., aby absolventi byli schopni zejména:

- poskytovat ošetrovatelskou péči v souladu s danými postupy, právními předpisy a standardy;
- sledovat a zaznamenávat fyziologické funkce pacienta za použití zdravotnických prostředků, jeho fyzický a psychický stav a schopnost příjmu potravin;
- provádět komplexní hygienickou péči, včetně prevence proleženin a opruzenin, sledovat poruchy celistvosti kůže;
- rozdělovat stravu pacientům podle diet a dbát na jejich dodržování, dohlížet na dodržování pitného režimu, sledovat bilanci tekutin pečovat o vyprazdňování;
- aplikovat zábaly, obklady, léčivé koupele, teplé a studené procedury;
- provádět sociální aktivizaci zejména v rámci péče o seniory;
- pečovat o zajištění psychické pohody pacienta, pocitu jistoty, bezpečí a sociálního kontaktu;
- vykonávat činnosti při zajištění herních aktivit dětí;
- provádět ve spolupráci s fyzioterapeutem, ergoterapeutem, všeobecnou sestrou, dětskou sestrou a porodní asistentkou rehabilitační ošetrovatelství včetně metod bazální stimulace;
- pečovat o močové katetry pacientů starších 3 let (péči o močové katetry se rozumí zejména hygiena genitálu, dezinfekce katetru, výměna močového sáčku);
- ošetřovat periferní žilní vstupy;
- zajišťovat činnosti spojené s přijetím, přemístováním a propuštěním pacientů;
- poskytovat a zajišťovat psychickou podporu umírajícím a jejich blízkým a po stanovení smrti lékařem zajišťovat péči o tělo zemřelého a činnosti spojené s úmrtím pacienta;
- vykonávat v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých prostředků a činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení zdravotnických prostředků vč. prádla, jejich dezinfekci a sterilizaci a zajišťování jejich dostatečné zásoby;
- vykonávat činnosti při stálé připravenosti pracoviště včetně jeho vybavení a funkčnosti zdravotnických prostředků;
- při všech činnostech dbát na dodržování hygienicko-epidemiologického režimu v souladu s právními předpisy;
- provádět zápisy do zdravotnické dokumentace a vykonávat administrativní činnosti související s poskytováním zdravotní péče, pracovat s informačním systémem pracoviště;
- poskytovat pacientovi informace v souladu se svou odbornou způsobilostí a pokyny lékaře, dbát na ochranu osobních údajů;
- motivovat a edukovat jednotlivce, rodiny a skupiny osob k přijetí zdravého životního stylu a k péči o sebe;

- při komunikaci s pacienty a dalšími osobami jednat v souladu se společenskými pravidly a profesní etikou, zohledňovat jejich osobnostní, sociální a kulturní specifika; zvládat základní komunikaci s pacienty v cizím jazyce;
- spolupracovat v rozsahu své odborné způsobilosti při řešení následků mimořádné události nebo krizové situace, poskytnout neodkladnou první pomoc;
- pracovat jako člen zdravotnického týmu, dbát na dodržování pracovněprávních norem a interních předpisů zařízení.

b) Vykonávat bez odborného dohledu na základě indikace lékaře nebo zubního lékaře jednoduché výkony při poskytování zdravotní péče.

Tzn., aby absolventi byli schopni zejména:

- podávat léčivé přípravky s výjimkou radiofarmak v rozsahu stanoveném vyhláškou č. 55/2011 Sb., odst. 2 a), ve znění pozdějších předpisů,
- provádět odsávání sekretů z horních cest dýchacích u pacientů při vědomí starších 10 let a zajišťovat jejich průchodnost;
- zavádět a udržovat inhalační a kyslíkovou terapii, odebírat kapilární a žilní krev a jiný biologický materiál;
- provádět vyšetření biologického materiálu získaného neinvazivní cestou a kapilární krve;
- provádět ošetření nekomplikovaných chronických ran, ošetřovat stomie;
- podávat potraviny pro zvláštní lékařské účely.

c) Pod odborným dohledem zubního lékaře zpracovávat dentální materiály v ordinaci a vykonávat činnost zubní instrumentárky.

d) Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci.

Tzn., aby absolventi:

- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. pacientů, klientů, návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem;
- znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
- osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci s přístroji a u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeje apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a byli schopni zajistit odstranění závad a možných rizik;
- znali systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce).

e) Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce a zdravotních služeb

Tzn., aby absolventi:

- chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména pracoviště, tj. zdravotnického nebo sociálního zařízení;
- dodržovali stanovené normy (standardy) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti;
- dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality poskytovaných služeb, zohledňovali požadavky pacientů a jiných klientů.

f) Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje.

Tzn., aby absolventi:

- znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;
- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) také možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady;
- efektivně hospodařili s finančními prostředky;
- nakládali se zdravotnickými prostředky i materiálem, energiemi, odpady, vodou a jinými pracovními prostředky ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

2.3 Způsob ukončení vzdělávání

Konání maturitní zkoušky se řídí školským zákonem a příslušným prováděcím právním předpisem. Maturitní zkouška je dokladem o získání středního vzdělání s maturitní zkouškou je vysvědčení o maturitní zkoušce.

Profilová část maturitní zkoušky: ředitel školy určí nabídku povinných zkoušek tak, že jedna z povinných zkoušek musí být konána formou praktické zkoušky, druhá z ošetřovatelství třetí výběr mezi předměty psychologie a somatologie.

Podmínky zdravotní způsobilosti jsou stanoveny v nařízení vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

3 Charakteristika vzdělávacího programu

3.1 Celkové pojetí vzdělávání

Školní vzdělávací program připravuje žáky na zvládnutí úkolů středních zdravotnických pracovníků, kteří budou pracovat pod odborným dohledem při dosažitelnosti a s pomocí jiného zdravotnického pracovníka, který má vyšší kvalifikaci. V oblasti odborného vzdělávání se zaměří především na zvládnutí odborných ošetřovatelských výkonů a postupů a na vytváření žádoucích profesních postojů, návyků a dalších osobnostních kvalit zdravotnického pracovníka. Žáci budou vedeni k pečlivosti a odpovědnosti za kvalitu své práce, k ochotě a trpělivosti při poskytování ošetřovatelské péče a jednání s pacienty a k respektování jejich psychických a somatických potřeb.

Důraz bude kladen na uplatňování znalostí psychologie, a to jak při jednání s klienty, tak i při spolupráci s ostatními členy zdravotnického týmu.

Žáci budou vzděláváni tak, aby získali pozitivní hodnotovou orientaci potřebnou nejen pro pracovní, ale i osobní a občanský život a byli připraveni dále se soustavně vzdělávat.

V průběhu vzdělávání si žáci osvojí odborné a klíčové kompetence na úrovni odpovídající jejich schopnostem a studijním předpokladům. Klíčové kompetence si budou žáci osvojovat během celého studia ve všeobecných i odborných předmětech. Odborné kompetence budou rozvíjeny zvláště v rámci odborné praxe, která je nedílnou součástí vzdělávacího procesu žáků.

Osvojování a rozvíjení klíčových a odborných kompetencí bude realizováno pomocí různých vyučovacích metod, především metod motivačních a aktivizačních a metod rozvíjejících samostatnost, tvořivost a spolupráci. Při výuce bude využívána moderní didaktická technika, která umožňuje zpestřit výuku a využít výukové programy. Žáci budou vedeni k využívání školního informačního centra. Dalšími způsoby rozvíjení klíčových i odborných kompetencí jsou dílčí projekty a pestrá nabídka zájmových aktivit.

Průřezová témata jsou ve školním vzdělávacím programu začleněna do jednotlivých vyučovacích předmětů, vážou se k obsahu předmětů a přirozeně je rozvíjejí. Jsou realizována také výchovným působením třídních a všech ostatních učitelů, dílčími projekty, soutěžemi, účastí na divadelních představeních, vydáváním školního časopisu a dalšími aktivitami.

3.2 Organizace výuky

Pro vzdělávání žáků jsou využívány především učebny ve školní budově. K optimálnímu využití pomůcek a didaktické techniky jsou všechny učebny školy vybudovány a vybaveny jako odborné učebny pro určitý předmět. Většina učeben umožňuje využívat PC s dataprojektorem a videoprojekci.

Na výuku odborných předmětů, které jsou organizovány jako praktické cvičení (ošetřování nemocných, ošetřovatelství, první pomoc, psychologie a komunikace), jsou třídy děleny na 2 - 4 skupiny. Předmět ošetřování nemocných je vyučován na smluvně zajištěných odděleních nemocnice v Trutnově a v některých dalších zařízeních viz kapitola: Spolupráce se sociálními partnery). Ve všeobecně vzdělávacích předmětech se třídy dělí na skupiny v cizích jazycích, také v informačních a komunikačních technologiích a v tělesné výchově. Školní vyučování je doplněno odbornou praxí v nemocničních zařízeních, exkurzemi, přednáškami a besedami.

Ve třetím ročníku v závěru školního roku žáci absolvují souvislou odbornou praxi. Jejím cílem je upevnění dosud získaných odborných znalostí a dovedností a samostatné začlenění do ošetřovatelského týmu. Odborná praxe podstatně přispívá ke zkvalitnění organizace ošetřovatelských činností a k rozšiřování komunikativních dovedností. O průběhu své odborné praxe si žáci vedou záznam v denících praxe, který jím potvrzuje odpovědná sestra daného oddělení. Každý den v průběhu praxe mají žáci možnost konzultovat ošetřovatelské postupy s odbornou učitelkou, která daný den vykonává dozor při souvislé odborné praxi. Výsledky, kterých dosáhli při odborné praxi, jsou zahrnuty do celkového hodnocení předmětu ošetřování nemocných.

Škola také každoročně na podzim organizuje soutěž v první pomoci pro žáky základních škol. Při organizačním zajištění soutěže aktivně spolupracují odborné učitelky a žáci školy.

Žáci druhého, třetího i čtvrtého ročníku se každý rok zapojují (v rámci „Dne psychologie“) do soutěže v psychologii a komunikaci. Vítězové školního kola postupují do krajské soutěže.

Každoročně je organizována soutěž v uměleckém přednesu, jejíž vítězové mohou reprezentovat školu v celostátním kole této soutěže zdravotnických škol.

Na přelomu kalendářního roku se uskuteční soutěže v českém, anglickém a německém jazyce. Žáci s nejlepšími výsledky pak postupují do okresních, popř. i do krajských kol.

Pro žáky tříd prvního ročníku jsou pořádány lyžařské výcvikové kurzy. Ve druhém ročníku jsou rovněž pro všechny žáky organizovány turisticko-vodácké kurzy na raftech na Orlici nebo u moře v Chorvatsku. (dle podmínek a možností žáků).

Žáci oboru praktická sestra absolvují během studia povinné odborně zaměřené exkurze, které tvoří součást výuky jednotlivých odborných předmětů.

V každém školním roce jsou do výuky zařazována filmová, divadelní a koncertní představení podle aktuální nabídky kin a divadel. Pro žáky jsou vybírána taková představení, která obohatí jejich kulturní rozhled a souvisejí s učivem, které je prezentováno v osnovách. Žáci navštěvují také výstavy uměleckého i technického charakteru a výstavy, které jsou zaměřeny na zdravotnickou techniku a rehabilitační pomůcky.

Žáci spolupracují s vyučujícími při prezentaci školy na veřejnosti. Jde o prezentaci školy v rámci Dne otevřených dveří, ale také na veletrhu středních škol, na kterém škola pravidelně představuje svou činnost.

V průběhu školního roku jsou pro žáky 1. - 3. ročníku organizovány tři projektové dny. Koncem září se uskutečňuje Den jazyků, kdy se formou prezentací jednotlivé třídy seznamují s jazykovými a kulturními zvláštnostmi zemí EU. Součástí programu bývají soutěže tříd v jazykových dovednostech, setkání a besedy s cizinci a podobně. V předvánočním období se třídy zapojují do sportovního dne, který je kromě soutěže tříd v rozličných pohybových aktivitách věnován i seznamování s netradičními sporty. V termínu Světového dne zdraví se uskutečňuje soutěž tříd spočívající v prezentaci různých preventivních zdravotnických programů. Všechny projektové dny mají charakter soutěží o ceny a umístění třídy v soutěži je pro třídní kolektivy prestižní záležitostí. Projektové dny nejsou jen zábavnou formou vyučování, ale znamenají vždy současně naplňování odpovídajících výukových a výchovných cílů.

V rámci prevence sociálních a patologických jevů se žáci aktivně zapojují do boje proti kouření a zneužívání návykových látek – připravují si program pro žáky základních škol, který také prezentují v rámci hodin výchovy ke zdraví.

Výchovný poradce zajišťuje pro žáky čtvrtých ročníků kariérové poradenství cyklem přednášek o možnostech studia, vyhledávání informací o dalším studiu a vyplňování přihlášek. Žáci absolventských ročníků mají možnost individuálních návštěv dnů otevřených dveří na vysokých školách či vyšších odborných školách podle svého zájmu.

3.3 Způsob hodnocení žáků

Kritéria pro hodnocení a klasifikaci žáků jsou vždy pro určité skupiny předmětů přesně stanoveny v klasifikačním a sankčním řádu školy. Učitelé školy jsou vedeni k tomu, aby při hodnocení a pedagogické diagnostice dodržovali následující zásady:

- Hodnocení žáka má mít motivační charakter (má být hodnocen momentální výkon žáka a také v kontextu hodnocení třídy, žáci by měli mít možnost porovnat své výkony navzájem).
- Důležitá je zpětná vazba, při každém hodnocení výkonů žáků je třeba vycházet z potřeb žáka mít validní informace o svých výsledcích a výkonech, cílem není klasifikace, ale míra úspěšnosti.
- Je třeba pracovat s chybou, na chyby je třeba upozorňovat, ale nedělat z nich tragédii, žák se má z chyby poučit, aby chyby v budoucnu co nejméně opakoval. Je nutné důkladně zvažovat závažnost chyb, odlišit chyby, které zásadně ovlivní výsledek snažení žáka a které celkový výsledek výrazně neovlivní, mají jen doprovodný charakter.
- Je nutné stanovit pravidla klasifikace předem. Jednotná pravidla klasifikace vycházejí z klasifikačního řádu školy, slouží k základnímu přehledu žáků v této oblasti a umožňují předcházet zbytečným nedorozuměním.

- Nedílnou součástí hodnocení výkonů žáků je slovní hodnocení, které umožní zhodnotit předvedený výkon v širším kontextu. V tomto směru je pro posílení motivace žáka efektivnější pochvala, než veřejné pokárání za špatně provedený výkon.
- Hodnocení a diagnostika má být pro žáka návodem, jak se učit efektivně, jaké je třeba volit metody učení a opakování, jakých nedostatků se vyvarovat.
- Při hodnocení žáků se specifickými poruchami učení je nutné zvolit citlivý způsob hodnocení výkonu žáka. Je nezbytné žákům stanovit delší časový prostor zejména pro dohotovení písemných prací a při jejich hodnocení vycházet z příslušné specifické poruchy učení, kterou žák trpí.
- Hodnocení odborné praxe má specifický charakter a řídí se kritérii podrobně specifikovanými ve školním řádu.
- Soustavně vést žáky k objektivizaci sebehodnocení.
- Pravidla klasifikačního řádu a nedodržování výše uvedených zásad hodnocení jsou se žáky projednávány třídními učiteli v třídnických hodinách, následně se řeší ve studentských radách, tj. na schůzkách zástupců tříd a ředitelem školy s účastí výchovného poradce.

3.4 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

3.4.1 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Při vzdělávání žáků s vývojovými poruchami učení škola postupuje v souladu s doporučením pedagogicko-psychologické poradny, která stanoví, které formy a metody vzdělávání jsou pro tyto žáky nejvhodnější a jak postupovat při jejich hodnocení. S aktuálním stavem žáků s poruchami učení a doporučeními k jejich studiu jsou seznamováni všichni učitelé, kteří tyto žáky učí, na zářijové pedagogické radě. Problémy těchto žáků řeší průběžně třídní učitel ve spolupráci s výchovným poradcem. Pro žáky s poruchou učení nabízí v případě zájmu jednotliví vyučující doučování ve svých konzultačních hodinách.

Konkrétně se práce v jednotlivých skupinách předmětů projevuje:

OŠETŘOVATELSTVÍ, VÝCHOVA KE ZDRAVÍ, SOMATOLOGIE, ZÁKLADY EPID. A HYGIENY, KLINICKÁ PROPEDEUTIKA, PSYCHOLOGIE A KOMUNIKACE

Při výuce používáme širokou škálu pomůcek (různé typy tabulí, počítačová grafiku, diagramy, schémata, zvýrazňování, podtrhování textu a vyobrazení předmětů). Opakujeme předchozí i nové učivo různými způsoby, často pro opakování používáme skupinové vyučovací metody, při kterých se žáci cítí lépe, než když pracují pouze sami. Ve výuce těchto žáků využíváme variabilní metody a postupy, problémové a projektové vyučování, samostudium, práci s informačními a komunikačními technologiemi aj. Často pracujeme s pracovními listy, kde žáci jen doplňují některé poznatky z výuky. Žáci potřebují pocítovat vstřícnost při vyhledávání pomoci. Učitel poskytuje žákovi potřebné množství podpory a zpětnou vazbu.

MATEMATIKA, BIOLOGIE, CHEMIE, FYZIKA, EKONOMIKA, INFORMAČNÍ TECHNIKA

Při hodnocení žáků se specifickými poruchami učení hodnotíme je samotné a srovnáváme jejich dílčí úspěchy či nedostatky s jejich vlastní osobou, jejich možnostmi a schopnostmi. Umožňujeme dyskalkulíkovi zažít pocit úspěchu, poskytujeme mu takové podmínky, které pomohou odhalit,

co doopravdy umí a dovede. U každého žáka se porucha projevuje jiným způsobem, tedy každému vyhovuje něco jiného. Preferujeme ústní formy zkoušení před písemnou. Nehodnotíme chyby v písemném projevu, zaměřujeme se na obsahovou správnost. V písemných pracích kontrolujeme nejen výsledky, ale i správnost postupu: může docházet k chybám v důsledku neschopnosti vypořádat se s grafickým prostorem nebo v důsledku neschopnosti dodržet nutnou úpravu. Dáváme dostatek času na vypracování úkolu, do celkové známky z prověrek nezapočítáváme úroveň písma. Žák by měl řešit slovní úlohy až po přečtení učitelem, a měl by vidět příklady napsané, dáváme předtištěné kontrolní práce. Umožňujeme žákovi používat kompenzační pomůcky (např. kalkulačka).

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA, OBČANSKÁ NAUKA, DĚJEPIS

Pokud je to možné, žák s vývojovou poruchou není vystavován úkolům, které jsou pro něj vzhledem k poruše obtížně zvladatelné (např. hlasité čtení před celou třídou nebo přemíra přepisování u dysgrafiků). U písemných slohových prací je vzhledem ke své poruše žák z pravopisu hodnocen známkou o stupeň lepší, než jaké dosáhl. Při psaní diktátů připraví vyučující pro žáka text tak, aby mohl pravopisné jevy pouze doplňovat. Při písemném prověřování znalostí je žákovi navýšen časový limit.

V předmětech :Občanská nauka, dějepis, zeměpis. Pokud je to možné, žák s vývojovou poruchou není vystavován úkolům, které jsou pro něj vzhledem k poruše obtížně zvladatelné (např. hlasité čtení před celou třídou nebo přemíra přepisování u dysgrafiků). Při písemném prověřování znalostí je žákovi navýšen časový limit.

CIZÍ JAZYKY

Pokud je to možné, žák s vývojovou poruchou není vystavován úkolům, které jsou pro něj vzhledem k poruše obtížně zvladatelné (např. hlasité čtení před celou třídou nebo přemíra přepisování u dysgrafiků). U písemných slohových prací je vzhledem ke své poruše žák z pravopisu hodnocen známkou o stupeň lepší, než jaké dosáhl. Při psaní diktátů připraví vyučující pro žáka text tak, aby mohl pravopisné jevy pouze doplňovat. Při písemném prověřování znalostí je žákovi navýšen časový limit.

3.4.1 Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

S mimořádně nadanými žáky budeme pracovat individuálně v jednotlivých oblastech (předmětech) vzdělávání, v nichž své nadání projevují. Ve výuce těchto žáků budeme využívat náročnější metody a postupy, problémové a projektové vyučování, samostudium, práci s informačními a komunikačními technologiemi aj. Žáci by měli být také vhodně zapojováni do skupinové výuky a týmové práce (jako vedoucí i jako členové), vedeni k co nejlepším výkonům i v předmětech, na které nejsou orientováni. Práce s nadanými žáky může probíhat i formou e-learningu. Pokud učitel tuto možnost zváží, může se stát tutorem žáka a představit mu program "Talnet", kde žák vypracovává úkoly a absolvuje přednášky v oboru, který ho zajímá. Jako bonus je mu organizátory nabídnuta celá škála exkurzí, kterých se může zúčastnit.

Konkrétně se práce v jednotlivých skupinách předmětů projevuje:

OŠETŘOVATELSTVÍ, VÝCHOVA KE ZDRAVÍ, SOMATOLOGIE, ZÁKLADY EPID. A HYGIENY, KLINICKÁ PROPEDEUTIKA, PSYCHOLOGIE A KOMUNIKACE

Pro mimořádně nadané žáky nabízíme kroužky, jako například kroužek první pomoci, ošetrovatelských postupů, zdravotnické propedeutiky nebo znakové řeči. Každoročně se skupina nadaných žáků hlásí do celostátní soutěže v předlékařské první pomoci. Pokud je to možné, přihlašujeme nadané žáky do více těchto soutěží v celé ČR. Další aktivitou, pro nadané žáky, je v případě zájmu školní kolo soutěže v ošetrovatelství. Vítěz soutěže se zúčastní celostátní soutěže (pokud se tato koná). V rámci výuky psychologie se žáci mohou účastnit školního a následně dalších kol psychologické soutěže, kde prezentují svou úvahu na celostátně zadané téma.

MATEMATIKA, BIOLOGIE, CHEMIE, FYZIKA, EKONOMIKA, INFORMAČNÍ TECHNIKA

Vyučující vedou tyto žáky k přípravě na různé typy olympiád. Pomáhají žákům při registraci, individuálně při zpracování teoretické části a přípravě praktické části, využívají nejrozličnějších forem spolupráce s ostatními školami při přípravě zájemců, organizovaných soustředění. Nejčastěji se žáci účastní těchto olympiád a vědomostních soutěží : chemická olympiáda, biologická olympiáda, matematická olympiáda, bobřík informatiky, matematický klokan, přírodovědný klokan, či Pišqworky. Žáci se také mohou zúčastnit environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty formou MŠMT vyhlašovaných soutěží a akcí. Vyučující v rámci vzdělávání mimořádně nadaných žáků mohou využít IS Moodle při zadávání úkolů, úloh, popisů problémových situací určených sledované skupině žáků. zapojení do aktivit odborně zaměřených projektů např. člověk - tvor neznámý. Tito žáci mají možnost se zapojit do středoškolské odborné činnosti, či pracovat v různých kroužcích (např. přírodovědný, grafický kroužek...) Žáci mají možnost se účastnit i víkendových akcí, které jsou vedené formou přednášky, terénní práce, praktických cvičení, badatelské činnosti aj., Personální zajištění těchto akcí zajišťují odborníci z praxe, posluchači VŠ, vyučující přírodovědných předmětů, při využití především přístrojového, technického a programového vybavení školy a prostorových kapacit, školní zahrady.

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA, OBČANSKÁ NAUKA, DĚJEPIS

Pro mimořádně nadané žáky a se zájmem o český jazyk a literaturu nabízíme olympiádu v českém jazyce, soutěž v recitaci, či tvůrčí činnost na studentském školním časopise Krvinka. Nad rámec výuky českého jazyka a literatury pracuje pravidelná čtenářská dílna, která rozvíjí u žáků již přítomný vztah k četbě. Dle zájmu žáků se konají pravidelné návštěvy divadelních představení.

CIZÍ JAZYKY

Pro mimořádně nadané žáky a se zájmem o český jazyk a literaturu škola nabízí možnost účastnit se olympiády v anglickém a německém jazyce, s účastí vítěze v okresním kole. Žáci pravidelně odebírají anglické časopisy, s kterými probíhá samostatná práce i práce v hodinách. Skupinové aktivity v hodinách jazyků jsou nastaveny podle obtížnosti a možností žáků.

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Žáci mají možnost se účastnit sportovních soutěží v rámci středních škol.(např. soutěže ve florbalu, šplhu, skoku do výšky)

3.4.3 Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

Škola bude usilovat především o volbu vhodných výchovných prostředků a úzkou spolupráci se školskými poradenskými zařízeními, sociálními pracovníky a jinými odborníky. Soustavnou a cílenou pozornost je třeba věnovat prevenci nežádoucích sociálních projevů v chování žáků.

3.5 Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence

Škola zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví při práci a požární prevenci žáků při všech činnostech se žáky v teoretickém a praktickém vyučování a při školních aktivitách mimo vyučování. Na začátku každého školního roku třídní učitel seznámí žáky s předpisy BOZP a PO, se zásadami bezpečné práce ve škole i na pracovištích a učebnách, zopakují postupy při úrazech a první pomoci, seznámí je s jednotlivými riziky. Kromě toho jsou žáci znovu poučeni o specifických rizikách, která souvisejí s výukou některých dalších předmětů. Jednotliví vyučující provedou poučení o bezpečnosti před první vyučovací hodinou v předmětech chemie, fyzika, tělesná výchova, praktické vyučování v odborných učebnách i praktické vyučování v Oblastní nemocnici Trutnov. Další poučení se provádí před činnostmi prováděnými mimo budovu školy (exkurze, lyžařský výcvik, školní výlet apod.) a před souvislou praxí. Poučení provádí třídní učitel nebo vyučující daného předmětu na začátku školního roku a dále dle potřeby (např. po vzniku školního úrazu). O poučení musí být proveden zápis v třídní knize. Svou účast na proškolení potvrdí žáci svým podpisem v prezenční listině. Pokud někteří žáci v den školení chybí, musí být s nimi toto provedeno dodatečně a též prokazatelným způsobem.

Další poučení provádí třídní učitel vždy před prázdninami včetně varování před škodlivými vlivy alkoholu, drog, kouření a upozornění na možná nebezpečí pro život a zdraví, nebezpečí vzniku požáru a další možná nebezpečí.

3.6 Podmínky pro přijímání ke vzdělávání

Přijímání žáků se řídí platnými zákonnými normami a kritérii stanovenými ředitelem školy.

Zdravotní způsobilost

Nezbytnou součástí přihlášky ke vzdělávání v oboru praktická sestra je posouzení zdravotní způsobilosti uchazeče o studium, které provede registrující dorostový lékař (Podmínky zdravotní způsobilosti jsou stanoveny v nařízení vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.).

Při výběru studijního oboru nejsou zdravotně způsobilí uchazeči trpící zejména:

Prognosticky závažná onemocnění podpůrného a pohybového aparátu znemožňující zátěž páteře v případě, že je nezbytné postupovat podle § 67 odst. 2 věta druhá školského zákona.

Prognosticky závažná onemocnění omezující funkce horních nebo dolních končetin (poruchy hrubé i jemné motoriky) v případě, že je nezbytné postupovat podle § 67 odst. 2 věta druhá školského zákona.

Prognosticky závažná chronická onemocnění kůže a spojivek včetně onemocnění alergických, pokud při praktickém vyučování nelze vyloučit silné znečištění kůže nebo kontakt s alergizujícími látkami,

Prognosticky závažná chronická onemocnění dýchacích cest a plic včetně onemocnění alergických, pokud nelze při praktickém vyučování vyloučit dráždivé a alergizující látky, činnosti ve vysoce prašném prostředí. Přecitlivělost na alergizující látky používané při praktickém vyučování,

Prognosticky závažné nemoci srdce a oběhové soustavy vylučující středně velkou zátěž v případě, že je nezbytné postupovat podle § 67 odst. 2 věta druhá školského zákona.

Prognosticky závažné poruchy mechanismu imunity.

Prognosticky závažné nemoci oka znemožňující zvýšenou fyzickou zátěž a manipulaci s břemeny v případě, že je nezbytné postupovat podle § 67 odst. 2 věta druhá školského zákona.

Závažné duševní nemoci a poruchy chování.

3.7 Způsob ukončení vzdělávání

Konání maturitní zkoušky se řídí školským zákonem a příslušným prováděcím právním předpisem. Maturitní zkouška je dokladem o získání středního vzdělání s maturitní zkouškou je vysvědčení o maturitní zkoušce.

Profilová část maturitní zkoušky: ředitel školy určí nabídku povinných zkoušek tak, že edna z povinných zkoušek musí být konána formou praktické zkoušky. Praktická maturitní zkouška je z předmětu ošetřování nemocných. Tato zkouška se realizuje v přirozených podmínkách nemocnice, v reálném provozu ranní směny na vylosovaném oddělení nemocnice. Druhá povinná zkouška je ústní a spočívá v ověření znalostí z předmětu ošetřovatelství. Třetí zkoušku si žáci vybírají z předmětů somatologie nebo psychologie.

.

4 Rozpracování vzdělávacích oblastí a obsahových okruhů v RVP do ŠVP

RVP			ŠVP		
Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	Počet vyučovacích hodin			Počet vyuč. hod.za studium	
	za celou dobu vzdělávání		Vyučovací předmět	celkový počet vyuč. hodin	z toho disponibilních
Jazykové vzdělávání	týdenních	celkový			
Český jazyk	5	160	Český jazyk	8	3
Cizí jazyk	10	320	Cizí jazyk	13	3
Společenskovědní Vzdělávání	5	160	Dějepis	2	0
			Občanská nauka	3	0
Přírodovědné Vzdělávání	4	128	Biologie	2	0
			Fyzika	2	0
			Chemie	2	2
Matematické vzdělání	7	224	Matematika	7	0
Estetické vzdělání	5	160	Literatura	5	0
Vzdělávání pro zdraví	8	256	Tělesná výchova	8	0
			První pomoc	1	1
			Výchova ke zdraví	1	1
Vzdělávání v ICT	4	128	Informační a komunikační technologie	4	0
Ekonomické vzdělávání	2	64	Ekonomika	2	0
Základy poskytování ošetrovatelské péče	8	256	Klinická propedeutika	2	0
			Mikrobiologie, epidemiologie, hygiena	1	0
			Somatologie	4	0
			Latinský jazyk	1	0
Ošetrovatelství a ošetrovatelská péče	54	1728	Ošetrování nemocných	28	0
			Kapitoly z vnitřního lékařství	3	0
			Kapitoly z chirurgie	3	0
		Ošetrovatelství	20	0	
Sociální vztahy	5	160	Psychologie a komunikace	5	0
Volitelné předměty			Seminář z psychologie/ Seminář ze somatologie	1	1
Disponibilní hodiny	11	352			11
Celkem	128	4096			128

5 Učební plán

Název školy:	Vyšší odborná škola zdravotnická, Střední zdravotnická škola a Obchodní akademie, Trutnov
Název ŠVP:	Praktická sestra
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/03 , Praktická sestra
Platnost ŠVP:	od 1. září 2018
Délka a forma vzdělávání:	4 roky, denní forma vzdělávání
Stupeň poskytovaného vzdělání:	střední odborné vzdělání s maturitou

Učební plán schválený ředitelem školy dne 30.8.2018, s platností od 1. září 2018

Verze ŠVP 01

Kategorie a názvy vyučovacích předmětů		v ročníku				celkem
		1.	2.	3.	4.	
A. Povinné	a) základní					
Český jazyk a literatura *		3	3	3	4	13
Cizí jazyk (Anglický jazyk)*		3	3	3	4	13
Dějepis		1	1	-	-	2
Občanská nauka		1	2	-	-	3
Latinský jazyk		1	-	-	-	1
Fyzika		2	-	-	-	2
Chemie		2	-	-	-	2
Biologie		2	-	-	-	2
Matematika		3	3	1	-	7
Tělesná výchova		2	2	2	2	8
Informační a komunikační technologie		2	2	-	-	4
Ekonomika		-	2	-	-	2
První pomoc		-	1	-	-	1
Somatologie*		3	2/0	-	-	4
Výchova ke zdraví		1	-	-	-	1
Mikrobiologie, epidemiologie a hygiena		-	0/2	-	-	1
Klinická propedeutika		-	2	-	-	2
Kapitoly z vnitřního lékařství		-	-	3	-	3
Kapitoly z chirurgie		-	-	2	1	3
Ošetrovatelství *		4(2)	6	4	6	20
Ošetrování nemocných*		-	-	14	14	28
Psychologie a komunikace*		-	2	2	1	5
Odborná praxe		-	-	5 týdnů	-	200 hodin
b) výběrové a volitelné:						
Seminář ze somatologie		-	-	-	1	1
Seminář z psychologie a komunikace		-	-	-	-	-
Celkem hodin týdně		30	31	34	33	128

Poznámky k učebnímu plánu:

Ve výuce cizích jazyků žáci volí jazyk anglický.

Ošetrovatelství je předmět teoreticko-praktický, výuka probíhá ve skupinách v odborných učebnách školy.

Předmět Ošetřování nemocných je předmětem praktickým probíhající v klinických podmínkách nemocnice Trutnov a dalších smluvních nemocnicích. Pro získání uceleného přehledu ve vzdělávací oblasti Ošetrovatelství a ošetřování nemocných je nutné zahrnout výuku odborných předmětů s největším důrazem na základní medicínské obory, a to na chirurgii, ošetrovatelskou péči o nemocné v chirurgii, internu, ošetrovatelskou péči o nemocné v interně, v minimálním v rozsahu 2/3 z celkového počtu vyučovacích hodin za celou dobu vzdělávání.

Předměty označené * jsou předměty profilové části maturitní zkoušky.

Volitelné předměty slouží k posílení a prohloubení vzdělávání a k přípravě na maturitní zkoušku.

Dělení hodin ve vyučovacích předmětech je přednostní při výuce cizích jazyků, tělesné výchovy, informační a komunikačních technologií, ošetrovatelství. Dělení je v pravomoci ředitele školy, musí odpovídat požadavkům BOZP.

Na konci 3. ročníku je zařazena odborná praxe v celkovém rozsahu 5 týdnů 8 hodin denně, tj. celkem 200 hodin, což odpovídá týdennímu rozsahu 6,25 hodin/den.

Rozvržení týdnů ve školním roce:

Činnost:	Ročník			
	1.	2.	3.	4.
Vyučování podle rozpisu učiva	33	33	32	30
Zimní kurz	1	-	-	-
Sportovně-turistický kurz	-	1	-	-
Odborná praxe	-	-	5	-
Příprava k maturitní zkoušce	-	-	-	1
Maturitní zkouška	-	-	-	3
Časová rezerva (opakování učiva, projektové dny, exkurze atd.)	6	6	3	3
Celkem	40	40	40	37

6 Personální a materiální zabezpečení vzdělávání**6.1 Personální podmínky školy**

Škola disponuje potřebným počtem pedagogických pracovníků, kteří jsou schopni zajistit kvalitní výuku oboru praktická sestra. Pedagogický sbor má v současné době učitelů. Zhruba polovina z nich je tvořena učiteli všeobecně vzdělávacích předmětů, druhá polovina jsou odborné učitelky. Všichni učitelé všeobecně vzdělávacích předmětů mají odpovídající pedagogickou kvalifikaci a vyučují předměty své aprobační. Odborné učitelky jsou kvalifikovány pro výuku komplexu předmětů odborného vzdělávání (somatologie, kapitoly z vnitřního lékařství, kapitoly z chirurgie, ošetrovatelství, ošetřování nemocných, klinická propedeutika, první pomoc, mikrobiologie, epidemiologie a hygiena, patologie, výchova ke zdraví). Všechny odborné učitelky mají odpovídající kvalifikaci pro teoretickou i praktickou výuku na zdravotnických školách.

Všichni učitelé se průběžně vzdělávají a doplňují si kvalifikaci z aktuální nabídky vzdělávacích institucí. Získané vědomosti a praktické odborné i pedagogické zkušenosti si navzájem předávají v rámci jednání školních předmětových komisí.

Přehled učitelů a jejich pedagogické praxe k 1. 9. 2017

Přehled učitelů	začínající učitelé do 1 roku praxe	učitelé s praxí do 5 let	učitelé s víceletou praxí	celkem učitelů
učitelé všeobecně vzdělávacích předmětů	0	1	14	15
odborné učitelky	0	1	12	13
celkem	0	2	26	28

6.2 Materiální podmínky školy

Obě budovy školy je situovány poblíž centra města, nedaleko autobusového a vlakového nádraží. To umožňuje i dojíždějícím žákům dojít do školy do 5 minut po příjezdu do Trutnova. Nevelká je i vzdálenost školy od Oblastní nemocnice Trutnov, kde probíhá na školních stanicích praktické vyučování předmětu ošetřování nemocných. Ke škole patří i 2 menší domovy mládeže pro žáky se vzdáleným bydlištěm, i ty jsou poblíž školy. Stravování žáků se uskutečňuje ve školní jídelně umístěné v budově Gymnázia Trutnov, která je navazující budovou k budově naší školy. Do jídelny naši žáci procházejí spojující chodbou bez nutnosti přezouvání.

Škola má odpovídající prostorové i materiální vybavení odpovídající požadavkům všech předmětů pro výuku oboru praktická sestra. K dispozici jsou prakticky výhradně jen odborné učebny pro jednotlivé odborné i všeobecně vzdělávací předměty. Specifikace učeben umožňuje vyučujícím jednotlivých předmětů mít přímo v učebně kdykoli k dispozici potřebné pomůcky, programy prezentované prostřednictvím PC a další prostředky moderní didaktické techniky. Zcela nadstandardní je vybavení odborných učeben pro praktický předmět ošetřovatelství, kde je kromě všech pomůcek a nábytkového vybavení imitujícího podmínky zdravotnických pracovišť i vybavení PC sítí, která umožňuje efektivní práci se speciálním zdravotnickým programem využívaným v nemocnici. Atypické uspořádání mají i dvě učebny psychologie, kde mohou kromě teoretických hodin probíhat i hodiny cvičení a relaxací. Kvalitní výuku cizích jazyků umožňují specializované učebny s anglickými či německými reáliemi a patřičnou audio a videotechnikou. Pro výuku tělesné výchovy a mimoškolní sportovní činnost slouží dobře vybavená tělocvična s odpovídajícím hygienickým a sociálním zázemím umístěná přímo v budově školy.

Přehled učeben v budově školy

učebna	kapacita	PC+příslušenství	Další vybavení
FYZ-CHE	32 žáků	PC, LCD	dataprojektor, ozvučení učebny
dálk. stud.	30 žáků	PC, LCD	dataprojektor, ozvučení učebny
OSE 1.	16 žáků	13 x PC + LCD	dataprojektor, ozvučení učebny
OSE 2.	16 žáků	PC, LCD	dataprojektor, ozvučení učebny
OSE 3.	16 žáků	PC, LCD	dataprojektor, ozvučení učebny
PSY	31 žáků	PC, LCD	dataprojektor, ozvučení učebny
OSE-teo.	30 žáků	PC, LCD	dataprojektor, ozvučení učebny
IKT	15 žáků	16 x PC, LCD	dataprojektor, ozvučení učebny
Uč.OBN	28 žáků	PC, LCD	dataprojektor, ozvučení učebny
Uč.SOM	30 žáků	PC, LCD	dataprojektor, ozvučení učebny
Uč.KLP	30 žáků	PC, LCD	dataprojektor, ozvučení učebny
Uč.MAT	30 žáků	PC, LCD	dataprojektor, ozvučení učebny
Uč.ANJ	16 žáků	PC, LCD	dataprojektor, ozvučení učebny

Uč.DEJ	28 žáků	PC, LCD	dataprojektor, ozvučení učebny
Uč.ČJL	30 žáků	PC, LCD	dataprojektor, ozvučení učebny
Uč.NEJ	16 žáků	PC, LCD	dataprojektor, ozvučení učebny
Tělocvična	30 žáků	-	-

Žákům je ve škole k dispozici školní informační centrum s možností výpůjčky učebnic, odborné literatury a časopisů pro všechny výukové předměty.. Žákům jsou zde k dispozici PC s napojením na internet a multifunkční síťovou tiskárnu. Provoz informačního centra eviduje výpůjčky elektronickým knihovnickým systémem Clavius, rozmnožuje zpracované odborné texty a je žákům k dispozici při vyhledávání informací a zdrojů literatury.

Prostorné chodby školy jsou vybaveny možnostmi posezení, čímž jsou pro žáky vytvořeny studijní prostory, které jsou využívány ve volných hodinách a v době mimo vyučování. Mimo hodiny výuky je pro žáky volně přístupná i učebna informatiky s 15 PC napojenými na internet. Free wifi v budově školy je samozřejmostí.

Škola má i odpovídající sociální zařízení s nově vybudovanými WC a šatnami se sprchami poblíž tělocvičny. Součástí školy je i venkovní relaxační prostor.

Praktická výuka ošetřování nemocných se uskutečňuje na školních stanicích Oblastní nemocnice v Trutnově a v omezeném rozsahu i v dalších, především ambulantních privátních zdravotnických zařízeních. Tato pracoviště jsou vybírána nejen s ohledem na jejich odborné zaměření, ale uplatňují se i hlediska odpovídající personální a materiální úrovně těchto pracovišť tak, aby poskytovala pro praktickou výuku co nejoptimálnější podmínky.

7 Spolupráce se sociálními partnery při realizaci ŠVP

Spolupráce školy se sociálními partnery se uskutečňuje přímo při zajišťování výuky předmětu ošetřování nemocných (odborné praxe), souvislé praxe žáků a při uskutečňování odborných exkurzí ve zdravotnických a sociálních zařízeních. Návaznost na konkrétní zdravotnická pracoviště je pro vzdělávání žáků oboru nezastupitelná pro propojení teorie s praxí, pro využití teoretických vědomostí a praktických dovedností přímo u klientů, dětí, dospělých, zdravých, nemocných, tělesně, mentálně či smyslově postižených. Mezi naše sociální partnery patří: Oblastní nemocnice Trutnov, Náchod a.s., Městské jesle Trutnov, Stacionář pro zdravotně oslabené a tělesně postižené děti Trutnov, Ústav sociální péče Hajnice – Barevné domky, agentury domácí péče Trutnov, Chirurgická ambulance Masarykův dům Trutnov, Domov Sv. Josefa Dvůr Králové – Žireč, Hospic Anežky České Červený Kostelec, Rehabilitační ústav Hostinné, Rehamedika Žacléř, RZP Trutnov, Psychiatrická léčebna Kosmonosy, dentální hygienistka pí Kočí v soukromé stomatologické ambulanci MUDr. Havelky, Tyfloservis. Spolupráce s těmito zdravotnickými a sociálními zařízeními je oboustranná. Vedení školy usiluje o vytvoření optimálních podmínek pro realizaci praktického vyučování, uskutečňují se pravidelné schůzky s vedoucími pracovníky jednotlivých zařízení, na nichž se řeší různé problémy související s požadavky školy a někdy ne zcela ideálními provozními či personálními podmínkami praktických pracovišť.

8 Učební osnovy předmětů

8.1 Český jazyk a literatura

Celkový počet vyučovacích hodin:	408 (13 hodin týdně)
Školní vzdělávací program:	PRAKTICKÁ SESTRA
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/03 Praktická sestra
Délka a forma vzdělávání:	čtyřleté, denní
Stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Datum platnosti vzdělávacího programu:	od 1. září 2018

Název předmětu	Český jazyk a literatura				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	3	3	3	4	13

Pojetí předmětu

Obecný cíl předmětu

Předmět patří do oblasti jazykového vzdělávání a komunikace a do oblasti estetické. V jazykové a komunikační části je základním cílem vychovat žáky ke kultivovanému jazykovému projevu, přispět k rozvoji jejich duševního života, ovlivnit hodnotové orientace a postoje žáků v oblasti kulturní a rozvíjet jejich kompetence mezilidské a sociální.

Literární složka předmětu má umožnit žákům, aby si utvářeli kladný vztah k duchovnímu a kulturnímu dědictví, a vytváří přehled o jednotlivých etapách kulturního a společenského vývoje. Učí žáky porozumět textu, interpretovat jeho obsah a aplikovat při rozboru textu poznatky literární teorie, jazykovědy a stylistiky. Vede žáky ke kultivaci estetického vnímání.

Předmět má významnou úlohu pro rozvoj občanských, personálních a sociálních kompetencí.

Charakteristika učiva

Předmět se obsahově člení na český jazyk a literaturu.

Oddíl český jazyk obsahuje část jazykovou a slohovou, které se vzájemně doplňují. Obě složky učí žáky užívat jazyka jako prostředku dorozumívání a myšlení v mluvené i písemné podobě, a to v souladu se spisovnou normou a za použití jazykových prostředků odpovídajících komunikační situaci.

V literární části učivo obsahuje chronologický přehled české a světové literatury, který je probírán v souvislosti s danou dobovou situací. Dále vymezuje základní znaky literatury jednotlivých období, soustředí se na stěžejní osobnosti a díla období. Při rozbořech literárních textů využívá znalosti literární teorie a klade důraz na vytváření osobních postojů žáků.

Pojetí výuky

Ve výuce jsou využívány zejména takové metody a formy práce, které žáky aktivizují a motivují. Výuka využívá audiovizuální techniky, v literární části je doplněna návštěvami divadelních a filmových představení a kulturních institucí (muzea, knihovny), podle podmínek i dalšími exkurzemi.

Základní metodou je práce žáků s literárními texty, při které žáci využívají poznatky literární teorie, jsou schopni zařadit text do daného období a k danému směru, vyjádřit své názory a postoje (je využíváno skupinové vyučování, práce ve dvojicích, samostatná práce, metoda diskuse).

V literární historii jsou žáci seznámeni se základními fakty jednotlivých období, je využívána samostatná domácí práce žáků, která je prezentována v hodinách.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení vychází ze školního klasifikačního řádu a zahrnuje jak ústní, tak písemné prověřování. Do hodnocení jsou zahrnuty i motivační aktivity dokládající schopnosti a dovednosti žáků. V klasifikaci jsou obsaženy výsledky kontrolních slohových prací: v každém pololetí 1. – 4. ročníku jedna. V literární části učitel hodnotí úroveň znalostí literární teorie, práci s literárním textem, znalost historického vývoje, aktivitu při hodinách a samostatnou domácí přípravu. Při hodnocení se dává žákům prostor k sebehodnocení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k realizaci průřezových témat

Předmět rozvíjí všechny klíčové kompetence, důraz se klade především na následující:

- kompetence k učení (samostatné vyhledávání informací, jejich třídění a využívání, volba různých postupů při řešení reálné situace, aplikace znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě, rozvíjení slovní zásoby žáků, aktivní účast při diskusích, respektování názoru druhých);
- kompetence k řešení problémů (provádění jazykového rozboru úlohy, vytvoření plánu jejího řešení, rozvíjení samostatného uvažování);
- kompetence komunikativní (přesné vyjadřování myšlenek v ústním a písemném projevu, rozvíjení komunikace, formulování myšlenek srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně; žák je veden, aby zpracovával administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata, zaznamenával písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí; aby se vyjadřoval a vystupoval v souladu se zásadami kultury projevu a chování, dodržoval jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii);
- kompetence sociální a personální (spolupráce s ostatními, dodržování dohodnutých postupů, zodpovědnost za řešení problému);
- kompetence občanské a kulturní povědomí (respektování názorů spolužáků, zodpovědnost za vlastní rozhodování, uznávání hodnot demokratické společnosti, uvědomění si kulturní, národní a osobnostní identity);
- kompetence pracovní (zodpovědný přístup k zadaným úkolům, úplné dokončení práce, zdokonalení grafického projevu);
- kompetence pracovat s informacemi a využívat prostředky informačních a komunikačních technologií (dovednost pracovat s prostředky informační a komunikační technologie, využívat informace z různých informačních zdrojů (učebnice, odborná literatura, slovníky, média), kritický přístup k získaným informacím.

Rozvíjená průřezová témata

Ve vyučování předmětu český jazyk a literatura jsou rozvíjena ve větší či menší míře všechna průřezová témata:

- Člověk a svět práce (práce s informacemi, jejich vyhledávání a hodnocení dosažených výsledků, skupinová diskuze při řešení problému, obhájení vlastního návrhu řešení, dovednost vyhledávat a posuzovat informace o profesních záležitostech; osvojit si vhodné způsoby verbální a neverbální komunikace při důležitých jednáních; umět komunikovat s potencionálními zaměstnavateli a uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a význam vzdělání);
- Občan v demokratické společnosti (výuka v předmětu směřuje k tomu, aby žák měl úctu k materiálním i duchovním hodnotám; aby získal schopnosti vyhledávat informace a pracovat s nimi; aby si osvojl dovednost jednat s lidmi; aby se orientoval v masových médiích; měl vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku, rozvíjel schopnost komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů).
- Člověk a životní prostředí (žák je veden tak, aby pochopil vlastní odpovědnost za své jednání a snažil se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů; aby si osvojl základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání);
- Informační a komunikační technologie (naučit žáky pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky).

Mezipředmětové vztahy:

- cizí jazyky,
- dějepis,
- psychologie,
- občanská nauka,
- informační a komunikační technologie.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník

Český jazyk

Výsledky vzdělávání	Učivo	PT, MPV
Žák: - zjišťuje potřebné informace z dostupných zdrojů, umí je vybírat a kriticky je zhodnotit - používá klíčová slova při vyhledávání informačních pramenů - samostatně zpracovává informace - rozumí obsahu textu a jeho částí - vypracuje anotaci - zaznamenává bibliografické údaje - má přehled o knihovnách a jejich službách - rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a typický slohový útvar - vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně - posoudí kompozici textu, jeho	<u>Práce s textem a získávání informací:</u> Základy informatiky - jazyk a informace, zdroje informací - orientace v textu, výpisky, osnova - konspekt, resumé, teze - knihovny a jejich služby - získávání a zpracovávání informací z textu - techniky a druhy čtení - zpětná reprodukce textu, jeho transformace do jiné podoby <u>Komunikační a slohová výchova:</u> Obecné poučení o slohu - styly a slohové činitele - slohové postupy a útvary	ODSČ SP IKT ODS ČSP
Výsledky vzdělávání - slovní zásobu a skladbu - použije teoretické znalosti v jazykovém projevu písemném i ústním - sestaví jednoduché útvary prostěsdělovacího a prakticky odborného stylu - vhodně používá slohové postupy a útvary - popíše vhodné společenské chování v dané situaci - v mluvených projevech vyjadřuje emocionální a emotivní stránky mluvených projevů, vyjadřuje různé postoje - používá vhodně prostředky parajazykové a mimojazykové komunikace	Vypravování - podstata, kompozice, jazyk, přímá řeč - vypravování v uměleckém stylu Běžné informační postupy a útvary - dotazník, formulář, zpráva, oznámení, fax, e-mail, inzeráty - ústní projevy, konverzace - společenská kultura, principy a normy kulturního chování - dopisy - referát Parajazykové a mimojazykové dorozumívání	 ODS ČSP PSK PSK

- využívá zdroje informací o jazyce, normativní jazykové příručky - osvojí si základní pojmy jazykovědy - v mluveném i písemném projevu používá jazykové prostředky v souladu s normou a adekvátně komunikační situaci - řídí se zásadami správné výslovnosti - v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - používá vhodnou slovní zásobu - nahradí běžné cizí slovo českým výrazem a naopak	<u>Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností:</u> Zdroje informací o jazyce Jazyk a řeč, jazyková komunikace, jazyková kultura, norma a kodifikace Zvuková stránka jazyka Grafická stránka jazyka, procvičování pravopisu, jazykové rozbory Slovní zásoba - členění slovní zásoby - obohacování slovní zásoby - užívání přejatých slov - slovníky	ODS ČSP DĚJ PSY OBN ČSP CIJ ODS ČSP ODS ČSP CIJ
--	--	---

Literatura

Výsledky vzdělávání	Učivo	PT, MPV
Žák: - objasní literární tvorbu jako druh umění a jako součást kultury - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace - vyjádří vlastní prožitky z daných uměleckých děl - orientuje se v základních uměleckých směrech a hnutích - orientuje se ve vývoji české a světové literatury - vytváří si portfolio z vlastní četby	1 Literatura a ostatní druhy umění - umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění našeho i světového, současného i minulého, v tradiční i mediální podobě - vývoj české a světové literatury v kulturních a historických souvislostech: starověk středověk renesance a humanismus baroko klasicismus, osvícenství, preromantismus	ODS ČŽP IKT ČJ DĚJ CIJ IKT OBN

- rozezná umělecký text od neuměleckého - text interpretuje a debatuje o něm - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie a poetiky	2 Práce s literárním textem - základy literární vědy - literární druhy a žánry - četba a interpretace literárního textu - tvořivé činnosti	ODS ČSP PSK DĚJ
- zhodnotí význam lidového umění a lidové slovesnosti - popíše a aplikuje vhodné společenské chování v dané situaci	3 Kultura - lidové umění a užitá tvorba - společenská kultura: principy a normy kulturního chování: návštěva knihovny, kina, koncertní síně, divadla	ODS

2. ročník
Český jazyk

Výsledky vzdělávání	Učivo	PT, MPV
Žák: - adekvátně posuzuje význam slov v kontextu - uplatňuje znalosti z tvoření slov ve vyjadřování písemném i mluveném	<u>Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností:</u> Pojmenování nových skutečností - stavba slova - odvozování slov, skládání, zkratky, značky, sousloví	ODS ČSP
- písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví - pracuje s normativními příručkami - rozliší stylově příznakové tvaroslovné jevy	Procvičování pravopisu, jazykové rozbory Tvarosloví - slovní druhy, jmenné a slovesné kategorie, tvary slov	ODS ČSP ODS
- rozpozná popisný slohový postup - rozliší různé druhy popisu - umí vyjádřit emocionální postoj v subjektivním popisu - v rámci popisu se vyjadřuje o jevech svého oboru - vytvoří projev mluvený i psaný za použití popisného postupu - rozpozná útvary administrativního stylu - uplatní získané poznatky při tvorbě vybraných útvarů administrativního stylu	<u>Komunikační a slohová výchova:</u> Popis - druhy popisu, výstavba popisu, subjektivní popis, odborný popis, charakteristika Administrativní styl - formuláře a dotazníky, žádost, životopis, plná moc, zápis z porady - formální úprava písemných projevů	ODS ODS ČSP
- rozpozná publicistický styl a běžné útvary stylu - při tvorbě vybraných útvarů publicistického stylu použije vhodné jazykové prostředky - vhodně argumentuje a obhájí svá stanoviska - má přehled o denním tisku - pořizuje z odborného tisku výpisky a výtah, dělá si poznámky z přednášek - samostatně zpracovává informace - rozumí obsahu textu a jeho částí	Publicistický styl - zpravodajské a analytické útvary - reportáž, fejeton, recenze - reklama, inzeráty <u>Práce s textem a získávání informací:</u> - získávání informací z textu, jejich třídění a hodnocení - práce s různými příručkami pro školu a veřejnost	ODS ČSP IKT OBN Průběžně v jednotlivých téma- tech

Literatura

Výsledky vzdělávání	Učivo	PT, MPV
Žák: - zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro	1 Literatura a ostatní druhy umění - umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění našeho i světového, současného i minulého,	ODS ČŽP IKT ČJ CIJ DĚJ IKT
Výsledky vzdělávání	Učivo	PT, MPV
příslušný umělecký směr i pro další generace - vyjádří vlastní prožitky z daných uměleckých děl - orientuje se v základních uměleckých směrech a hnutích - orientuje se ve vývoji české a světové literatury - samostatně vyhledává informace v této oblasti - vytváří si portfolio z vlastní četby - obhájí své názory vyplývající z četby a vlastního studia	v tradiční i mediální podobě - vývoj české a světové literatury v kulturních a historických souvislostech: - národní obrození - romantismus - světový realismus - počátky českého realismu - májovci, ruchovci a lumírovci - český realismus 2. poloviny 19. století - světové moderní směry 2. poloviny 19. století a přelomu století	OBN
- vystihne charakteristické znaky - různých literárních textů a rozdílů mezi nimi - text interpretuje a debatuje o něm - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	2 Práce s literárním textem - četba a interpretace literárního textu - tvořivé činnosti	ODS ČSP PSK
- popíše a aplikuje vhodné společenské chování v dané situaci	3 Kultura - kulturní aktuality v regionu - společenská výchova: principy a normy kulturního chování: návštěva muzea, galerie ad.	ODS OBN PSK

3. ročník
Český jazyk

Výsledky vzdělávání	Učivo	PT, MPV
Žák: - orientuje se v problematice vlastních jmen - přemýšlí o motivaci jejich vzniku - uplatňuje znalosti pravopisu vlastních jmen	<u>Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností:</u> Pojmenování a slovo - vlastní jména v komunikaci - osobní jména - zeměpisná - názvy podniků a výrobků	ODS
- hodně používá běžné frazémy - uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování - odhaluje a opravuje skladební nedostatky - uplatňuje poznatky z jazykové normy - vhodně se prezentuje, argumentuje a obhajuje svá stanoviska - ovládá techniku mluveného slova - využívá emocionální a emotivní stránky mluveného slova - odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru v základních útvarech odborného stylu - posoudí kompozici textu, slovní zásobu a skladbu - samostatně zpracovává informace - rozumí textu	Frazeologie - vlastnosti frazémů, druhy, kulturní frazémy Výpověď a věta - věty dvojčenné, jednočenné, větné ekvivalenty - základní a rozvíjející větné členy - několikanásobný větný člen - zvláštnosti a nepravidelnosti větné stavby - pořádek slov - stavba souvětí - členící znaménka - komunikát a text Procvičování pravopisu, jazykové rozbory <u>Komunikační a slohová výchova:</u> Veřejné mluvené projevy - druhy řečnických projevů - příprava a realizace řečnického vystoupení Odborný styl - výklad a výkladový slohový postup - druhy výkladu - jazykové prostředky, odborná terminologie - stylizační a textová cvičení <u>Práce s textem a získávání informací:</u> - získávání informací z textu, jejich třídění a hodnocení - práce s různými příručkami pro školu a veřejnost - druhy a žánry textu	ODS CIJ ODS ČSP ODS ODS ČSP DĚJ PSK ODS ČSP ODS Průběž- ně

Literatura

Výsledky vzdělávání	Učivo	PT, MPV
Žák: - zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace - vyjádří vlastní prožitky z daných uměleckých děl - orientuje se v základních uměleckých směrech a hnutích - orientuje se ve vývoji české a světové literatury - samostatně vyhledává informace v této oblasti - vytváří si portfolio z vlastní četby - obhájí své názory vyplývající z četby a vlastního studia	1 Literatura a ostatní druhy umění - umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění našeho i světového, současného i minulého, v tradiční i mediální podobě - vývoj české a světové literatury v kulturních a historických souvislostech: česká literatura přelomu 19. a 20. století světová literatura 1. poloviny 20. století česká literatura 1. poloviny 20. století	ODS ČŽP IKT ČJ CIJ Děj IKT OBN
- vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi - text interpretuje a debatuje o něm - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	2 Práce s literárním textem - četba a interpretace literárního textu - tvořivé činnosti	ODS ČSP PSK
- se orientuje v nabídce kulturních institucí - chrání a využívá kulturní hodnoty - popíše a aplikuje vhodné společenské chování v dané situaci	3 Kultura - kulturní aktuality v regionu - společenská výchova: principy a normy kulturního chování: reprezentace školy na veřejnosti (veřejná vystoupení, soutěže)	ODS OBN PSK

4. ročník
Český jazyk

Výsledky vzdělávání	Učivo	PT, MPV
Žák: - v jazykovém projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci - posoudí řečové chování své i jiných - rozlišuje útvary národního jazyka, ve vlastním projevu volí vhodné jazykové prostředky - orientuje se v historii jazyka a jeho vývoji - orientuje se v soustavě jazyků - vysvětlí zákonitosti vývoje češtiny - pracuje s nejnovějšími normativními příručkami - uplatňuje poznatky z jazykové normy - rozpozná funkční styl a vyšší a nižší styl vyjadřování - používá vhodné jazykové prostředky vzhledem ke komunikační situaci	<u>Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností:</u> Chování a řeč - řečové chování a zdvořilost - mužský a ženský způsob - komunikace - humor v řeči, řeč humoru Národní jazyk a jeho členění na útvary - spisovný jazyk a jeho užívání - obecná čeština, nářečí - neoficiální profesní a zájmová komunikace Funkce spisovné češtiny a její vývojové změny - funkční diferenciaci současného jazyka - užívání češtiny v uplynulém tisíciletí Čeština a příbuzné jazyky - indoevropské jazyky, praslovanština, slovanské jazyky - vývoj českého jazyka – písmo, hláskosloví, tvarosloví - vývoj spisovné češtiny v souvislosti s vývojem společnosti - vývoj češtiny a nauky o ní ve 20. století Procvičování pravopisu, jazykové rozbory <u>Komunikační a slohová výchova:</u> Stylová diferenciaci češtiny - funkční stylová diferenciaci - nižší a vyšší jazykové styly - zvuková stránka mluvených projevů vyššího stylu	ODS PSY ODS ČSP ODS DĚJ ODS DĚJ ODS ODS ČSP

Výsledky vzdělávání	Učivo	PT, MPV
- má přehled o slohových postupech uměleckého stylu	Styl umělecké literatury - literární druhy a žánry, obrazná pojmenování - umělecká literatura, literatura faktu	ODS
- vystihne základní znaky úvahy - posoudí její kompozici, slovní zásobu a skladbu - je schopen vyjádřit pozitivní i negativní postoje – pochválit, kritizovat, polemizovat - vhodně argumentuje a obhajuje svá stanoviska	Úvaha a úvahový postup v různých komunikačních sférách - úvaha, esej, jejich znaky, jazyk, kompozice - kritika, diskuse - esejistický styl	ODS OBN
- odhaluje a opravuje skladební a jiné nedostatky	Jazyková a stylizační cvičení z odborné oblasti	ODS
- samostatně zpracovává informace - rozumí textu	<u>Práce s textem a získávání informací:</u> - získávání informací z textu, jejich třídění a hodnocení - práce s různými příručkami pro školu a veřejnost - druhy a žánry textu	ODS Průběžně

Výsledky vzdělávání	Učivo	PT, MPV
Žák:	1 Literatura a ostatní druhy umění	ODS ČŽP IKT ČJ CIJ Děj IKT OBN
- zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období	- umění jako specifická výpověď o skutečnosti	
- zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace	- aktivní poznávání různých druhů umění našeho i světového, současného i minulého, v tradiční i mediální podobě	
- vyjádří vlastní prožitky z daných uměleckých děl	- vývoj české a světové literatury v kulturních a historických souvislostech:	
- orientuje se v základních uměleckých směrech a hnutích	- světová literatura 2. poloviny 20. století a současná	
- orientuje se ve vývoji české a světové literatury	- česká literatura 2. poloviny 20. st. a současná	
- samostatně vyhledává informace v této oblasti	2 Práce s literárním textem	ODS ČSP PSK
- vytváří si portfolio z vlastní četby	- čtení a interpretace literárního textu	
- obhájí své názory vyplývající z četby a vlastního studia	- tvořivé činnosti	
- vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdílů mezi nimi	- metody interpretace textu	
- text interpretuje a debatuje o něm		
- konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů		
- při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie		
- vysvětlí pojem braková literatura		

- se orientuje v nabídce kulturních institucí - popíše a aplikuje vhodné společenské chování v dané situaci - vysvětlí pojem kýč - vysvětlí etické normy v reklamě a propagaci	3 Kultura - kulturní aktuality v regionu - společenská výchova: principy a normy kulturního chování: vystupování při maturitní zkoušce ad. - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě - ochrana a využívání kulturních hodnot - funkce reklamy a její vliv na životní styl – formování vkusu zejm. v oblasti umění (literatura, film)	ODS OBN PSK
---	--	-------------------

8.2 Anglický jazyk

Celkový počet vyučovacích hodin:	408
Školní vzdělávací program:	Praktická sestra
Kód a název oboru vzdělání:	53 – 41 - M/03 Praktická sestra
Délka a forma vzdělávání:	čtyřleté, denní
Stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Datum platnosti vzdělávacího programu:	od 1. září 2018

Název předmětu	Anglický jazyk				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	3	3	3	4	13

Pojetí předmětu

Obecný cíl předmětu

Výuka cizích jazyků je významnou součástí všeobecného vzdělávání žáků. Rozšiřuje a prohlubuje jejich komunikativní kompetenci, celkový kulturní rozhled a zároveň vytváří základ pro jejich další jazykové i profesní zdokonalování. Je třeba žáky naučit komunikaci, interakci mezi Evropany s různými mateřskými jazyky a tak podpořit mobilitu v Evropě i ve světě. Cílem jazykového vzdělávání je výchova moderního člověka s pozitivním postojem k cizím jazykům, dále formování osobnosti žáků, porozumění způsobu života a myšlení jiných lidí, vedení žáků k toleranci hodnot jiných národů a jejich respektování. Dalším důležitým cílem je motivovat žáka a jeho zájem o komunikaci v angličtině v různých situacích každodenního osobního nebo pracovního života, v projevech mluvených i psaných na všeobecná i odborná témata. Výuka vede žáky k osvojení a prohlubování komunikativních dovedností a k praktickému používání jazyka v základních životních situacích na takové úrovni, aby byli schopni v cizím jazyce řešit ústně i písemně základní situace každodenního života, domluvit se v cizojazyčném prostředí, komunikovat s pacienty i spolupracovníky, porozumět pracovním postupům, zpracovávat informace ze zahraniční literatury týkající se oboru vzdělávání a porozumět jednoduchému textu. Vzdělávací cíle a výstupní požadavky na absolventy směřují k osvojení komunikativních jazykových kompetencí, které odpovídají úrovni B1 podle Společného evropského referenčního rámce.

Charakteristika učiva

Výuka je zaměřena na systematické rozšiřování a prohlubování znalostí, dovedností a návyků získaných v průběhu základního vzdělávání. Další vzdělávání v anglickém jazyce vede žáky k osvojení praktických řečových dovedností a dorozumění se v každodenních osobních i pracovních situacích (základní tematické okruhy všeobecného i odborného zaměření, komunikační situace). Výuka sleduje použití přiměřeného rozsahu jazykových prostředků, tj. lexiky včetně odborné terminologie, morfologie, fonetiky a grafické stránky daného jazyka. Žák vyslovuje srozumitelně co nejbližší přirozené výslovnosti, rozlišuje a uplatňuje základní způsoby obohacování slovní zásoby, dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby. Přibližně si žák osvojí 2300 lexikálních jednotek za studium, z toho odborná terminologie tvoří asi 30 %. Nedílnou součástí učiva je také získání zeměpisných, historických a kulturních poznatků o České republice, Evropské unii a anglicky mluvících zemích.

Hlavní náplní a obsahem výuky je nácvik ústního i písemného vyjadřování. Tematické okruhy se vztahují k různým oblastem osobního, společenského, pracovního života i studovaného oboru vzdělání, k realitám České republiky i anglicky mluvících zemí, reagují na věk a zájmovou orientaci žáků i na aktuální události.

Pojetí výuky

Výuka anglického jazyka navazuje na znalosti získané na ZŠ a probíhá v odborných jazykových učebnách vybavených CD, DVD, video přehrávačem a zpětným projektorem.

Za klíčovou dovednost ve výuce anglického jazyka je považován rozvoj aktivních komunikativních dovedností. Výuka jazyků má podněcovat žáky k tomu, aby dokázali adekvátním způsobem vyjadřovat své myšlenky a názory, pracovat s cizojazyčnými texty, slovníky, příručkami, internetem a využívat je jako informační zdroje. Ve výuce se procvičují všechny čtyři dovednosti – čtení, psaní, mluvení (dialog i monolog) a poslech, běžně jsou používány formy a metody jako rozhovor, diskuse, překlad, skupinová a týmová práce, práce s textem, s audiovizuální technikou, projektové aktivity, prezentace témat. Součástí je procvičování a upevňování gramatiky, výslovnosti, slovní zásoby, pravopisu, realit anglicky mluvících zemí, konverzace v anglickém jazyce na dané téma.

Hodnocení výsledků žáka

Hodnocení žáků vychází ze školního klasifikačního řádu.

Ke kontrole vědomostí a dovedností slouží různé formy ústního a písemného zkoušení. Žák je hodnocen v těchto oblastech:

- gramatika,
- práce s textem,
- ústní projev,
- slovní zásoba,
- obsahové a jazykové zvládnutí tematických okruhů (ústní a písemné),
- aktivita v hodinách,
- soustavnost a kvalita domácí přípravy
- poslech.

Předmětem hodnocení je zejména pokrok v rozvoji řečových dovedností, tzn. postupné zdokonalování ústního projevu – srozumitelnost, plynulost a intonace, bohatost slovní zásoby, gramatická správnost a schopnost komunikace. Kromě krátkých průběžných testů jsou součástí hodnocení také písemné práce, které jsou zařazeny nejen k prověřování znalostí, ale i k nácviku dovedností, nezbytných ke zvládnutí maturitní zkoušky.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí, průřezových témat, mezipředmětových vztahů

Ve výuce předmětu anglický jazyk jsou rozvíjeny všechny klíčové kompetence, zejména:

- **Komunikativní kompetence**

Žák je veden k tomu, aby byl schopen formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, (v písemné podobě přehledně a jazykově správně), aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názory druhých, zpracovávat přiměřeně náročné texty na běžná i odborná témata.

- **Sociální a personální kompetence**

Žák je veden k tomu, aby byl schopen efektivně se učit na základě zprostředkovaných zkušeností, sebekriticky vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok, přijímat radu a kritiku, samostatně se dále vzdělávat, pracovat v týmu, nepodléhat předsudkům v přístupu k jiným lidem a kulturám.

- **Občanské kompetence**

Žák se seznamuje s různými aspekty každodenního života v anglicky mluvících zemích, jejich kulturou, zároveň je veden k respektování tradic, zvyků a odlišných sociálních a kulturních hodnot jiných národů.

Rozvíjená průřezová témata:

V předmětu jsou rozvíjena všechna průřezová témata, a to následujícím způsobem:

- **Občan v demokratické společnosti**

Cílem je vytvořit demokratické prostředí ve třídě, založené na vzájemném respektování a spolupráci, podporovat multikulturní výchovu sociokulturními znalostmi vztahujícími se ke každodennímu životu, životním podmínkám, hodnotám, víře a postojům, rituálům a obyčejům v zemích studovaného jazyka. Žáci se mohou vyjadřovat ke všem společenským tématům.

- **Člověk a životní prostředí**

Žák je veden k tomu, aby poznával svět a učil se mu rozumět, chápal a respektoval nutnost ekologického chování v souvislosti s lidským zdravím.

- **Informační a komunikační technologie**

Žáci jsou schopni využívat multimediálních výukových programů, slovníků, internetu pro vyhledávání doplňujících informací a aktuálních údajů z oblasti společensko-politického a kulturního dění v zemích dané oblasti, využívat on-line učebnice či doplňkové materiály k učebnicím a testy pro domácí samostudium.

- **Člověk a svět práce**

Nepřímá příprava žáků na budoucí povolání a jejich seznámení se světem práce prostřednictvím vyplňování žádostí o práci, sestavování životopisu a dalších písemností nezbytných pro zapojení žáků do pracovního procesu.

Rozvíjené mezipředmětové vztahy:

- Český jazyk a literatura / CJL
- Zeměpis / ZEM . Dějepis / DEJ
- Občanská nauka / OBN
- Biologie, Somatologie / BIO. SOM
- Ošetrovatelství / OSE
- První pomoc / PP
- Ekonomika / EKO

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	PT, MPV
Žák: - vyjadřuje se ústně i písemně k uvedeným tématům - řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace týkající se pracovní činnosti - domluví se v běžných situacích - získá a poskytne informace týkající se uvedených témat - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci	Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce - tematické okruhy: 1. Osobnost. Rodina. Přátelé. 2. Místo, kde žijí. Město, vesnice. Počasí. Příroda. 3. Denní program, volný čas, koníčky, kultura, sport 4. Škola. - komunikační situace: získávání a předávání informací – sjednání schůzky, reprodukce telefonní zprávy, vyjádření názoru jazykové funkce: obraty při zahájení a ukončení rozhovoru, vyjádření žádosti, prosby, pozvání, souhlasu a nesouhlasu, naděje	ODS ČŽP ČSP IKT BIO ZEM DĚJ ČJL OBN
Žák: - rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu	Řečové dovednosti - poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů	ODS ČSP

- nalezne v promluvě hlavní a myšlenky a důležité informace - porozumí školním a pracovním pokynům - rozpozná význam obecných sdělení a hlášení - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu - sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené - přednese připravenou prezentaci na odborné téma - reaguje na jednoduché dotazy publika - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity - sdělí svůj názor - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu - vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě reprodukce, popisu, dopisu, pozdravu - přeloží text, používá slovníky i elektronické - zapojí se do hovoru bez přípravy - vyměňuje si informace běžné při neformálních hovorech - požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam slova	- čtení a práce s textem včetně odborného - mluvení zaměřené situačně i tematicky - písemné zpracování textu v podobě reprodukce, jednoduchého popisu, neformálního dopisu, pohlednice. Osobní profil, blog. Popis osoby. - jednoduchý překlad - střídání receptivních a produktivních činností - interakce ústní	Odborné př. ČJL BIO
Žák: - vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry - aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů	Jazykové prostředky - výslovnost (zvukové prostředky jazyka) - slovní zásoba a její tvoření tázací výrazy - synonyma, homonyma, antonyma	ČSP ODS

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	PT, MPV
Žák: - vyjadřuje se ústně i písemně k uvedeným tématům - řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace týkající se pracovní činnosti - domluví se v běžných situacích - získá a poskytne informace týkající se uvedených témat - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci	Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce - tematické okruhy: 1. Kultura. Koníčky. 2. Nakupování, obchody, jídlo, oblečení. 3. Technologie. Významní vědci. 4. Medic.- Lidské tělo. - komunikační situace: získávání a předávání informací – vyjádření názoru, formální a neformální dopis, vyřízení vzkazu, napsání životopisu, vytvoření krátké zprávy, popis bydliště, pořizování výpisků, telefonování - jazykové funkce: vyjádření souhlasu a nesouhlasu, vyjádření názoru, vyjádření záměru a slibu do budoucna, obraty při telefonování	ODS ČŽP ČSP IKT Odborné př. ZEM DĚJ ČJL OBN
Žák: - rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření - nalezne v promluvě hlavní a myšlenky a důležité informace - porozumí školním a pracovním pokynům - rozpozná význam obecných sdělení a hlášení - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu - sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené	Řečové dovednosti - poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů - čtení a práce s textem včetně odborného - mluvení zaměřené situačně i tematicky	ODS ČSP Odborné př. ČJL ZEM DĚJ IKT

- přednese připravenou prezentaci na odborné téma - popíše lidské tělo, reaguje na jednoduché dotazy publika - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše svoje pocity - sdělí a zdůvodní svůj názor - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu - vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě vyprávění, popisu, sdělení, dopisu - přeloží text, používá slovníky i elektronické - zapojí se do hovoru bez přípravy	- písemné zpracování textu v podobě jednoduchého popisu, neformálního a formálního dopisu, vzkazu, krátké zprávy, názoru, emailu - jednoduchý překlad - střídání receptivních a produktivních činností	
- zapojí se do odborné debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu - vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí - vyměňuje si informace běžné při neformálních hovorech - požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam slova - ověří si i sdělí získané informace písemně - zaznamená vzkazy volajících	- interakce ústní - interakce písemná	
Žák: - vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry - aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života a vlastních zálib - používá vhodně základní odbornou	Jazykové prostředky - výslovnost (zvukové prostředky jazyka) - slovní zásoba a její tvoření synonyma, homonyma, opozita, <i>so x such</i> , fráze v telefonování, spojovací výrazy typické pro diskuzi, vyjadřování názorů "pro" a "proti"	ČSP ODS ČJL

slovní zásobu z oboru zdravotnictví - uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce - aplikuje gramatické poznatky v komunikaci - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby	- gramatika počítatelnost / podst. jména/, členy stupňování přídavných jmen, příslovce předpřítomný čas, vyjadřování budoucnosti modální slovesa – možnost, dovednost základní přehled sloves slovesné vazby, slovesné vzorce souvětí, podmínková souvětí 0. typu - grafická podoba jazyka, pravopis	
Žák: - prokazuje faktické znalosti o geografických, demografických, hospodářských, politických a kulturních faktorech - uplatňuje je také v porovnání s reáliemi mateřské země	Poznatky o zemích - vybrané poznatky všeobecného i odborného charakteru k poznání základních fakt o anglicky mluvících zemích, jejich kultury, tradic a společenských zvyklostí - informace ze sociokulturního prostředí v kontextu znalostí o ČR	ODS ČSP IKT ZEM DĚJ ČJL OBN

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	PT, MPV
Žák: - vyjadřuje se ústně i písemně k uvedeným tématům	Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce - tematické okruhy: 1. Příroda/ počasí, životní prostředí. 2. Bydlení (výhody x nevýhody) 3. Profese. Zaměstnání. Plány do budoucna. 4.Cestování /1. Dopravní prostředky. 5. Prohloubení témat/ Lidé. Osobnosti. Rodina.Společenský život.Škola, školské systémy.Stravování. Nakupování. / 6. Medic. - Externí, interní orgány lidského těla. Nemoci, problémy. První pomoc. Nemocnice, oddělení,	ODS ČŽP ČSP IKT Odborné př. EKO ZEM DĚJ ČJL OBN

	profese. Zdravotnická zařízení. Osobnost zdravotnického pracovníka. 7. ESC –Velká Británie – Anglie, Londýn Skotsko. Irsko. 8. Anglická, britská literatura. 9. Významné dny a svátky v anglicky mluvících zemích a v ČR	
- řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace - domluví se v běžných situacích - získá a poskytne informace týkající se uvedených témat - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci	- komunikační situace: získávání a předávání informací – vyjádření názoru, formální dopis – odpověď na inzerát, žádost o zaměstnání, pohovor při výběrovém řízení, rezervace pokoje v hotelu, vyplnění dotazníku, popis pracovních zkušeností, CV, pořizování výpisků Vzkaz. Pohlednice. Inzerát. Pozvánka. Popis místa. - jazykové funkce: obraty při zahájení a ukončení rozhovoru, vyjádření souhlasu a nesouhlasu, vyjádření pocitů, vyjádření žádosti	
Žák: - rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření - nalezne v promluvě hlavní a myšlenky a důležité informace - porozumí školním a pracovním pokynům - rozpozná význam obecných sdělení a hlášení - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu - sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené - uplatňuje různé techniky čtení textu	Řečové dovednosti - poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů - čtení a práce s textem včetně odborného	ODS ČSP Odborné př. ČJL ZEM DĚJ IKT

(scanning, skimming apod.) - přednese připravenou prezentaci na odborné téma a reaguje na jednoduché dotazy publika - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše svoje pocity - sdělí a zdůvodní svůj názor - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem	- mluvení zaměřené situačně i tematicky	
- zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu - zformuluje vlastní myšlenky - vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, referátu, úvahy - vyhledá, zformuluje a zaznamená informace nebo fakta týkající se oboru - přeloží text, používá slovníky i elektronické - zapojí se do hovoru bez přípravy - zapojí se do odborné debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu - vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí - vyměňuje si informace běžné při neformálních hovorech - požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam slova - ověří si i sdělí získané informace písemně - vyplní jednoduchý neznámý formulář Žák: - vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry	- písemné zpracování textu v podobě jednoduchého popisu, referátu, jednoduché úvahy, dotazníku, e-mailu, recenze knihy či filmu, žádosti, formální dopis – odpověď na inzerát, žádost o zaměstnání, rezervace pokoje v hotelu, popis pracovních zkušeností, CV, pořizování výpisků - Vzkaz. Pohlednice. Inzerát. Pozvánka. Popis místa. - jednoduchý překlad - střídání receptivních a produktivních činností - interakce ústní - interakce písemná Jazykové prostředky - výslovnost (zvukové prostředky jazyka) - slovní zásoba a její tvoření	ČSP ODS ČJL

- aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života a vlastních zálib - používá vhodně základní odbornou slovní zásobu z oboru zdravotnictví - uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce	tvoření slov – předpony, přípony	
- aplikuje gramatické poznatky v komunikaci - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby Žák: - prokazuje faktické znalosti o geografických, demografických, hospodářských, politických a kulturních faktorech ESC včetně vybraných poznatků studijního oboru - uplatňuje je také v porovnání s reáliemi mateřské země - uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí	- gramatika - prohloubení slovesných časů - předminulý čas , předbudoucí čas - Pasivum. - Modální slovesa – povinnost, zákazy - prohloubení znalostí - Souvětí – účelová, vztažná, zvolací, práci, časová, podmínková/ 1, 2, 3 - Prohloubení znalostí v oblasti tvarosloví - Předložky a vazby vyjadřující místní vztahy. – grafická podoba jazyka, pravopis Poznatky o zemích - vybrané poznatky všeobecného i odborného charakteru k poznání ESC, jejich kultury, umění a literatury, tradic a společenských zvyklostí - informace ze sociokulturního prostředí v kontextu znalostí o ČR - významné dny, svátky	ODS ČSP IKT ZEM DĚJ ČJL OBN

4. ročník

[illegible]

pronášeným ve standardním hovorovém tempu - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření - nalezne v promluvě hlavní a myšlenky a důležité informace	i dialogických projevů	Odborné př. ČJL ZEM DĚJ IKT
- porozumí školním a pracovním pokynům - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu - sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené - uplatňuje různé techniky čtení textu (scanning, skimming apod.) - přednese připravenou prezentaci na odborné téma - infekční, sezónní a vážné choroby, závislosti, poruchy příjmu potravy, narození, smrt, profese zdravotnického pracovníka a reaguje na jednoduché dotazy publika - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše svoje pocity - sdělí a zdůvodní svůj názor - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem - vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích - dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače - přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu - zformuluje vlastní myšlenky - vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, referátu, interview - vyhledá, zformuluje a zaznamená informace nebo fakta týkající se oboru - ověří si i sdělí získané informace písemně - vyplní jednoduchý neznámý formulář - vyjádří písemně svůj názor na text	- čtení a práce s textem včetně odborného - mluvení zaměřené situačně i tematicky - písemné zpracování textu v podobě referátu, úvahy, dotazníku, žádosti, omluvy, stížnosti, interview, diskusního příspěvku - Opakování stylistických útvarů.	

- přeloží text, používá slovníky i elektronické - zapojí se do hovoru bez přípravy - zapojí se do odborné debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu	- jednoduchý překlad - střídání receptivních a produktivních činností	
- vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí - vyměňuje si informace běžné při neformálních hovorech - požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam slova - ověří si i sdělí získané informace písemně - vyplní jednoduchý neznámý formulář	- interakce ústní - interakce písemná	
Žák: - vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky, dbá na správnou intonaci a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry - aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života a vlastních zálib - používá vhodně základní odbornou slovní zásobu z oboru zdravotnictví - používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek - uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce - aplikuje gramatické poznatky v komunikaci	Jazykové prostředky - výslovnost (zvukové prostředky jazyka) - slovní zásoba a její tvoření frázová slovesa, idiomy, adjektiva označující charakter, výrazy spojené s typologií lidí, tvoření slov skládáním, výrazy vyjadřující počty, neformální výrazy, výrazy vyjadřující omluvy - gramatika <i>have st done</i>, modální slovesa – <i>should / ought to</i>- rady, větné dovětky, souhlasy, nesouhlasy - formy užití, nepřímá řeč – výpovědi, otázky, rozkazy, časová souslednost slovesa změny stavu, pasivum ve	ČSP ODS ČJL

	slovesných časech pravděpodobnost gerundium opakování tvarosloví, vazeb, vybraná frázová slovesa	
- dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby	- grafická podoba jazyka	
Žák: - prokazuje faktické znalosti o geografických, demografických, hospodářských, politických a kulturních faktorech včetně vybraných poznatků studijního oboru - uplatňuje je také v porovnání s reáliemi mateřské země - uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí	Poznatky o zemích - vybrané poznatky všeobecného i odborného charakteru k poznání dalších ESC, jejich kultury a umění, tradic a společenských zvyklostí, anglická a americká literatura, Evropská unie - informace ze sociokulturního prostředí v kontextu znalostí o ČR - významné dny, svátky	ODS ČSP IKT ZEM DĚJ ČJL OBN

8.3 Latinský jazyk

Celkový počet vyučovacích hodin:	32 (1 hodina týdně)
Školní vzdělávací program:	PRAKTICKÁ SESTRA
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/03 PRAKTICKÁ SESTRA
Délka a forma vzdělávání:	čtyřleté, denní
Stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Datum platnosti vzdělávacího programu:	od 1. září 2018

Název předmětu	LATINSKÝ JAZYK				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	1	-	-	-	1

Pojetí předmětu

Obecný cíl předmětu

Latinský jazyk je zařazen mezi odborné předměty. Předmět poskytuje žákům jazykovou průpravu a orientaci v latinském názvosloví, které převládá ve všech lékařských oborech, s nimiž se žáci budou setkávat jak při studiu, tak ve svém budoucím povolání.

Obecným cílem předmětu je, aby žáci získali základy latinského jazyka potřebné pro studium odborných předmětů, pro porozumění odbornému textu a odbornou komunikaci. Znalost latinské terminologie je doplněna základy latinské gramatiky.

Výuka se opírá o jazykové znalosti a dovednosti, které žáci získali v mateřském i cizím jazyce. Přispívá ke snadnějšímu osvojování dalších cizích jazyků, především románských. Výuka tohoto

předmětu umožní lépe pochopit a správně užívat řadu výrazů užívaných v běžném životě i v odborných oblastech.

Charakteristika učiva

Žák je připravován k tomu, aby

- správně používal pravidla latinské výslovnosti,
- rozuměl základním odborným termínům používaným v lékařství a správně a přesně je používal v odborné komunikaci,
- ovládal slovní zásobu základní všeobecnou a odbornou,
- uměl číst s porozuměním jednoduchý latinský odborný text,
- kultivoval mateřský jazyk a dovedl využívat získaných znalostí ke studiu českého i cizích jazyků i v běžné jazykové komunikaci a k dalšímu vzdělávání.

Pojetí výuky

Při výuce učitel střídá různé postupy a formy práce s cílem podnítit zájem a aktivitu žáků. Vede žáky k samostatné práci, využívá vhodné pomůcky jako slovníky, učebnice, odborné texty, přehledy. Soustřeďuje se na slovní zásobu a její procvičování za účelem zapamatování, rozvíjí logické myšlení žáků. Učitel zadává podle potřeby domácí cvičení.

Získané znalosti žáků učitel ověřuje při frontálním nebo individuálním zkoušení nebo písemně. V každém pololetí je zadána písemná práce shrnující veškeré probrané učivo.

Hodnocení výsledků žáků

Vychází z klasifikačního řádu. Práce žáka je ohodnocena na základě jeho ústního a písemného projevu, doplněného sebehodnocením vlastního výkonu, a na základě jeho aktivity.

Metody hodnocení:

- písemné testy po probrání určitých tematických celků,
- průběžné ústní zkoušení,
- sebehodnocení žáka.

Přínos v rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

V předmětu latinský jazyk jsou rozvíjeny všechny klíčové kompetence, důraz se klade především na následující:

- **kompetence k učení** (samostatné vyhledávání informací, jejich třídění a využívání, volba různých postupů při řešení reálné situace, aplikace znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě, rozvíjení paměti studentů prostřednictvím slovní zásoby),
- **kompetence k řešení problémů** (provádění rozboru úlohy, vytvoření plánu jejího řešení, rozvíjení samostatného uvažování),
- **kompetence komunikativní** (přesné vyjadřování myšlenek v ústním a písemném projevu, rozvíjení komunikace, dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii; dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb a charakteru oboru zdravotnický asistent),
- **kompetence sociální a personální** (práce ve skupinách, dodržování dohodnutých postupů, zodpovědnost za řešení problému),
- **kompetence občanské** (respektování názorů spolužáků, zodpovědnost za vlastní rozhodování),

- **kompetence pracovní** (zodpovědný přístup k zadaným úkolům, úplné dokončení práce, zdokonalení grafického projevu).

Rozvíjená průřezová témata

Ve vyučování předmětu latinský jazyk jsou rozvíjena ve větší či menší míře všechna průřezová témata, zejména pak:

- **Člověk a svět práce** (práce s informacemi, jejich vyhledávání a hodnocení dosažených výsledků, skupinová diskuze při řešení problému, obhájení vlastního návrhu řešení);
- **Občan v demokratické společnosti** (mít vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku, rozvíjet schopnost komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů).

Mezipředmětové vztahy:

- český jazyk a literatura,
- cizí jazyky,
- somatologie,
- klinická propedeutika,
- kapitoly z chirurgie,
- kapitoly z vnitřního lékařství,
- ošetřovatelství.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	PT, MPV
Žák : - správně vyslovuje a píše latinská slova - pozná substantiva I. deklinace podle koncovky - osvojí si latinské názvy částí lidského těla - pozná slovesa podle koncovek, správně určí tvar slovesa - používá správná předložková spojení - osvojí si názvy kostí - rozliší substantiva I. a II. deklinace, maskulina od neuter - osvojí si názvy směrů a rovin lidského těla	1. Počátky odborného názvosloví, latinská abeceda, hláskosloví, výslovnost hlásek a jejich skupin 2. Substantiva I. deklinace Latinská slovní zásoba – části lidského těla 3. Sloveso esse a přehled koncovek pravidelných sloves 4. Latinské předložky Latinská slovní zásoba - názvy kostí lebky 5. Substantiva II. deklinace Latinská slovní zásoba – směry a roviny lidského těla	ODS, ČSP DEJ ČJ SOM ČJ, CIJ SOM ČJ odb. př.

- vysvětlí a správně používá adjektiva ve spojení se substantivy - pojmenuje latinsky jednotlivé kosti - pozná další typ substantiv podle koncovek - používá základní a řadové číslovky, tvoří správná spojení - vyjmenuje latinsky jednotlivé zuby - používá správné tvary adjektiv - aplikuje dosavadní znalosti o skloňování maskulin a neuter - vyjmenuje názvy smyslů - rozliší substantiva V.deklinace od ostatních podle koncovek - správně používá tvary adjektiv pravidelně a nepravidelně stupňovaných - popíše latinsky příznaky onemocnění - osvojí si základní substantiva řeckého původu - vysvětlí význam slov podle předpony, správně užívá odvozená slova - odvodí význam slov podle přípon, odliší jednotlivé části slova - objasní základní odbornou terminologii zánětlivých, nezánnětlivých a nádorových onemocnění - odvodí význam složených slov	6. Adjektiva I. a II. deklinace Latinská slovní zásoba – osový skelet, kosti 7. Substantiva III. deklinace 8. Číslovky Latinská slovní zásoba – zuby 9. Adjektiva III. deklinace 10. Substantiva IV. deklinace Latinská slovní zásoba – smysly 11. Substantiva V. deklinace Latinská slovní zásoba – názvy čajů 12. Stupňování adjektiv Latinská slovní zásoba – příznaky onemocnění 13. Řecká substantiva Latinská slovní zásoba – řecká substantiva v odborné terminologii 14. Odvozování slov pomocí předpon 15. Odvozování slov pomocí přípon Latinská slovní zásoba – odvozená slova, názvy nemocí 16. Skládání slov	ČJ, CIJ SOM CIJ ČJ, CIJ SOM ČJ ČJ SOM ČJ, CIJ ČJ, CIJ odb. př. ČJ SOM ČJ odb. př.
--	--	---

podle významu slovních základů	Latinská slovní zásoba – složená slova v odborné terminologii	odb. př.
- osvojí si latinské odborné názvy pro formy léků, způsoby aplikace injekcí, - popíše složení receptu	17. Diagnózy, receptura, léčiva, léky, injekce	odb. př.
- přeloží některé latinské citáty, objasní jejich význam	18. Latinské citáty – nejčastěji používaná latinská rčení, jejich význam	ČJ, LIT
- uplatní znalosti mluvnického systému k orientaci v textu, přeloží jednoduchý odborný latinský text do češtiny	19. Četba a překlad souvislého textu	

8.4 Občanská nauka

Celkový počet vyučovacích hodin:	96
Školní vzdělávací program:	PRAKTICKÁ SESTRA
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/03 PRAKTICKÁ SESTRA
Délka a forma vzdělávání:	čtyřleté, denní
Stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Datum platnosti vzdělávacího programu:	od 1. září 2018

Název předmětu	Občanská nauka				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	1	2	0	0	3

Pojetí předmětu

Obecný cíl předmětu

Vyučovací předmět občanská nauka směřuje k pozitivnímu ovlivnění hodnotové orientace a postojů žáků tak, aby byli ve svém životě slušnými lidmi a informovanými aktivními občany svého demokratického státu, aby jednali uvážlivě a odpovědně vůči sobě i komunitě. Občanská nauka učí žáky kriticky myslet, nenechat se manipulovat a co nejvíce rozumět světu.

Charakteristika předmětu

Předmět integruje vybrané společenskovední okruhy. Tematický okruh Člověk v lidském společenství učí poznávat společnost, v níž žijí, a najít v ní své místo. Tematický okruh Člověk jako občan ve státě vysvětluje postavení občana v souvislosti se státní mocí. Tematický okruh Člověk a hospodářství objasňuje základní ekonomické vědomosti a dovednosti. Tematický okruh Česká republika v mezinárodních souvislostech charakterizuje postavení České republiky v současném světě, její vztah k mezinárodním organizacím. Tematický okruh Člověk a právo kultivuje právní

vědomí žáků. Tematický okruh Filozofické a etické otázky v životě člověka učí žáky klást si filozoficko-etické otázky a hledat na ně odpovědi.

Předmět občanská nauka obsahuje průřezová témata Občan v demokratické společnosti, Člověk a životní prostředí, Člověk a svět práce, Informační a komunikační technologie.

Na předmět navazuje volitelný předmět základy společenských věd.

Pojetí výuky

Výuka občanské nauky má podněcovat žáky k tomu, aby dokázali adekvátním způsobem vyjadřovat své myšlenky a názory. Součástí vzdělávání je nejen osvojení vědomostí a dovedností, ale i metod, které vedou k dalšímu získávání poznatků v systému celoživotního vzdělávání.

Ve výuce jsou používány formy a metody jako rozhovor, diskuse, skupinová práce, práce s textem, s audiovizuální technikou. Důraz je kladen na rozvoj komunikativních dovedností zejména při používání metod simulačních a hraní rolí. Ve výuce se pracuje s verbálním a ikonickým textem.

Výuku je možné podle podmínek doplnit exkurzemi do různých institucí.

Hodnocení výsledků žáka

Hodnocení výsledků žáků vychází z klasifikačního řádu. Ke kontrole vědomostí a dovedností slouží různé formy ústního a písemného zkoušení.

Důraz bude kladen na hloubku porozumění poznatkům, schopnost je aplikovat při řešení problémů, schopnost kritického myšlení, dovednost práce s texty, samostatnost úsudku a schopnost výstižně formulovat myšlenky, argumentovat, diskutovat.

Součástí hodnocení bude i sebehodnocení, kdy žáci budou sami hodnotit dosaženou úroveň svých znalostí.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

V předmětu občanská nauka jsou rozvíjeny všechny klíčové kompetence, důraz se klade především na následující:

- **kompetence k učení**, tzn. mít pozitivní vztah k osvojování si poznatků a motivaci k dalšímu (kontinuálnímu) vzdělávání, ovládat techniky učení a využívat různé informační zdroje;
- **kompetence k řešení problémů**, tzn. využívat společenskovedních vědomostí a dovedností v praktickém životě, ve styku s jinými lidmi a různými institucemi, při řešení praktických otázek politického i filozoficko-etického rozhodování, hodnocení a jednání, při řešení problémů právního a sociálního charakteru;
- **kompetence komunikativní**, tzn. komunikovat a diskutovat na odborné úrovni, formulovat a obhajovat názory a postoje, dodržovat jazykovou a stylistickou normu a odbornou terminologii v písemné a ústní formě, formulovat věcně, pojmově a formálně správně názory na sociální, politické, praktické ekonomické a etické otázky, náležitě je podložit argumenty;
- **kompetence personální a sociální**, tzn. vážit si hodnot lidské práce, kriticky posuzovat skutečnost kolem sebe, přemýšlet o ní, tvořit si vlastní úsudek, nenechat se manipulovat;
- **občanské kompetence a kulturní povědomí**, tzn. jednat odpovědně ve vlastním a veřejném zájmu v souladu s morálními principy a respektováním práv a osobnosti člověka, preferovat demokratické hodnoty a přístupy před nedemokratickými, respektovat lidská práva, kompetence k pracovnímu uplatnění tzn. mít odpovědný postoj ke vzdělávání;

- **kompetence využívat prostředky IKT a pracovat s informacemi**, tzn. vyhledávat informace, efektivně s nimi pracovat, kriticky je vyhodnocovat a odpovědně uplatňovat.

Rozvíjená průřezová témata

Ve vyučování předmětu občanská nauka jsou rozvíjena všechna průřezová témata:

- **Občan v demokratické společnosti** – žák je ochoten se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí v jiných zemích a na jiných kontinentech; žák si váží materiálních a duchovních hodnot;
- **Člověk a svět práce** – žák získá znalosti a kompetence k úspěšnému uplatnění se na trhu práce, žák je veden k uvědomění si zodpovědnosti za vlastní život, žák se orientuje v možnostech kontinuálního vzdělávání v oboru, žák je motivován k aktivnímu pracovnímu životu;
- **Člověk a životní prostředí** – žák si uvědomí vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince a společnosti, žák si osvojí zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví;
- **Informační a komunikační technologie** – žák získává a kriticky hodnotí informace z různých zdrojů – z verbálních textů (tj. tvořených slovy), z ikonických textů (obrazy, fotografie, schémata, mapy ...) a kombinovaných textů (např. film).

Rozvíjené mezipředmětové vztahy:

- Dějepis
- Výchova ke zdraví
- Ekonomika
- Informační a komunikační technologie
- Psychologie a komunikace
- Seminář ZSV

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	PT, MPV
Žák: - klasifikuje obsah společenských věd, vysvětlí význam vědy a umění	Člověk v lidském společenství Věda, společenské vědy	
- popíše strukturu lidské společnosti - vysvětlí pojem globalizace a dovede posoudit důsledky tohoto procesu - objasní rozdíl mezi sociální normou a deviantním chováním	Člověk a společnost, typy společnosti	Dějepis
- charakterizuje formy lidského seskupování - vysvětlí základní funkce a typy rodiny - posoudí, kdy je v praktickém životě porušována rovnost pohlaví, diskutuje o problému rovnosti lidí	Sociální útvary, rodina, gender	Psychologie Dějepis
- popíše sociální nerovnost a chudobu ve vyspělých demokraciích - uvede postupy, jimiž lze do jisté míry	Struktura společnosti, nerovnosti v současné společnosti	Psychologie

řešit sociální problémy, popíše, kam se může obrátit, uplatní v praxi zásady duševní hygieny - diskutuje o problému rovnosti lidí - charakterizuje různé sociální role člověka		
- vymezí základní rozdíly mezi přírodou, kulturou, společností - na konkrétních příkladech z historie i současnosti objasní vztah přírody, kultury, společnosti, charakterizuje současnou českou společnost, její etnické a sociální složení - popíše a analyzuje základní funkce kultury, vysvětlí význam péče o kulturní hodnoty - rozliší formy subkultur - na konkrétních příkladech uvede vztah mezi materiální a duchovní kulturou	Kultura hmotná a duchovní, příroda, společnost	Dějepis EKO ČJL
- vymezí pojem rasa, národ, minorita, majorita, etnikum - uvede konkrétní příklady multikulturní společnosti, pozitiva i negativa - rozpozná projevy rasismu, nacionalismu - popíše problematiku migrace a emigrace	Multikulturní společnost, národ, etnikum	Psych. Dějepis
- posoudí funkci víry a náboženství v životě člověka - vysvětlí nebezpečí nových náboženských hnutí, náboženského fundamentalismu - identifikuje projevy nebezpečí intolerance, extremismu, terorismu	Civilizace, víra a náboženství	Dějepis
- rozlišuje a porovná současné a historické typy států a formy vlády	Člověk jako občan Stát	Dějepis
- vymezí pojmy politika, politický režim - vysvětlí význam politických stran, politické plurality - vysvětlí podstatu a funkce ideologie - na příkladech rozpozná charakteristiky základních politických ideologií - charakterizuje současný politický systém ČR - rozliší jednotlivé politické strany a jejich politickou orientaci	Politika, ideologie	ODS

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	PT, MPV
Žák: - vysvětlí podstatu demokracie - porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státě - charakterizuje základní dokumenty v oblasti lidských práv v historii a současnosti - uvede příklady, jak občan může obhajovat ohrožená lidská práva - respektuje práva druhých	Demokracie a lidská práva	ODS
- vysvětlí funkci ústavy - zdůvodní dělbu státní moci v demokratických státech - charakterizuje a popíše hlavní subjekty státní moci v ČR - uvede příklady funkcí obecní a krajské samosprávy	Politický systém ČR	ODS
- vymezí rozdíly mezi přímou a nepřímou demokracií - orientuje se v odlišnosti voleb do parlamentu a zastupitelstev - vysvětlí rozdíly mezi volebními systémy	Volební systém, volby	ODS
- charakterizuje postavení občana - uvede možnosti získání a pozbytí občanství - na příkladech vymezí pojem a projevy občanské společnosti - na příkladu uvede, jak se občané mohou podílet na správě a samosprávě obce - orientuje se v úloze vybraných společenských organizací a hnutí - uvede příklady občanské aktivity ve svém regionu	Občan a občanská společnost	ODS
- charakterizuje vliv médií na formování veřejného mínění - vymezí vztah médií k politice - objasní na konkrétních příkladech způsoby ovlivňování veřejného mínění - dovede kriticky přistupovat k edičním obsahům a pozitivně využívat nabídky masových médií	Veřejnost a veřejné mínění	ODS

Žák: - charakterizuje ČR z geografického, demografického, kulturního hlediska	ČR v mezinárodních souvislostech Česká republika	
- popíše strukturu a fungování OSN - specifikuje základní světové organizace, které patří pod OSN - analyzuje vztah ČR k OSN a jejím organizacím		
- vysvětlí proces evropské integrace - popíše strukturu a fungování EU - analyzuje vztah ČR k EU	ČR a EU	
- popíše strukturu a fungování NATO - specifikuje obrannou politiku ČR	ČR a NATO	
- charakterizuje vztah vyspělých a rozvojových zemí - uvede základní globální problémy lidstva a debatuje o jejich možných perspektivách - specifikuje postavení ČR v souvislosti s globálními problémy - demonstruje řešení globálních problémů ČR	ČR a globální problémy	
- osvojí si roli práva ve společnosti - rozliší morální a právní normy - popíše a vysvětlí právní řád ČR - charakterizuje základní právní odvětví - vysvětlí, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost - rozliší osobu fyzickou a právnickou	Člověk a právo Občan a právo	ČSP
- charakterizuje systém soudů v ČR - rozliší soudní řízení občanské a trestní - vymezí roli účastníků soudního řízení	Soudy, soudní řízení	
- vysvětlí právní význam manželství - popíše práva a povinnosti mezi dětmi a rodiči - na příkladech uvede rozdíly mezi adopcí a pěstounskou péčí	Rodinné právo	
- konkretizuje subjekty občanského práva - vysvětlí pojmy vlastnické právo, vlastnictví - charakterizuje jednotlivé druhy smluv - hájí své spotřebitelské zájmy	Občanské právo	

- charakterizuje základní části zákoníku práce - vymezí obsah pracovní smlouvy - vysvětlí specifiky zaměstnávání žen, mladistvých a handicapovaných	Pracovní právo	ČSP Ekono- mika
- charakterizuje obsah trestního práva procesního a trestního práva hmotného - rozliší trestný čin a přestupek - vymezí podmínky trestní odpovědnosti - popíše jednotlivé fáze trestního práva procesního	Trestní právo	ČSP Ekono- mika
- charakterizuje předfilozofické období - vymezí základní znaky mýtu - vysvětlí, jaké otázky řeší filozofie - používá vybraný pojmový aparát	Filozofické a etické otázky v životě člověka Filozofie	
- vymezí jednotlivá filozofická období - uvede příklady významných osobností daných období - pracuje s obsahově a formálně dostupným filozofickým textem	Filozofie – historická období	
- debatuje o praktických filozofických otázkách	Filozofie – význam	
- charakterizuje předmět etiku - vysvětlí historickou a společenskou determinaci morálky - pracuje s vybranými texty, které obsahují etické aspekty	Etika	
- vymezí obsah vybraných etických kategorií - debatuje o praktických aspektech vybraných etických pojmů - uvede konkrétní příklady ze života, které objasňují jejich význam	Etické kategorie	ODS
- vysvětlí základní problémy ve vybraných etických okruzích - diskutuje o aktuálních etických problémech - zaujme stanovisko k vybraným etickým problémům	Vybrané etické problémy	IKT

8.5 Dějepis

Celkový počet vyučovacích hodin:	64
Školní vzdělávací program:	PRAKTICKÁ SESTRA
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/03 PRAKTICKÁ SESTRA
Délka a forma vzdělávání:	čtyřleté, denní
Stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Datum platnosti vzdělávacího programu:	od 1. září 2018

Název předmětu	Dějepis				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	1	1	-	-	2

Pojetí předmětu

Obecný cíl předmětu

Úkolem výuky dějepisu je vytvářet a kultivovat historické vědomí a spolu s dalšími obory přispívat k celkovému začleňování žáků do společnosti, neboť výuka systematizuje různé historické informace, s nimiž se žáci v běžném životě setkávají a budou setkávat. Dějepis umožňuje žákům, aby dokázali pomocí poznatků o historii lépe a hlouběji porozumět současnosti. Podstata dějepisného vyučování spočívá v pochopení vztahů, vazeb, souvislostí a procesů, které svým jednáním lidé vyvolávají a které je svými důsledky zpětně ovlivňují.

Charakteristika učiva

Učivo obsahuje systémový výběr z přehledu historického vývoje od starověku do současnosti včetně kulturních dějin a stručného seznámení s dějinami oboru na základě významných historických pojmů a procesů. Hlavní důraz je kladen na dějiny 19. a 20. století, protože nejnovější dějiny jsou nejdůležitější pro pochopení současnosti. Rozvíjejí se především občanské kompetence: aby si žáci uvědomovali vlastní kulturní a národní identitu, byli hrdí na tradice a hodnoty svého národa a chápali je v evropském kontextu.

Pojetí výuky

Výuka dějepisu je pro žáka zajímavá a stimulující, rozvíjí jeho intelektové a komunikativní schopnosti, ovlivňuje jeho hodnotovou orientaci. Učivo vychází ze znalostí žáka získaných na základní škole. Přiměřená pozornost je věnována rozvoji dovedností a schopností žáků, jejich samostatné a týmové práci. Předmět výrazně podporuje funkční gramotnost žáků, a to systematickou prací s texty různého druhu (verbálními, ikonickými i kombinovanými). Výuka také přispívá k chápání hodnoty historických a kulturních památek.

Volba forem a metod výuky je provedena se zřetelem na cíle stanovené školním vzdělávacím programem, s maximálním využitím metod názorně demonstračních a aktivizujících. Při realizaci výuky je vhodné:

- procvičovat a doplňovat znalost historie s využitím obrazového a textového materiálu, samostatné či skupinové práce žáků (doplňování, přiřazování názvů, testové úlohy apod.);

- v rámci motivace uvádět souvislosti mezi vědomostmi a dovednostmi již získanými, plánovaným tématem učiva a současností;
- frontální výuku podporovat a doplňovat využíváním IKT (internet, dynamická, statická projekce obrazů, mapy, prezentace, interaktivní tabule apod.) a dalších názorně demonstračních pomůcek (DVD, video);
- při výkladu využívat a porovnávat životní zkušenosti žáků, vést žáky na základě dosavadního poznání k vyvozování vlastních závěrů, divergentnímu a kritickému myšlení (např. formou diskuze, brainstormingu);
- výklad doplňovat příklady z regionu - slovně, audiovizuální technikou, dle možností návštěvou muzea, historickou exkurzí, popřípadě samostatnou prezentací žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Při hodnocení výsledků učení se učitel zaměří na:

- hloubku porozumění látce,
- schopnost využití mezipředmětových vztahů,
- schopnost aplikace poznatků při řešení problémů,
- schopnost pracovat s texty různého charakteru,
- schopnost kriticky myslet a debatovat o historické problematice.

Metody hodnocení

- písemné testy po probrání určitých tematických celků,
- průběžné ústní zkoušení,
- hodnocení samostatné práce a aktivity v hodině,
- hodnocení referátů,
- sebehodnocení žáka,
- vzájemné hodnocení při prezentaci výsledků práce.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

V předmětu dějepis jsou rozvíjeny všechny klíčové kompetence, důraz se klade především na následující:

- **kompetence k učení**, tzn. mít pozitivní vztah k osvojování si poznatků a motivaci k dalšímu (kontinuálnímu) vzdělávání, ovládat techniky učení, uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), využívat různé informační zdroje, sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- **kompetence k řešení problémů**, tzn. samostatně řešit problémy, volit vhodné způsoby řešení, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve, spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení), kriticky myslet, svá rozhodnutí obhájit;
- **kompetence komunikativní**, tzn. srozumitelně a výstižně formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory, účinně se zapojovat do diskuze, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat, respektovat názory druhých; dodržovat jazykové a stylistické normy v písemné a ústní formě;
- **kompetence personální a sociální** tzn. pracovat samostatně i v týmu, podílet se na utváření příjemné atmosféry v týmu, chápat potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu; nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým; provést

sebehodnocení, uvědomit si své přednosti i nedostatky, přijímat radu a kritiku, adekvátně na kritiku reagovat;

- **občanské kompetence a kulturní povědomí**, tzn. jednat odpovědně ve vlastním a veřejném zájmu v souladu s morálními principy a respektováním práv a osobnosti člověka, dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci, přispívat k uplatňování hodnot demokracie, uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých, zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě, chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje, uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu, podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah;
- **kompetence k pracovnímu uplatnění**, tzn. mít odpovědný postoj ke vzdělávání a vlastní profesní budoucnosti, uvědomit si význam celoživotního učení a nutnost přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám, naučit se orientovat na pracovním trhu v souvislostech s regionálními dějinami, získat reálnou představu o prostředí, platových podmínkách v oboru a o jeho vývoji;
řešit samostatně běžné pracovní i mimopracovní problémy, tzn. porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky uplatňovat při řešení problémů různými metodami myšlení, volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností vědomostí nabytých dříve;
- **kompetence využívat prostředky IKT a pracovat s informacemi**, tzn. vyhledávat informace, efektivně s nimi pracovat, kriticky je vyhodnocovat a odpovědně uplatňovat.

Rozvíjená průřezová témata

Ve vyučování předmětu dějepis jsou rozvíjena všechna průřezová témata, a to:

- **Občan v demokratické společnosti:** Žák získá vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku; naučí se hledat kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a být tolerantní; naučí se odolávat myšlenkové manipulaci; dovede se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své různé potřeby; naučí se jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení; dokáže si vážit si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a bude se snažit chránit je a zachovat pro budoucí generace.

Obsah tématu a jeho realizace v předmětu:

Komunikace – průběžně během celého studia, společnost – různí její členové a společenské skupiny, kultura, náboženství, historický vývoj – charakteristika společnosti v jednotlivých historických obdobích, kultura a umění jsou přímou součástí jednotlivých historických období, morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita – prostupuje celou výukou předmětu – poučení z jednotlivých historických událostí a celkově z celého historického vývoje.

- **Člověk a životní prostředí:** Životní prostředí člověka prostupuje celými dějinami, ale větší důraz je kladen na dějiny 19. a 20. století; v souvislosti s charakteristikou společenského a hospodářského vývoje žák pochopí vlastní odpovědnost za své jednání a bude se snažit aktivně se podílet na řešení environmentálních problémů; osvojí si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání; dokáže esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí.

- **Člověk a svět práce:** Žák je veden k uvědomění si zodpovědnosti za vlastní život, v procesu sebehodnocení formuluje vlastní priority; naučí se pracovat s informacemi, vyhledávat, vyhodnocovat a využívat informace, dokáže odpovědně rozhodovat na základě vyhodnocení získaných informací, umí vhodně komunikovat při důležitých jednáních.
- **Informační a komunikační technologie:** Žák pracuje s internetem, průběžně si připravuje různé referáty, žák uvědomuje si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím.

Rozvíjené mezipředmětové vztahy:

- Český jazyk, literatura
- Občanská nauka
- Společenskovední seminář
- Informační a komunikační technologie

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	PT, MPV
Žák: - objasní význam minulosti, chápe variabilitu jejích výkladů - je seznámen se základními prameny a pomocnými vědami historickými - chápe důležitost ochrany hist. a kulturních památek - uvede příklady kulturního přínosu starověkých civilizací (okrajově Egypt, Mezopotámie, Indie, Čína), především starověkého Řecka a Říma, judaismu a křesťanství - charakterizuje obecně středověk a jeho kulturu - vysvětlí počátky a rozvoj českého státu ve středověku - charakterizuje typické znaky uměleckých směrů - identifikuje typické památky, dobové odívání a styl bydlení - vysvětlí významné změny, které v dějinách nastaly v době raného novověku - objasní nerovnoměrnost historického vývoje v raně	Člověk v dějinách 1. Poznávání dějin - význam poznání dějin, variabilita výkladů minulosti, historické prameny, pomocné vědy historické, ochrana a využívání hist. a kulturních hodnot 2. Starověk - odkaz a kulturní přínos starověkých civilizací, antická kultura, judaismus a křesťanství jako základ evropské civilizace 3. Středověk - nejvýznamnější středověké státy, středověké hospodářství, kultura, křesťanská církev, společenské uspořádání, Velká Morava, vznik a rozvoj českého státu - románský sloh, gotika 4. Raný novověk - humanismus a renesance; objevy nových zemí - český stát, počátek habsburského soustátí	ODS ČJL ODS ODS ČJL

novověké Evropě včetně rozdílného vývoje politických systémů - charakterizuje umění renesance, baroka a klasicismu - objasní význam osvícenství	- války v Evropě, reformace a protireformace - nerovnoměrný vývoj v západní a východní Evropě, rozdílný vývoj politických systémů: absolutismus a počátky parlamentarismu	
Žák: - identifikuje typické památky, dobové odívání a styl bydlení - na příkladu významných občanských revolucí vysvětlí boj za občanská i národní práva a vznik občanské společnosti - objasní vznik novodobého českého národa a jeho úsilí o emancipaci - popíše česko-německé vztahy a postavení Židů a Romů ve společnosti 18. a 19. stol.	- baroko a klasicismus, osvícenství 5. Novověk – 19. století velké občanské revoluce - americká a francouzská; revoluce 1848-49 v Evropě a v českých zemích společnost a národy - národní hnutí v Evropě a v českých zemích česko-německé vztahy; postavení minorit - dualismus v habsburské monarchii vznik národních států v Německu a v Itálii	ODS ČSP ČŽP ČJL OBN IKT

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	PT, MPV
Žák: - objasní způsob vzniku národních států v Německu a v Itálii - vysvětlí proces modernizace společnosti - na konkrétních příkladech uměleckých památek charakterizuje umění 19. století - identifikuje typické památky, dobové odívání a styl bydlení - popíše evropskou koloniální expanzi - vysvětlí rozdělení světa v důsledku koloniální expanze a rozpory mezi velmocemi - popíše dopad první světové války na lidi a objasní významné změny ve světě po válce	5. Novověk – 19. století modernizace společnosti - technická, průmyslová, komunikační revoluce, urbanizace, demografický vývoj, evropská koloniální expanze modernizovaná společnost a jedinec - sociální struktura společnosti, postavení žen, sociální zákonodárství, vzdělání, věda a umění 19. století 6. Novověk – 20. století vztahy mezi velmocemi - rozdělení světa, pokus o jeho revizi Velkou válkou (= první světová válka) - české země za světové války, první odboj poválečné uspořádání Evropy a světa - vývoj v Rusku demokracie a diktatura	ODS ČSP ČŽP OBN ČJL IKT

- charakterizuje první Československou republiku a srovná její demokracii se situací za tzv. druhé republiky (1938-1939) - objasní vývoj česko-německých vztahů - vysvětlí projevy a důsledky velké hospodářské krize	- Československo v meziválečném období - autoritativní a totalitní režimy, nacismus v Německu a komunismus v Rusku a SSSR - velká hospodářská krize - mezinárodní vztahy ve 20. a 30. letech, růst napětí a cesta k válce	
Žák: - charakterizuje fašismus, nacismus; srovná nacistický a komunistický totalitarismus - popíše mezinárodní vztahy v době mezi první a druhou světovou válkou - objasní, jak došlo k dočasné likvidaci ČSR - objasní cíle válčících stran ve druhé světové válce, její totální charakter a výsledky - popíše válečné zločiny včetně holocaustu - objasní uspořádání světa po druhé světové válce a důsledky pro Československo - objasní pojem studená válka, popíše projevy a důsledky studené války - charakterizuje komunistický režim v ČSR, v jeho vývoji a v souvislostech se změnami v celém komunistickém bloku - popíše vývoj ve vyspělých demokraciích a vývoj evropské integrace - popíše dekolonizaci a objasní problémy třetího světa - vysvětlí rozpad sovětského bloku - uvede příklady úspěchů vědy a techniky ve 20. století - charakterizuje umění 20. století na jeho typických ukázkách - orientuje se v historii svého oboru - uvede jeho významné mezníky a osobnosti, vysvětlí přínos	druhá světová válka - Československo za války, druhý čs. odboj, válečné zločiny včetně holocaustu, důsledky války svět v blocích - poválečné uspořádání v Evropě a ve světě - poválečné Československo - studená válka - komunistická diktatura v Československu a její vývoj - demokratický svět; USA - světová supervelmoc - sovětský blok, SSSR – soupeřící supervelmoc - třetí svět a dekolonizace - konec bipolarity Východ-Západ, rozpad Československa, vznik České republiky - kultura a umění 20. století Dějiny studovaných oborů	OBN IKT

studovaných oborů pro život lidí - orientuje se v hist. a kult. památkách regionu a zhodnotí jejich význam	Historické kulturní památky regionu	
---	--	--

8.6 Matematika

Celkový počet vyučovacích hodin:	224
Školní vzdělávací program:	PRAKTICKÁ SESTRA
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/03 PRAKTICKÁ SESTRA
Délka a forma vzdělávání:	čtyřleté, denní
Stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Datum platnosti vzdělávacího programu:	od 1. září 2018

Název předmětu	Matematika				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	3	3	1	0	7

Pojetí předmětu

Obecný cíl předmětu:

Matematické vzdělávání má v odborném školství kromě funkce všeobecně vzdělávací ještě funkci průpravnou pro odbornou složku vzdělávání.

Obecným cílem matematického vzdělávání je výchova přemýšlivého člověka, který bude umět používat matematiku v různých životních situacích (v odborné složce vzdělávání, v dalším studiu, v osobním životě, budoucím zaměstnání, ve volném čase apod.).

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- využívat matematických vědomostí a dovedností v praktickém životě: při řešení běžných situací vyžadujících efektivní způsoby výpočtu a poznatků o geometrických útvarech;
- aplikovat matematické poznatky a postupy v odborné složce vzdělávání;
- matematizovat reálné situace, pracovat s matematickým modelem a vyhodnotit výsledek řešení vzhledem k realitě;
- zkoumat a řešit problémy, včetně diskuse výsledků jejich řešení;
- číst s porozuměním matematický text, vyhodnotit informace získané z různých zdrojů – grafů, diagramů, tabulek a internetu, přesně se matematicky vyjadřovat;
- používat pomůcky: odbornou literaturu, internet, PC, kalkulačtor, rýsovací potřeby.

V afektivní oblasti směřuje matematické vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- pozitivní postoj k matematice a zájem o ni a její aplikace;
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání;
- důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci.

Charakteristika učiva

Svým obsahem se řadí mezi předměty všeobecně vzdělávací. Tematické celky jsou řazeny od úvodu do studia – opakování, procvičování a prohlubování učiva základní školy až po nejdůležitější základy rozvíjejících a navazujících oblastí středoškolské matematiky s důrazem na využití získaných poznatků v praxi.

Pojetí výuky

Výuka předmětu je teoretická, s využitím metod názorně demonstračních a aktivizujících. Velký důraz je kladen na různé formy procvičování učiva a upevňování získaných vědomostí.

Ve výuce se využívají všechny formy a metody práce, které napomáhají správnému vymezení pojmů, pochopení a procvičení učiva, zejména metoda slovní (výklad, vysvětlování, popis, ilustrace, tištěný text), metoda názorně demonstrační (modely, tabulky, grafy), metoda problémová (učitel nastolí problém ve formě matematické úlohy a postupně seznamuje žáky s jednotlivými fázemi řešení; žáci si pak vlastní činností - za průběžné kontroly vyučujícím - osvojují fáze řešení problému, od formulace problému, jeho analýzy, formulace postupu řešení až po verifikaci vybraného řešení), metoda praktická. Žáci pracují nejčastěji samostatně, je ovšem možné využít i skupinovou metodu procvičování.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Při hodnocení výsledků učení je vhodné se zaměřit na hloubku porozumění látce, schopnost využití mezipředmětových vztahů a schopnost aplikace poznatků při řešení problémů.

Ke kontrole vědomostí a dovedností studentů slouží různé formy ústního a písemného hodnocení. Při hodnocení se bere v úvahu také aktivita žáka v hodinách a při domácí přípravě.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

V předmětu matematika jsou rozvíjeny všechny klíčové kompetence, důraz se klade především na následující:

- **kompetence k učení** (samostatné vyhledávání informací, jejich třídění a využívání, volba různých postupů při řešení reálné situace, aplikace znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě, rozvíjení paměti studentů prostřednictvím numerických výpočtů a matematických algoritmů);
- **kompetence k řešení problémů** (provádění rozboru úlohy, vytvoření plánu jeho řešení, odhad řešení a ověřování, rozvíjení samostatného uvažování a vyvozování logických závěrů, možnost argumentace a diskuze při obhajování svých názorů);
- **kompetence komunikativní** (přesné vyjadřování myšlenek v ústním a písemném projevu, matematické vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, rozvíjení

dovednosti přesného a estetického rýsování, rozvíjení komunikace při řešení navozeného problému);

- **kompetence sociální a personální** (práce ve skupinách, dodržování dohodnutých postupů, zodpovědnost za řešení problému);
- **kompetence občanské** (respektování názorů spolužáků, zodpovědnost za vlastní rozhodování, chápání významu matematiky jako vědy ve společnosti);
- **kompetence pracovní** (zodpovědný přístup k zadaným úkolům, přesnost řešení, úplné dokončení práce, zdokonalení grafického projevu);
- **matematické kompetence** (být schopen funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích - správně používat a převádět běžné jednotky; používat pojmy kvantifikujícího charakteru; provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy; nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení; číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.); aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru; efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích).

Rozvíjená průřezová témata

Ve vyučování předmětu matematika jsou rozvíjena ve větší či menší míře všechna průřezová témata, zejména pak:

- **Člověk a svět práce** (práce s informacemi, jejich vyhledávání a hodnocení dosažených výsledků, skupinová diskuze při řešení problému, obhájení vlastního návrhu řešení);
- **Informační a komunikační technologie** (zapsání a zakreslení výsledků úloh pomocí počítačové techniky).

Rozvíjené mezipředmětové vztahy:

Z hlediska mezipředmětových vztahů se matematika nejvíce prolíná s následujícími předměty:

- fyzika (převody jednotek, zapsání výsledku řešení v exponenciálním tvaru, vyjadřování neznámé ze vzorce),
- informační a komunikační technologie (zapsání a zakreslení výsledků úloh do tabulek, grafy, diagramy, statistika),
- ošetřovatelství (převody jednotek, trojčlenka, procentový počet, ředění a koncentrace roztoků),
- chemie (převody jednotek, ředění a látková koncentrace roztoků, výpočty z chemických rovnic).

**Rozpis učiva a výsledků vzdělávání
1. ročník**

Výsledky vzdělávání	Učivo	PT MPV
Žák: - provádí aritmetické operace v množině reálných čísel; - používá různé zápisy reálného čísla - používá absolutní hodnotu - zapíše a znázorní interval, provádí operace s intervaly (sjednocení, průnik) - řeší praktické úlohy s využitím procentového počtu; - provádí operace s mocninami a odmocninami - provádí operace s mnohočleny, lomenými výraz, výrazy, výrazy obsahujícími mocniny a odmocniny - užívá mocnin se základem 10 při převádění jednotek -	Operace s čísly a výrazy - převody jednotek (exponenciální vyjádření násobné a dílčí předpony) - číselné obory N, Z, Q (zlomky, desetinná čísla), - absolutní hodnota reálného čísla - pojmy množina a interval (zápis a znázornění, sjednocení a průnik intervalů) - procentový počet (příprava a ředění roztoků); - mocniny s exponentem přirozeným a celým - mnohočleny (operace s mnohočleny, druhá a třetí mocnina dvojčlenu, rozklad mnohočlenu) - lomené výrazy (operace s lomenými výrazy, definiční obor) - mocniny s racionálním exponentem, odmocniny, usměrňování zlomků	CHE FYZ, OSE CHE, OSE
Žák: - rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, - načrtne jejich grafy a určí jejich vlastnosti; - řeší lineární rovnice a nerovnice a jejich soustavy - řeší kvadratické rovnice a nerovnice - řeší iracionální rovnice - třídí úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní; - rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, - načrtne jejich grafy a určí jejich vlastnosti; - řeší lineární rovnice a nerovnice a jejich soustavy -	Funkce a její průběh. Řešení rovnic a nerovnic - základní pojmy - funkce, definiční obor a obor hodnot, graf funkce, monotonie, průsečíky s osami; - lineární funkce, význam parametrů lineární rovnice (s neznámou ve jmenovateli); - soustava 2 (3) rovnic o 2 (3) neznámých - lineární nerovnice (v součinném a podílovém tvaru) - základní pojmy - funkce, definiční obor a obor hodnot, graf funkce, monotonie, průsečíky s osami; - lineární funkce, význam parametrů lineární rovnice (s neznámou ve jmenovateli);	

- řeší kvadratické rovnice a nerovnice - řeší iracionální rovnice - třídí úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní; - převádí jednoduché reálné situace do matematických struktur, - pracuje s matematickým modelem a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě -	- soustava 2 (3) rovnic o 2 (3) neznámých - lineární nerovnice (v součinném a podílovém tvaru) - kvadratická funkce a její graf - kvadratické rovnice (vztahy mezi kořeny a koeficienty) - kvadratické nerovnice - soustava kvadratické a lineární rovnice	ČSP
Žák: - rozlišuje základní druhy rovinných obrazců, určí jejich obvod a obsah - řeší úlohy na polohové i metrické vlastnosti rovinných útvarů - popíše a určí shodná zobrazení (středová a osová souměrnost, posunutí, otáčení) a užívá jejich vlastnosti - užívá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků v početních i konstrukčních úlohách - rozlišuje základní druhy rovinných obrazců, určí jejich obvod a obsah - definuje goniometrické funkce ostrého úhlu a užívá je při řešení pravoúhlého trojúhelníka -	Planimetrie - základní planimetrické pojmy - množiny bodů dané vlastnosti - základní rovinné obrazce - kružnice, kruh a jejich části - shodná zobrazení v rovině - shodnost a podobnost trojúhelníků - jednoduché konstrukční úlohy - Euklidovy věty, Pythagorova věta - goniometrické funkce v pravoúhlém trojúhelníku - řešení pravoúhlého trojúhelníka -	ČSP FYZ CHE

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	PT, MPV
Žák: - rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, načrtne jejich grafy a určí jejich vlastnosti; - vysvětlí význam základu a v předpisech obou funkcí - užívá logaritmu a jeho vlastností v řešení jednoduchých úloh - řeší jednoduché exponenciální a logaritmické rovnice	Funkce a její průběh. Řešení rovnic a nerovnic. - nepřímá úměra, lineární lomená funkce - exponenciální funkce a její graf - exponenciální rovnice - logaritmická funkce a její graf - logaritmy, pravidla pro počítání s logaritmy - logaritmická rovnice	CSP
Žák: - vysvětlí posloupnost jako zvláštní případ funkce - určí posloupnost: vzorcem pro n-tý člen, rekurentním vzorcem, výčtem prvků, graficky; - rozliší aritmetickou a geometrickou posloupnost; - provádí výpočty jednoduchých finančních záležitostí a orientuje se v základních pojmech finanční matematiky	Posloupnosti a jejich využití - zadání posloupnosti vzorcem pro n-tý člen a rekurentně - grafické znázornění posloupnosti - aritmetická posloupnost - geometrická posloupnost - finanční matematika (jednoduché a složené úrokování, strádání peněz, splácení úvěru)	CSP
Žák: - rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, načrtne jejich grafy a určí jejich vlastnosti - znázorní goniometrické funkce v intervalu $\langle -2\pi, 2\pi \rangle$, používá jejich vlastností a vztahy při řešení jednoduchých goniometrických rovnic i k řešení rovinných a prostorových útvarů	Funkce a její průběh. Řešení rovnic a nerovnic - goniometrie a trigonometrie - orientovaný úhel - goniometrické funkce ostrého a obecného úhlu - vlastnosti a grafy goniometrických funkcí - goniometrické rovnice - sinová a kosinová věta - řešení obecného trojúhelníka	CSP

Žák: - určuje vzájemnou polohu dvou přímek, přímkou a rovinou, dvou rovin, odchylku dvou přímek, přímkou a rovinou, dvou rovin, vzdálenost bodu od roviny - určuje povrch a objem základních těles s využitím funkčních vztahů a trigonometrie	Stereometrie - základní polohové a metrické vlastnosti v prostoru (rovnoběžnost přímek, přímkou s rovinou a 2 rovin, odchylka a kolmost přímek, kolmost přímkou a rovinou, odchylka přímkou od roviny, vzdálenost bodu od roviny) - tělesa (hranol, jehlan, kužel, koule a její části), povrchy a objemy těles	
---	---	--

3. ročník

Žák: - užívá vztahy pro počet variací, permutací a kombinací bez opakování; - počítá s faktoriály a kombinačními čísly - užívá vztahy pro počet variací, permutací a kombinací bez opakování; - počítá s faktoriály a kombinačními čísly - užívá binomickou větu - určí pravděpodobnost náhodného jevu kombinatorickým postupem - určí pravděpodobnost jevu jistého, nemožného, opačného - určí pravděpodobnost sjednocení jevů - určí pravděpodobnost nezávislých jevů - užívá pojmy: statistický soubor, statistická jednotka, absolutní a relativní četnost, variační rozpětí - čte, vyhodnotí a sestaví tabulky, diagramy a grafy se statistickými údaji	Kombinatorika, pravděpodobnost a statistika v praktických úlohách - variace, permutace a kombinace bez opakování - kombinační čísla, Pascalův trojúhelník - binomická věta - pravděpodobnost (náhodný jev, pravděpodobnost jevu, sjednocení jevů, jev opačný, jevy nezávislé - statistika (aritmetický průměr, modus, medián, rozptyl, odchylka), grafické znázornění statistického souboru	
--	---	--

Žák: - provádí operace s vektory (součet vektorů, násobení vektorů reálným číslem, skalární součin vektorů) - provádí operace s vektory (součet vektorů, násobení vektorů reálným číslem a skalární součin vektorů) - řeší analyticky polohové a metrické vztahy bodů a přímek; - užívá různá analytická vyjádření přímky	Analytická geometrie v rovině - vektory v rovině, operace s vektory - rovnice přímky (parametrická rovnice, obecná rovnice, směrnicový tvar) - vektory v rovině, operace s vektory - rovnice přímky (parametrická, obecná) - vzájemná poloha dvou přímek - vzdálenost bodu od přímky	
---	--	--

8.7 Fyzika

Celkový počet vyučovacích hodin:	64
Školní vzdělávací program:	PRAKTICKÁ SESTRA
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/03 PRAKTICKÁ SESTRA
Délka a forma vzdělávání:	čtyřleté, denní
Stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Datum platnosti vzdělávacího programu:	od 1. září 2018

Název předmětu	Fyzika				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	2	0	0	0	2

Pojetí předmětu

Obecný cíl předmětu

Předmět se zabývá naukou o nejobecnějších zákonitostech přírody, které platí pro všechna tělesa kolem nás. Vysvětluje řadu jevů známých z každodenního života a má velký význam pro rozvoj dalších věd, zejména přírodních a technických.

Charakteristika učiva

Svým obsahem se řadí mezi předměty všeobecně vzdělávací. Tematické celky jsou řazeny od úvodu do studia – opakování, procvičování a prohlubování učiva základní školy až po nejdůležitější základy rozvíjejících a navazujících oblastí středoškolské matematiky s důrazem na využití získaných poznatků v praxi.

Žák si v tomto předmětu osvojí potřebné znalosti problematiky učiva mechaniky, molekulové fyziky a termiky, kmitání, vlnění a akustiky.

Dále si osvojí potřebné znalosti z elektřiny a magnetismu, optiky, fyziky atomu a sluneční soustavy. Získá přehled o základních zákonitostech jednotlivých tematických celků a pochopí vzájemné

souvislosti určitých jevů v přírodě, naučí se využívat získaných poznatků pro svůj profesní i občanský život.

Pojetí výuky

Je používána forma výkladu, řízeného rozhovoru, skupinové diskuse, demonstračních pokusů, vyvození poznatků. Důraz je kladen na samostatnou i skupinovou práci žáků.

Ve výuce se využívají všechny formy a metody práce, které napomáhají správnému vymezení pojmů, pochopení a procvičení učiva. Studenti pracují nejčastěji samostatně, je ovšem možné využít i skupinovou metodu procvičování.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Při hodnocení výsledků učení je vhodné se zaměřit na hloubku porozumění látce, schopnost využití mezipředmětových vztahů a schopnost aplikace poznatků při řešení problémů.

Ke kontrole vědomostí a dovedností studentů slouží různé formy ústního a písemného hodnocení. Žáci mohou psát tematické prověrky, hodnocené domácí úlohy, samostatné práce apod., vhodné je využívat různé metody práce, aby výuka byla co nejpestřejší a nejzajímavější.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

V předmětu fyzika jsou rozvíjeny všechny klíčové kompetence, důraz se klade především na následující:

- **kompetence k učení:** mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání, uplatňovat různé způsoby práce s textem, s porozuměním poslouchat mluvené projevy, dělat si poznámky, využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých nebo jiných lidí, sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- **kompetence k řešení problémů:** porozumět zadání úkolu, získat informace potřebné k řešení úkolu, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení a zdůvodnit je, vyhodnotit dosažené výsledky;
- **kompetence komunikativní:** vyjadřovat se přiměřeně v projevech mluvených i psaných, účastnit se aktivně diskusí;
- **kompetence sociální a personální:** přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných činností, podněcovat práci v týmu vlastními návrhy, nezaujatě zvažovat návrhy jiných, přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů;
- **kompetence občanské:** respektování názorů spolužáků, zodpovědnost za vlastní rozhodování, chápání významu matematiky jako vědy ve společnosti;
- **kompetence pracovní:** zodpovědný přístup k zadaným úkolům, přesnost řešení, úplné dokončení práce, zdokonalení grafického projevu;
- **matematické kompetence:** správně používat a převádět běžné jednotky, používat pojmy kvantifikujícího charakteru, číst různé formy grafického znázornění, aplikovat matematické postupy při řešení praktických úkolů v běžných situacích, nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je popsat a využít pro dané řešení.

Rozvíjená průřezová témata

Ve vyučování předmětu fyzika jsou rozvíjena ve větší či menší míře všechna průřezová témata, zejména pak:

- **Člověk a svět práce** (práce s informacemi, jejich vyhledávání a hodnocení dosažených výsledků, skupinová diskuze při řešení problému, obhájení vlastního návrhu řešení),
- **Informační a komunikační technologie** (zapsání a zakreslení výsledků úloh pomocí počítačové techniky),
- **Člověk a životní prostředí** (současné globální, regionální a lokální problémy rozvoje a vztahy člověka k prostředí - klimatické změny, ohrožování ovzduší, vliv prostředí na lidské zdraví).

Rozvíjené mezipředmětové vztahy

Z hlediska mezipředmětových vztahů se fyzika nejvíce prolíná s následujícími předměty:

- matematika (převody jednotek, zapsání výsledku řešení v exponenciálním tvaru, vyjadřování neznámé ze vzorce),
- informační a komunikační technologie (zapsání a zakreslení výsledků úloh do tabulek, grafy, diagramy, statistika, vyhledávání a vyhodnocování informací),
- ošetřovatelství (převody jednotek, akustika – neg. vliv hluku, jaderná en. – vliv na zdraví člověka),
- chemie (převody jednotek, stavba atomu ...),
- biologie (přeměny skup. látek, význam v přírodě, jaderná energie, vliv na životní prostředí).

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník

Varianta C

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	
Žák: - rozliší druhy pohybů a řeší jednoduché úlohy na pohyb hmotného bodu; - určí síly, které působí na tělesa, a popíše, jaký druh pohybu tyto síly vyvolají; - určí mechanickou práci a energii při pohybu tělesa působením stálé síly; - vysvětlí na příkladech platnost zákona zachování mechanické energie;	1 Mechanika - pohyby přímočaré, pohyb rovnoměrný po kružnici - Newtonovy pohybové zákony, síly v přírodě, gravitace - mechanická práce a energie - posuvný a otáčivý pohyb, skládání sil - tlakové síly a tlak v tekutinách	ČŽP MAT

- vysvětlí význam teplotní roztažnosti látek v přírodě a v technické praxi; - vysvětlí pojem vnitřní energie soustavy (tělesa) a způsoby její změny; - popíše principy nejdůležitějších tepelných motorů; - popíše přeměny skupenství látek a jejich význam v přírodě a v technické praxi;	2 Termika - teplota, teplotní roztažnost látek - teplo a práce, přeměny vnitřní energie tělesa - tepelné motory - struktura pevných látek a kapalin, přeměny skupenství	ČŽP MAT
- popíše elektrické pole z hlediska jeho působení na bodový elektrický náboj; - řeší úlohy s elektrickými obvody s použitím Ohmova zákona; - popíše princip a použití polovodičových součástek s přechodem PN; - určí magnetickou sílu v magnetickém poli vodiče s proudem; - popíše princip generování střídavých proudů a jejich využití v energetice;	3 Elektřina a magnetismus - elektrický náboj tělesa, elektrická síla, elektrické pole, kapacita vodiče - elektrický proud v látkách, zákony elektrického proudu, polovodiče - magnetické pole, magnetické pole elektrického proudu, elektromagnetická indukce - vznik střídavého proudu, přenos elektrické energie střídavým proudem	ČSP, ČŽP
- rozliší základní druhy mechanického vlnění a popíše jejich šíření; - charakterizuje základní vlastnosti zvuku; - chápe negativní vliv hluku a zná způsoby ochrany sluchu; - charakterizuje světlo jeho vlnovou délkou a rychlostí v různých prostředích; - řeší úlohy na odraz a lom světla;	4 Vlnění a optika - mechanické kmitání a vlnění - zvukové vlnění - světlo a jeho šíření - zrcadla a čočky, oko - druhy elektromagnetického záření, rentgenové záření	OSE Odborné předměty

- řeší úlohy na zobrazení zrcadly a čočkami; - vysvětlí optickou funkci oka a korekci jeho vad; - popíše význam různých druhů elektromagnetického záření;		
- uvede možná zdravotní rizika spojená s vyšetřením či léčbou pomocí rentgenového záření a radionuklidů; - popíše základní principy a prostředky ochrany před ionizujícím zářením; - vysvětlí podstatu radioaktivity a popíše způsoby ochrany před jaderným zářením;	5 Fyzika atomu - model atomu, laser - nukleony, radioaktivita, jaderné záření - jaderná energie a její využití	OSE
- charakterizuje Slunce jako hvězdu; - popíše objekty ve sluneční soustavě; - zná příklady základních typů hvězd.	6 Vesmír - Slunce, planety a jejich pohyb, komety - hvězdy a galaxie	IKT CHE

8.8 Chemie

Celkový počet vyučovacích hodin:	64
Školní vzdělávací program:	PRAKTICKÁ SESTRA
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/03 PRAKTICKÁ SESTRA
Délka a forma vzdělávání:	čtyřleté, denní
Stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Datum platnosti vzdělávacího programu:	od 1. září 2018

Název předmětu	CHEMIE				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	2	-	-	-	2

Pojetí předmětu:

Obecný cíl předmětu

Vyučovací předmět chemie je jedním z předmětů přírodovědného vzdělávání, navazuje na znalosti ze základní školy a přispívá s ostatními přírodovědnými předměty k vytvoření uceleného pohledu žáků na dění v živé i neživé přírodě. Poskytuje žákům co nejvíce příležitostí k tomu, aby začali chápat, že bez základních znalostí o chemických látkách a jejich reakcích se dnes člověk neobejde téměř v žádné oblasti své činnosti, zdůrazňuje význam chemie pro poznávání přírody a praktický život. Na zdravotnické škole vede k poznávání vybraných chemických látek a reakcí, zároveň

poskytuje informace o bezpečném, účelném a ekonomickém zacházení s těmito látkami a umožňuje i pochopení dějů, které probíhají v živých organizmech. Učí se logickému uvažování a schopnosti ekologického myšlení.

Charakteristika učiva

Učivo chemie navazuje na RVP základních škol, prohlubuje jej a jeho hlavním úkolem je přispět k pochopení učiva odborných předmětů studijního oboru. V části obecné chemie, anorganické, organické i biochemie je kladen důraz především na poznatky související s praktickou činností praktické sestry. Podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování, průběžné osvojování správné terminologie, experimentálních činností a vysvětlování pozorovaných jevů, hledání příčinných souvislostí a řešení problémů.

Pojetí výuky

Výuka předmětu je teoretická i praktická. Praktická část je realizována především formou skupinové praktické činnosti např. laboratorní cvičení, exkurze, výuka s odborníkem. Počet a její zaměření je závislé na konkrétních podmínkách výuky.

V teoretických hodinách jsou využívány pro maximální názornost demonstrace, názorné ukázky a prezentace získané z internetu nebo vytvořené studenty a vyučujícími, jsou zařazovány i referáty a příspěvky žáků. Důraz je kladen na aktivitu žáků, samostatnost při získávání poznatků a tvůrčí přístup.

Hodnocení výsledků žáků

Kritéria hodnocení a klasifikace žáků jsou stanovena klasifikačním řádem a souvisejícími vnitřními předpisy. Hlavní část klasifikace tvoří ústní zkoušení, písemné prověrky a testy, které musí obsahovat zejména základní učivo. Nedílnou součástí klasifikace je také hodnocení samostatné práce, které spočívá zejména ve zpracování výsledků získaných z praktické činnosti či osobní aktivity. Důraz je kladen především na porozumění učivu, na schopnost žáka spojovat získané poznatky s ostatními přírodovědnými znalostmi a na jeho dovednosti tyto poznatky použít při řešení nových úkolů.

Přínos předmětu pro plnění klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Vhodné spojení teoretické části výuky s praktickou činností umožňuje předmětu přispět k naplnění všech klíčových kompetencí. Týká se to řešení úkolů ve spolupráci s kolektivem, schopnosti získávat informace z různých zdrojů, měřit, zpracovávat a analyzovat získaná data, vytvářet prezentace pro veřejnost, řešit bezpečnostní problémy nebo bezpečně pracovat s chemikáliemi či chemickými odpady. Využívání poznatků z různých předmětů přispívá k ucelenému pohledu na svět a jeho udržitelný rozvoj. Studium z různých zdrojů a řešení praktických problémů ve skupinách přispívá k prohlubování sociálních a komunikačních kompetencí.

Rozvíjené klíčové kompetence:

- **kompetence k učení:** žák má pozitivní vztah k osvojování si poznatků a motivaci k dalšímu (kontinuálnímu) vzdělávání, ovládá různé techniky učení a využívá různé informační zdroje;
- **kompetence k řešení problémů:** žák umí řešit jednoduché přírodovědné problémy, analyzuje je, provádí měření a dokáže zpracovat a vyhodnotit výsledky;
- **kompetence komunikativní:** žák umí komunikovat a diskutovat na odborné úrovni, dokáže spolupracovat při řešení problémů s ostatními pracovníky týmu;

- **občanské kompetence:** žák se aktivně seznamuje s veřejnými problémy a s možnostmi jejich řešení;
- **kompetence k pracovnímu uplatnění:** žák má kladný postoj ke vzdělávání a vlastní profesní budoucnosti;
- **kompetence využívat prostředky IKT:** žák umí vyhledat informace na internetu, dokáže s nimi pracovat a s pomocí výpočetní techniky je vyhodnocovat a uplatňovat;
- **matematické kompetence:** žák je schopen funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, správně používat a převádět běžné jednotky; používat pojmy kvantifikujícího charakteru; provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy; nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymežit, popsat a správně využít pro dané řešení.

Rozvíjená průřezová témata

Ve vyučování předmětu chemie jsou rozvíjena ve větší či menší míře všechna průřezová témata, zejména pak:

- **Člověk a svět práce:** žák získá znalosti a kompetence k úspěšnému uplatnění se na trhu práce, žák je veden k uvědomění si zodpovědnosti za vlastní život, žák se orientuje v možnostech kontinuálního vzdělávání v oboru, žák je motivován k aktivnímu pracovnímu životu;
- **Člověk a životní prostředí:** žák má odpovědný vztah ke svému zdraví, svým životním stylem se snaží být příkladem ostatním; dodržuje zásady ochrany ŽP;
- **Občan v demokratické společnosti:** žák má vhodnou míru sebevědomí, odpovědnosti a schopnosti morálního úsudku.

Rozvíjení mezipředmětových vztahů

Pro předmět chemie se nejvíce uplatňují mezipředmětové vztahy s biologií, matematikou a fyzikou. Znalosti získané při chemickém vzdělávání se uplatňují ve všech odborných předmětech, zejména v ošetrovatelství a v kapitolách z vnitřního lékařství.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník , Varianta B

Výsledky vzdělávání	Učivo	
---------------------	-------	--

- charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny; - charakterizuje nejdůležitější přírodní látky; - popíše vybrané biochemické děje.	4 Biochemie - chemické složení živých organismů - přírodní látky, bílkoviny, sacharidy, lipidy, nukleové kyseliny, biokatalyzátory - biochemické děje	ČŽP Biologie Odborné předměty biologie
---	--	---

8.9 Biologie

Celkový počet vyučovacích hodin: 64
Školní vzdělávací program: PRAKTICKÁ SESTRA
Kód a název oboru vzdělání: 53-41-M/03 PRAKTICKÁ SESTRA
Délka a forma vzdělávání: čtyřleté, denní
Stupeň vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou
Datum platnosti vzdělávacího programu: od 1. září 2018

Název předmětu	Biologie				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	2	-	-	-	2

Pojetí předmětu

Obecný cíl předmětu

Vzdělávání v předmětu biologie by mělo splňovat dva hlavní cíle: Prvním z nich je poskytnout žákům komplexní pohled na existenci a vývoj živých organismů, umožnit pochopení základních projevů živé hmoty a procesů, které v ní probíhají. Tím se vytváří nezbytný obecný základ pro navazující odborné zdravotnické předměty. Druhým cílem je pochopení podstatných souvislostí vztahu člověka k přírodě a životnímu prostředí a v návaznosti na to pak formování jeho aktivních postojů k problémům souvisejícím s udržitelným rozvojem.

Naplněním těchto cílů biologické vzdělávání vytváří jakýsi spojovací článek mezi ostatními přírodovědnými předměty, jejichž znalosti jsou nezbytným předpokladem k pochopení principů a dějů probíhajících v živé i neživé přírodě, a všemi odbornými zdravotnickými předměty, které jsou konkrétní specifikací biologických dějů vztažených na život a péči o zdraví člověka. Biologie žákům současně poskytuje racionální zdůvodnění aktivních celospolečenských postojů k ekologii a globálním problémům světa. V tomto ohledu velmi úzce souvisí s některými společenskovedními předměty (především s občanskou výchovou, ekonomikou apod.).

Charakteristika učiva

Předmět Biologie je zařazen do výuky v 1. ročníku, v rozsahu 2 vyučovací hodiny týdně (tj. 64 hodin celkem). Svým obsahem se řadí mezi přírodovědné předměty. Výuka je zaměřena na systematické rozšiřování a prohlubování znalostí, dovedností a návyků získaných v průběhu základního vzdělávání.

Jednotlivé tematické celky jsou řazeny v logické návaznosti tak, aby zahrnovaly všechna témata zařazená do RVP a přitom byly splněny stanovené cíle předmětu. Vzhledem ke skutečnosti, že předmět tvoří základ pro většinu navazujících odborných předmětů, musí být zařazen na úvod vzdělávání do prvního ročníku. Zde pak je po úvodu do předmětu zařazeno učivo o vzniku života na Zemi a přehled systému živých organismů. Dále se žáci seznámí se základními vlastnostmi živých soustav, s důrazem na biogenní prvky a organické sloučeniny. Bez základních znalostí těchto chemických látek nelze biologii na potřebné úrovni probírat. V dalším tematickém celku je poměrně podrobně probrána buňka, jako základní stavební a funkční jednotka živých soustav. V základech genetiky získají žáci základní přehled o principech tohoto oboru a jeho využití ve zdravotnictví. V závěrečných tématech je v předmětu biologie zahrnuto osvojení nejdůležitějších poznatků z ekologie. Hlavní pozornost je přitom věnována pochopení dopadů civilizačních změn na životní podmínky člověka v souvislosti s jeho zdravím a udržitelným rozvojem.

Pojetí výuky

V průběhu výuky biologie žáci získávají celou řadu nových poznatků, osvojí si značné množství nových odborných biologických pojmů z obecné biologie. Prokazují porozumění vytvářením souvislostí mezi ději probíhajícími na molekulární nebo buněčné úrovni a procesy, které probíhají ve složitém organismu – v orgánech a orgánových soustavách člověka v těle člověka (dýchání, metabolické procesy při zpracovávání a využívání živin, rozmnožování apod.). Osvojené poznatky z ekologie jsou schopni aplikovat k řešení aktuálních globálních nebo lokálních problémů. Žáci by měli umět hodnotit a používat různé zdroje informací a přiměřeně je prezentovat ostatním.

Pro rozvoj samostatných aktivit žáka jsou kromě učebních a problémových úloh zadávaných a řešených ve výuce rovněž využívány dlouhodobější domácí úkoly zaměřené na zpracovávání anotací populárně vědeckých a výukových filmů nebo článků z odborné literatury. Žáci rovněž zpracovávají prezentaci k některému zadanému biologickému tématu. Přitom využívají různé informační zdroje a IKT.

Hodnocení výsledků žáka

Ke zjištění dosažené úrovně osvojení vědomostí a dovedností jednotlivých žáků jsou využívány zejména různé formy ústního a písemného hodnocení. Při skupinových metodách výuky je využíváno vzájemné hodnocení žáků navzájem. Při ústním hodnocení je využíváno i vlastní sebehodnocení žáka.

Žák je hodnocen především v těchto oblastech:

- pochopení a správné používání odborných biologických pojmů,
- chápání příčin a souvislostí mezi biologickými procesy,
- dovednost využívat poznatky ostatních přírodovědných předmětů (chemie, matematika, fyzika a IKT),
- schopnost řešit učební a problémové úlohy,
- zvládnutí práce s odborným textem a dalšími zdroji informací,
- samostatné zpracování určité biologické problematiky a její prezentace před ostatními žáky,
- zvládnutí některých základních dovedností při mikroskopování a práci s biologickým materiálem si žáci osvojí především při skupinových praktických cvičeních

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Z hlediska klíčových kompetencí přispívá biologie především k rozšíření a prohloubení následujících kompetencí žáka:

- **kompetence k učení** – kladný vztah k učení a k získávání nových informací, žák se učí zpracovávat odborný text z odborných a populárně vědeckých periodik a nově získané poznatky prezentovat formou referátu, seminární práce, prezentace apod.;
- **kompetence k řešení problémů** - zjišťovat věrohodnost různých informačních zdrojů, získat aktuální informace nutné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, ověřit jeho správnost;
- **komunikativní kompetence** - schopnost komunikovat v projevech mluvených a psaných na odborná témata, používat odbornou terminologii (orientace v textu, formulace vlastních myšlenek, získávání informací a práce s nimi apod.);
- **občanské kompetence** – žák chápe význam životního prostředí pro člověka a svůj podíl na jeho tvorbě, dokáže kriticky zhodnotit konzumní způsob života, umí jednat v duchu udržitelného rozvoje, uznává hodnotu života, uvědomuje si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost za zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních lidí, aktivně se seznamuje s globálními problémy a možnostmi jejich řešení;
- **kompetence využívat prostředky IKT a pracovat s informacemi** – žák umí využívat IKT při vyhledávání nových informací z oboru, dokáže získané informace zprostředkovat ostatním formou prezentace.

Rozvíjená průřezová témata:

V předmětu biologie jsou rozvíjena všechna průřezová témata, zejména:

- **Člověk a životní prostředí** – toto téma je přímo obsahem výuky;
- **Občan v demokratické společnosti** – respektování práv osob se znevýhodněním (dědičné choroby, přenosné choroby, AIDS);
- **Informační a komunikační technologie** – zdokonalení schopnosti žáků efektivně využívat prostředky IKT k získávání informací a v běžném životě.

Rozvíjení mezipředmětových vztahů

V předmětu se uplatňují velmi těsné mezipředmětové vztahy k chemii, fyzice a IKT. Poznátky z biologie jsou využívány ve všech zdravotnických odborných předmětech, ekologická témata jsou využívána především v občanské výchově.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	PT, MPV
Žák: - charakterizuje názory na vznik a vývoj života na Zemi; - vyjádří vlastními slovy základní vlastnosti živých soustav; - popíše buňku jako základní stavební a funkční jednotku života; - vysvětlí rozdíl mezi prokaryotickou a eukaryotickou buňkou; - charakterizuje rostlinnou a živočišnou buňku a uvede rozdíly; - uvede základní skupiny organismů a porovná je; - objasní význam genetiky; - vysvětlí význam zdravé výživy a uvede principy zdravého životního stylu; - uvede příklady bakteriálních, virových a jiných onemocnění a možnosti prevence;	1 Základy biologie - vznik a vývoj života na Zemi - vlastnosti živých soustav - typy buněk - rozmanitost organismů a jejich charakteristika - dědičnost a proměnlivost - biologie člověka - zdraví a nemoc	ČŽP odb. předměty dějepis

- vysvětlí základní ekologické pojmy; - charakterizuje abiotické (sluneční záření, atmosféra, pedosféra, hydrosféra) a biotické faktory prostředí (populace, společenstva, ekosystémy); - charakterizuje základní vztahy mezi organismy ve společenstvu; - uvede příklad potravního řetězce; - popíše podstatu koloběhu látek v přírodě z hlediska látkového a energetického; - charakterizuje různé typy krajiny a její využívání člověkem; - popíše historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody; - hodnotí vliv různých činností člověka na jednotlivé složky životního prostředí; - charakterizuje působení životního prostředí na člověka a jeho zdraví; - charakterizuje přírodní zdroje surovin a energie z hlediska jejich obnovitelnosti, posoudí vliv jejich využívání na prostředí; - popíše způsoby nakládání s odpady; - charakterizuje globální problémy na Zemi; - uvede základní znečišťující látky v ovzduší, ve vodě a v půdě a vyhledá informace o aktuální situaci; - uvede příklady chráněných území v ČR a v regionu; - uvede základní ekonomické, právní a informační nástroje společnosti na ochranu přírody a prostředí;	2 Ekologie - základní ekologické pojmy - ekologické faktory prostředí - potravní řetězce - koloběh látek v přírodě a tok energie - typy krajiny 3 Člověk a životní prostředí - vzájemné vztahy mezi člověkem a životním prostředím - dopady činností člověka na životní prostředí - přírodní zdroje energie a surovin - odpady - globální problémy - ochrana přírody a krajiny - nástroje společnosti na ochranu životního prostředí - zásady udržitelného rozvoje odpovědnost jedince za ochranu přírody a životního prostředí	ČŽP chemie ČŽP fyzika chemie
--	---	---

- vysvětlí udržitelný rozvoj jako integraci environmentálních, ekonomických, technologických a sociálních přístupů k ochraně životního prostředí; - zdůvodní odpovědnost každého jedince za ochranu přírody, krajiny a životního prostředí; - na konkrétním příkladu z občanského života a odborné praxe navrhne řešení vybraného environmentálního problému.		
---	--	--

8.10 Informační a komunikační technologie

Celkový počet vyučovacích hodin	128
Školní vzdělávací program:	PRAKTICKÁ SESTRA
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/03 PRAKTICKÁ SESTRA
Délka a forma vzdělávání:	čtyřleté, denní
Stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Datum platnosti vzdělávacího programu:	od 1. září 2018

Název předmětu	Informační a komunikační technologie				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	2	2	-	-	4

Pojetí předmětu

Průřezové téma informační a komunikační technologie se prolíná všeobecně vzdělávacími i odbornými předměty. Cílem tématu je naučit žáky prakticky a efektivně používat základní a aplikační programové vybavení počítače při studiu i v běžném životě. Za důležité považujeme naučit žáky pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky. Rozvíjejí se také ve znalosti v oblasti softwarového a hardwarového vybavení počítačů. Žáci jsou schopni používat běžné textové a tabulkové editory, pracovat s obrázky a fotografiemi. Komunikují pomocí elektronické pošty, pracují s internetem, orientují se na webových stránkách.

Výuka probíhá ve speciálně upravených učebnách jen se skupinou žáků, kteří jsou vedeni k aktivní práci s počítačovou technikou a programovým vybavením (aktivizační metody výuky, projekty). Ostatní předměty využívají dovednosti žáků při práci s počítačovou technikou pro vyhledávání informací, událostí, odkazů a k jejich zpracování. Pro výuku cizích jazyků, přírodovědných i odborných předmětů se používá výukových programů. Zadaná témata, projekty, samostatné práce z odborného i všeobecného vzdělávání jsou žáky zpracovávány také pomocí počítačových programů. Žáci svoje práce pomocí počítačové techniky také prezentují před ostatními. Žáci jsou schopni pracovat s moderní technikou a jsou tak lépe vybaveni nejen pro trh práce, ale i svůj osobní život.

Obecný cíl předmětu

Obecným cílem vzdělávání v oblasti informačních a komunikačních technologií je naučit žáky pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi. Jde v něm o vytvoření klíčových kompetencí žáků v oblasti práce s výpočetní a komunikační technikou. Výsledkem vyučovacího procesu je žák dokonale ovládající výpočetní techniku, umožňující jeho další profesní a osobnostní rozvoj.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu informační a komunikační technologie prohlubuje znalosti získané v předchozím studiu a je tvořeno několika na sebe navazujícími celky:

- hardware (vstupní a výstupní zařízení, základní paměť a paměťová média),
- operační systém Windows (prostředí a ovládání OS, práce se souborem a složkou),
- softwarové vybavení počítačů obecně, terminologie,
- viry a antiviry (ochrana a zabezpečení dat),
- archivace a komprimace,
- počítačové sítě (architektura sítě, princip práce v síti, přístupová práva),
- Internet (historie, typy adres, vyhledávání dat, elektronická pošta, využití internetu v jednotlivých předmětech),
- textový editor (tvorba a úpravy tabulky, výpočty, grafy, třídění, práce s jednoduchou databází),
- tabulkový editor,
- prezentační program,
- algoritmizace (analýza problému, tvorba jednoduchého algoritmu pomocí vývojového diagramu),
- tvorba www stránek (obsah a struktura www stránek, základy HTML jazyka),
- grafika (rastrová a vektorová grafika, tvorba plakátu, úpravy fotografie, skenování fotografií, stahování fotografií z fotoaparátu),
- databáze (pojem a definice relační databáze, základy práce s relační databází),
- zdravotnický software (praktické úkony v programu NIS).

Pojetí výuky

Vzhledem k převážně praktickému charakteru potřebných kompetencí je výuka organizována ve vysoké míře formou cvičení v odborných učebnách výpočetní techniky. Metoda výkladu je vždy spojena s praktickou samostatnou činností, kde leží těžiště samotné výuky. Do výuky jsou zařazeny problémové úlohy, žáci jsou vedeni k práci na vlastních projektech v rámci probírání tematických okruhů. Počítače jsou propojeny do sítě. Ve výuce učitel využívá ve škole dostupné moderní výukové technologie, které se průběžně modernizují dle možností školy a aktuálních potřeb výpočetní techniky.

Hodnocení výsledků žáků

Ke kontrole vědomostí a dovedností slouží počítačové testy, praktické práce a ústní zkoušení. Zohledňuje se také aktivita v hodinách. Hodnocení žáků vychází z klasifikační stupnice i slovního hodnocení výkonu žáka. Je dodržován individuální přístup k žákům. U žáků podporujeme sebereflexi a sebehodnocení, z nichž se učí objektivněji hodnotit sama sebe, posuzovat reálně své schopnosti a nedostatky a přijímat správné závěry a postupy pro odstranění nedostatků při učení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Z hlediska klíčových kompetencí výuka informačních a komunikačních technologií (IKT) rozvíjí všechny kompetence, zejména komunikativní kompetence (v rámci výuky IKT se žáci učí

komunikovat prostřednictvím internetu, psát úřední i osobní dopisy, životopisy, vytvářet vlastní webové stránky, prezentace), sociální a personální kompetence (při práci na projektech se učí spolupracovat), schopnost řešit problémy (problémové úlohy). Rozvíjí se samozřejmě i kompetence k využívání prostředků IKT a efektivní práci s informacemi, kompetence k aplikaci matematických postupů a algoritmizaci při řešení praktických úkolů.

Přínos předmětu k rozvoji průřezových témat

V předmětu informační a komunikační technologie se rozvíjejí všechna průřezová témata, zvláště pak následující:

- **Člověk a svět práce** (práce s informacemi, jejich vyhledávání a hodnocení dosažených výsledků, skupinová diskuze při řešení problému, obhájení vlastního návrhu řešení, odpovědné rozhodování na základě vyhodnocení získaných informací, písemné vyjadřování při úřední korespondenci);
- **Informační a komunikační technologie** (zapsání a zakreslení výsledků úloh pomocí počítačové techniky). Předmět IKT představuje sám o sobě průřezové téma zasahující do všech vyučovacích předmětů a dnes do všech oblastí běžného života. Proto dobré zvládnutí obsahu tohoto předmětu je nezbytným východiskem pro další úspěšný růst osobnosti žáka po stránce pracovní i osobní.

Mezipředmětové vztahy

Z hlediska mezipředmětových vztahů jde o předmět, který má vazby do všech oblastí lidského života a je zdrojem informací ve všech oblastech lidského dění. Předmět IKT je propojen zejména s těmito předměty:

- český jazyk – stylistika, pravopis, žák použije šablonu k napsání životopisu, dodržuje správné zásady pro napsání žádosti;
- matematika, fyzika, chemie – žák aplikuje matematické, fyzikální vztahy. Ke zpracování výsledků získaných v laboratořích používá textový editor pro napsání protokolu a v tabulkovém procesoru zpracuje výsledky a graficky je vyhodnotí. Pro vkládání chemických struktur a aparatur používá program CS Chem. Výsledky své práce vhodně prezentuje pomocí prezentačního programu, nebo na webu;
- odborné předměty (ošetřování nemocných apod.) – žák využívá zdravotnický software při práci s daty pacienta.

Rozpis výsledků vzdělávání a učiva

1. ročník

[illegible]

- vysvětlí pojem číselná a binární soustava,		MAT
- osvojí si potřebné pojmy pro práci s počítačem - získá základní dovednosti při práci s počítačem a přídatnými zařízeními, naučí se je obsluhovat	2. Hardware Historie počítačů Architektura osobního počítače Hardware – základní přehled Paměťová média Periferie Základní jednotky Digitální zařízení Ergonomie na PC	IKT
- zvládne základy práce počítačovou grafikou a jednoduché samostatné práce	3. Grafické editory Základní funkce grafických systémů (jednoduchý bitmapový program, základy vektorové grafiky)	IKT
- zvládne některé příkazy aplikace MS-DOS - pracuje v příkazovém řádku - ovládá základy konfigurace systému - používá systém ovládání souborů a složek - respektuje omezení při práci s programy a autorská práva - člení data na discích, archivuje data - dodržuje bezpečnost při práci s daty	4. Software, operační systémy Základní přehled softwaru Charakteristika operačních systémů Operační systém MS-DOS, příkazový řádek, soubor, adresář, stromová struktura Bezpečnost při práci s daty Spuštění operačního systému a programů Operační systém MS Windows, přizpůsobení prostředí pro osoby s handicapem Ovládání, práce se soubory a složkami, možnosti nastavení	IKT ČSP
- pracuje s elektronickou poštou	5. Elektronická pošta Základy práce s klientem elektronické pošty	IKT, ČSP
- ovládá a využívá program MS Word, získá základní dovednosti při práci s textem - samostatně řeší praktické úlohy na pořizování, editaci a formátování textu, tvorbu tabulek	6. Textový editor Microsoft Word v praktickém použití I Zahájení a ukončení práce s editorem, prostředí, nastavení, panely Typografie Zápis, opravy a uložení textu, tvorba a využití šablon Formátování textu, styly Další možnosti editoru, tisk dokumentů	IKT Český jazyk Matematika
- získá přehled o způsobech a cenách připojení na internet,	7. Internet Typy adres (URL, IP,DNS) TCP/IP	IKT, ČSP

protokoly, adresy uzlů a dokumentů - využívá služeb internetu k získání materiálů do jiných předmětů, - používá záložky, historie procházení - vysvětlí nebezpečí na internetu, dbá na ochranu - přenese a upraví informace z internetu do textového editoru (vazba na zdravotnictví – odborné předměty) - zvládne způsoby pokročilého vyhledávání informací na internetu, posoudí věrohodnost získaných informací	Základní informace, způsoby připojení, adresy Vyhledávací, přenosové a komunikační služby Elektronická pošta (práce se složkami. Adresář, vkládání a přeposílání příloh) Chat, Skype, ICQ, Konference Ochrana dat Elektronický podpis Prohlížeče, webové stránky, hypertext Přenos informací z prohlížeče do textového nebo grafického editoru	Odborné předměty
- seznámí se dokonale s prostředím aplikace Excel - osvojí si základní operace v tabulce (vkládá vzorce, používá vestavěné funkce)	8. Tabulkový procesor Microsoft Excel v praktickém použití I Úvod, funkce, základní ovládání, práce se sešitem, buňka, formáty buněk, oblasti, práce s listy, sloupce a řádky Základní operace v tabulce	IKT Matematika
- vytváří snímky prezentace s využitím průvodce a šablon, - vkládá do snímků tabulky a grafy, obrázky v jednoduché prezentaci na odborné téma - nastaví vlastnosti prezentace, animace a časování snímků	9. Tvorba prezentací, prezentace Microsoft PowerPoint v praktickém použití Prostředí aplikace PowerPoint, tvorba prezentace pomocí průvodce Vkládání tabulek a grafů z aplikace MS Word a MS Excel, vkládání obrázků Použití vlastních animací, časování snímků, efekty animace	IKT

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	PT, MPV
Žák: - vytvoří hromadnou korespondenci - samostatně připraví životopis, obchodní dopis, žádost, pozvánku, dokument s obrázky, tabulkami, apod. - pracuje s tabulkami, grafy - používá kreslení, obtékání textu, seskupování	1. Textový editor Microsoft Word v praktickém použití II Prohloubení dovedností v textovém editoru, vkládání dalších objektů do textu, obsah, rejstřík Typografická a estetická pravidla Prohloubení dovedností v textovém editoru, tabulky, kreslení, sloupce,	ČSP Český jazyk Mat., fyz., chemie

- provádí různé typy grafických prací ve vektorové grafice (navštívenky, plakáty...)		
- ukládá a zálohuje data na různé typy médií - převádí různé formáty audio a videosouborů, převede zvukový disk CD do datového souboru	6. Multimédia Využití dostupných programů na discích CD-ROM, popř. DVD-ROM, vypalovací mechaniky a programy Multimediální soubory, formáty, převody	IKT
- vysvětlí pojem databáze - vytvoří jednoduché databáze - vkládá do databáze data, prohlíží je a upravuje, data třídí a filtruje - zvolí a používá správné dotazy - vytvoří formulář a sestavu a vhodným způsobem ji upravuje - zpracuje a prezentuje samostatný projekt	7. Databáze (Access) Relační databáze, jejich využití Tvorba tabulek a jejich editace Relace Import, export dat Výběrové dotazy Výkonné dotazy Formuláře Sestavy	IKT ČSP
- vytvoří jednoduché www stránky - umístí www stránku na volně přístupná místa internetu	8. Tvorba www stránek wysiwyg editory Struktura www stránek Publikování na internetu	IKT
- vkládá údaje o nových pacientech do databáze - provádí základní úkony v prostředí programu NIS (od vstupu pacienta do nemocnice až po jeho vyřazení)	9. Zdravotnický software (NIS) Evidence pacienta Vyšetření, hospitalizace ...	IKT, ČSP Ošetřování nemocných

8.11 Tělesná výchova

Celkový počet vyučovacích hodin: 252
 Školní vzdělávací program: PRAKTICKÁ SESTRA
 Kód a název oboru vzdělání: 53-41-M/03 PRAKTICKÁ SESTRA
 Délka a forma vzdělávání: čtyřleté, denní
 Stupeň vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou
 Datum platnosti vzdělávacího programu: od 1. září 2018

Název předmětu	Tělesná výchova				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	2	2	2	2	8

Pojetí předmětu

Obecný cíl předmětu

Cílem předmětu tělesná výchova je všestranný tělesný a duševní rozvoj žáka a tím upevňování jeho zdraví. Pro budoucí život je to vytvoření kladného vztahu k pohybovým aktivitám, pochopení důležitosti pravidelného pohybu jako nedílné součásti zdravého životního stylu.

V rámci předmětu Tělesná výchova může probíhat paralelně **Zdravotní tělesná výchova (ZTV)**.

Zdravotní tělesná výchova se koná v případě žáků III. zdravotní skupiny, je formou povinné tělesné výchovy, která se zřizuje pro žáky s trvale nebo přechodně změněným zdravotním stavem (III. zdravotní skupina). Využívá činností a zátěže, které nejsou kontraindikací zvýšené tělesné námahy zdravotního oslabení žáků. Zařazení žáků do zdravotní tělesné výchovy se provádí na doporučení lékaře. Obsah je vždy upravován vzhledem k míře a druhu zdravotního oslabení a má ozdravný účinek. Cílem je odstranění nebo alespoň zmírnění zdravotního oslabení a celkové zlepšení zdravotního stavu. Vytvořit předpoklady pro všestranný harmonický vývoj zdravotně oslaběného jedince, poskytnout zdravotně oslaběnému jedinci možnost sportovního vyžití ve vztahu k jeho schopnostem a zdravotnímu stavu. Vyučuje se od 1. ročníku do 4. ročníku 2 hodiny týdně.

Charakteristika učiva

Tělesná výchova patří do oblasti vzdělávání pro zdraví. Učivo je realizováno v tematických celcích: teoretické poznatky, tělesná cvičení, gymnastika, atletika, pohybové hry, plavání, lyžování, bruslení, turistika a sporty v přírodě, testování tělesné zdatnosti. Výuka je zaměřena na rozvoj pohybových dovedností a schopností, zvyšování tělesné zdatnosti, kultivaci pohybu, estetické citění. Žáci se seznámí se základními poznatky z tělesné kultury, pravidly jednotlivých sportovních disciplín, s kompenzačními a relaxačními technikami vyrovnávající jednostrannou zátěž. Učivo vede k rozvoji dobrých mezilidských vztahů, spolupráci, vzájemné pomoci, soutěžení v duchu fair play, formování osobnosti žáka, odpovědnému přístupu ke zdraví svému i spolužáků. Výuka se uskutečňuje v závislosti na pohybových schopnostech, předchozích zkušenostech, zájmech žáků, věku, pohlaví, podílu chlapců a dívek, materiálním vybavení a klimatických podmínkách.

Pojetí výuky

Předmět se vyučuje v 1. až 4. ročníku v rozsahu 2 hodiny týdně. Škola má pro výuku k dispozici školní hřiště a vlastní tělocvičnu. Podle možností žáci navštěvují krytý bazén, posilovnu a zimní stadion. Součástí předmětu je v 1. ročníku zimní lyžařský kurz, ve kterém se realizuje téma lyžování, a ve 2. ročníku sportovně-turistický kurz, který je zaměřen na turistiku a sporty v přírodě. Pravidelně se v rámci tělesné výchovy konají i celoškolní akce – v zimním období Skokanská laťka a Předvánoční hrátky pro 1. a 2. ročníky, v letním období sportovní den. Hodiny tělesné výchovy jsou zaměřeny převážně prakticky a vhodně doplněny teoretickými poznatky. Jednotlivé tematické celky se prolínají všemi ročníky, přičemž učivo se postupně rozšiřuje a prohlubuje. Důraz je kladen na bezpečnost žáků, hygienickou nezávadnost prostředí, emocionální prožitky z pohybových činností a výchovu proti závislostem.

Dle zájmu žáků se otvírají i nepovinné předměty (sportovní hry) a kroužky zájmové tělesné výchovy (např. volejbal, jóga ad.).

Hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení předmětu tělesná výchova je využívána klasifikační stupnice, slovní hodnocení a jejich kombinace. U jednotlivých žáků je brán zřetel na rozdílné předpoklady k pohybovým činnostem vzhledem k somatickým parametrům a rozdílnému stupni rozvoje pohybových dovedností. Z těchto důvodů je při hodnocení výsledků v předmětu tělesná výchova kladen důraz na:

- aktivní přístup k výuce (snaha zlepšovat se) a docházku,
- znalost a dodržování zásad bezpečnosti, slušného chování (fair play) a pokynů učitele, dále pak pravidel sportovních odvětví a terminologie předmětu,
- přiměřené výkony v hodnocených disciplínách a testech,
- reprezentaci školy.

Metody hodnocení:

- praktické,
- pozorování,
- diagnostický rozhovor.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

V předmětu tělesná výchova jsou rozvíjeny všechny klíčové kompetence, důraz se klade především na následující:

- **kompetence k učení**, tzn. mít pozitivní vztah k osvojování si poznatků a motivaci k dalšímu vzdělávání v oblasti sportu a péče o zdraví, ovládat jednotlivé druhy senzomotorického učení, využívat různé informační zdroje a aplikovat poznatky do praxe;
- **kompetence k řešení problémů**, tzn. využívat tělesná cvičení ke zvyšování odolnosti ve stresových situacích, naučit se na řešení problému spolupracovat, umět získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu ve vztahu k dosaženým výsledkům;
- **kompetence komunikativní**, tzn. komunikovat a diskutovat v kolektivu, formulovat a obhajovat své názory a postoje, vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování, formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, porozumět zadání úkolu;
- **kompetence personální a sociální**, tzn. dodržovat zásady chování na sportovních akcích, umět spolupracovat v rámci týmu a umět zastávat různé role, uvědomit si nezbytnost přebírání zkušeností druhých lidí pro vlastní zdokonalování, respektovat názor druhého;
- **občanské kompetence a kulturní povědomí**, tzn. jednat odpovědně ve vlastním a veřejném zájmu v souladu s morálními principy a respektováním práv a osobnosti člověka, uznávat hodnotu pohybu pro život, aktivně se zapojovat do sportovních aktivit, pochopit, že sport je jednou z možností navazování přátelství a vztahů;
- **kompetence k pracovnímu uplatnění**, tzn. dodržovat pravidla ve sportu i mimo něj, uvědomit si nutnost ochrany zdraví svého i druhých, akceptovat nutnost pohybových aktivit pro své zdraví;
- **kompetence využívat prostředky IKT a pracovat s informacemi**, tzn. vyhledávat informace, efektivně s nimi pracovat, kriticky je vyhodnocovat a odpovědně uplatňovat, umět dané informace efektivně využít v praxi.

Rozvíjená průřezová témata

Ve vyučování předmětu tělesná výchova jsou rozvíjena ve větší či menší míře všechna průřezová témata, zejména pak:

- **Člověk a svět práce** – výuka předmětu rozvíjí a posiluje fyzickou i psychickou odolnost žáka, což se projevuje ve schopnosti efektivně vykonávat tělesnou práci a zvládat zátěžové situace, žák se učí využívat tělesná cvičení k regeneraci fyzických a duševních sil, žák si uvědomuje nezbytnost pohybu pro zdravý rozvoj osobnosti i celé společnosti;
- **Člověk a životní prostředí** – během lyžařského a sportovně-turistického kurzu si žák uvědomí vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince a společnosti, žák si osvojí zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví;
- **Občan v demokratické společnosti** – dodržováním pravidel her a soutěží se žák naučí respektovat osobnost druhého a přijímat zodpovědnost za svá rozhodnutí, žák získá vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku.

Rozvíjené mezipředmětové vztahy:

- biologie (BIO), první pomoc (PP), výchova ke zdraví (VYZ), psychologie (PSY).

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	PT, MPV
Žák: - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti, uplatňuje zásady sportovního tréninku - komunikuje při pohybových činnostech, dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii - volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti, okolním podmínkám, udržuje je a ošetřuje - připravuje prostředky k plánovaným pohybovým činnostem - dodržuje hygienické zásady a bezpečnost pravidel při tělesných cvičeních a sportovních hrách - ovládá pravidla jednotlivých sportů - zapojuje se do organizace turnajů a soutěží a zpracuje jednoduchou dokumentaci - rozhoduje, zapisuje, sleduje výkony jednotlivců nebo týmů; - sestaví soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci, navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej	I. Teoretické poznatky - význam pohybu pro zdraví, prostředky pro zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti, technika a taktika, zásady sportovního tréninku - odborné názvosloví, komunikace - výzbroj, výstroj, údržba - hygiena a bezpečnost, vhodné oblečení-cvičební úbor a obutí, záchrana a dopomoc, zásady chování a jednání v různém prostředí, regenerace a kompenzace, relaxace - pravidla her, závodů a soutěží - rozhodování, zásady sestavování a vedení sestav všeobecně rozvíjejících nebo cíleně zaměřených cvičení - pohybové testy, měření výkonů - zdroje informací - bezpečnostní předpisy	průběžně ODS ČSP ČŽP IKT VYZ

- vyhledá potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu		
- nastupuje do tvaru a velí družstvu - rozvíjí svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost - ovládá kompenzační cvičení k regeneraci k tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání, uplatňuje osvojené způsoby relaxace	II. Pohybové dovednosti 1. Tělesná cvičení - pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační <i>jako součást všech tématických celků</i>	ODS ČSP PSY
- zvládá různé druhy přeskoků švihadla a jednoduché prvky s obručí - snaží se o výmyk na hrazdě, zvládá roznožku a skrčku přes kozu a koně - předvede kotoul vpřed, vzad a jejich modifikace - vyšplhá na tyči, laně - sladí pohyb s hudbou	2. Gymnastika - cvičení s náčiním(švihadlo, obruč) - cvičení na nářadí(hrazda, koza, kůň, kruhy) - akrobacie - šplh - rytmická gymnastika - pohybové činnosti a kondiční programy cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem (aerobik, kalanetika)	ODS ČSP PSY BIO VYZ
- ovládá nízký start, ovládá techniku sprintu a vytrvalostního běhu - předvede techniku jednotlivých disciplín - splní výkony dle stanovených kritérií	3. Atletika - běhy (60 m, 800 m, v terénu), starty - skoky do výšky a do dálky - hod granátem a vrh koulí	ODS VYZ
- participuje na týmových herních činnostech družstva - rozliší jednání fair play od nesportovního chování - zvládne základní herní činnosti jednotlivce s míčem i bez něj, základní kombinace a aplikuje je ve hře	4. Pohybové hry - drobné - vybíjená - odbíjená - košíková - florbal - kopaná - softbal, ringo	ODS PSY VYZ
- zvládá pádovou techniku a prvky sebeobrany, reaguje na ohrožení	5. Úpoly - pády - základní sebeobrana	BIO

- ovládá jízdu na vleku a techniku bezpečného sjíždění svahu na lyžích - dodržuje bezpečnost při pohybu na sjezdovce, adekvátně reaguje na možná rizika (změna počasí, úrazy apod.) - chová se šetrně k životnímu prostředí - volí vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji udržuje a ošetřuje	6. Lyžování - základy sjezdového lyžování (zatačení, zastavování, sjíždění i přes terénní nerovnosti) - základy běžeckého lyžování - chování při pobytu v horském prostředí	Lyž. výcvik. kurz ČŽP
- zjistí úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy	7. Testování tělesné zdatnosti - motorické testy	ODS ČSP BIO

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	PT, MPV
Žák: - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti, uplatňuje zásady sportovního tréninku - komunikuje při pohybových činnostech, dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii - připravuje prostředky k plánovaným pohybovým činnostem - dodržuje hygienické zásady a bezpečnost pravidel při tělesných cvičeních a sportovních hrách - ovládá pravidla jednotlivých sportů - zapojuje se do organizace turnajů a soutěží a zpracuje jednoduchou dokumentaci - rozhoduje, zapisuje, sleduje výkony jednotlivců nebo týmů; - sestaví soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci, navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej - volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti, okolním podmínkám, udržuje je a ošetřuje - vyhledá potřebné informace z oblasti zdraví a pohyb	I. Teoretické poznatky - význam pohybu pro zdraví, prostředky pro zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti, technika a taktika, zásady sportovního tréninku - odborné názvosloví, komunikace - hygiena a bezpečnost, záchrana a pomoc, zásady chování a jednání v různém prostředí, regenerace a kompenzace, relaxace - pravidla her, závodů a soutěží - rozhodování, zásady sestavování a vedení sestav všeobecně rozvíjejících nebo cíleně zaměřených cvičení - pohybové testy, měření výkonů - výzbroj, výstroj, údržba - zdroje informací - bezpečnostní předpisy	ODS ČSP ČŽP IKT VYZ

- zvládá různé druhy přeskoků švihadla a jednoduché prvky s obručí - snaží se o výmyk a podmet na hrazdě, zvládá roznožku a skrčku přes kozu - předvede kotoul vpřed a vzad a jejich modifikace, zvládne stoj na rukou - vyšplhá na laně (tyči) - sladí pohyb s hudbou	2. Gymnastika - cvičení s náčiním (švihadlo, obruč) - cvičení na nářadí (hrazda, koza, kladina) - akrobacie - šplh - rytmická gymnastika - pohybové činnosti a kondiční programy - cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem (aerobik, kalanetika)	ČSP ODS BIO
- ovládá nízký start, ovládá techniku sprintu a vytrvalostního běhu - předvede techniku jednotlivých disciplín - splní výkony dle stanovených kritérií	3. Atletika - běhy (60m, 100 m, 300 m, 800 m, v terénu), starty - skoky do výšky a do dálky - vrh koulí	VYZ
- participuje na týmových herních činnostech družstva - rozliší jednání fair play od nesportovního chování - zvládne základní herní činnosti jednotlivce s míčem i bez něj, základní kombinace a aplikuje je ve hře	4. Pohybové hry - drobné - vybíjená, ringo - odbíjená - košíková - florbal - softbal - kopaná	ODS PSY PP
- zvládá pádovou techniku a prvky sebeobrany, reaguje na ohrožení	5. Úpoly - pády - základní sebeobrana	ODS PSY
- při sportu a pobytu v přírodě se chová ekologicky a uplatňuje poznatky z ochrany životního prostředí - orientuje se v neznámém terénu pomocí mapy - zvládne základní kurz lezení a vodácký výcvik - zvládne základní kurz plavání a záchranu tonoucího - při vodáckém sportu užívá ochranné bezpečnostní pomůcky - volí vhodnou výstroj a výzbroj a dovede ji udržovat a ošetřovat	6. Turistika a sporty v přírodě - příprava turistické akce - orientace v krajině - orientační běh - základy lezení a slaňování - vodní turistika - rafty	BIO Sport. turist. kurz ČŽP

- zjistí úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy - zjistí úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a koriguje si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji	7. Testování tělesné zdatnosti - motorické testy	ODS ČSP BIO
--	--	-------------------

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	PT, MPV
Žák: - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti, uplatňuje zásady sportovního tréninku - komunikuje při pohybových činnostech, dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii - připravuje prostředky k plánovaným pohybovým činnostem - dodržuje hygienické zásady a bezpečnost pravidel při tělesných cvičeních a sportovních hrách - ovládá pravidla jednotlivých sportů - zapojuje se do organizace turnajů a soutěží a zpracuje jednoduchou dokumentaci - rozhoduje, zapisuje, sleduje výkony jednotlivců nebo týmů; - sestaví soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci, navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej - vyhledá potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu	I. Teoretické poznatky - význam pohybu pro zdraví, prostředky pro zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti, technika a taktika, zásady sportovního tréninku - odborné názvosloví, komunikace - hygiena a bezpečnost, záchrana a pomoc, zásady chování a jednání v různém prostředí, regenerace a kompenzace, relaxace - pravidla her, závodů a soutěží - rozhodování, zásady sestavování a vedení sestav všeobecně rozvíjejících nebo cíleně zaměřených cvičení - pohybové testy, měření výkonů - zdroje informací - bezpečnostní předpisy	prů- běžně ODS ČSP ČŽP IKT VYZ
- nastupuje do tvaru a velí družstvu - rozvíjí svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost - ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání, uplatňuje osvojené způsoby relaxace - rozliší vhodné a nevhodné pohybové	II. Pohybové dovednosti 1. Tělesná cvičení - pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační <i>jako součást všech tematických celků</i>	ČSP ODS

činnosti, analyzuje a zhodnotí kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu		
- zvládá různé druhy přeskoků švihadla a jednoduché prvky s obručí - snaží se o výmyk a podmet na hrazdě, zvládá roznožku a skrčku přes kozu, - předvede kotoul vpřed a vzad a jejich modifikace, zvládne stoj na rukou - vyšplhá na laně (tyči) - sladí pohyb s hudbou	2. Gymnastika - cvičení s náčiním (švihadlo, obruč) - cvičení na nářadí (hrazda, koza, kladina) - akrobacie - šplh - rytmická gymnastika - pohybové činnosti a kondiční programy - cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem (aerobik, kalanetika)	BIO
- ovládá nízký start, ovládá techniku sprintu a vytrvalostního běhu - předvede techniku jednotlivých disciplín - splní výkony dle stanovených kritérií	3. Atletika - běhy (60m, 100 m, 300 m, 800 m, v terénu), starty - skoky do výšky a do dálky - vrh koulí	VYZ
- participuje na týmových herních činnostech družstva - rozliší jednání fair play od nesportovního chování - zvládne základní herní činnosti jednotlivce s míčem i bez něj, základní kombinace a aplikuje je ve hře	4. Pohybové hry - drobné - vybíjená, ringo - odbíjená - košíková - florbal - softbal - kopaná	ODS PSY PP
- zvládá pádovou techniku a prvky sebeobrany, reaguje na ohrožení	5. Úpoly - pády - základní sebeobrana	ODS PSY
- zjistí úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy - zjistí úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a koriguje si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji	6. Testování tělesné zdatnosti - motorické testy	ODS ČSP BIO

4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	PT, MPV
Žák: - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti, uplatňuje zásady sportovního tréninku - komunikuje při pohybových činnostech, dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii - připravuje prostředky k plánovaným pohybovým činnostem - dodržuje hygienické zásady a bezpečnost pravidel při tělesných cvičeních a sportovních hrách - ovládá pravidla jednotlivých sportů - zapojuje se do organizace turnajů a soutěží a zpracuje jednoduchou dokumentaci - rozhoduje, zapisuje, sleduje výkony jednotlivců nebo týmů; - sestaví soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci, navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej - vyhledá potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu	I. Teoretické poznatky - význam pohybu pro zdraví, prostředky pro zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti, technika a taktika, zásady sportovního tréninku - odborné názvosloví, komunikace - hygiena a bezpečnost, záchrana a pomoc, zásady chování a jednání v různém prostředí, regenerace a kompenzace, relaxace - pravidla her, závodů a soutěží - rozhodování, zásady sestavování a vedení sestav všeobecně rozvíjejících nebo cíleně zaměřených cvičení - pohybové testy, měření výkonů - zdroje informací - bezpečnostní předpisy	prů- běžně ODS ČSP ČŽP IKT VYZ
- nastupuje do tvaru a velí družstvu - rozvíjí svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost - ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání, uplatňuje osvojené způsoby relaxace - rozliší vhodné a nevhodné pohybové činnosti, analyzuje a zhodnotí kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu	II. Pohybové dovednosti 1. Tělesná cvičení - pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační <i>jako součást všech tematických celků</i>	ČSP ODS

- zvládá různé druhy přeskoků švihadla a jednoduché prvky s obručí a míčem - při akrobacii a na jednotlivých nářadích dokáže spojit jednotlivé cviky v gymnastickou sestavu - vyšplhá na laně (tyči) - sladí pohyb s hudbou - sestaví pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvoří pohybovou sestavu	2. Gymnastika - cvičení s náčiním (švihadlo, obruč,) - cvičení na nářadí (hrazda, koza, kruhy) - akrobacie - šplh - rytmická gymnastika - pohybové činnosti a kondiční programy cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem (aerobik, kalanetika) - tanec (valčík, polka, latinskoamerické, moderní)	BIO
- ovládá nízký start, ovládá techniku sprintu a vytrvalostního běhu - předvede techniku jednotlivých disciplín - splní výkony dle stanovených kritérií	3. Atletika - běhy (60m, 100 m, 800 m, v terénu), starty - skoky do výšky a do dálky - vrh koulí	ČSP ODS
- participuje na týmových herních činnostech družstva - rozliší jednání fair play od nesportovního chování - zvládne základní herní činnosti jednotlivce s míčem i bez něj, ovládá složitější herní kombinace a systémy	4. Pohybové hry - drobné - vybíjená, ringo - odbíjená - košíková - florbal - softbal - kopaná	ODS PSY PP
- zjistí úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy - zjistí úroveň tělesné zdatnosti a posílí svalový korzet	5. Testování tělesné zdatnosti - motorické testy	ODS ČSP BIO
- absolvuje základní kurz plavání a zvládne záchranu tonoucích	6. Návštěva posilovny a bazénu	PP

Zdravotní tělená výchova

Výsledky vzdělávání	Učivo	Poznámky,MPV
Žák :		Průřezová témata
- uplatňuje odpovídající vytrvalost a cíle- vědomost při korekci zdravotního oslabení do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usilovat o jeho optimální provedení	Činnosti a informace zdr.oslab. zákl. druhy oslabení jejich příčiny a možné důsledky (pojmy prevence denní režim, soustředění podpora pohybového systému oslabení vnitřních orgánů oslabení smysl.a nerv. funkcí	spolupráce s lékaři, cvičení dle odborných pokynů a metodik Dle možností a podmínek školy a doporučení lékaře
- vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	Korekce zdravotního oslabení vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti	ČSP, ODS BIO
- cvičí vědomě a rozpoznává nevhodné cvičení a činnosti	Učivo obecné: základní gymnastika, pohybové hry, rytmická gymnastika, prvky jednotlivých sportů-plavání Učivo vyrovnávací: cvičení uvolňovací ,protahovací, posilovací, dechová, relaxační, vytrvalostní, rovnovážná	
- být schopen používat základní pojmy osvojovaných činností (konkretizace zdravotního oslabení) a vědomě kontrolovat vlastní cvičení		
- definuje vlastní oslabení a vysvětlí a popsat prováděné cviky - je schopen aktivně se do cvičení zapojit		

8.12 Ekonomika

Celkový počet vyučovacích hodin: 64 (2 hodiny týdně)
 Školní vzdělávací program: PRAKTICKÁ SESTRA
 Kód a název oboru vzdělání: 53-41-M/03 PRAKTICKÁ SESTRA
 Délka a forma vzdělávání: čtyřleté, denní
 Stupeň vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou
 Datum platnosti vzdělávacího programu: od 1. září 2018

Název předmětu	Ekonomika				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	-	2	-	-	2

Pojetí předmětu

Obecný cíl předmětu

Vyučovací předmět ekonomika seznamuje žáky se základními ekonomickými vztahy a s ekonomickým prostředím, ve kterém se jako zaměstnanci, popř. podnikatelé budou pohybovat. Cílem výuky předmětu je, aby žáci pochopili mechanismus fungování tržní ekonomiky a porozuměli podstatě podnikatelské činnosti a základnímu principu hospodaření podniku. Žáci získávají vědomosti a dovednosti související s podnikáním i s dalšími činnostmi, jež v podniku probíhají.

Charakteristika učiva

Obsah vzdělání vychází z postavení předmětu v celkové koncepci oboru vzdělání. Absolvent má být nejen připraven na pracovní uplatnění ve své profesi, ale i na uplatnění nutných ekonomických přístupů jak v zaměstnanecké, tak v podnikatelské pozici.

Za současné situace na trhu práce se absolvent musí orientovat i v základních ekonomických souvislostech. Obtížné postavení absolventa jako nezaměstnaného vede k nutnosti zařadit učivo o pracovněprávních vztazích a způsobech hledání zaměstnání.

Uplatnění absolventa v malé nebo vlastní firmě klade nároky na rozšíření obsahu vzdělání např. o učivo z oblasti obchodního práva, zvláštních právních předpisů atp. Smyslem jejich zařazení je, aby žák získal přehled zejména o povinnostech, které z těchto základních právních dokumentů vyplývají.

Závěrečný tematický celek obsahuje učivo o Evropské unii. Jeho smyslem je seznámit žáky s významem členství naší země v EU, s přínosy, které toto členství pro nás znamená, ale též se základní strukturou orgánů EU a s významem hospodářské a měnové unie pro ČR.

Pojetí výuky

Ekonomika přináší seznámení se zákonitostmi ekonomických vztahů, jejich pochopení a přenesení do praxe. Žák je podněcován k tomu, aby se dokázal orientovat v současné ekonomické situaci a analyzoval důsledky ekonomicko-politických rozhodnutí na každodenní život jednotlivce i chod organizace.

Základními metodami výuky jsou:

- odborný výklad zaměřený na konfrontaci ekonomické teorie s každodenní prací,
- práce se zákony a internetovými zdroji,
- praktická cvičení zaměřená na rozvíjení matematické gramotnosti,
- práce ve skupinách na daných úkolech a jejich následná prezentace,
- diskusní metody na aktuální ekonomické téma ve společnosti,

• cvičení písemného a verbálního projevu při vstupu na trh práce či jednání s úřady.
Výuku je možné podle podmínek doplnit exkurzemi do různých podniků a institucí.

Hodnocení výsledků žáka

Hodnocení se řídí klasifikačním řádem, který je součástí školního řádu. Důraz při hodnocení žáků je kladen na motivační charakter. V každém pololetí jsou zařazeny dvě až tři oblasti, po kterých následuje písemné přezkoušení, a žáci jsou také hodnoceni ústně v průběhu celého pololetí. Důraz je kladen na:

- aplikaci získaných vědomostí v praxi,
- chápání širších souvislostí tématu,
- schopnost prezentace získaných dovedností a znalostí,
- samostatnost i umění kolektivní práce.

Celkové hodnocení žáků vyhází z:

- výsledků krátkých testů ověřujících dílčí znalosti žáků,
- hodnocení samostatně vypracovaných referátů na zadané téma,
- ústního zkoušení,
- závěrečných testů z jednotlivých učebních celků.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Ekonomika se podílí na rozvoji všech klíčových kompetencí se zaměřením na kompetence:

- **k učení** (práce s odborným textem, vyhledávání a zpracování informací z různých zdrojů),
- **k řešení problému** (různé metody myšlení, zkušenosti, volba vhodných prostředků a metod),
- **komunikativní** (srozumitelné, jasné a jazykově správné formulování myšlenek, diskuse a respektování názorů ostatních, obhajoba vlastních názorů),
- **personální a sociální** (využívání zkušeností, práce v týmu, odpovědné plnění zadaných úkolů),
- **občanské** (pochopení důsledků ekonomických jevů na běžný život jedince),
- **k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám** (sledování trhu práce a požadavků zaměstnavatelů, vyhledávání informací o pracovních příležitostech, pochopení podstaty podnikání a odhadnutí podnikatelských rizik).

Aplikace průřezových témat

Učivem se prolínají všechna průřezová témata, nejvíce pak:

- **Občan v demokratické společnosti** - umění komunikace v pracovním i každodenním životě včetně jednání na úřadech, bankách a pojišťovnách, zamyšlení se nad existenčními otázkami a nalezení řešení situací souvisejících s ekonomickou stránkou života;
- **Člověk a svět práce** - příprava žáka na úspěšné uplatnění na trhu práce, od samotného počátku vstupu na trh práce včetně hledání zaměstnání různými formami, jednání se zaměstnavateli, získání znalostí o politice zaměstnanosti v ČR až po budování úspěšné profesní kariéry;
- **Informační a komunikační technologie** - využití informačních a komunikačních technologií při vyhledávání informací týkajících se trhu práce, zákonů a vyhlášek v ČR, aktuální ekonomická situace včetně všech makroekonomických ukazatelů, produkty různých trhů a porovnávání jejich vhodnosti pro každého žáka včetně potřeb pro profesní oblast;

Rozvíjené mezipředmětové vztahy: matematika, anglický jazyk, občanská nauka, základy společenských věd, IKT.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání
2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	PT, MPV
Žák: - definuje pojem národní hospodářství - vysvětlí význam ukazatelů národního hospodářství a jejich vliv na ekonomiku - objasní podstatu inflace a její důsledky - definuje nezaměstnanost, vyjmenuje typy nezaměstnanosti a vysvětlí vzorec pro výpočet míry nezaměstnanosti - nakreslí vývoj HDP a popíše jednotlivé fáze - vysvětlí pojem platební bilance - používá a aplikuje základní ekonomické pojmy - na příkladu popíše fungování tržního mechanismu - posoudí vliv ceny na nabídku a poptávku - vyjádří formou grafu určení rovnovážné ceny - nakreslí přebytečnou a nedostatečnou nabídku, vysvětlí jejich příčiny a způsob, jakým dojde k obnovení rovnováhy - posoudí vhodné formy podnikání pro obor - orientuje se v právních formách podnikání a dovede charakterizovat jejich základní znaky - popíše rozdíl mezi vznikem a založením - vysvětlí důvody pro ochranu osobních údajů ve zdravotnictví - vyjmenuje oblasti ve zdravotnictví, kde a jak se uplatňuje povinná mlčenlivost - vysvětlí důvody prolomení mlčenlivosti - vyjmenuje sankce za její porušení	1 Národní hospodářství - pojem, sektorové členění, struktura národního hospodářství, odvětví národního hospodářství - ukazatele úrovně národního hospodářství, HDP a hospodářský cyklus, nezaměstnanost, inflace a platební bilance - státní rozpočet 2 Podstata fungování tržní ekonomiky - potřeby, statky, služby, spotřeba - výroba, výrobní faktory, hospodářský proces - trh, tržní subjekty, nabídka, poptávka, zboží, cena 3 Podnikání - podnikání, právní formy podnikání podle zvláštních předpisů, obchodního a občanského zákoníku 4 Ochrana osobních údajů ve zdravotnictví	ČSP Základy společ. věd Matematika Anglický jazyk Matematika IKT ČSP ODS Občanská nauka ODS Odborné předměty

- rozlišuje jednotlivé druhy majetku - orientuje se v účetní evidenci majetku - rozliší jednotlivé druhy nákladů a výnosů - řeší jednoduché výpočty výsledku hospodaření - řeší jednoduché kalkulace ceny - na příkladech vysvětlí a vzájemně porovná druhy odpovědnosti za škody ze strany zaměstnance a zaměstnavatele - na příkladu ukáže použití nástrojů marketingu v oboru - charakterizuje části procesu řízení a jejich funkci - orientuje se v zákonné úpravě mezd - definuje obecně pojem pojištění, vyjmenuje druhy zákonných pojištění a uvede příklady nadstandardních pojištění - uvede příklady plátců pojistného - vypočte sociální a zdravotní pojištění - vyjmenuje druhy dávek nemocenského pojištění, vypočte nemocenské pojištění a vybrané druhy dalších dávek - orientuje se v soustavě daní - rozliší princip přímých a nepřímých daní - charakterizuje finanční trh a jednotlivé subjekty - charakterizuje peníze a cenné papíry - vysvětlí pojem Evropská unie - uvede instituce Evropské unie a vysvětlí jejich činnost - vysvětlí, jaká práva přináší členství v EU občanům ČR	5 Podnik, majetek podniku a hospodaření podniku - struktura majetku, dlouhodobý majetek, oběžný majetek - náklady, výnosy, výsledek hospodaření podniku - druhy škod a možnosti předcházení škodám, odpovědnost zaměstnance a odpovědnost zaměstnavatele - marketing – management 6 Mzdy, zákonné odvody, pojištění - mzdová soustava, složky mzdy, - daně z příjmů - systém sociálního a zdravotního zabezpečení - dávky nemocenského pojištění 7 Daňová soustava a finanční trh 8 Evropská unie	Matematika ČSP ODS ČSP Matematika IKT ČSP, IKT Občanská nauka
---	---	--

8.13 Výchova ke zdraví

Celkový počet vyučovacích hodin:	32
Školní vzdělávací program:	PRAKTICKÁ SESTRA
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/03 PRAKTICKÁ SESTRA
Délka a forma vzdělávání:	čtyřleté, denní
Stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Datum platnosti vzdělávacího programu:	od 1. září 2018

Název předmětu	Výchova ke zdraví				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	1	-	-	-	1

Pojetí předmětu

Obecný cíl předmětu

Cílem vyučovacího předmětu je získání znalostí a dovedností potřebných pro aktivní preventivní péči o zdraví. Nezbytná je podpora postojů žáka ke zdravému způsobu života jedince a jeho celoživotní odpovědnosti za své zdraví. Žák porozumí biopsychosociální jednotě těla, faktorům ovlivňujícím zdraví a důsledkům nemoci pro jednotlivce i celou společnost. Bude se umět podílet na realizaci programů na podporu zdraví.

Předmět má i výchovnou funkci, neboť vede žáky k chápání zdraví jako nejvyšší hodnoty, vede k odpovědnosti za vlastní zdraví a ke kompetentnosti pro ovlivňování postoje ke zdraví u svých pacientů i spoluobčanů.

Obsah učiva vychází z poznatků, které se týkají zvláště prevence primární. Žák bude umět obsahově vysvětlit termíny v oblastech prevence a výchovy ke zdraví.

Předmět s ostatními předměty spoluutváří všeobecný charakter oboru zdravotnický asistent.

Charakteristika učiva

Tematické celky obecného i specifického charakteru se vyučují v 1. ročníku.

Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa, je složeno z témat týkajících se klinických oborů ve zdravotnictví. Předmět rozvíjí z hlediska odborných kompetencí předmět ošetrovatelství.

Charakteristika učiva se týká znalostí o determinantách ovlivňujících zdraví. Žák si uvědomí důsledky poškozování zdraví, porozumí realizaci programů pro podporu zdraví ve společnosti. Učivo prohloubí jeho znalosti o prostředcích ochraňujících zdraví.

Pojetí výuky

Výuka předmětu je teoretická, s maximálním využitím metod názorně demonstračních a aktivizujících. Při realizaci výuky je vhodné:

- procvičovat a doplňovat znalosti z ošetrovatelství (včetně odborné terminologie) s využitím samostatné či skupinové práce žáků (nákrety, doplňování, přiřazování názvů),
- v rámci motivace uvádět souvislosti mezi vědomostmi a dovednostmi již získanými, plánovaným tématem učiva a zejména praktickým využitím (internet, dynamická a statická projekce reálných a schématických obrazů),
- frontální výuku podporovat a doplňovat využíváním IKT (interaktivní tabule) a dalších názorně demonstračních pomůcek,

- při výkladu využívat a porovnávat životní zkušenosti žáků, vést žáky na základě dosavadního poznání k vyvozování vlastních závěrů, divergentnímu a kritickému myšlení, uvádět příklady z praxe (slovně, audiovizuální technikou apod.).

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Při hodnocení výsledků učení se učitel zaměří na:

- hloubku porozumění látce,
- schopnost využití mezipředmětových vztahů,
- schopnost aplikace poznatků při řešení problémů,
- kritické myšlení,
- samostatnou práci (seminární práce, referáty, projekty).

Metody hodnocení:

- písemné testy,
- ústní zkoušení,
- sebehodnocení žáka,
- prezentace výsledků práce.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Žáci jsou v rámci předmětu vedeni k tomu, aby si uvědomili zodpovědnost za vlastní život a za vlastní zdraví. Seznamují se s možnostmi svého dalšího vzdělávání a celoživotního učení, je posilován pozitivní vztah k učení a vzdělávání.

Klíčové kompetence:

- efektivně pracovat s informacemi – vyhledávat a vyhodnocovat důležité informace a využívat jich k odpovědnému rozhodování,
- komunikovat a diskutovat na odborné úrovni,
- rozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě,
- formulovat a obhajovat své názory a postoje,
- objasnit (např. klientovi) odborné pojmy, ošetrovatelské postupy,
- působit na klienta v oblasti prevence onemocnění,
- argumentovat, vyjadřovat se logicky, zpracovat různé druhy textu s danou tematikou.

Z hlediska **průřezových témat** jsou ve výuce zastoupena všechna témata:

- **Občan v demokratické společnosti** – žák získává znalosti o spolupráci státu s mezinárodními organizacemi v oblasti zdravotní a sociální péče a znalosti o nutnosti sběru dat pro zdravotnickou statistiku.
- **Člověk a svět práce** – žák má vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku, získává znalosti a kompetence, které mu pomohou optimálně využít svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování profesní kariéry. Žáci jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili zodpovědnost za vlastní život, zejména význam vzdělání a celoživotního učení pro život. Žák si uvědomí nutnost zabezpečení občana státem v tíživých sociálních událostech.
- **Člověk a životní prostředí** – žák si osvojí zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví. Uvědomuje si vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince i společnosti.

- **Informační a komunikační technologie** – žák získá dovednosti při vyhledávání zdrojů informací k výuce.

Při konkretizaci jednotlivých učebních témat je žádoucí spolupracovat s vyučujícími souběžně vyučovaných a navazujících odborných předmětů. V oblasti **mezipředmětových vztahů** předmět rozvíjí poznatky z fyziky, občanské nauky, mikrobiologie a vytváří teoretický základ pro předmět ekonomie.

Rozvíjené mezipředmětové vztahy:

- Ošetrovatelství
- Klinická propedeutika
- První pomoc
- Somatologie
- Biologie
- Mikrobiologie, epidemiologie a hygiena
- Matematika
- Fyzika
- Občanská nauka
- Ekonomika
- Psychologie a komunikace

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	PT, MPV
Žák: - uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku - dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a ví, jak by mohl kompenzovat jejich nežádoucí účinky - definuje pojem zdraví a nemoci - objasní význam zdraví pro společnost - vysvětlí zdraví jako hodnotu - popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí - zdůvodní význam zdravého životního stylu - popíše rizikové faktory poškozující zdraví - navrhne anonymní dotazník pro spolužáky na téma životní styl - vyhledá na internetu, jak je legislativně chráněno zdraví zaměstnanců - vysvětlí pojem odpovědnost za své zdraví a to z pohledu jedince v osobním životě i z pohledu zdravot.pracovníka v rámci	1. Péče o zdraví Zdraví : - činitelé ovlivňující zdraví - životní prostředí, životní styl, pohybová aktivita, výživa a stravovací návyky, rizikové chování, pracovní a sociální prostředí - duševní zdraví a rozvoj osobnosti, sociální dovednosti, rizikové faktory poškozující zdraví - odpovědnost za zdraví své i druhých Prevence: primární, sekundární, terciální Nemoc : - sociální aspekty nemocí - problematika člověka se zdravotním postižením	ČŽP OSE MEH KP

zdravotní péče - vysvětlí pojem „prevence“ a rozdíl mezi prevencí primární, sekundární a terciální - uvede nejčastější příčiny nemocí - charakterizuje civilizační choroby, jejich příčiny - objasní vliv zdravotního postižení na integraci a socializaci jedince ve společnosti		
Žák: - diskutuje o funkci a cílech programů mezinárodních organizací - vysvětlí vztah mezi mezinárodním a národním programem - vyhledá informace o programech organizací UNICEF, Rady Evropy aj. - zjistí úkoly Národního programu zdraví v 21. století a porovná je s regionálním programem - uplatní opatření, která se týkají dětí a mládeže, peer programy - uvede preventivní prohlídky, které jsou hrazeny zdravotní pojišťovnou	2. Programy na podporu zdraví - mezinárodní organizace – vyhlášovatelé programů - program WHO a její činnost - organizace OSN zaměřené na sociální determinanty společnosti - Národní program zdraví ČR - metody výchovy a prevence	ODS ČSP IKT
Žák: - definuje úlohu státu a místních samospráv v zdravotně sociální péči - vyhledá soustavu zdravotnických a sociálních zařízení - pojmenuje sociální události člověka - vysvětlí pojmy podpora v nezaměstnanosti, příspěvek sociální podpory, dávka sociální pomoci, zdravotní, nemocenské a důchodové pojištění - objasní podmínky vzniku nároku na nemocenské a důchodové pojištění - diskutuje o etice ve zdravotnictví, uvádí vhodné argumenty - analyzuje vybrané programy prevence a podpory zdraví obyvatelstva - navrhne cíle, zásady, formy, metody a prostředky edukace zacílené na přijetí zdravého životního stylu a k péči pro danou cílovou skupinu - vysvětlí vhodný způsob péče o zdraví s ohledem na osobnostní charakteristiky (věk, zdravotní stav, životní styl atp.) jedince nebo skupiny (např. děti předškolního nebo mladšího školního věku, dospívající, mladí sportovci...)	3. Ochrana veřejného zdraví - zabezpečení občana v případě nemoci, handicapu, stáří, ztrátě zaměstnání a v jiných tíživých sociálních událostech - systémy zdravotní péče ve světě - systém zdravotní péče v ČR - soustava zdravotnických a sociálních zařízení - předpisy sociálního zabezpečení - sociální péče a podpora - podpora v nezaměstnanosti u vybraných skupin obyvatelstva - etická problematika zdravotnické péče	ODS ČSP OBN OSE

Žák: - osvojí si zásady zdravé výživy - orientuje se v možných poruchách výživy - dovede posoudit psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností - popíše vliv nedostatečné aktivity na organismus - vysvětlí metody odvykání kouření - zhodnotí řešení stresových a konfliktních situací - popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus - objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti - pozná organizaci záchytu závislostí v ČR - vysvětlí preventivní programy úrazů v ČR - diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu - pojmenuje druhy násilí - kriticky hodnotí mediální obraz krásy lidského těla a komerční reklamu - posoudí prospěšné možnosti kultivace a etetizace svého vzhledu - charakterizuje šikanu, oběť i agresora, zná nepřímé a přímé znaky šikany a zná její fáze rozvoje - popíše, na koho se v případě šikany obrátit a navrhne opatření proti výskytu šikany ve školním kolektivu	4. Zdravotní rizika vzniku nemoci a možnosti prevence - současné životní styly - nevhodná výživa - nedostatečná pohybová aktivita - nadváha a obezita - vysoký krevní tlak - zvýšená hladina cholesterolu - rizikové chování - kouření, nadměrná konzumace alkoholu, zneužívání drog - infekce, úrazy - prevence úrazů a nemocí - nadměrná expozice ultrafialového a ionizujícího záření - partnerské vztahy, odpovědnost přístupu k sexu - sexuální zneužívání a násilí - duševní zdraví a rozvoj osobnosti, a sociálních dovedností - mediální obraz krásy lidského těla, komerční reklama - šikana	ČŽP PSK
---	--	--------------------

8.14 První pomoc

Celkový počet vyučovacích hodin:	32
Školní vzdělávací program:	PRAKTICKÁ SESTRA
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/03 PRAKTICKÁ SESTRA
Délka a forma vzdělávání:	čtyřleté, denní
Stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Datum platnosti vzdělávacího programu:	od 1. září 2018

Název předmětu	První pomoc				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	-	1	-	-	1

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl předmětu

Cíl vyplývá z povinnosti zdravotnických pracovníků poskytovat neprodleně první pomoc. Předmět seznámí žáky s moderním pojetím první pomoci a fungováním jednotného záchranného systému. Žáci jsou vedeni k osvojení potřebných vědomostí a zvládnutí dovedností v předlékařské první pomoci a k osvojení etických aspektů první pomoci a získávání vlastností zachránce, jsou seznamováni se zásadami bezpečného chování v situacích obecného ohrožení. Postupy KPR odpovídají nejnovějšímu Guidelines z října 2010 (doporučené postupy resuscitace).

Charakteristika učiva

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- orientovali se v integrovaném záchranném systému a znali své místo v něm,
- dokázali popsat, zaznamenat a předat důležité informace o vzniklé události, při které poskytovali první pomoc,
- vysvětlili jednotný postup při poskytování první pomoci,
- dokázali charakterizovat příčiny, příznaky a způsob ošetřování jednotlivých typů poranění a popsali nejčastější komplikace,
- objasnili obecná pravidla ochrany člověka za mimořádných událostí,
- dokázali zhodnotit základní životní funkce a zahájit neodkladnou resuscitaci,
- při vyšetřování a ošetřování zraněného postupovali podle osvojeného jednotného systému,
- dokázali kriticky zhodnotit vzniklou situaci a rozhodnout o prioritách poskytování první pomoci,
- uměli využít při poskytování první pomoci všech dostupných pomůcek,
- přijímali osobní odpovědnost za provedení první pomoci,
- řídili se etickými zásadami při poskytování první pomoci,
- objasnili význam zásad bezpečnosti práce a osobní ochrany a používání osobních ochranných prostředků,
- byli si vědomi významu soustavného vzdělávání v oblasti první pomoci a akutní medicíny,
- byli ztotožnění s vlastnostmi zachránce.

Pojetí výuky

Předmět první pomoc je pojat jako teoreticko-praktický. Praktické cvičení modelových situací ve skupinách navazuje na teoretický výklad. Při výuce je obvykle volena vyučovací metoda výkladu nebo řízené diskuze s využitím zkušeností žáků, názorných ukázek a pomůcek. Dále je dle možností využívána didaktická technika.

Aktivita a motivace žáků je podporována řešením modelových situací.

V rámci předmětu je možné uskutečnit exkurze do zařízení zdravotnické záchranné služby (ZZS) a hasičského záchranného sboru.

Získané vědomosti a dovednosti žáci dále předávají při kurzech první pomoci pořádaných pro ZŠ a jiné SŠ.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci budou hodnoceni na základě:

- ústního zkoušení, kde žák prokazuje dovednost samostatně, souvisle, logicky a odborně správně se vyjadřovat, vyvozovat souvislosti, využívat znalostí ze somatologie, používat odbornou terminologii;

- testu z tematického celku, kde žák prokazuje schopnosti orientovat se v problematice příslušného tematického celku, porozumění učivu, používání odborné terminologie;
- praktické dovednosti, kde žák prokazuje: schopnost organizovat si práci při výkonu, výběr správných pomůcek, správnost provedení výkonu, dovednost komunikace, schopnost rychle se rozhodovat a správně odhadnout své schopnosti a možnosti;
- referátu na probírané téma, které si zvolí žák, kde žák prokazuje schopnost pracovat s informačními zdroji (odbornou literaturou, internetem apod.);
- práce v hodině, při níž se hodnotí aktivita v hodině, spolupráce s učitelem a spolužáky při hodině, domácí příprava na hodinu.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Klíčové kompetence

Předmět přispívá k tomu, aby žák dokázal:

- srozumitelně formulovat své myšlenky,
- zaznamenávat podstatné údaje,
- přiměřeně se vyjadřovat a aktivně se účastnit diskuze,
- vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování,
- stanovit si reálné cíle,
- volit vhodné prostředky a způsoby pro splnění jednotlivých úkolů,
- využívat zkušeností jiných lidí,
- konzultovat různé problémy,
- zjišťovat a kriticky hodnotit svůj pokrok v učení a práci a přijímat hodnocení svých výsledků,
- odpovědně přijímat a plnit svěřené úkoly,
- spolupracovat s ostatními.

Odborné kompetence

Předmět přispívá k získání základních znalostí nutných k dosažení odborných kompetencí tak, aby žáci byli schopni:

- usilovat o co nejvyšší kvalitu své práce,
- dodržovat stanovené normy (standardy),
- užívat odbornou terminologii.

Průřezová témata:

- **Občan v demokratické společnosti** - respektovat práva a osobnost druhých, s aktivní tolerancí přistupovat k identitě druhých lidí (multikulturní soužití);
- **Člověk a životní prostředí** - jednat hospodárně a adekvátně uplatňovat ekonomická hlediska, dbát na ochranu a bezpečnost zdraví při práci, dbát na ochranu a bezpečnost zdraví při úniku nebezpečných látek, uvědomit si vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince i společnosti – průběžně při řešení modelových situací;
- **Člověk a svět práce** - získání znalostí a kompetencí, které žákům pomohou optimálně využít osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování profesní kariéry, seznámení se s možnostmi dalšího vzdělávání v oboru a povolání, posilování pozitivního vztahu k učení a vzdělávání;
- **Informační a komunikační technologie** – práce s informacemi, jejich získávání pomocí moderní techniky apod. – průběžně při řešení modelových situací.

Mezipředmětové vztahy:

V předmětu první pomoc žák využívá znalostí a dovedností zejména těchto předmětů: somatologie, ošetřovatelství, chemie.

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání**2. ročník**

Výsledky vzdělávání	Učivo	PT, MPV
Žák: - vysvětlí základní pojmy a správně je používá - popíše své postavení a povinnosti v záchranném řetězci - vysvětlí složky IZS, způsoby aktivace a komunikace v systému - osvojí si linky tísňového volání	1. Úvod do předmětu - Definice základních pojmů - Význam první pomoci - Vlastnosti zachránce - Integrovaný záchranný systém (složky, aktivace)	ODS ČSP IKT
Žák: - popíše základní vybavení domácí lékárny a zásady manipulace s ní - vyjmenuje předepsané vybavení autolékárny - ví, kde se nachází školní lékárna	2. Příruční lékárna - Význam příruční lékárny - Základní vybavení a využití obsahu lékárny v domácnosti a na pracovišti - Uložení a kontrola lékárny v domácnosti a na pracovišti - Autolékárna	
Žák: - získává základní informace o situaci a charakteru zranění a předává je IZS - uvede pravidla třídění raněných - vysvětlí postup vyšetření Zraněných	3. Jednotný postup při poskytování první pomoci - Orientace na místě nehody, posouzení závažnosti situace, třídění raněných - zjišťování základních informací, jejich záznam a předávání - Nácvik postupu vyšetřování a předávání informací	ODS OSE
Žák: - vyjmenuje pravidla pro vyprošťování a přenášení postižených - uloží zraněného do správné polohy pro vyšetření, ošetření, transport a volbu polohy zdůvodní - vysvětlí, jak správně použít odsunové prostředky - vysvětlí a zdůvodní zásady BOZP	4. Polohování a transport zraněných - Základní pravidla a způsoby vyprošťování zraněných - Základní polohy při vyšetřování a ošetřování zraněných a jejich indikace - Zásady odsunu postižených - Odsunové prostředky a techniky odsunu - Přenášení postižených jednou nebo více osobami - Nácvik modelových situací	OSE
Žák: - charakterizuje příznaky poruch	5. Bezvědomí - Vyšetření stavu vědomí, určení poruchy	OSE

vědomí a rozliší stupně poruchy vědomí - vyšetří nemocného v bezvědomí - poskytne první pomoc při kolapsu - uvědomuje si závažnost stavu a význam stálého dohledu u postižených v bezvědomí	vědomí - Vyšetření postiženého v bezvědomí - Sledování stavu a záznam informací - První pomoc při kolapsu - Nácvik ošetření	
Žák: - vymezí základní pojmy - rozpozná zástavu krevního oběhu a poruchy průchodnosti dýchacích cest - vyjmenuje příčiny neprůchodnosti dýchacích cest, nedostatečného dýchání a zástavy dechu - zahájí kardiopulmonální resuscitaci (obnova dýchání a nepřímá srdeční masáž) - postupuje při poskytování neodkladné resuscitace s ohledem na věk postiženého - používá vhodné pomůcky a osobní ochranné prostředky - vysvětlí význam správné resuscitace i nebezpečí nesprávně poskytnuté péče	6. Neodkladná resuscitace - Etické aspekty neodkladné resuscitace - Pomůcky k osobní ochraně a k neodkladné resuscitaci - Poruchy průchodnosti dýchacích cest u dětí a dospělých (příčiny, diagnostika, první pomoc) - Zástava krevního oběhu u dětí a dospělých (diagnostika a první pomoc) - Nácvik ošetření	OSE
Žák: - vyjmenuje příčiny a faktory ovlivňující rozvoj šoku - vysvětlí nebezpečí rozvoje šokového stavu - rozpozná příznaky šoku - vyjmenuje vhodná protišoková opatření - popíše ošetření a sledování postiženého v šoku	7. Šok, křečové stavy - Druhy, příčiny a příznaky šoku a následné změny v organismu - Preventivní protišoková opatření a první pomoc u šokových stavů - Křeče, křečové stavy u dětí, dospělých (febrilní křeče, epilepsie)	OSE
Žák: - rozliší jednotlivé druhy ran a zvolí vhodný postup ošetření - používá vhodné prostředky a obvazové techniky - dodržuje zásady asepse, antisepse a sterility - dodržuje zásady BOZP	8. Rány - Druhy ran - Zásady ošetření jednotlivých typů ran	OSE

Žák: - rozliší typ krvácení - rozpozná, ošetří a zastaví jednotlivé druhy krvácení - vysvětlí komplikace spojené s krvácením - objasní význam používání osobních ochranných prostředků	9. Krvácení - Druhy krvácení - Dokáže poskytnout první pomoc u zevního krvácení - Rozpoznání a poskytnutí první pomoci při vnitřním krvácení a krvácení z tělních otvorů - Nácvik ošetření	OSE SOM
Žák: - rozpozná druh, stupeň rozsah a závažnost poranění - vysvětlí zásady první pomoci při popálení, poleptání, poranění el. proudem - poskytne první pomoc při poranění teplem a chladem, při úpalu a úžehu - dodržuje zásady BOZP při poskytování první pomoci - vysvětlí význam prevence těchto úrazů	10. Poškození teplem, chladem a chemickými látkami - Druhy a rozsah poškození a první pomoc - BOZP při poskytování první pomoci při úrazu elektrickým proudem a chemickými látkami	OSE CHE
Žák: - objasní nejčastější příčiny a příznaky spojené s poraněním hlavy a CNS - poskytne první pomoc při poranění hlavy a CNS - uvědomuje si význam ochrany hlavy a CNS v různých situacích a komplikace spojené s poraněním	11. Poranění hlavy a CNS - Mechanismy vzniku poranění - Rozdělení a klinické projevy - Zásady poskytování první pomoci	OSE SOM
Žák: - objasní nejčastější příčiny, příznaky a komplikace spojené s poraněním páteře a míchy - poskytne první pomoc s využitím moderních i improvizovaných pomůcek - uvědomuje si význam prevence úrazů páteře	12. Poranění páteře a míchy - Mechanismus vzniku poranění páteře a míchy - Příznaky a nejčastější komplikace poranění míchy a páteře - Zásady poskytování první pomoci u poranění páteře	SOM OSE
Žák: - objasní příčiny, příznaky a komplikace poranění hrudníku - poskytne první pomoc při	13. Poranění hrudníku - Příčiny, příznaky a rozdělení poranění hrudníku - První pomoc při poranění hrudníku	

poranění hrudníku		
Žák: - objasní příčiny a příznaky poranění břicha a pánve a možné komplikace - poskytne první pomoc při otevřených a uzavřených poraněních břicha a pánve - předvídá komplikace spojené s poraněním břicha a pánve	14. Poranění břicha a pánve - Rozdělení a příznaky poranění břicha a pánve - První pomoc při poranění břicha a pánve	SOM OSE
Žák: - objasní příznaky a komplikace poranění kostí a kloubů na HK a DK - poskytne první pomoc při poranění kostí a kloubů na HK a DK - vyjmenuje dostupné prostředky a uvede alternativní prostředky při ošetření	15. Poranění kostí a kloubů - Charakteristika, příčiny a rozdělení poranění kostí a kloubů - První pomoc při poranění kostí a kloubů: zlomeniny pletence HK a volné HK, vymknutí kloubů na HK a DK - Nácvik ošetření	SOM OSE
Žák: - objasní příznaky a komplikace při akutních stavech v těhotenství a gynekologii - poskytne první pomoc při náhlých stavech v gynekologii a porodnictví, určí vhodné prostředky pro ošetření rodičky a novorozence v mimořádných podmínkách	16. Překotný porod a akutní stavy v gynekologii - Krvácení, křeče, neočekávaný nebo překotný porod - Zásady první pomoci při náhlých stavech a u těhotných žen v mimořádných podmínkách	OSE
Žák: - podle příznaků rozliší běžné druhy otrav - zvolí vhodný postup poskytování první pomoci u postižených při vědomí i v bezvědomí - vysvětlí nebezpečí návykových látek - vysvětlí význam prevence akutních otrav	17. Akutní otravy - Nejčastější druhy otrav - První pomoc při akutních otravách při zachovaném vědomí i s bezvědomím	OSE

Žák: - vysvětlí obecné zásady pro případ ohrožení - rozliší varovné signály - objasní, jak se chovat při vyhlášení evakuace, průmyslové havárie, živelné pohromy, smogové situace - popíše vybavení pohotovostního zavazadla - vysvětlí používání prostředků ochrany osob - objasní rizika spojená s mimořádnými událostmi	18. Mimořádné události - Vymezení pojmů - obecné zásady pro případ ohrožení - varovné signály, pohotovostní zavazadlo - evakuace Nezbytná opatření při havárii s únikem chemických a radioaktivních látek, při živelných pohromách, zásahu biologickými zbraněmi, válečného stavu, smogové situaci - prostředky individuální ochrany osob při zasažení radioaktivními, chemickými a biologickými látkami - problematika davové psychózy a agresivního chování	ČŽP
--	--	-----

8.15 Psychologie a komunikace

Celkový počet vyučovacích hodin:	158
Školní vzdělávací program:	PRAKTICKÁ SESTRA
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/03 PRAKTICKÁ SESTRA
Délka a forma vzdělávání:	čtyřleté, denní
Stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Datum platnosti vzdělávacího programu:	od 1. září 2018

Název předmětu	Psychologie a komunikace				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	-	2	2	1	5

Pojetí předmětu

Obecný cíl předmětu

Předmět psychologie a komunikace umožňuje žákům získat všeobecný přehled, vědomosti a dovednosti ze základních teoretických i aplikovaných oborů psychologie, z oblasti sociálních vztahů a komunikačních dovedností. Ukazuje možnosti uplatnění těchto poznatků a dovedností zejména při výkonu zdravotnického povolání, v ošetrovatelském procesu při komplexní péči o klienta, ale i v osobním a občanském životě. Vede k osvojení zásad týmové práce, především pro uplatnění ve zdravotnickém týmu. Rozvíjí osobnost žáka, formuje jeho vztah k povolání a rozvíjí profesní kompetence, zejména vztah k pacientům/klientům. Vede k osvojení zásad duševní hygieny a celoživotní zodpovědnosti za biopsychosociální zdraví. Umožňuje rozlišovat a respektovat zvláštnosti jednotlivých vývojových období člověka.

Poskytuje žákům základní poznatky z psychologie a komunikace, zejména ve vztahu k zdravotnické praxi. Umožní žákům poznávat jejich osobnost, znát profil osobnosti praktické sestry, rozlišovat různé typy osobností klienta/pacienta.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu psychologie a komunikace vychází z rámcového vzdělávacího plánu, vzdělávací oblasti sociální vztahy a dovednosti. Svým obsahem se řadí mezi předměty odborné.

V předmětu se žáci seznámí se základními pojmy z obecné psychologie, vývojové psychologie, sociální a zdravotnické psychologie. Učivo umožňuje pochopit praktické využití psychologie v osobním životě, v mezilidských vztazích a pracovním prostředí.

V oblasti mezipředmětových vztahů předmět navazuje na poznatky ze společenskovedních předmětů. Předpokladem výuky předmětu dle níže uvedeného rozpisu učiva jsou vědomosti a zkušenosti získané v jiných odborných předmětech, zejména v somatologii, biologii, ošetrovatelství, v občanské nauce. Při konkretizaci jednotlivých učebních témat je žádoucí spolupracovat s vyučujícími souběžně vyučovaných a navazujících odborných předmětů. Výrazné mezipředmětové vztahy jsou s předměty ošetrovatelství a ošetrování nemocných, které se s psychologií a komunikací doplňují nebo na ně navazují.

Pojetí výuky

Ve výuce je kladen důraz na přípravu jedince pro praktický život, osobní i profesní.

Výuka předmětu je teoreticko–praktická, tj. střídá se teorie a cvičení s využitím názorně demonstračních a aktivizujících metod. Učivo si žák osvojuje na základě sociálně komunikativního učení, analýzy příkladů a modelových situací, činnostního učení a autodidaktických metod.

Při výuce je vhodné v rámci motivace:

- uplatňovat individuální přístup,
- využívat a porovnávat životní zkušenosti žáků a vést je k vyvozování vlastních závěrů, k diskusi,
- uvádět souvislosti mezi již získanými vědomostmi a dovednostmi, plánovaným tématem učiva a praktickým využitím,
- uvádět příklady z praxe, simulovat problémové a konfliktní situace z ošetrovatelské péče i z běžného života, vést k prožitku, k jednoduché analýze situace a řešení,
- využívat audio a video techniku k zpětné reflexi a sebereflexi,
- frontální výuku doplňovat využíváním názorně demonstračních pomůcek (tabule, zpětný projektor, dataprojektor, interaktivní tabule, audiovizuální techniku, internet a jiné).

Metody výuky: výklad, diskuse, samostatná práce, analýza příkladů z praktické zkušenosti, simulace běžných, problémových a konfliktních situací z ošetrovatelské péče, hraní rolí, brainstorming, relaxační cvičení, prožitkové metody, sebereflexe, výtvarné a abreaktivní techniky, tematické odborné exkurze.

V rámci předmětu je možné uskutečnit exkurze ve 3. ročníku do zařízení se zaměřením na problematiku sociálně patologických jevů, do DD na problematiku náhradní rodinné péče, ve 4. ročníku do zařízení zabývajících se péčí o klienty v terminálním stadiu a do zařízení zabývajících se péčí o handicapované.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Při hodnocení výsledků učení je vzhledem k pojetí předmětu třeba se zaměřit na:

- hloubku porozumění látce,
- schopnost využití mezipředmětových vztahů,
- schopnost aplikace poznatků při řešení problémů,

- zpracování a prezentaci zadaných úkolů,
- aktivní přístup žáka k výuce,
- vlastní kreativitu žáka.

Metody hodnocení:

- písemné testy po probrání určitých tematických celků,
- průběžné ústní zkoušení,
- sebehodnocení žáka,
- vzájemné hodnocení při prezentaci výsledků práce.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Rozvíjené klíčové kompetence:

- **Kompetence k učení** tzn., vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci měli pozitivní vztah k osvojování poznatků a motivaci k dalšímu (kontinuálnímu) vzdělávání, byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky, reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, ovládat techniky učení a různé informační zdroje, aby si uvědomovali zodpovědnost za vlastní život a znali možnosti dalšího vzdělávání.
- **Kompetence k řešení problémů** tzn., žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni porozumět zadanému úkolu, problému a řešit jej samostatně i využívat týmovou spolupráci, řešit problémy v mezilidských vztazích, pracovní i mimopracovní problémy, získávat informace potřebné k řešení problému, určit jádro problému, varianty řešení, uplatňovat různé metody myšlení, volit prostředky a způsoby vhodné pro řešení problému, spolupracovat při řešení problému s jinými lidmi.
- **Kompetence komunikativní** tzn., vzdělání směřuje k tomu, aby žáci znali pravidla efektivní a účelné komunikace, byli připraveni vyjadřovat se přiměřeně komunikační situaci, respektovat názory druhých a naslouchat, aby byli schopni účastnit se aktivně diskusí, srozumitelně formulovat a obhajovat své myšlenky, názory a postoje, vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.
- **Kompetence personální a sociální** tzn., žáci jsou vedeni tak, aby posuzovali reálně své možnosti, odhadovali výsledky svého jednání a chování v různých situacích, stanovovali si přiměřené cíle osobního rozvoje podle svých možností, pracovali v týmu, přispívali k vytváření vstřícných mezilidských vztahů, k předcházení konfliktům a pečovali o své duševní zdraví.
- **Občanské kompetence a kulturní povědomí** tzn., žáci jsou vedeni k tomu, aby uznávali postoje a hodnoty podstatné pro život v této (demokratické) společnosti, jednali zodpovědně a iniciativně ve vlastním a veřejném zájmu v souladu s morálními principy a respektováním práv a osobnosti člověka, respektovali život v multikulturní společnosti, tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů, uznávali hodnotu života, uvědomovali si odpovědnost za vlastní život a spoluúčast při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních lidí.
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění** tzn., žáci jsou připravováni k tomu, aby zodpovědně rozhodovali o své budoucí profesní a vzdělávací dráze, uvědomovali si význam celoživotního vzdělávání, měli přehled o možnostech uplatnění v ošetrovatelských oborech.
- **Kompetence využívat prostředky IKT a pracovat s informacemi** tzn., žák umí vyhledat, kriticky vyhodnotit, efektivně zpracovat potřebné informace a odpovědně je uplatňovat.

Rozvíjená průřezová témata:

Předmětem psychologie a komunikace prolínají všechna průřezová témata, zejména ze společenskovedního vzdělání téma:

- **Člověk a svět práce** – žák získá znalosti a dovednosti k úspěšnému uplatnění na trhu práce, uvědomuje si zodpovědnost za vlastní život, chápe nutnost kontinuálního vzdělávání v oboru a aktivně se ho účastní, je motivován k aktivnímu pracovnímu životu a k společensky hodnotné zájmové činnosti.
- **Občan v demokratické společnosti** – žák respektuje principy demokratické společnosti, respektuje osobnost druhého člověka, má vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku, ujasní si a prohloubí etické, morální, mravní hodnoty a normy, životní postoje, hodnotovou orientaci, význam pomoci druhým lidem, respektuje morální principy multikulturní společnosti, respektuje práva, tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů, jiné rasy, etnika, chápe a respektuje práva pacientů, dětí a mladistvých.
- **Člověk a životní prostředí** – žák si uvědomí vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince a společnosti, osvojí si odpovědnost za své zdraví, zásady zdravého životního stylu a duševní hygieny.

Rozvíjené mezipředmětové vztahy:

- Ošetrovatelství
- Ošetrování nemocných
- Somatologie
- Biologie
- Občanská nauka

Rozpis učiva a výsledky vzdělávání

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	PT MPV
	I. Obecná psychologie	
Žák: - začlení psychologii do soustavy společenských věd - vlastními slovy vysvětlí základní pojmy psychologie - popíše základní mezníky vývoje psychologie jako vědní disciplíny - má přehled o základních psychologických metodách - vysvětlí význam psychologie a uplatnění v různých oblastech lidské činnosti - vysvětlí biologickou a sociální determinaci lidské psychiky	1. Psychologie jako věda, úvod do oboru - předmět psychologie, - odvětví psychologie - vztah psychologie k jiným vědním oborům, - metody psychologie - využití psychologie v praxi - fylogeneze a ontogeneze lidské psychiky - reflexní činnost	

Žák: - popíše a vysvětlí na základě pozorování a rozhovoru jednoduchou charakteristiku člověka - objasní na příkladech psychosomatickou jednotu lidského organismu - vysvětlí různorodost lidských vlastností, zařadí je do skupin člověka - vysvětlí faktory, které se podílejí na utváření osobnosti člověka, rozdělí je, uvede příklady - provede na základě jednoduchého rozhovoru a pozorování typologii člověka - identifikuje chyby, předsudky a stereotypy v posuzování osobnosti - užívá techniky sebepoznání, sebevýchovy a učení k rozvoji vlastní osobnosti - užívá dovednosti potřebné pro seberegulaci a sebehodnocení - ujasní si vlastní hodnotový systém, postoje a zájmy - charakterizuje potřeby, jejich základní členění a vztah potřeb k motivaci - objasní základní poruchy osobnosti a jejich prevenci - charakterizuje osobnost zdravotnického pracovníka, z hlediska profesionálních požadavků - rozliší základní psychické procesy a stavy - zařadí psychické procesy a stavy do základních skupin a charakterizuje je - ovládá jednoduché techniky na rozvoj a posilování psychických procesů a stavů - využívá vybrané metody a techniky k cvičení a zefektivnění paměti a učení	2. Psychologie osobnosti a obecná psychologie - charakteristika osobnosti, biologická a sociokulturní determinace osobnosti - struktura a vlastnosti osobnosti (klasifikace, charakteristika) - utváření osobnosti - typologie osobnosti - poznávání osobnosti- metody, chyby v soudech, stereotypy, předsudky - metody sebepoznání a sebehodnocení psychických funkcí - využití sebepoznávání pro sebevýchovu, sebevzdělání, seberealizaci - seberealizace osobnosti: motivace a životní cíle, zájmy, postoje, hodnoty, motivace a učení - motivace, potřeby a jejich členění - poruchy osobnosti a jejich prevence - požadavky na osobnost zdravotnického pracovníka - psychické procesy, stavy a vlastnosti osobnosti - jejich třídění - procesy poznávací (vnímání, představy, fantazie, myšlení a řeč) - procesy paměti (paměť a učení) - vybrané metody a techniky paměti a učení - procesy motivační (volní) a emoční	ČŽP ODS OSE OBN
---	---	---

	- psychické stavy (stavy pozornosti, citové stavy) - vybrané metody a techniky rozvoje pozornosti a učení - poruchy psychických procesů a stavů	
	II. Umění komunikace a jednání s lidmi	
Žák: - vysvětlí základní pojmy komunikace, rozdíl mezi verbální a neverbální komunikací - vysvětlí základní druhy sociální komunikace - ovládá vhodné způsoby sociální komunikace - dbá o kultivovaný projev při komunikaci - předvede na modelových situacích jednotlivé typy neverbální komunikace - řeší vhodným způsobem modelové komunikační situace - rozliší na příkladech projevy asertivního a neasertivního chování - osvojí si umění naslouchat - využívá prostředky aktivního naslouchání - objasní poruchy komunikace, osvojí si způsoby řešení chyb a nedostatků - ovládá zásady produktivní komunikace s pacientem - rozliší evalvační a devalvační chování, identifikuje prvky tohoto chování v komunikaci - identifikuje významy neverbálních signálů a dokáže kontrolovat svůj neverbální	1. Komunikace - vymezení pojmu sociální komunikace, komunikační proces - základní podmínky produktivní komunikace (efektivní komunikace) - základní druhy komunikace, specifické komunikační techniky a dovednosti - kultura řeči, kulturní chování - formální a neformální komunikace - verbální a neverbální komunikace - navazování kontaktu verbálně a neverbálně - zaujímání a projevoování postojů při komunikaci, vedení rozhovoru - asertivní a neasertivní komunikace, agresivita - umění naslouchat druhému - poruchy komunikace, řešení chyb a nedostatků v komunikaci, řešení modelových situací z běžného života - jak hovořit s pacientem - rozhovor, zásady vedení rozhovoru	ODS OSE OSN

projev - komunikuje s pacienty vhodným způsobem s ohledem na jejich věk, osobnost a zdravotní stav a s vědomím respektování národnostních, náboženských, jazykových a jiných odlišností, zejména vlivu sociokulturního prostředí - osvojí si pravidla vedení rozhovoru s klientem - dodržuje zásady zdravotnické etiky a společenského chování - dodržuje práva pacientů - vyjmenuje zásady komunikace s nemocným dítětem, dospělým a rodinnými příslušníky - předvede taktiku komunikace s agresivním nemocným - popíše zvláštnosti komunikace u nemocných s psychickými obtížemi - uplatňuje zásady komunikace se smyslově, tělesně i mentálně handicapovanými - vyjmenuje specifika komunikace s pacienty s PAS - objasní zásady komunikace s pacienty – cizinci, nebo s pacienty s nedostatečnou znalostí češtiny - volí vhodné formy komunikace a uplatňuje nedirektivní přístup k seniorům, nevléčitelně nemocným a umírajícím	- navazování kontaktu verbálně, neverbálně, vzhledem k věkovým a individuálním zvláštnostem osobnosti pacienta/klienta, s ohledem na jeho zdravotní stav - vedení rozhovoru - kladení otázek - chyby při rozhovoru a jednání s druhými lidmi - komunikace s nemocným dítětem, dospělým a rodinnými příslušníky pacienta v běžných každodenních situacích - komunikace s agresivním nemocným - komunikace s nemocnými s psychickými obtížemi - komunikace se smyslově, tělesně a mentálně handicapovanými - komunikace s pacienty s postižením autistického spektra (PAS) - specifika komunikace s cizinci - komunikace se seniory, s nevléčitelně nemocnými a umírajícími	
---	---	--

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	PT MPV
	III. Vývojová psychologie	
Žák: - začlení ontogenetickou psychologii do systému psychologických vědních disciplín - vysvětlí základní pojmy ontogenetické psychologie a vývojové etapy člověka	1. Úvod, charakteristika ontogenetického vývoje psychiky - vymezení základních pojmů ontogenetické psychologie, její začlenění do systému ostatních psychologických odvětví - charakteristika ontogenetického vývoje psychiky, faktory vývoje, vývojová křivka - periodizace vývoje psychiky	
Žák: - specifikuje jednotlivé vývojové etapy v životě člověka - charakterizuje a porovná tělesný, psychický a sociální vývoj v daném vývojovém období - určí potřeby člověka v jednotlivých vývojových stádiích - vysvětlí, jak se do práce zdravotnického pracovníka promítají specifika jednotlivých vývojových etap	2. Vývoj a uspokojování potřeb v jednotlivých vývojových obdobích jedince charakteristika vývojových stádií - období prenatalní - období perinatální - období novorozenecké - kojenecké období - neuropsychický záznam - období batolete - období předškoláka - školní zralost - mladší školní věk - puberta - adolescence - dospělost - stáří Výchovné zaměstnání klientů/pacientů (se zaměřením na děti a seniory) - význam hry, ontogenetický vývoj hry, vhodné hračky - baby masáže - ontogenetický vývoj kresby	OSN

4.ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	PT MPV
	IV. Sociální psychologie	OSN
Žák: - začlení sociální psychologii do systému psychologických vědních oborů - objasní vlastními slovy základní pojmy sociální psychologie - vysvětlí rozdíl mezi biologickou a sociální zralostí - identifikuje vztahy mezi členy skupiny a tyto poznatky využívá pro práci v týmu - charakterizuje různé formy sociálního učení - charakterizuje základní typy sociálních skupin, vymezí jejich znaky - identifikuje vztahy mezi členy skupiny a tyto poznatky využívá pro práci v týmu - objasní význam rodiny z hlediska zdravého vývoje a socializace jedince - vysvětlí význam a úskalí náhradní výchovné péče - používá zásady profesionálního chování a prevence nepřátelského chování, konfliktů - objasní problematiku diskriminace, majority, minority, možnosti prevence, řešení a odborné pomoci - orientuje se v problematice týrání, zneužívání, domácího násilí a šikany, zná základní příčiny, projevy a možnosti řešení a odborné pomoci - zaujímá racionální postoje k problematice závislostí, především k problematice drog, alkoholu, gamblerství - uvede příznaky, příčiny a možné důsledky zátěžových situací, jako je stres, frustrace, deprivace a umí na ně vhodným způsobem reagovat	Základy sociální psychologie - úvod do studia sociální psychologie, její místo v systému ostatních psychologických oborů, vymezení základních pojmů - sociální podstata osobnosti, vývoj osobnosti v procesu socializace - sociální učení a zrání - sociální skupiny, druhy sociálních skupin - postavení členů ve skupině - rodina - náhradní výchovná péče - sociální percepce, chyby v sociální percepci - sociální interakce, jednotlivé typy sociálních vztahů - profesionální chování - poruchy socializace - nepřátelské chování, vyvolávání konfliktů - diskriminace, minorita, majorita - týrání a zneužívání, domácí násilí, šikana - problematika závislostí, závislost na drogách a alkoholu, gamblerství - zátěžové situace – stres, frustrace, deprivace	ODS OSN

	V. Zdravotnická psychologie	
Žák: - objasní pojmy klinická psychologie, zdravotnická psychologie a psychologie zdraví - objasní psychosomatickou jednotu organismu - vysvětlí význam nemoci pro psychiku a sociální vztahy klienta	1. Psychologie nemoci - základní pojmy – klinická psychologie, zdravotnická psychologie, psychologie zdraví - vliv nemoci, zdravotního postižení na psychiku člověka - psychosomatické a somatopsychické vztahy nemoci, pohled na nemoc	OSN
Žák: - vyjmenuje a objasní faktory ovlivňující psychiku nemocného - charakterizuje různé postoje člověka k nemoci - popíše, jak se nemoc nebo zdravotní postižení může projevit v chování a jednání člověka (dítěte, dospělého, seniora a příbuzných pacienta) - objasní subjektivní prožitky nemoci - charakterizuje fáze reakcí na nemoc, včetně vhodného přístupu zdravotníka - vysvětlí pojmy hospitalismus, adaptace na nemoc, nemocniční prostředí - objasní důsledky hospitalismu - vysvětlí neefektivnější metody prevence hospitalismu - vysvětlí psychologické aspekty a změny chování nemocného v souvislosti s prožíváním bolesti, strachu a úzkosti - popíše na příkladu individuální přístup k nemocným s respektováním jejich osobnosti, věku, potřeb, zdravotního znevýhodnění, sociokulturních a jiných zvláštností - rozliší a zhodnotí na příkladech různé přístupy a postoje zdravotnického pracovníka k pacientům - vyjmenuje a vysvětlí fáze procesu umírání - charakterizuje empatický přístup zdravotnického pracovníka k umírajícímu nemocnému a pozůstalým	2. Psychologie nemocných - nemoc jako náročná životní situace - postoj nemocného k nemoci - subjektivní prožívání nemoci, jeho modifikace kulturou - prožívání nemoci v čase - adaptace na nemoc a hospitalizaci, hospitalismus, kulturní specifika - psychologie bolesti, strachu, úzkosti - psychologie jedince se zdravotním znevýhodněním, sociokulturními a jinými zvláštnostmi - formování vztahu nemocný - zdravotnický pracovník - psychologie umírání a smrti	ODS OSN

- osvojí si vhodné psychosociální a etické předpoklady zdravotnického pracovníka - vysvětlí pojmy a důsledky profesionální adaptace a deformace zdravotnického pracovníka - vysvětlí pojem a důsledky iatrogenie - vysvětlí pojmy empatie, altruismus, nasazení a uvede příklady - vyjmenuje faktory, které mají vliv na psychický a fyzický stav zdravotnického pracovníka - objasní příznaky syndromu vyhoření a účinné způsoby prevence vzniku syndromu - diskutuje o etických tématech moderní medicíny - osvojí si zásady zdravotnické etiky a společenského chování	3. Psychologie zdravotníka a zdravotnické činnosti - osobnost zdravotnického pracovníka - profesionální adaptace a deformace - problematika iatrogenie - interpersonální vztahy - zásady profesionálního chování zdravotníka	ODS
	- syndrom vyhoření - etická témata moderní medicíny - etika zdravotnického pracovníka	OSE

8.16 Klinická propedeutika

Celkový počet vyučovacích hodin:	64
Školní vzdělávací program:	PRAKTICKÁ SESTRA
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/03 PRAKTICKÁ SESTRA
Délka a forma vzdělávání:	čtyřleté, denní
Stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Datum platnosti vzdělávacího programu:	od 1. září 2018

Název předmětu	KLINICKÁ PROPEDEUTIKA				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	-	2	-	-	2

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl předmětu

Předmět klinická propedeutika navazuje na předmět somatologie a tvoří teoretický základ pro vědomosti a dovednosti, které má žák prakticky aplikovat v ošetrovatelství, při ošetrování nemocných a v jednotlivých klinických oborech. Součástí tohoto předmětu je také kapitola patologie.

Cílem předmětu je, aby žák:

- dokázal rozpoznat základní chorobné příznaky a stavy,
- dokázal se orientovat v dokumentaci a rozpoznal rozdíl mezi lékařskou a ošetrovatelskou diagnózou,
- porozuměl odborné terminologii,
- seznámil se s postupy při vyšetřování nemocného a orientoval se v přípravě na jednotlivá vyšetření a ošetřování nemocného po výkonu,
- rozpoznal základních farmakologické skupiny léků a jejich účinky.

Pojetí výuky

V předmětu klinická propedeutika žáci používají znalostí ze somatologie a ošetrovatelství, latinského jazyka, psychologie, fyziky a chemie, také jsou využívány osobní zkušenosti žáků.

Vzdělávání se uskutečňuje formou výkladu nebo řízené diskuse s využitím zkušeností žáků, názorných ukázek a samostatných prací. Dále je dle možností využívána didaktická technika. V rámci předmětu je možné uskutečnit exkurze do laboratoří či ambulancí se zaměřením na problematiku diagnostických metod.

Hodnocení výsledků žáka

Žáci budou hodnoceni na základě:

Ústního zkoušení, kdy žák prokazuje:

- dovednost samostatně, souvisle, logicky a odborně správně se vyjadřovat,
- orientovat se v dané problematice jednotlivých kapitol, orientovat se na lidském těle,
- vyvozovat souvislosti, využívat znalostí ze SOM, OSE,
- používat odbornou terminologii.

Hodnocení se žákem – klady a nedostatky, hodnocení stylu a efektivity učení.

Test z tematického celku, kde žák prokazuje:

- porozumění učivu,
- dovednost orientovat se v problematice příslušného tematického celku,
- používání odborné terminologie.

Referáty – na probírané téma, které si zvolí žák, kde žák prokazuje:

– schopnost pracovat s informačními zdroji (odborná literatura, odborné časopisy, internet apod.).

Práce v hodině – hodnotí se:

- aktivita v hodině,
- spolupráce s učitelem, spolužáky při hodině,
- domácí příprava na hodinu.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí, k aplikaci průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Klíčové kompetence:

- srozumitelně formulovat myšlenky,
- aktivně se účastnit diskuze,
- zaznamenávat podstatné myšlenky a údaje,
- přiměřeně se vyjadřovat,
- vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování,
- stanovit si reálné cíle,

- volit vhodné prostředky a způsoby pro plnění jednotlivých úkolů,
- konzultovat různé problémy,
- zjišťovat a kriticky hodnotit svůj pokrok v učení a práci, přijímat hodnocení svých výsledků,
- odpovědně plnit a přijímat svěřené úkoly,
- uvědomovat si vlastní kulturní, národní a osobní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých lidí (multikulturní soužití).

Odborné kompetence:

- usilovat o co nejvyšší kvalitu své práce,
- chápat bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví,
- dodržovat stanovené normy a předpisy,
- znát význam, účel a užitečnost vykonávané práce,
- užívat odbornou terminologii.

Průřezová témata

Průřezová témata se prolínají do všech tematických celků.

- **Občan v demokratické společnosti:** žáci jsou vedeni k tomu, aby respektovali práva a osobnost druhých, měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku;
- **Člověk a životní prostředí:** žáci jsou vedeni k tomu, aby chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život, porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji, nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky s ohledem na životní prostředí;
- **Člověk a svět práce:** žáci jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili význam vzdělání a celoživotního učení pro život, byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře;
- **Informační a komunikační technologie:** žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali pracovat s různými informacemi a komunikačními prostředky.

Mezipředmětové vztahy:

V předmětu klinická propedeutika žák využívá znalostí a dovedností zejména těchto předmětů: somatologie, ošetrovatelství, latinský jazyk, psychologie a komunikace, biologie, fyzika, chemie.

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	PT, MPV
Žák: - definuje obor KLP - charakterizuje obsah klinické propedeutiky a její postavení v kontextu lékařských oborů; - definuje pojmy zdraví/nemoc - vysvětlí pojem nemoc a obecné principy vzniku a vývoje nemoci - vysvětlí a klasifikuje příčiny nemocí	1. Úvod do předmětu - Seznámení se základními pojmy, definice předmětu - Zdraví/nemoc - Příčiny nemoci	ODS ČŽP OSE
Žák: - popíše faze diagnosticko-terapeutického procesu;	2. Obecná symptomatologie - Anamnéza: osobní, rodinná, sociální, pracovní - Subjektivní a objektivní příznaky (včetně fyziologických funkcí)	ČSP BIO OSE SOM LAJ
- vysvětlí rozdíl mezi lékařskou a ošetrovatelskou anamnézou - popíše subjektivní a objektivní příznaky nemocí včetně podrobnějšího členění základního příznaku; - na základě příznaků rozpozná změnu stavu nemocného - stanoví život ohrožující příznaky a stavy; - určí normální a patologické hodnoty fyziologických funkcí - vysvětlí podstatu, druhy, zásady uskutečňování fyzikálního vyšetření - používá odbornou terminologii	- Fyzikální vyšetření: pohled, poklep, poslech, pohmat, per rectum	

Žák: - vysvětlí podstatu, druhy, podmínky a zásady uskutečňování standardních diagnostických metod (laboratorní, zobrazovací a funkční metody); - rozdělí vyš. metody na invazivní a neinvazivní - popíše přípravu nemocného na vyšetření a péči o nemocného po vyšetření u vybraných vyšetřovacích metod - prokáže znalosti BOZP u jednotlivých vyšetřovacích metod a vysvětlí důležitost dodržování těchto zásad Žák: - vysvětlí podstatu, druhy, podmínky a zásady uskutečňování standardních léčebných metod (konzervativní, operativní a doplňkové léčebné metody); - ilustruje využití doplňkových léčebných metod; - vysvětlí specifika konzervativní a operativní léčby u dětí, seniorů a osob s handicapem;	3. Vyšetřovací metody - Laboratorní - Punkce (zmínka v souvislosti lab. metodami) - RTG, CT, MR, USG, izotopy - EEG, EKG, EMG - Funkční - Endoskopie 4. Druhy Terapie: - přehled konzervativních a operativních metod - přehled doplňkových metod – dietoterapie, RHB, psychoterapie, alternativní metody (akupunktura, homeopatie atd.) - chápe specifika léčby u vybraných skupin nemocných – děti, senioři, osoby s hendikepem	ČSP IKT OSE
Žák - charakterizuje účinky léků - popíše nežádoucí účinky léků, zvláště život ohrožující - osvojí si základní lékové formy - zařadí lék do lékové	5. Farmakologie - Obecná farmakologie: - základní pojmy obecné farmakologie - formy léků a způsoby jejich aplikace - účinky léků - nežádoucí účinky vybraných lékových skupin	ČŽP IKT SOM LAJ OSE

skupiny - objasní odpovědnost při podávání léků	- Speciální farmakologie: analgetika, léky ovlivňující CNS myorelaxancia, antiparkinsonika léky ovlivňující srdce a cévy léky ovlivňující dýchací ústrojí léky ovlivňující trávicí ústrojí léčba DM, hormony léky ovlivňující srážení krve antibiotika a ostatní skupiny působící na mikroorganismy léky ovlivňující vegetativní nervový systém léky ovlivňující CNS a duševní stav člověka léky působící na bolest rozdělení infuzních roztoků, antianemika	
- uveďte příčiny, druhy a podstatu základních patologických změn v organismu (regresivní a progresivní změny, záněty, nádory); - uveďte ve správných souvislostech příčiny a příznaky zániku organismu; užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii.	6.Patologie Zánik organismu - klinická, biologická smrt organ. - známky smrti a posmrtné změny Příčiny nemocí a jejich prevence - nemoc - zevní příčiny nemoci: fyzikální, chemické, biologické, vlivy výživy a prostředí - vnitřní příčiny nemoci: genetická dispozice, patologická imunita Záněty - definice, projevy místní a celkové, imunitní děje, příčiny a význam zánětu, klasifikace, názvosloví Nádory - definice, obecné vlastnosti nádorů - biologické vlastnosti nádorů - vznik nádorů a jejich prevence, prekancerózy, - systematický přehled nádorů - nepravé nádory Regresivní Nekróza, gangréna, dekubitus, atrofie Progresivní změny - regenerace, reparace - hypertrofie, hyperplazie, - metaplazie, dysplazie, transplantace	ODS SOM BIO LAJ SOM OSE VYZ

8.17 Somatologie

Celkový počet vyučovacích hodin:	128
Školní vzdělávací program:	PRAKTICKÁ SESTRA
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/03 PRAKTICKÁ SESTRA
Délka a forma vzdělávání:	čtyřleté, denní
Stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Datum platnosti vzdělávacího programu:	od 1. září 2018

Název předmětu	SOMATOLOGIE				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	3	2/0	-	-	4

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl předmětu

Předmět somatologie se zabývá stavbou a funkcí lidského organismu za fyziologických podmínek. Poskytuje základní vědomosti z klinicky aplikované anatomie, fyziologie, histologie a biochemie.

Charakteristika učiva

Předmět je zařazen do výuky v 1. ročníku a v 1. pololetí 2. ročníku v rozsahu 2 vyučovacích hodin týdně, tj. 128 hodin celkem. Předmět somatologie rozvíjí komunikativní kompetence žáků: dovednost samostatně, souvisle, logicky a odborně správně se vyjadřovat, schematicky zobrazovat, vyvozovat souvislosti, používat odborné názvosloví. Výuka směřuje k tomu, aby žák byl schopen popsat stavbu lidského těla, prezentoval topografickou anatomii jednotlivých orgánů lidského těla, chápal význam předmětu a byl připraven osvojené poznatky aplikovat v dalším studiu ošetrovatelství. Tematické celky odpovídají víceméně jednotlivým orgánovým soustavám člověka.

Pojetí výuky

V průběhu výuky by měli žáci získat ucelenou sadu poznatků, odborné termíny by měli správně používat i v ostatních souvisejících předmětech. Získané poznatky by měli umět aplikovat na konkrétní situace a při řešení problémů. Žáci by měli používat různé zdroje informací, umět posoudit kvalitu a věrohodnost získaných informací, měli by být schopni odlišit podstatné a důležité informace a dokázat je vhodným způsobem prezentovat před ostatními.

Základní formou výuky je výklad s co nejčastějším využitím názorných pomůcek (např. anatomické modely člověka, video a audionahrávky, folie pro zpětný projektor, nástěnné obrazy, anatomické obrázky atd.). Do výuky somatologie jsou zařazovány tematické diskuse, referáty žáků, samostatné práce žáků (včetně prezentací) krátkodobého i dlouhodobého charakteru, které rozvíjejí v žácích tvořivost a samostatnost, zdravou soutěživost i umění spolupráce. Žáci jsou vedeni k využívání různých informačních zdrojů a k používání IKT při zpracování svých výsledků. Do výuky jsou v případě zájmu žáků zařazeny také odborné exkurze, popřípadě přednášky nebo besedy s odborníky. Při výuce je možné využít školního informačního centra (práce s klíči, odbornou literaturou) nebo učebny IKT. Zároveň lze zařadit projektové a individuální vyučování. Důraz je kladen na aktivizaci žáků. Žáci pracují s odbornou literaturou, s různými učebními pomůckami nebo multimediálními programy.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Hodnocení probíhá permanentně. Při hodnocení posuzujeme projevy, výkony, schopnosti, zájem žáka. Sledujeme úroveň dosažených vědomostí. Registrujeme pokrok či zaostávání ve výuce. Ke zjištění dosažené úrovně osvojených vědomostí a dovedností jednotlivých žáků jsou využívány zejména různé formy ústního a písemného hodnocení. Při skupinových metodách výuky je využíváno hodnocení žáků navzájem. Při ústním hodnocení je využíváno i vlastní sebehodnocení žáka.

Žák je hodnocen především v těchto oblastech:

- pochopení pojmů a správné používání odborných termínů a latinské terminologie,
- chápání fyziologické souvislosti mezi jednotlivými orgánovými soustavami
- dovednost využívat poznatky z ostatních souvisejících předmětů
- schopnost řešit učební a problémové úlohy v rámci anatomie a fyziologie člověka
- zvládnutí práce s odborným textem a dalšími zdroji informací,
- schopnost argumentovat a obhájit svůj názor, schopnost zapojit se do diskuze,
- samostatné zpracování vybrané somatologické problematiky, včetně její prezentace před ostatními žáky,

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

V předmětu somatologie jsou rozvíjeny všechny klíčové kompetence, důraz se klade především na následující:

• Kompetence k učení:

Žák si umí sám vyhledávat různé informace a obrázky z anatomie, histologie, biochemie i fyziologie člověka vztahující se k jednotlivým tematickým okruhům, dovede pracovat s internetem a informace aktivně prezentuje v hodinách.

• Kompetence k řešení problémů:

Při výuce somatologie žáka aktivně zapojujeme do řešení problémů. Při výuce, ale i samostudiu získává informace potřebné k řešení problémů a navrhuje způsob řešení.

• Kompetence komunikativní:

Žák se aktivně zapojuje do diskusí, používá odbornou terminologii, překládá latinské texty vztahující se k anatomii a fyziologii člověka, popř. k diagnózám pacientů.

• Personální a sociální kompetence:

Žák přijímá a plní zadané úkoly. Učíme ho podílet se aktivně na jeho zdraví, pečovat o ně. Dle možností pozitivně ovlivňuje své okolí - podporuje zdravý životní styl (pohybový systém, trávicí systém, oběhová soustava...).

• Občanské kompetence:

Žák chápe hodnotu lidského života (reprodukční systém, dědičnost), spolupodílí se na ochraně života a zdraví ostatních.

• Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám:

Žák by měl být schopen získané informace uplatnit v ošetrovatelství a dalších odborných předmětech, po jejichž absolvování by měl být připraven pracovat ve státním i soukromém sektoru.

• Matematické kompetence:

Žák čte s porozuměním různé grafy, tabulky, diagramy, schémata týkající se somatologie, např. vitální kapacita plic, krevní tlak, EKG, energetický metabolismus atd.

• Informační a komunikační technologie a s nimi spojené kompetence:

V rámci předmětu somatologie je žák schopen získávat informace z ověřených zdrojů, pracovat s internetem a získaná data pak využívat v hodinách, ale i v domácí přípravě.

Rozvíjená průřezová témata

Ve vyučování předmětu somatologie jsou rozvíjena ve větší či menší míře všechna průřezová témata, zejména pak:

- **Občan v demokratické společnosti** (mít vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku; hledat kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a být kriticky tolerantní; umět jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení).
- **Člověk a životní prostředí** (pochopit souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy; chápat postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život; osvojit si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví).

Mezipředmětové vztahy: prolínají se všemi tematickými celky učiva:

- **Latinský jazyk**
Učební plán je koncipován tak, aby témata spolu korespondovala.
- **Klinická propedeutika**
Žák využívá informace z teoretických předmětů, aby byl schopen rozpoznat např. subjektivní a objektivní příznaky onemocnění, znal fyziologické funkce atd.
- **Výchova ke zdraví**
Žáci se zde seznamují s vybranými programy na podporu zdraví. Využívají znalosti z fyziologie a anatomie člověka.
- **Ošetřovatelství**
Znalosti ze somatologie jsou nezbytné k pochopení jednotlivých klinických onemocnění.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	PT, MPV
Žák: - charakterizuje somatologii jako vědu a vysvětlí vztah somatologie k ostatním oborům - vymezí jednotlivé obory, z nichž somatologie čerpá - schematicky znázorní buňku včetně organel, vysvětlí základní funkci buňky i jednotlivých organel - vyjmenuje druhy tkání a	1. Úvodní seznámení s předmětem a se základními obory, z nichž somatologie čerpá - předmět somatologie - základní třídění biologických a lékařských věd 2. Funkční morfologie tkání - buněčná teorie, základní charakteristika buňky - tkáň výstelková, pojivová, svalová, nervová 3. Základní orientace v lidském těle	LAJ

uvede příklady - prakticky prezentuje na modelu (osobě) základní směry a roviny těla (česky a latinsky) - předvede základní pohyby - popíše obecnou stavbu kosti - ukáže na modelu jednotlivé kosti, pojmenuje jednotlivé kosti česky a latinsky - schematicky znázorní kloub - ukáže na modelu hlavní klouby těla - vysvětlí funkci a stavbu kosterního svalu - ukáže na modelu hlavní svaly těla a uvede jejich český a latinský název - vysvětlí složení a funkci krve - charakterizuje význam jednotlivých formovaných elementů - vyjmenuje jednotlivé krevní skupiny, jejich procentuální zastoupení v evropské populaci - vysvětlí princip srážení krve - vysvětlí pojem imunita, vyjmenuje hlavní složky specifické a nespecifické imunity a jejich funkci	- směry a roviny lidského těla - základní pohyby (flexe, extenze, abdukce, addukce) 4. Pohybový systém - Kostra člověka - obecná stavba kostí - osový skelet (páteř, hrudník) - lebka - kostra horní a dolní končetiny - kosti pánve - Klouby těla - obecná stavba kloubů, přehled hlavních kloubů těla - Kosterní svalovina - obecná stavba svalů, přehled svalových skupin 5. Krev - obecná charakteristika a funkce krve - krevní plazma, krevní elementy - krevní skupiny, Rh faktor - princip srážení krve, zástava krvácení 6. Obranné mechanismy organismu - imunitní systém, složky imunitního systému - význam imunity pro člověka - očkování - lymfatický systém – stavba funkce, lymfatické orgány	LAJ OSE KLP KLP OSE OSE OSE LAJ
--	--	---

- objasní princip očkování, rozlišuje aktivní a pasivní očkovací látky - popíše stavbu lymfatického systému a vysvětlí jeho funkci v rámci organismu - vysvětlí stavbu a funkci jednotlivých srdečních vrstev - vyjmenuje části převodního systému srdečního - vysvětlí pojmy systola/diastola - schematicky znázorní malý a velký krevní oběh - charakterizuje zevní projevy srdeční činnosti - popíše obecnou stavbu cév, dělení cév - ukáže na modelu jednotlivé tepny a žíly a pojmenuje je česky a latinsky - popíše rozdíly v krevním oběhu plodu - popíše stavbu (včetně latinských názvů) a funkci jednotlivých oddílů dýchacích cest - vysvětlí přenos kyslíku mezi krví a tkáněmi - ukáže na modelu jednotlivé části trávicího systému (popíše česky a latinsky), vysvětlí funkci jednotlivých částí - schematicky znázorní jednotlivé části trávicího systému - zakreslí zubní vzorec - objasní funkci žláz	7. Krevní oběh - stavba a funkce srdce, zevní projevy srdeční - činnosti - malý a velký krevní oběh, oběh plodu - stavba a funkce cév, přehled hlavních tepen a - žil 8. Dýchací systém - stavba a funkce jednotlivých oddílů dýchacích cest - přenos dýchacích plynů mezi krví a tkáněmi 9. Trávicí systém - obecná stavba a funkce trávicí trubice, funkce - jednotlivých oddílů - dutina ústní, slinné žlázy, zuby - hltan, jícen - žaludek - tenké a tlusté střevo - játra a žlučové cesty - slinivka břišní	LAJ OSE VYZ LAJ OSE KLP VYZ ČŽP LAJ OSE LAJ OSE VYZ
---	--	--

(slinné žlázy, slinivka břišní, játra) a jejich šťáv - uvede příklady současných - doporučení k racionální výživě - ukáže na modelu jednotlivé části vylučovacího systému (popíše česky a latinsky), vysvětlí funkci jednotlivých částí - schematicky znázorní jednotlivé části vylučovacího systému - objasní stavbu a funkci ledvin, princip tvorby moče - schematicky znázorní a popíše nefron - popíše vrstvy kůže, jejich funkci, přídatné kožní orgány - vysvětlí riziko nadměrného slunění	- vliv výživy na zdraví člověka 10. Vylučovací systém - anatomie ledvin, jejich funkce, stavba a funkce nefronu - vývodné cesty močové stavba a funkce - řízení a distribuce vody a minerálů v organismu 11. Kožní systém - anatomie kůže, její význam, funkce - přídatné kožní orgány - mléčná žláza, laktace	ODS LAJ OSE VYZ LAJ OSE
---	--	--

2.ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	PT, MPV
Žák: - ukáže na modelu jednotlivé části mužského a ženského - pohlavního systému /popíše česky a latinsky/, vysvětlí funkci jednotlivých částí - rozlišuje zevní a vnitřní pohlavní orgány (mužské i ženské) - vysvětlí jednotlivé fáze menstruačního cyklu - objasní oplození a vývoj zárodku, plodu - popíše porodní doby - uvede příklady antikoncepce - prezentuje zjištěné informace k různým zvyklostem při porodech u různých kultur	1. Pohlavní systém - reprodukční systém muže - reprodukční systém ženy, menstruační - cyklus - oplození, vývoj zárodku, těhotenství, porod - žena-matka v různých kulturách, zvyklosti - při porodech - plánované rodičovství - antikoncepce	LAJ OSE KLP
- vysvětlí pojem hormon - vysvětlí pojem zpětná vazba - objasní obecné schéma	2. Řízení činnosti organismu - Princip řízení a regulace organismu - Endokrinní systém - hormony - žlázy s vnitřní sekrecí /hypotalamus, hypofýza, štítná žláza, nadledviny, regulace	LAJ OSE KLP VYZ

neurohumorálního řízení - popíše na modelu jednotlivé žlázy s vnitřní sekrecí (česky a latinsky), - vyjmenuje hormony, které tyto žlázy tvoří, včetně jejich hlavních funkcí	hladiny glukózy, regulace hladiny vápníku)	
- schematicky znázorní a popíše neuron - ukáže na modelu jednotlivé části centrálního nervového systému (popíše česky a latinsky), vysvětlí jejich hlavní funkci - popíše na modelu obaly CNS a komorový systém - objasní pojem vzruch, reflex - vyjmenuje jednotlivé druhy nervových vláken - popíše pátevní míchu, stavbu a funkci míšních nervů uvede příklady hlavových nervů včetně jejich funkce	3. Nervový systém - nervová buňka - obecná stavba a funkce nervového systému, - vzruch - stavba a funkce mozku - komorový systém mozku - obaly CNS - stavba a funkce míchy - druhy nervových vláken, reflexní oblouk - míšní a hlavové nervy	LAJ OSE KLP
- vysvětlí pojem receptory a uvede příklady - popíše stavbu a funkci jednotlivých částí zrakového ústrojí, vysvětlí princip základních zrakových vad - dalekozrakost, krátkozrakost - popíše stavbu a funkci jednotlivých	4. Senzorické funkce - zrak - sluch, rovnovážné ústrojí - čich - chuť - kožní cití	LAJ OSE KLP

částí sluchového a rovnovážného ústrojí - popíše stavbu a funkci jednotlivých částí čichového a chuťového ústrojí - vysvětlí pojem kožní cití, uvede příklady receptorů		
- na modelu ukáže orgánové systémy, jejich jednotlivé orgány při popisu orgánů používá odbornou terminologii, popisuje česky i latinsky	5. Topografické shrnutí - uložení orgánů a jejich vzájemné prostorové vztahy	LAJ

8.18 Mikrobiologie, epidemiologie a hygiena

Celkový počet vyučovacích hodin:	32
Školní vzdělávací program:	PRAKTICKÁ SESTRA
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/03 PRAKTICKÁ SESTRA
Délka a forma vzdělávání:	čtyřleté, denní
Stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Datum platnosti vzdělávacího programu:	od 1. září 2018

Název předmětu	Mikrobiologie, epidemiologie a hygiena				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	–	0/2	-	–	1

Pojetí předmětu

Obecný cíl předmětu

Obecným cílem předmětu je zprostředkovat žákům vybrané poznatky z mikrobiologie, epidemiologie a hygieny potřebné pro to, aby lépe pochopili příčiny infekčního onemocnění, vliv mikroorganismů na zdraví a vztah člověka a prostředí. Dalším cílem je připravit žáky na práci v prostředí se zvýšenými nároky na dodržování hygienických předpisů a prevenci infekčních onemocnění.

Charakteristika učiva

Předmět mikrobiologie, epidemiologie a hygiena je zařazen do výuky v 2. pololetí 2. ročníku v rozsahu 2 vyučovacích hodin týdně, tj. 32 hodin celkem. Svým obsahem se řadí mezi předměty odborné. Předpokladem výuky předmětu dle níže uvedeného rozpisu učiva jsou vědomosti a

zkušenosti nabyté v předcházejících odborných předmětech, zejména v somatologii, biologii, ošetrovatelství, chemii a patologii.

Tematické celky jsou řazeny od úvodu do studia (základní pojmy mikrobiologie, epidemiologie a hygiena a vztahy mezi těmito obory) po speciální: náplň jednotlivých oborů a jejich význam.

Při konkretizaci jednotlivých učebních témat je žádoucí spolupracovat s vyučujícími souběžně vyučovaných a navazujících odborných předmětů (např. biologie, ošetrovatelství, somatologie, chemie, patologie a ošetřování nemocných), které se s tímto předmětem svým obsahem doplňují nebo na ně navazují. Předmět doplňuje nebo vytváří teoretický základ pro předměty: ošetrovatelství, klinická propedeutika, patologie a ošetřování nemocných.

Pojetí výuky

Výuka předmětu je teoretická, s maximálním využitím metod názorně demonstračních a aktivizujících. Při realizaci výuky je vhodné:

- procvičovat a doplňovat znalost biologie a somatologie (včetně odborné terminologie) s využitím obrazů, modelů, samostatné či skupinové práce žáků (nákresy orgánů, doplňování, přiřazování názvů apod.),
- v rámci motivace uvádět souvislosti mezi vědomostmi a dovednostmi již získanými, plánovaným tématem učiva a zejména praktickým využitím,
- frontální výuku podporovat a doplňovat využíváním IKT (internet, dynamická, statická projekce reálných či schematických obrazů, interaktivní tabule apod.) a dalších názorně demonstračních pomůcek,
- při výkladu využívat a porovnávat životní zkušenosti žáků, vést žáky na základě dosavadního poznání k vyvozování vlastních závěrů, divergentnímu a kritickému myšlení (např. formou diskuze, brainstormingu),
- výklad doplňovat příklady z praxe (slovně, audiovizuální technikou), demonstrací reálných pomůcek, exkurzí na oddělení mikrobiologie.

V rámci předmětu je možné uskutečnit exkurze do laboratoří či ambulancí se zaměřením na problematiku diagnostických metod.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Při hodnocení výsledků učení se učitel zaměří na:

- porozumění látce,
- hloubku schopnost využití mezipředmětových vztahů,
- schopnost aplikace poznatků při řešení problémů.

Metody hodnocení:

- průběžné ústní zkoušení,
- písemné testy po probrání určitých tematických celků,
- orientační didaktické testy po probrání učební látky,
- sebehodnocení žáka,
- vzájemné hodnocení při prezentaci výsledků práce.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Na základě zvládnutí tematického obsahu předmětu žák:

- efektivně pracuje s informacemi – vyhledává, vyhodnocuje důležité informace a využívá jich k odpovědnému rozhodování,

- komunikuje a diskutuje na odborné úrovni,
- rozumí běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě,
- formuluje a obhájí své názory a postoje,
- objasní (např. klientovi) odborné pojmy, léčebné a diagnostické postupy (odběry biologického materiálu),
- působí na klienta v oblasti prevence onemocnění, dodržování hygienických norem,
- má odpovědný vztah ke svému zdraví a zdraví ostatních,
- plynule se adaptuje na pracovní prostředí, zařadí se do zdravotnického týmu,
- je motivován k dalšímu /kontinuálnímu vzdělávání.

Z hlediska **průřezových témat** přispívá předmět zejména k rozvoji tématu:

- **Člověk a svět práce** – žák získává znalosti a kompetence, které mu pomohou optimálně využít svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování profesní kariéry. Žáci jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili zodpovědnost za vlastní život, zejména význam vzdělání a celoživotního učení pro život. Seznamují se s možnostmi svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání, je posilován pozitivní vztah k učení a vzdělávání.
- **Člověk a životní prostředí** – žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví. Uvědomují si vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince i společnosti.

Mezipředmětové vztahy:

Somatologie, biologie, ošetřovatelství, chemie, ošetřování nemocných, klinická propedeutika

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	PT, MPV
Žák: - vysvětlí význam pojmů mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygiena - vysvětlí vztahy mezi těmito obory a jejich přínos pro zdravotní péči	1. Úvod do studia - vymezení obsahu a funkce předmětu - vysvětlení základních pojmů	ODS ČSP
Žák: - klasifikuje a charakterizuje mikroorganismy - vyjmenuje mikroorganismy nejčastěji způsobující onemocnění - vysvětlí propojení mikroorganismů s živočichy a rostlinami - uvede příklady diagnostiky nakažlivých chorob - vysvětlí účinek ATB a chemoterapeutik - vysvětlí a popíše příčiny a důsledky rezistence mikroorganismů - používá základní odbornou terminologii	2. Mikrobiologie - morfologie a fyziologie organismů - mikrobiální osídlení člověka - patogenita mikrobů - možnosti diagnostiky nakažlivých chorob - účinek ATB a chemoterapeutik - rezistence mikroorganismů	ČŽP BIO KLP OSE
Žák: - definuje pojem imunita a popíše fungování imunitních mechanismů - objasní rozdíl mezi specifickou a nespecifickou imunitou - vysvětlí význam a fungování obranných mechanismů v organismu - uvede příklady reakce organismu na cizorodou látku	3. Imunologie - pojem infekce, imunita - podstata imunitních mechanismů - specifická a nespecifická imunita, imunologické vyšetřovací metody - patologie imunity, imunomodulace současný rozvoj oboru, jeho přínos pro ostatní lékařské obory a pro zdravotnickou praxi	ODS BIO OSE KLP
- popíše příklady patologické imunity (alergie, stavy imunitní nedostatečnosti, autoimunitní nemoci) - charakterizuje přínos imunologie jako vědní disciplíny pro péči o zdraví dětí a dospělých		

Žák: - vysvětlí rozdíl mezi infekční a neinfekční nemocí - popíše vznik nákazy, formy výskytu nákaz a proces přenosu - popíše zásady a základní prostředky prevence infekčních onemocnění a epidemií - objasní podstatu očkování - definuje očkovací kalendář - zařadí infekční onemocnění podle původců nákazy a způsobu přenosu - vyjmenuje projevy nákaz, důsledky a rozšíření - charakterizuje epidemiologickou situaci v ČR - uvede příklady infekčních onemocnění souvisejících se sociálním prostředím, s migrací nebo cestovním ruchem	4. Epidemiologie - infekční proces a onemocnění - prevence infekčního onemocnění, protiepidemická opatření - očkování, očkovací látky a techniky - přehled infekčních chorob podle původu nákazy a cesty přenosu - vybrané etnicky specifické nákazy a infekční onemocnění - epidemiologická situace v ČR ve srovnání s jinými zeměmi - nozokomiální nákazy	ODS ČŽP OSE KLP OSN
Žák: - popíše činnost hygienických orgánů - objasní pojmy všeobecná a komunální hygiena - charakterizuje hlavní současné směry ve výživě a stravování - vyjmenuje zásady prevence nozokomiálních nákaz - vyjmenuje hygienické požadavky na přípravu a podávání jídla na ošetrovací jednotce - vysvětlí, jak je zabezpečena péče o zdraví zaměstnanců ve zdravotnictví - vyhledá (ev. vyjmenuje) předpisy BOZP pro ZP	5. Základy hygieny - charakteristika oboru, úloha hygieny v primární péči - orgány hygienické služby a jejich úkoly - hygiena výživy: vliv výživy na zdraví a prevenci onemocnění, současné trendy ve výživě a stravování, hygienické požadavky na společné stravování a manipulaci s potravinami se zvláštním zaměřením na zabezpečení stravování na ošetrovací jednotce - hygiena a bezpečnost práce ve zdravotnických zařízeních: prevence nozokom. nákaz, riziková pracoviště, ochrana pracovníků proti infekcím včetně zdravotních rizik souvisejících s výkonem povolání: povinnosti zaměstnavatele a zaměstnance, předpisy BOZP pro zdravotnické pracovníky	ODS ČŽP ČSP OSE OSN

8.19 Kapitoly z vnitřního lékařství

Celkový počet vyučovacích hodin:	96
Školní vzdělávací program:	PRAKTICKÁ SESTRA
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/01 PRAKTICKÁ SESTRA
Délka a forma vzdělávání:	čtyřleté, denní
Stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Datum platnosti vzdělávacího programu:	od 1. září 2018

Název předmětu	Kapitoly z vnitřního lékařství				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	–	–	3	–	3

Pojetí předmětu

Obecný cíl předmětu

Obecným cílem předmětu kapitoly z vnitřního lékařství je seznámit žáky se základy obecné a speciální interny, s interními obory a s obory navazujícími a specializovanými. Získané teoretické znalosti vytvoří základ pro pochopení a osvojení zásad poskytování individuální ošetrovatelské péče v rámci problematiky interních oborů. Pozornost je třeba zvlášť věnovat odborné lékařské terminologii, pochopení podstaty onemocnění a diagnosticko-léčebnému postupu. Předmět kapitoly z vnitřního lékařství tak pomáhá žákům utvářet ucelený teoretický přehled potřebný pro realizaci ošetrovatelské péče v interních oborech.

Předmět kapitoly z vnitřního lékařství plní integrující roli při vytváření všeobecného charakteru oboru zdravotnický asistent.

Charakteristika učiva

Předmět kapitoly z vnitřního lékařství je zařazen do výuky ve 3. ročníku v rozsahu 2 vyučovacích hodin týdně, tj. celkem 54 hodin.

Předmět je koncipován jako teoretický, svým zaměřením a obsahem se řadí mezi předměty odborné, tvoří medicínský základ oboru vnitřní lékařství.

Vstupní předpoklady u žáka jsou vědomosti a dovednosti získané v předmětech předcházejících ročníků. Jde o předměty somatologie, patologie, klinická propedeutika, ošetrovatelství, první pomoc, chemie, fyzika, biologie, mikrobiologie, epidemiologie a hygiena.

Tematické celky jsou řazeny od obecných (historie a charakteristika oboru, souhrn vyšetřovacích metod u interních onemocnění, souhrn léčebných metod u interních onemocnění, nejčastější ošetrovatelské problémy u pacientů s interním onemocněním) ke speciálním (zaměření na jednotlivé interní obory s charakteristikou vybraných chorob interních, endokrinologických, urologických, revmatologických, hematologických, chorob u geriatrických pacientů, chorob přenosných a neurologických).

Tematické řazení jednotlivých bloků koresponduje s tématy vyučovanými v předmětu ošetrovatelství – ošetrovatelská péče v interních oborech ve 3. ročníku.

Zároveň je žádoucí spolupráce s vyučujícími souběžně vyučovaných a navazujících předmětů – kapitoly z chirurgie, ošetrovatelství-ošetrovatelská péče v interních oborech a ošetrování nemocných.

Pojetí výuky

Výuka předmětu je teoretická, s maximálním využitím metod názorně demonstračních a aktivizujících. Při realizaci výuky je vhodné:

- procvičovat a doplňovat znalosti z předmětu somatologie (včetně odborné terminologie) s využitím obrazů a modelů, samostatné či skupinové práce žáků (nákresy orgánů, doplňování, přiřazování názvů apod.);
- v rámci motivace uvádět souvislosti mezi vědomostmi a dovednostmi již získanými, plánovaným tématem učiva a zejména praktickým využitím;
- frontální výuku podporovat a doplňovat využíváním IKT (internet, dynamická, statická projekce reálných či schematických obrazů, interaktivní tabule apod.) a dalších názorně demonstračních pomůcek;
- při výkladu využívat a porovnávat zkušenosti žáka, vést žáka na základě dosavadního poznání k vyvozování vlastních závěrů, divergentnímu a kritickému myšlení (např. formou diskuze, brainstormingu);
- výklad doplňovat příklady z praxe (slovně, audiovizuální technikou), demonstrací reálných nástrojů, přístrojů, pomůcek.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Při hodnocení žákem osvojeného obsahu učiva se učitel zaměří na:

- hloubku pochopení a obsahovou správnost,
- využití mezipředmětových vztahů,
- aplikaci poznatků při řešení problémových situací,
- uplatňování odborné terminologie.

Metody hodnocení:

- průběžné ústní nebo písemné zkoušení domácí přípravy na výuku (podle jednotlivých ročníků – somatologie, klinická propedeutika, patologie, první pomoc);
- průběžné ústní nebo písemné zkoušení po probrání tematických celků;
- sebehodnocení žáka;
- vzájemné hodnocení při prezentaci výsledků práce žáků.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Rozvíjené klíčové kompetence:

- **kompetence k učení**, tzn. mít pozitivní vztah k osvojování si poznatků a motivaci k dalšímu (kontinuálnímu) vzdělávání, ovládat techniky učení a využívat různé informační zdroje;
- **kompetence k řešení problémů**, tzn. uplatňovat medicínské znalosti při řešení problémů v ošetrovatelské péči, spolupracovat v rámci týmového řešení problémů;
- **kompetence komunikativní**, tzn. komunikovat a diskutovat na odborné úrovni, formulovat a obhajovat názory a postoje, dodržovat jazykové a stylistické normy a odbornou terminologii v písemné a ústní formě;
- **kompetence personální a sociální**, tzn. adaptovat se plynule na pracovní prostředí interních oborů a zařadit se do zdravotnického týmu;

- **občanské kompetence a kulturní povědomí**, tzn. jednat odpovědně ve vlastním a veřejném zájmu v souladu s morálními principy a respektováním práv a osobnosti člověka, uznávat hodnotu života;
- **kompetence k pracovnímu uplatnění**, tzn. mít odpovědný postoj ke vzdělávání a vlastní profesní budoucnosti, mít přehled o možnostech uplatnění v interních oborech;
- **kompetence využívat prostředky IKT a pracovat s informacemi**, tzn. vyhledávat informace, efektivně s nimi pracovat, kriticky je vyhodnocovat a odpovědně uplatňovat.

Rozvíjená průřezová témata:

- **Člověk a svět práce**: žák získá znalosti a kompetence k úspěšnému uplatnění se na trhu práce, žák je veden k uvědomění si zodpovědnosti za vlastní život, orientuje se v možnostech kontinuálního vzdělávání v oboru, žák je motivován k aktivnímu pracovnímu životu – průběžně;
- **Člověk a životní prostředí**: žák si uvědomí vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince a společnosti, žák si osvojí zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví – průběžně při probírání léčebných metod u jednotlivých typů onemocnění;
- **Občan v demokratické společnosti**: žák má vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku – průběžně;
- **Informační a komunikační technologie**: získávání informací a práce s nimi, využití moderních technologií při diagnostice a léčbě – průběžně při řešení modelových situací.

Rozvíjené mezipředmětové vztahy

Předmět kapitoly z vnitřního lékařství navazuje na poznatky získané v předmětech:

- somatologie,
- klinická propedeutika,
- ošetřovatelství,
- první pomoc,
- chemie,
- fyzika,
- biologie,
- mikrobiologie, epidemiologie a hygiena.

Předmět kapitoly z vnitřního lékařství doplňuje předmět kapitoly z chirurgie.

Předmět kapitoly z vnitřního lékařství vytváří medicínský základ k předmětům:

- ošetřovatelství – ošetřovatelská péče v interních oborech,
- ošetřování nemocných.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	PT MPV
Žák: - popíše vývoj vnitřního lékařství v jednotlivých historických obdobích - vyjmenuje důležité mezníky v rozvoji současné interny, vysvětlí jejich význam pro další rozvoj oboru - popíše základní části interního oddělení	Obecná část Úvod do oboru - pojem vnitřní lékařství, historie oboru, podobory - charakteristika interního oddělení	dějepis

Žák: - popíše jednotlivé druhy vyšetřovacích metod významných pro interní diagnostiku - objasní podstatu vybraných vyšetřovacích metod - uvede příklad využití vybraných metod v interní diagnostice	Souhrn vyšetřovacích metod u interních onemocnění - druhy a indikace vyšetřovacích metod - účel	Odb. předm.
Žák: - popíše jednotlivé druhy léčebných metod - objasní podstatu vybraných léčebných metod - uvede příklady využití vybraných léčebných postupů	Souhrn léčebných metod u interních onemocnění - konzervativní metody – druhy a účel	ČŽP IKT Odb. předm.
Žák: - aplikuje znalosti o srdečně-cévním systému z předmětu somatologie včetně odborné terminologie - pojmenuje druhy onemocnění - vysvětlí příčiny vzniku onemocnění - popíše příznaky onemocnění - uvede možnosti diagnostiky a léčby - doplní příklady komplikací onemocnění - vyvodí preventivní opatření vzniku onemocnění a jejich komplikací	Speciální část Onemocnění srdce a cév - srdeční selhání - ateroskleróza - chronická ischemická choroba srdeční - infarkt myokardu - hypertenze - onemocnění periferních tepen - onemocnění žil	Somat. Odb. předm.
Žák: - aplikuje znalosti o dýchacím systému z předmětu somatologie včetně odborné terminologie - pojmenuje druhy onemocnění - vysvětlí příčiny vzniku onemocnění - popíše příznaky onemocnění - uvede možnosti diagnostiky a léčby - doplní příklady komplikací onemocnění - vyvodí preventivní opatření vzniku onemocnění a jejich komplikací	Onemocnění dýchacího systému - akutní zánět dýchacích cest - chronická obstrukční choroba plic - pneumonie - astma bronchiale - tuberkulóza	Somat. Odb. předm.
Žák: - aplikuje znalosti o zažívacím systému z předmětu somatologie včetně odborné terminologie - pojmenuje druhy onemocnění - vysvětlí příčiny vzniku onemocnění - popíše příznaky onemocnění - uvede možnosti diagnostiky a léčby - doplní příklady komplikací onemocnění - vyvodí preventivní opatření vzniku onemocnění a jejich komplikací	Onemocnění zažívacího systému - vředová choroba gastroduodena - jaterní cirhóza - cholecystitis - chronická pankreatitis - Crohnova choroba	Somat. Odb. předm.

Žák: - aplikuje znalosti o vylučovacím systému z předmětu somatologie včetně odborné terminologie - pojmenuje druhy onemocnění - vysvětlí příčiny vzniku onemocnění - popíše příznaky onemocnění - uvede možnosti diagnostiky a léčby - doplní příklady komplikací onemocnění - vyvodí preventivní opatření vzniku onemocnění a jejich komplikací	Onemocnění močového systému - akutní glomerulonefritis - zánět močových cest - selhání ledvin	Somat. Odb. předm.
Žák: - aplikuje znalosti o endokrinním systému z předmětu somatologie včetně odborné terminologie - pojmenuje druhy onemocnění - vysvětlí příčiny vzniku onemocnění - popíše příznaky onemocnění - uvede možnosti diagnostiky a léčby - doplní příklady komplikací onemocnění - vyvodí preventivní opatření vzniku onemocnění a jejich komplikací	Onemocnění žláz s vnitřní sekrecí - onemocnění štítné žlázy - diabetes mellitus	Somat. Odb. předm.
Žák: - vysvětlí příčiny hypohydratace a hyperhydratace a vysvětlí jejich důsledky - pojmenuje poruchy ABR - vysvětlí příčiny metabolické a respirační acidózy a alkalózy - uvede možnosti léčby těchto poruch - vyvodí preventivní opatření vzniku onemocnění a jejich komplikací	Onemocnění vnitřního prostředí - poruchy vodního a minerálního hospodářství - poruchy metabolické a respirační acidózy a alkalózy	Odb. předm.
Žák: - aplikuje znalosti o srdečně-cévním systému z předmětu somatologie včetně odborné terminologie - pojmenuje druhy onemocnění - vysvětlí příčiny vzniku onemocnění - popíše příznaky onemocnění - uvede možnosti diagnostiky a léčby - doplní příklady komplikací onemocnění - vyvodí preventivní opatření vzniku onemocnění a jejich komplikací	Onemocnění krve - sideropenická anemie - megaloblastická anemie - leukémie - onemocnění s krvácivými projevy	Somat. Odborné př.

Žák: - aplikuje znalosti o pohybovém systému z předmětu somatologie včetně odborné terminologie - pojmenuje druhy onemocnění - vysvětlí příčiny vzniku onemocnění - popíše příznaky onemocnění - uvede možnosti diagnostiky a léčby - doplní příklady komplikací onemocnění - vyvodí preventivní opatření vzniku onemocnění a jejich komplikací	Onemocnění pohybového systému - revmatoidní artritida - osteoporóza	Somat. Odborné př.
Žák: - aplikuje znalosti o nervovém systému z předmětu somatologie včetně odborné terminologie - pojmenuje druhy onemocnění - vysvětlí příčiny vzniku onemocnění - popíše příznaky onemocnění - uvede možnosti diagnostiky a léčby - doplní příklady komplikací onemocnění - vyvodí preventivní opatření vzniku onemocnění a jejich komplikací	Neurologická onemocnění - cévní mozková příhoda - epilepsie - meningitida - algický vertebrogenní syndrom	Somat. Odborné př.
Žák: - aplikuje znalosti o zažívacím systému z předmětu somatologie a o vzniku a přenosu nákaz z předmětu Základy epidemiologie a hygieny včetně odborné terminologie - pojmenuje druhy onemocnění - vysvětlí příčiny vzniku onemocnění - popíše příznaky onemocnění - uvede možnosti diagnostiky a léčby - doplní příklady komplikací onemocnění - vyvodí preventivní opatření vzniku onemocnění a jejich komplikací	Infekční onemocnění - hepatitida - průjemové onemocnění	Somat. Odborné př.
Žák: - aplikuje znalosti o vývoji člověka z předmětu biologie a o stavbě a funkci lidského těla z předmětu somatologie včetně odborné terminologie - specifikuje změny ve stáří - definuje nejčastější onemocnění ve stáří - uvede odlišnosti v příčině, klinických příznacích, průběhu a léčbě chorob ve stáří - vyvodí preventivní opatření vzniku onemocnění a jejich komplikací	Onemocnění u geriatrického pacienta - klasifikace stáří z pohledu ontogeneze - psychické, fyzické a sociální zvláštnosti ve stáří - příčiny, klinické příznaky chorob, průběh a léčba ve stáří (ateroskleróza, hypertenze, osteoporóza, osteoartróza, inkontinence, zácpa, hyperplazie prostaty, demence, deprese, cévní mozk. příhoda, poruchy spánku)	Biologie Somat. Odborné př.

8.20 Kapitoly z chirurgie

Celkový počet vyučovacích hodin:	94
Školní vzdělávací program:	PRAKTICKÁ SESTRA
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/03 PRAKTICKÁ SESTRA
Délka a forma vzdělávání:	čtyřleté, denní
Stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Datum platnosti vzdělávacího programu:	od 1. září 2018

Název předmětu	KAPITOLY Z CHIRURGIE				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	–	–	2	1	3

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl předmětu

Obecným cílem předmětu kapitoly z chirurgie je seznámit žáky se základy obecné a speciální chirurgie, s chirurgickými obory a pracovišti, jimi poskytovanou zdravotnickou péčí a návazností na další specializované obory. Získané teoretické poznatky vytvoří základ pro pochopení a osvojení zásad realizace ošetrovatelské péče v chirurgických oborech.

Zvláštní pozornost je třeba věnovat porozumění odborné lékařské terminologii, pochopení podstaty onemocnění, léčebného, diagnostického postupu a zároveň schopnosti žáka stručně, srozumitelně a obsahově správně lékařský termín/postup vysvětlit.

Předmět kapitoly z chirurgie spoluutváří s ostatními předměty všeobecný charakter oboru zdravotnický asistent.

Charakteristika učiva

Svým obsahem se řadí mezi předměty odborné. Vstupními předpoklady žáka jsou vědomosti a dovednosti získané v předmětech předcházejících ročníků, především somatologii, patologii, klinické propedeutice, ošetrovatelství, první pomoci, chemii, fyzice, biologii, mikrobiologii, epidemiologii a hygieně.

Tematické celky jsou řazeny od obecných (historický vývoj a diferenciací oboru, vyšetřovací metody, operační trakt, základy anestézie) ke speciálním – charakteristika a zaměření jednotlivých chirurgických disciplín (chirurgie břicha, traumatologie a ortopedie, cévní chirurgie, chirurgie hlavy a páteře, kardiologie, urologie, transplantace). Tematický obsah předmětu by měl být v kongruenci s tématy vyučovanými v předmětu ošetrovatelství – ošetrovatelská péče, v chirurgických oborech, pro které vytváří předmět kapitoly z chirurgie medicínský základ.

Při konkretizaci jednotlivých učebních témat je žádoucí spolupracovat s vyučujícími souběžně vyučovaných a navazujících odborných předmětů (např. kapitoly z vnitřního lékařství, ošetrovatelství a ošetřování nemocných), které se s kapitolami z chirurgie svým obsahem doplňují nebo na ně navazují.

Pojetí výuky

Výuka předmětu je teoretická, s maximálním využitím metod názorně demonstračních a aktivizujících. Při realizaci výuky je vhodné:

- procvičovat a doplňovat znalost anatomie a fyziologie lidského těla (včetně odborné terminologie) s využitím obrazů, modelů, samostatné či skupinové práce žáků (nákresy orgánů, doplňování, přiřazování názvů apod.),

- v rámci motivace uvádět souvislosti mezi vědomostmi a dovednostmi již získanými, plánovaným tématem učiva a zejména praktickým využitím,
- frontální výuku podporovat a doplňovat využíváním IKT (internet, dynamická, statická projekce reálných či schematických obrazů, interaktivní tabule apod.) a dalších názorně demonstračních pomůcek,
- při výkladu využívat a porovnávat životní zkušenosti žáků, vést žáky na základě dosavadního poznání k vyvozování vlastních závěrů, divergentnímu a kritickému myšlení (např. formou diskuze, brainstormingu),
- výklad doplňovat příklady z praxe (slovně, audiovizuální technikou), demonstrací reálných nástrojů, přístrojů, pomůcek.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Při hodnocení výsledků učení se učitel zaměří na:

- hloubku porozumění látce,
- využívání mezipředmětových vztahů,
- aplikaci poznatků při řešení problémů,
- uplatňování odborné terminologie.

Metody hodnocení:

- písemné testy po probrání určitých tematických celků,
- průběžné ústní zkoušení,
- sebehodnocení žáka,
- vzájemné hodnocení žáků při prezentaci výsledků práce.

Mezipředmětové vztahy

Předmět navazuje na poznatky získané zejména v:

- somatologii,
- klinické propedeutice,
- patologii,
- první pomoci,
- ošetrovatelství.

Předmět doplňuje nebo vytváří teoretický základ pro:

- kapitoly z vnitřního lékařství,
- ošetrovatelství – ošetrovatelská péče v chirurgických oborech,
- ošetřování nemocných.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Rozvíjené klíčové kompetence:

Z hlediska klíčových kompetencí rozvíjí předmět kapitoly z chirurgie zejména:

- **kompetence k učení**, tzn. žák má pozitivní vztah k osvojování si poznatků a motivaci k dalšímu a kontinuálnímu vzdělávání, ovládá techniky učení a využívá různé informační zdroje,

- **kompetence k řešení problémů**, tzn. žák rozumí odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné a ústní formě, uplatňuje medicínské znalosti při realizaci ošetrovatelské péče, spolupracuje v rámci týmového řešení problémů,
- **kompetence komunikativní**, tzn. žák komunikuje a diskutuje na odborné úrovni, formuluje a obhajuje své názory a postoje, objasní odborné pojmy, léčebné a diagnostické postupy, dodržuje jazykové a stylistické normy a odbornou terminologii v písemné a ústní formě,
- **kompetence personální a sociální**, tzn. žák využívá získané znalosti při zařazování do zdravotnického týmu chirurgických oborů, při adaptaci na specifické pracovní prostředí,
- **občanské kompetence a kulturní povědomí**, tzn. žák jedná odpovědně ve vlastním a veřejném zájmu v souladu s morálními principy a respektováním práv a osobnosti člověka, uznává hodnotu života
- **kompetence k pracovnímu uplatnění**, tzn. žák má odpovědný postoj ke vzdělávání a vlastní profesní budoucnosti, má přehled o možnostech uplatnění v chirurgických oborech,
- **kompetence využívat prostředky IKT a pracovat s informacemi**, tzn. žák vyhledává informace, efektivně s nimi pracuje, kriticky je vyhodnocuje, odpovědně a vhodně uplatňuje.

Rozvíjená průřezová témata:

Předmět kapitoly z chirurgie přispívá zejména k rozvoji témat:

- **Člověk a svět práce** – žák získává znalosti a kompetence k úspěšnému uplatnění se na trhu práce, žák je veden k uvědomění si zodpovědnosti za vlastní život, orientuje se v možnostech kontinuálního vzdělávání v oboru, je motivován k aktivnímu pracovnímu životu;
- **Člověk a životní prostředí** – žák si uvědomí vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince a společnosti, osvojí si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví;
- **Občan v demokratické společnosti** – žák má vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku.

Mezipředmětové vztahy:

odborné předměty – ošetrovatelství, klinická propedeutika, první pomoc, somatologie, dějepis.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

3 . ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	PT, MPV
	Obecná chirurgie	
Žák:	1. Úvod do oboru	ODS
– stručně charakterizuje úroveň a vývoj chirurgie v jednotlivých historických obdobích	– pojem chirurgie, historie a rozvoj oboru	Dějepis
– vyjmenuje důležité mezníky v rozvoji moderní chirurgie, vysvětlí jejich význam pro další rozvoj oboru	– principy chirurgické léčby: léčba konzervativní a radikální	
– rozliší základní léčebné postupy a uvede příklady		

Žák: – vlastními slovy objasní podstatu vybraných vyšetřovacích metod významných pro chirurgickou diagnostiku (rtg, ct, nmr, sono, scinti, dg. excize) – uvede příklad využití vybraných metod v chirurgické diagnostice.	2. Vyšetřovací metody v chirurgii – druhy a indikace vyšetřovacích metod	ČSP, IKT Odborné předměty (OP)
Žák: – popíše standardní schéma operačního traktu, odůvodní jeho členění – vyjmenuje základní vybavení operačního sálu a jeho využití – vyjmenuje členy operačního týmu – orientuje se v operačním programu	3. Operační blok – předoperační příprava pacienta – pooperační péče o pacienta – operační sál, druhy, jeho zařízení – organizace práce na operačním sále	ČŽP OP
Žák: – rozliší a stručně specifikuje druhy anestezie (místní, svodná, celková) – vyjmenuje základní složky (anestezie, analgezie, myorelaxace) k jednotlivým složkám anestezie uvede příklady farmak – vysvětlí význam anestezie pro chirurgii	4. Anestezie – účel a druhy anestezie – základní anestetika	ČŽP OP
Žák: - vyjmenuje faktory ovlivňující vznik komplikací - charakterizuje jednotlivé komplikace dle příznaků - vysvětlí povinnosti sestry při výskytu jednotlivých komplikací - vyjmenuje jednotlivé postupy v rámci prevence různých komplikací	5. Pooperační komplikace - vývoj komplikací v časovém sledu po operaci - pooperační poruchy dechu a plicní komplikace - poruchy krevního oběhu (šok) a cévní komplikace - poruchy fce zažívacího systému - urologické komplikace - pooperační bolest a nespavost - rané komplikace (infekce, krvácení, dehiscence op.rány) - kožní komplikace	ČŽP OP

	Speciální chirurgie	
Žák: – uvede klady a zápory jednotlivých operačních přístupů – pojmenuje a na model zakreslí vybrané laparotomické přístupy, uvede příklady jejich využití – definuje pojem kýla, nakreslí kýlní vak ve vztahu k jednotlivým vrstvám břišní stěny – vyjmenuje vybrané druhy kýl včetně odborné terminologie, jednoduše vysvětlí mechanismus vzniku a podstatu chirurgické léčby – orientuje se v anatomii a fyziologii GIT, užívá odbornou terminologii – uvede příklady onemocnění žlučníku a žlučových cest (cholelitiázis, choledocholitiázis), jejich příznaky, komplikace, možnosti diagnostiky a chirurgické léčby – uvede příklady onemocnění žaludku a duodena (vředová choroba gastroduodenální, karcinom žaludku), uvede příčiny, rozliší základní příznaky a příznaky komplikací, uvede možnosti diagnostiky a chirurgické léčby – uvede příklady onemocnění střev (Crohnova choroba, ulcerózní proktokolitida, divertikulóza, polypóza, kolorektální karcinom), rozdělí uvedená onemocnění na zánětlivá a nezánětlivá, vyjmenuje příznaky a komplikace, uvede možnosti diagnostiky a chirurgické léčby – definuje pojem náhlá příhoda břišní, rozlišuje základní druhy NPB (zánětlivé, krvácivé, ileózní), uvede příklady, příznaky, možnosti léčby, zdůvodní urgentnost stavu	1. Chirurgie břicha – operační přístupy v břišní chirurgii (laparotomický, laparoskopický), druhy laparotomií – vybraná onemocnění stěny břišní, principy chirurgické léčby – vybraná onemocnění žlučníku a žlučových cest, principy chirurgické léčby – vybraná onemocnění žaludku a duodena, principy chirurgické léčby – vybraná onemocnění tenkého, tlustého střeva a konečníku, principy chirurgické léčby – náhlé příhody břišní, jejich léčba	OP Somatologie
Žák: – orientuje se v anatomii a fyziologii pohybového aparátu, zná odbornou terminologii – vyjmenuje druhy ran, rozlišuje druhy	2. Traumatologie a ortopedie – poranění měkkých struktur, druhy ran – poranění kloubů – poranění kostí – vybraná artrotická onemocnění	Somatologie OP

a stupně poranění svalů, šlach a vazů, uvede možnosti diagnostiky a léčby – vyjmenuje a vysvětlí jednotlivé stupně poranění kloubů a jejich léčbu – pojmenuje druhy a typy zlomenin a možnosti diagnostiky a léčby – uvede příklady nejčastějších poranění kloubů a kostí (luxace ramenního kloubu, poranění kolene a hlezna, Collesova zlomenina, zlomenina krčku stehenní kosti), objasní mechanismus vzniku, uvede možnosti léčby – definuje obor ortopedie – vyjmenuje vybraná artrotická onemocnění (coxarthrosis, gonartrosis), příčiny vzniku uvede do souvislosti s životním stylem, popíše projevy, možnosti diagnostiky a léčby	kloubů a jejich léčba	Výchova ke zdraví
Žák: – vyjmenuje vybraná poranění lebky (zlomeniny) – rozlišuje základní stupně poranění mozku na základě znalosti příznaků, uvede možnosti léčby – vyjmenuje vybraná poranění páteře a míchy, popíše příznaky a možné následky, uvede možnosti léčby	3. Chirurgie hlavy a páteře – poranění lebky a mozku – poranění páteře a míchy	Somatologie OP První pomoc
Žák: – orientuje se v anatomii a fyziologii štítné žlázy – uvede příklady onemocnění štítné žlázy a možnosti chirurgické léčby – vysvětlí pojmy tracheotomie/tracheostomie, uvede důvody indikace 4.ročník	4 Chirurgie krku - onemocnění štítné žlázy - tracheotomie/tracheostomie –	Somatologie OP
Žák: – orientuje se v anatomii a fyziologii srdce a oběhového systému – vyjmenuje a charakterizuje vybrané vrozené srdeční vady a objasní	5. Kardiochirurgie – vybrané vrozené srdeční vady, jejich chirurgická léčba – vybrané získané srdeční vady, jejich chirurgická léčba	Somatologie OP

podstatu léčebných postupů – vyjmenuje a charakterizuje vybrané získané srdeční vady a objasní podstatu léčebných postupů Žák: – orientuje se v anatomii a fyziologii cévního systému – vyjmenuje a charakterizuje vybraná onemocnění tepen a žil, stručně objasní patofyziologii vzniku, odvodí příznaky i možné komplikace – uvede možnosti diagnostiky, objasní podstatu léčebných postupů	6. Cévní chirurgie – vybraná onemocnění tepen (ICHDK, arteriální aneurysma), možnosti chirurgické léčby - vybraná onemocnění žil DK(varixy), možnosti chirurgické léčby	Somatologie OP
Žák: - vyjmenuje příznaky jednotlivých onemocnění - edukuje klientku o metodách samovyšetření prsou a zdůrazní nutnost prevence - pojmenuje jednotlivé kvadranty prsu a vysvětlí jednotlivé typy operací	7.Chirurgická onemocnění prsu - mastitida a fibrózní mastopatie - karcinom prsu - možnosti chirurgického řešení	OP
Žák: – orientuje se v anatomii a fyziologii močového ústrojí – vyjmenuje a stručně charakterizuje vybraná onemocnění ledvin a roztřídí je dle příčiny vzniku, popíše příznaky – uvede možnosti diagnostiky a léčby – vyjmenuje a stručně charakterizuje vybraná onemocnění močových cest a pohlavního ústrojí muže, popíše příznaky – uvede a stručně vysvětlí klasické i endoskopické léčebné postupy	8. Urologie – vybraná onemocnění ledvin (VVV, urolitiáza, nádory), jejich léčba – vybraná onemocnění močových cest a pohlavního ústrojí muže (VVV, hyperplazie prostaty...), jejich léčba	Somatologie OP

Žák: - vysvětlí způsob vzniku popáleniny - vyhodnotí pomocí devítkové soustavy popálené plochy u dospělého a dítěte - ošetří popáleninu v rámci první pomoci v terénu - vyjmenuje postupy k prevenci vzniku popáleninového šoku - uvede možnosti chirurgické péče o popáleného klienta	9. Popáleniny - charakteristika mechanismu vzniku - charakteristika jednotlivých stupňů popálenin - fáze popáleninové nemoci - chirurgická péče o popálené plochy (nářezy, nekrektomie...) (primární ošetření viz první pomoc 2. ročník)	ČŽP OP
Žák: – definuje pojem transplantace a vybrané související pojmy (autotransplantace, alotransplantace, xenotransplantace) – orientuje se v možnostech transplantační léčby – vyjmenuje a svými slovy stručně objasní vybrané body transplantačního zákona, které vymezují podmínky, předpoklady a organizaci odběru a příjmu orgánů	10. Transplantace – základní podmínky a předpoklady odběru a přijetí orgánů (transplantační zákon)	ODS OP

8.21 Ošetřovatelství

Celkový počet vyučovacích hodin:	628
Školní vzdělávací program:	PRAKTICKÁ SESTRA
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/03 PRAKTICKÁ SESTRA
Délka a forma vzdělávání:	čtyřleté, denní
Stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Datum platnosti vzdělávacího programu:	od 1. září 2018

Název předmětu	1.1 OŠETŘOVATELSTVÍ				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	4 (2)	6	4	6	20

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl předmětu

Předmět ošetrovatelství poskytuje žákům ucelený přehled o teorii ošetrovatelství a potřebné odborné znalosti a praktické dovednosti z ošetrovatelských postupů v péči o nemocné, jak v oblasti všeobecné ošetrovatelské péče, tak v oblasti ošetrovatelské péče v klinických oborech a v komunitní péči. Předmět vybavuje žáky dovednostmi v poskytování základní ošetrovatelské péče v rámci ošetrovatelského procesu. Součástí výuky je aplikace odborné terminologie.

Charakteristika učiva

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- znal teorii ošetrovatelství a ošetrovatelského procesu,
- znal organizaci práce ošetrovatelského týmu a své postavení v něm,
- osvojil si vědomosti a dovednosti z ošetrovatelských postupů,
- dodržoval zásady hygieny, antisepse a asepse,
- pracoval bezpečně a osvojil si bezpečné pracovní postupy,
- byl schopen provádět potřebné ošetrovatelské intervence,
- osvojil si zásady týmové práce a sociální interakce,
- vhodně komunikoval s nemocnými, respektoval jejich osobnostní a kulturní specifika,
- dodržoval práva pacientů, uplatňoval holistický a etický přístup k nemocným,
- přijímal osobní odpovědnost při poskytování ošetrovatelské péče,
- získal poznatky o nejčastějších ošetrovatelských problémech, poruchách a potřebách nemocných,
- získal poznatky o specifikách ošetrovatelské péče ve vybraných klinických oborech,
- dokázal aplikovat poznatky získané studiem při řešení konkrétních problémů v péči o nemocné,
- orientoval se v ošetrovatelské dokumentaci a odborné terminologii.

Pojetí výuky

Předmět má teoreticko-praktický charakter. Výuka je rozdělena na hodiny teorie a cvičení. Při hodinách cvičení se třída dělí na skupiny tak, aby bylo možné nacvičit jednotlivé dovednosti.

(1. ročník cvičení na skupiny maximálně do 10 žáků, 2. ročník na skupiny maximálně do 10 žáků, kde jeden vyučující vyučuje jak teorii, tak cvičení, z čehož by rozložení teorie a cvičení mělo být v poměru 1:2, 3. a 4. ročník se nedělí).

Ve výuce se používají vyučovací metody, které vedou žáky k aktivnímu řešení modelových situací. Při vyučování jsou obvykle voleny vyučovací metody frontální výuky s využitím IKT, výklad je doplňován příklady z praxe (slovně, audiovizuální technikou), dále se užívá metoda řízené diskuse s využitím zkušeností a znalostí žáků, názorných ukázek a pomůcek. Jsou využívány i moderní vyučovací metody (mentální mapy, brainstorming, ošetrovatelské kazuistiky, hraní rolí a další), při hodinách cvičení jsou použity metody instruktáže a praktického cvičení, dle možností se používá také didaktická technika.

V rámci předmětu je možné uskutečnit exkurze se zaměřením: v 1. ročníku na ošetrovací jednotky různého typu v nemocnici, ve 2. ročníku na uložení léků, inhalace, aplikace kyslíku, na typy rehabilitace v rehabilitačním centru, ve 3. ročníku na hemodialýzu a ve 4. ročníku se zaměřením na problematiku malých oborů v ambulantní i nemocniční sféře (části).

Hodnocení výsledků žáka

Žáci budou hodnoceni na základě:

ústního zkoušení, kdy žák prokazuje:

- dovednost samostatně, souvisle, logicky a odborně správně se vyjadřovat,
- vyvozovat souvislosti, využívat znalostí z ostatních odborných předmětů,
- používat odbornou terminologii;
- hodnocení se žákem – klady a nedostatky, hodnocení stylu a efektivity učení;

testu z tematického celku, kde žák prokazuje:

- porozumění učivu,
- orientaci v problematice příslušného tematického celku,
- používání odborné terminologie;

praktické dovednosti, kde žák prokazuje:

- schopnost organizovat si práci při výkonu,
- výběr vhodných pomůcek,
- správnost provedení výkonu,
- dovednost komunikace,
- dodržování hygienických požadavků, asepse a antisepte a bezpečnosti práce; referáty na probírané téma, které si zvolí žák, kde žák prokazuje:
- schopnost pracovat s informačními zdroji (odborná literatura, odborné časopisy, internet apod.);

práce v hodině, kde se hodnotí:

- aktivita v hodině,
- spolupráce s učitelem, spolužáky při hodině,
- domácí příprava na hodinu.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat a mezipředmětové vztahy

Klíčové kompetence:

- srozumitelně formulovat své myšlenky,
- aktivně se účastnit diskuze,
- zaznamenávat podstatné myšlenky a údaje,
- přiměřeně se vyjadřovat,
- vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování,
- stanovit si reálné cíle,
- volit vhodné prostředky a způsoby pro plnění jednotlivých úkolů,
- konzultovat různé problémy,
- zjišťovat a kriticky hodnotit pokrok v učení a práci, přijímat hodnocení výsledků,
- odpovědně plnit a přijímat svěřené úkoly,
- spolupracovat s jinými lidmi – týmové řešení úkolů,
- ověřovat získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí,
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat,
- uvědomovat si vlastní kulturní, národní a osobní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých lidí (multikulturní soužití),
- mít zodpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i ke vzdělávání a uvědomovat si význam celoživotního učení,
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení praktických úkolů,

- žáci jsou vedeni k tomu, aby se orientovali v hospodářské struktuře oboru.

Odborné kompetence:

- provádět činnosti základní ošetrovatelské péče dle kompetencí,
- poskytovat základní ošetrovatelskou péči,
- usilovat o co nejvyšší kvalitu své práce,
- chápat bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví,
- dodržovat stanovené normy a předpisy,
- znát význam, účel a užitečnost vykonávané práce,
- užívat odbornou terminologii.

Průřezová témata:

- **Občan v demokratické společnosti:** Žáci jsou vedeni k tomu, aby respektovali práva a osobnost druhých, dovedli eticky jednat s lidmi, měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku.
- **Člověk a životní prostředí:** Žáci jsou vedeni k tomu, aby chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život, porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji, nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky s ohledem na životní prostředí.
- **Člověk a svět práce:** Žáci jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili význam vzdělání a celoživotního učení pro život, byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře.
- **Informační a komunikační technologie:** Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali pracovat s různými informacemi a komunikačními prostředky.

Mezipředmětové vztahy:

V předmětu ošetrovatelství žák využívá znalostí a dovedností zejména těchto předmětů: somatologie, psychologie a komunikace, klinická propedeutika, první pomoc, výchova ke zdraví, kapitoly z vnitřního lékařství, kapitoly z chirurgie, patologie, mikrobiologie, epidemiologie a hygiena, chemie, fyzika a biologie.

Na výuku ošetrovatelství ve 3. a 4. ročníku navazuje předmět ošetrování nemocných.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník

Ošetrovatelství – teorie

Výsledky vzdělávání	Učivo	PT, MPV
Žák: - vysvětlí pojem ošetrovatelství - definuje základní rysy moderního ošetrovatelství s ohledem na multikulturní specifika -vyzvedne význam koncepce současného ošetrovatelství	1. Ošetrovatelství - úvod do studia předmětu - charakteristika a základní rysy moderního ošetrovatelství - multikulturní ošetrovatelství	

Žák: - charakterizuje historický vývoj světového a českého ošetrovatelství a vzdělávání zdravotnických pracovníků - vyjmenuje některé významné osobnosti v ošetrovatelství - definuje hlavní zásady etického kodexu zdravotnických pracovníků - uvede některé požadavky kladené na osobnost zdravotnického pracovníka	2. Vývoj ošetrovatelství a vzdělávání zdravotnických pracovníků, praktická sestra v ošetrovatelském procesu - významné osobnosti ošetrovatelství - vývoj vzdělávání zdravotnických pracovníků - kodex zdravotnických pracovníků - osobnost praktické sestry	ODS, ČSP PSK
Žák: - uvede rizika nemocí z povolání - vyjmenuje zásady a prostředky prevence onemocnění - sestaví a naplánuje režim dne a aktivní odpočinek - vysvětlí základní úkoly a povinnosti organizace při zajišťování BOZP - uvede význam ochrany zdraví v práci praktické sestry a jeho zajištění - uvede povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu	3. Ochrana zdraví praktické sestry - význam ochrany zdraví a prevence nemocí - životní a pracovní prostředí - péče o hygienu a výživu - režim dne, pracovní zatížení, spánek, odpočinek a pohybová aktivita	ČŽP VZ PSK
Žák: - popíše ošetrovací jednotku - porovná typy ošetrovacích jednotek - vyjmenuje základní vybavení ošetrovací jednotky - vysvětlí pojmy vybavení, inventář, spotřební materiál - specifikuje požadavky na hygienu prostředí a způsob jejich realizace	4. Ošetrovací jednotka - typy, stavební uspořádání, vybavení, udržování čistoty a pořádku - inventář, spotřební materiál, prádlo	ČŽP IKT
Žák: - definuje jednotlivé organizační formy ošetrovatelské péče a určí jejich výhody a nevýhody - charakterizuje náplň práce v jednotlivých službách a odborné kompetence členů ošetrovatelského týmu - pojmenuje základní práva nemocných - vysvětlí význam auditu ve zdravotnictví; uvede měřící techniky - vysvětlí význam standardů - vysvětlí, jak je zajištěna ochrana osobních údajů ve zdravotnictví (zvl. pacientů a zaměstnanců)	5. Organizace práce zdravotnického týmu - organizace a řízení ošetrovatelské péče, týmová práce - pracovní náplň, časové rozpisu služeb - organizační formy ošetrovatelské péče - léčebný řád, práva pacientů - význam SOP a auditu v ošetrovatelství	ODS ČSP PSK

Žák: - vysvětlí význam hygienické péče - charakterizuje specifika hygienické péče daná kulturními tradicemi - charakterizuje dekubity a opruzeniny podle doporučených hodnotících škál - používá vhodné postupy, zdravotnické prostředky a pomůcky při prevenci dekubitů a opruzenin - popíše vhodný způsob ošetření a charakterizuje zásady prevence vzniku dekubitů a opruzenin	6. Hygienická péče - význam hygienické péče - osobní a ložní prádlo - vedení záznamů o hygienické péči - specifika hygienické péče daná kulturními tradicemi - péče o kůži: prevence opruzenin, proleženin, příčiny vzniku, projevy, ošetření	ODS IKT SOM
Žák: - definuje pojmy dezinfekce, sterilizace, nozokomiální nákazy a bariérová ošetrovatelská péče - uvede zásady hygieny rukou - uvede rizika vyplývající z nedodržení hygienicko-epidemiologických zásad - popíše, jaká opatření učiní k prevenci přenosu nozokomiálních nákaz	7. Péče o pomůcky - dezinfekce: druhy, způsoby, druhy dezinfekčních prostředků - sterilizace: druhy, sterilizační přístroje - zásady zacházení se sterilním materiálem - prevence nozokomiálních nákaz	ČŽP MEH
Žák: - popíše postupy spojené s příjmem, překladem a propuštěním nemocných - zaznamená potřebné informace do zdravotnické dokumentace - vysvětlí pojmy: sanitární filtr, adaptace, maladaptace, hospitalizmus	8. Pacient a nemocniční prostředí - příjem, překlad, propuštění - zdravotnická dokumentace - adaptace nemocného na hospitalizaci - sociokulturní a věková specifika	ODS ČSP IKT PSK OSN
Žák: - vysvětlí význam spánku - charakterizuje podmínky pro zajištění dostatečného spánku - charakterizuje poruchy spánku - navrhne opatření pro vytvoření vhodných podmínek pro spánek	9. Péče o odpočinek a spánek - význam spánku - poruchy spánku	ČŽP PSK SOM
Žák: - definuje bolest, vysvětlí její význam a charakterizuje základní druhy bolesti - popíše prožívání a vnímání bolesti - charakterizuje objektivní projevy bolesti - zaznamenává informace o bolesti do zdravotnické dokumentace (mapy, škály) - charakterizuje postupy a prostředky pro zmírnění a prevenci bolesti	10. Ošetřování nemocného s bolestí - definice, význam a druhy bolesti - vnímání a prožívání bolesti, faktory ovlivňující bolest - kulturní specifika prožívání bolesti - mírnění bolesti a prevence	ODS ČŽP PSK SOM OSN

Žák: - charakterizuje formy vizity - popíše funkci lékařské a sesterské vizity - popíše přípravu nemocného, dokumentace a pomůcek k vizitě - charakterizuje význam spolupráce zdravotnického týmu	11. Vizita - význam, účel a formy vizity - etické aspekty vizity - povinnosti sestry – zdravotnického asistenta při vizitě	ODS ČSP PSK OSN
--	--	--------------------------

1. ročník

Ošetrovatelství – cvičení

Výsledky vzdělávání	Učivo	PT, MPV
Žák: - určí hierarchii potřeb nemocných a navrhne intervenci uspokojování jejich potřeb - uplatňuje holistické pojetí člověka - respektuje osobnost nemocného a jeho kulturní specifika - uvede postupy získávání informací o nemocném a jeho potřebách - definuje ošetrovatelský proces, - objasní význam ošetrovatelského procesu v moderním ošetrovatelství - uvede jednotlivé fáze ošetrovatelského procesu a přiřadí k nim ošetrovatelské činnosti - údaje zaznamenává do zdravotnické dokumentace	1. Ošetrovatelský proces – potřeby nemocného - potřeby nemocných, jejich charakteristika a zjišťování z hlediska ošetrovatelské péče s ohledem na multikulturní specifika - formy a způsoby získávání informací o nemocných - nácvik komunikativních dovedností, zaměřený na získávání informací o nemocných - ošetrovatelský proces: charakteristika, fáze, realizace ošetrovatelských intervencí	ODS PSK OSN
Žák: - popíše a rozezná jednotlivé druhy obvazového materiálu - vysvětlí zásady zacházení s obvazovým materiálem - zvolí typ obvazového materiálu dle účelu a správně přiloží obvaz na jednotlivé části těla - charakterizuje rizika spojená s nesprávným přiložením obvazu	2. Obvazový materiál a obvazová technika - druhy obvazového materiálu, jeho použití a význam - zásady pro práci s obvazovým materiálem - obvazové techniky na jednotlivé části těla – praktický nácvik - rizika spojená s nesprávným přiložením obvazu	ČSP ODS
Žák: - rozliší typy lůžek a popíše vybavení - provede úpravu lůžka bez nemocného a s nemocným a použije pomůcky podle potřeb nemocných - upraví polohu nemocného na lůžku	3. Lůžko a jeho úprava - typy lůžek pro dospělé a děti - základní vybavení lůžka - úprava lůžka bez nemocného a s nemocným - polohy nemocného na lůžku - nácvik komunikace při praktických	ČSP KLP OSN

- při činnostech vhodně komunikuje s nemocným	činnostech	
Žák: - vysvětlí význam hygienické péče a péče o prádlo - dodržuje zásady BOZP - provádí správně hygienickou péči u nemocných s různým stupněm sebepéče, soběstačnosti a různého věku - respektuje přirozený stud nemocného a jeho sociokulturní specifika - vhodně komunikuje s nemocným - zaznamenává a dokumentuje hygienickou péči - rozliší typy poškození kůže a zvolí vhodný způsob ošetření - vybere a správně použije pomůcky zabraňující vzniku opruzenin a dekubitů	4. Hygienická péče - význam hygienické péče - péče o osobní a ložní prádlo - ranní a večerní toaleta, celková koupel - péče o dutinu ústní - hygiena při vyprazdňování, mytí znečištěného nemocného - multikulturní specifika hygienické péče - koupel kojence - vedení hygienických záznamů - komunikativní dovednosti - péče o kůži: prevence opruzenin, dekubitů, příčiny vzniku, projevy a ošetření	ČSP ODS SOM VZ OSN
Žák: - charakterizuje správnou přípravu a používání dezinfekčních prostředků - popíše přípravu pomůcek k dezinfekci a sterilizaci - vysvětlí správné pracovní postupy při provádění dezinfekce a sterilizace - zachází správně se sterilním materiálem - charakterizuje následky nedodržování hygienicko-epidemiologických zásad	5. Péče o pomůcky - zásady dezinfekce a příprava dezinfekčních prostředků - příprava materiálu ke sterilizaci - zásady zacházení se sterilním materiálem	ČŽP MEH OSN

2. ročník

Ošetřovatelství – teorie + cvičení

Výsledky vzdělávání	Učivo	PT, MPV
Žák: - vyjmenuje a charakterizuje diety podle druhu onemocnění a věku - charakterizuje správné stolování - ví, jak rozdělit stravu nemocným podle diet a ví, jak dbát na jejich dodržování - ví, jak se sleduje bilanci tekutin - pozoruje a zaznamenává fyzický a psychický stav nemocných - zaznamenává schopnost příjmu potravy - popíše postup podávání stravy nemocným	1. Výživa - dietní systém - objednávání stravy a přeprava stravy - vybraná kulturní specifika ve stravování - podávání jídla dospělým a dětem podle pohybového režimu a stupně sebepéče - komunikace s nemocným při podávání stravy - potraviny pro zvláštní účely - příprava kojenecké stravy a krmení	ODS ČSP IKT VZ

podle stupně sebepečce a prakticky jej aplikuje - charakterizuje způsoby objednávání stravy - charakterizuje alternativní způsoby a vybraná kulturní specifika výživy - vysvětlí, co jsou potraviny pro zvláštní účely, uvede jejich rozdělení a používání - popíše postup přípravy kojenecké stravy a zásady při krmení kojence - dodržuje hygienické zásady při přípravě i podávání stravy	Kojence	
Žák: • charakterizuje fyziologické a patologické hodnoty FF • prakticky provádí měření fyziologických funkcí (dodržuje standardní postupy a dbá na přesnost měření) • hodnotí a zaznamenává FF do zdravotnické dokumentace • zhodnotí stav vyprazdňování močového měchýře a tlustého střeva • hodnotí a zaznamenává stav vyprazdňování močového měchýře a tlustého střeva do dokumentace • vyjmenuje důvody pro cévkování • připraví pomůcky k cévkování • vysvětlí přípravu nemocného před výkonem a sledování po výkonu • vyjmenuje druhy klyzmatu podle způsobu podání • připraví pomůcky ke klyzmatu, vysvětlí přípravu nemocného před výkonem a sledování po výkonu • vhodně komunikuje s nemocným a respektuje jeho stud a sociokulturní specifika • používá odbornou terminologii • zvolí vhodné pomůcky pro inkontinentní nemocné a vysvětlí jejich používání	2. Sledování fyziologických funkcí • TT, P, TK, D, vědomí: fyziologie, patologie, terminologie • měření a vážení nemocných • měření TT, P, D, TK • vyprazdňování močového měchýře: anatomie, fyziologie, patologie, terminologie • sledování vyprazdňování moči • měření hustoty moči a diurézy • záznam naměřených hodnot do dokumentace • cévkování močového měchýře • vyprazdňování tlustého střeva: anatomie, fyziologie, patologie, terminologie • sledování vyprazdňování tlustého střeva • záznam naměřených hodnot do dokumentace • klyzma • problematika inkontinence a specifika ošetrovatelské péče	ČSP KLP IKT SOM KVL KCH
Žák: - charakterizuje jednotlivé formy léků - vysvětlí informace uvedené na obalu - popíše formy a postupy podávání a aplikace léků, požadavky na bezpečnost	3. Podávání a aplikace léků - formy léků, jejich označení a uložení - objednávání léků, hospodaření s léky a opiáty - způsoby aplikace léků - problematika podávání léků dětem	ČSP KLP IKT SOM KVL KCH

práce a případná rizika - uvede, které způsoby podávání léčivých látek nemůže praktická sestra podle vyhlášky 55/2011 Sb. provádět - popíše požadavky na uložení a manipulaci léků a opiátů - vysvětlí právní odpovědnost při nedodržování provozních a bezpečnostních předpisů a při zneužití léku - správně provádí jednotlivé způsoby podávání léků - zavádí a udržuje inhalační a kyslíkovou terapii - dodržuje zásady bezpečnosti práce a vysvětlí rizika vyplývající z nedodržování správných postupů - vyjmenuje a charakterizuje druhy infuzních roztoků a transfuzních přípravků - ošetřuje periferní žilní vstupy - charakterizuje komplikace při podávání léků, infuzí a transfuzí - připraví nemocného a pomůcky pro aplikaci infuzí a transfuzí a asistuje při jejich aplikaci, -demonstruje ošetřování před a po výkonu - vhodně komunikuje s nemocným při podávání a aplikaci léků -vyjadřuje se přesně a odborně správně českou a latinskou terminologií -rozumí latinskému textu ve zdravotnické dokumentaci	- aplikace léků per os (zásady, dokumentace, komunikace) - místní aplikace: konečníkem, kůží, do spojivkového vaku, ucha, nosu (zásady, dokumentace, komunikace) - podávání léků do dýchacích cest: inhalace, aplikace kyslíku (zásady, BOZP, dokumentace, komunikace) - příprava léků k aplikaci injekcí (zásady, dokumentace, komunikace) - aplikace léků: do kůže, pod kůží, do svalů - příprava léku k aplikaci do žíly - infuzní terapie: účel, způsob podání, druhy, komplikace - transfuzní terapie: účel, druhy přípravků, potransfuzní reakce - povinnosti praktické sestry při podávání infuze a transfuze: vyšetření, příprava nemocného, ošetření nemocného během a po výkonu, dokumentace	OSN
Žák: - vysvětlí pojem biologický materiál - vysvětlí účel odběru - popíše zásady odběru biologického materiálu - definuje a zdůvodní předpisy pro odběr a manipulaci s biologickým materiálem - interpretuje postupy a zásady jednotlivých druhů odběrů biologického materiálu - provede orientační vyšetření moče - připraví nemocného na odběr, vhodně komunikuje a respektuje	4. Odběr biologického materiálu - způsoby odběru biologického materiálu - zásady při odběrech biologického materiálu - odběr moči, krve, sputa, zvratků, stolice, výtěry a stěry - bezpečnost práce při odběrech biologického materiálu - prevence přenosných nemocí	ČSP IKT MEH OSN KCH

přirozený stud nemocného a jeho sociokulturní specifika -odebírá kapilární a žilní krev a jiný biologický materiál -provádí vyšetření biologického materiálu získaného neinvazivní cestou a kapilární krve - dodržuje zásady BOZP při odběru a vyšetření biologického materiálu - objasní zvláštnosti odběru u dětí - provádí odsávání sekretů z HCD u nemocných při vědomí a starších 10let - charakterizuje pojem punkce - popíše druhy punkcí - popíše pomůcky, přípravu nemocného na punkci, průběh punkce a ošetření po punkci - připraví pomůcky a nemocného na punkci - zvládá základní postupy při punkci a ošetření nemocného po punkci - vyjadřuje se přesně a odborně správně českou a latinskou terminologií -rozumí latinskému textu ve zdravotnické dokumentaci Žák: - charakterizuje rehabilitační ošetrovatelství a objasní jeho význam - vysvětlí základní metody užívané v rehabilitačním ošetrovatelství	-odsávání sekretu z HCD u nemocných starších 10 let - punkce – druhy, účel, zásady OBP při punkcích, příprava na vyšetření, péče během a po vyšetření. - punkce – lumbální, sternální, hrudní, břišní -příprava na vyšetření, péče během vyšetření a ošetření po vyšetření, punkce lumbální, sternální, břišní a hrudní -vedení dokumentace 5. Rehabilitační ošetrovatelství - charakteristika, význam, metody - imobilizační syndrom - bazální stimulace - polohování nemocných
--	---

- popíše vliv imobilizace na jednotlivé systémy a vysvětlí prevenci vzniku imobilizačního syndromu -popíše postup a správně provádí polohování, posazování, základní pasivní dechová a kondiční cvičení s cílem zvyšování soběstačnosti pacienta a metody bazální stimulace -popíše tradiční balneologické procedury -aplikuje zábaly, obklady, léčivé koupele, teplé a studené procedury -aplikuje své činnosti algoritmy ošetrovatelského procesu (problém, cíl ošetrovatelské péče, intervence) -vyjadřuje se přesně a odborně správně českou a latinskou terminologií -rozumí latinskému textu ve zdravotnické dokumentaci	- kondiční a dechová cvičení - vertikalizace, nácvik sebeobsluhy - aplikace tepla a chladu	ČSP SOM OSN
Žák: - charakterizuje rozdíl mezi septickou a aseptickou ranou - pojmenuje základní chirurgické nástroje a materiál - pojmenuje typy drénů a charakterizuje typy drenáží - vyjmenuje základní vybavení převazového vozíku - připraví pomůcky k převazu rány a asistuje při převazu -ošetřuje nekomplikované chronické rány - dodržuje aseptické postupy při ošetřování ran a stomií -připraví pomůcky k sádrovým obvazům a asistuje při sádrových obvazech -používá vhodné zdravotnické prostředky a pomůcky -vyjadřuje se přesně a odborně správně českou a latinskou terminologií -rozumí latinskému textu ve zdravotnické dokumentaci	6. Asistence při převazech ran - druhy ran - základní chirurgické nástroje a převazový materiál - drény a drenáže - vybavení převazového vozíku - asistence při převazech ran -převaz nekomplikované chronické rány -ošetřování stomií - sádrové obvazy	ČSP SOM OSN

3. ročník**Ošetrovatelství**

Výsledky vzdělávání	Učivo	PT MPV
Žák: - popíše úseky práce sestry na interním oddělení - uvede specifika práce na interním oddělení - specifikuje dg.postupy - určí základní postupy ošetrovatelské péče před a po dg.výkonech - řeší vliv hospitalizace na psychiku nemocného - znázorní rozdílnost potřeb u zdravého a u nemocného člověka - demonstruje přípravu klienta k vyšetřovacím metodám ve vnitřním lékařství a ošetření po výkonu - načrtne schéma oš. péče ve vnitřním lékařství	1. Ošetrovatelská péče o klienta s interním onemocněním - úseky práce, vybavení, režim, vyšetřovací metody, diferenciacie ošetrovatelské péče - specifika ošetrovatelské péče na jednotlivých odděleních	ČŽP KVL KLP OSN
Žák: - uvede specifika práce na chirurgickém oddělení - popíše režim chirurgického odd., - vybere příklady diferenciacie péče v chirurgii - definuje dg. nemocí v chirurgii - určí základní postupy ošetrovatelské péče před a po dg.výkonech - rozebere specifika práce na chirurgickém oddělení - načrtne ideální rozložení chirurgického oddělení - roztrídí dg. v chirurgii - charakterizuje oš. péči v jednotlivých chirurgických oborech	2. Ošetrovatelská péče o pacienta s chirurgickým onemocněním - úseky práce, vybavení, diferenciacie péče – charakter práce v ambulantní a lůžkové části - základní pojmy v chirurgii - vyšetřovací metody v chirurgii + ošetrovatelská péče před a po vyšetření	ČŽP KCH KLP MEH OSN
Žák: - uvede specifika práce na dětském oddělení - uvede zásady péče o dítě - popíše způsob respektování rodinného zázemí dítěte - rozpozná hlavní známky ohroženého a zanedbaného dítěte - uvede základní povinné očkování aplikuje zásady péče o dítě	3. Ošetrovatelská péče o nemocné v pediatrii - úseky práce, vybavení, režim, diferenciacie péče - zvláštnosti ošetrovatelské péče (OP) - očkovací kalendář	ČŽP OSN PSK

- doloží možný negativní vliv nerespektování rodinného zázemí dítěte - analyzuje aplikaci práv dítěte při své práci - provede rozbor znaků ohroženého a zanedbaného dítěte -		
Žák: - uvede základní úseky, vybavení - popíše režim a diferenciaci péče - pojmenuje základní instrumentarium - aplikuje znalosti ze somatologie - vyjmenuje vyšetřovací metody v gynekologii - orientuje se v základní farmakoterapii, etiopatogenezi onemocnění - teoreticky popíše zásady péče o ženu v době operace - popíše zásady péče v době porodu	4. Ošetrovatelská péče u klientek v gynekologii – porodnictví - definice a náplň oboru - úseky práce, vybavení, režim, diferenciacie ošetrovateľskej péče - anatomie a fyziologie systému - příznaky - vyšetřovací metody - etiopatogeneze jednotlivých onemocnění: diagnostika, terapie, prevence, ošetrovateľská péče - předoperační a pooperační péče, komplikace po operaci - ošetrovateľská péče u ženy před gynekologickými operacemi a po nich - ošetrovateľská péče u ženy v těhotenství, před porodem, během a po porodu, v šestinedělí - význam kojení	ČŽP SOM OSN KLP
Žák: - aplikuje znalosti o srdečně-cévním systému (dále jen SCÚ) - pojmenuje klinické příznaky jednotlivých onemocnění SCÚ - určí a popíše přípravu K/P na vyšetřovací metody a ošetření po výkonu u onemocnění SCÚ - vysvětlí léčebné kroky u onemocnění SCÚ - orientuje se v možných komplikacích onemocnění SCÚ a jejich řešeních - charakterizuje oš. péči u klientů s onemocněním SCÚ - vyjmenuje základní postupy pro oš. péči u onemocnění SCÚ	5. Ošetrovateľská péče u klientů s onem. srdečně-cévním ústrojí Obecná část: - anatomie a fyziologie systému - příznaky - vyšetřovací metody Speciální část: Charakteristika onem., příčiny, klinické příznaky, vyšetřovací metody, léčba, ošetrovateľská péče u těchto onemocnění: - defibrilace, kardioverze, kardiostimulace - ischemická choroba srdeční (AIM) - hypertenze - akutní a chronické srdeční selhání - onemocnění periferních tepen (akutní a chronická ICHDK)	ČŽP SOM KLP KVL KCH OSN

	- onemocnění periferních žil (flebotrombóza, TEN)	
Žák: - aplikuje znalosti o dýchacím systému - vysvětlí klinické příznaky jednotlivých onem. DC - uvede vhodné postupy pro vyšetření u jednotlivých onemocnění DC - určí léčebné kroky u onem. DC - vyjmenuje možné komplikace onemocnění DC - doplní kroky a postupy ošetrovatelské péče u klientů s onem. DC - vyjmenuje hlavní zásady péče o K/P s onem. DC - uvede příklady možných komplikací při nedodržení léčebného a ošetrovatelského režimu u K/P - popíše postupy snižující riziko přenosu a šíření onemocnění	6. Ošetrovatelská péče o klienta s chorobami dýchacího ústrojí Obecná část: - anatomie a fyziologie systému - příznaky - vyšetřovací metody Speciální část: Charakteristika onem., příčiny, klinické příznaky, vyšetřovací metody, léčba, ošetrovatelská péče u těchto onemocnění: - pneumonie - CHOPN - astma bronchiale - TBC plic	ČŽP SOM KLP KVL OSN
Žák: - aplikuje znalosti o močovém ústrojí z ostatních odborných předmětů - popíše klinické příznaky jednotlivých onem. močového ústrojí - vybere vhodné vyšetřovací metody u onemocnění močového ústrojí - určí léčebné kroky u onem. močového ústrojí - vyjmenuje možné komplikace onem. močového ústrojí - definuje ošetrovatelskou péči u klientů s onem. močového ústrojí - popíše principy oš. péče u K/P s onem. moč. systému - uvede hlavní zásady oš. péče o K/P s onem. močového systému - určí specifika oš. péče u jednotlivých onem. - vybere příklady moderní léčby (transplantace)	7. Ošetrovatelská péče u klientů s onemocněním ledvin a moč. cest Ošetrování nemocného na urologickém oddělení Obecná část: - anatomicke a fyziologie systému, - příznaky - vyšetřovací metody Speciální část: Charakteristika onem., příčiny, klinické příznaky, vyšetřovací metody, léčba, ošetrovatelská péče u těchto onemocnění: - zánětlivá onem. ledvin - zánětlivá onem. močových cest - selhávání ledvin včetně OP u K/P v HD programu - renální kolika	ČŽP SOM KLP KVL KCH OSN
Žák: - aplikuje znalosti o krevním systému - uspořádá klinické příznaky jednotlivých onem. krve - popíše vyšetřovací metody u	8. Ošetrování klientů s onemocněním krve Obecná část:	ČŽP SOM KLP

onemocnění (dále jen onem.) krve - popíše přípravu nemocných na tato vyšetření a následné ošetření po výkonu - vysvětlí léčebné kroky u onem. krve - orientuje se v možných komplikacích onemocnění krve - popíše ošetrovatelskou péči u klientů s onemocněním krve - vyjmenuje specifika oš. péče u K/P s jednotlivými druhy onem. - uvede charakteristiku oš. péče u K/P jednotlivými druhy onemocnění	- anatomie a fyziologie systému, - příznaky - vyšetřovací metody Speciální část: Charakteristika onem., příčiny, klinické příznaky, vyšetřovací metody, léčba, ošetrovatelská péče u těchto onem.: - anémie - krvácivé stavy – hemofilie	KVL KCH OSN
Žák: - aplikuje znalosti o žlázách s vnitřní sekrecí - vysvětlí klinické příznaky jednotlivých onemocnění žláz s vnitřní sekrecí - určí vhodné vyšetřovací metody u onemocnění žláz s vnitřní sekrecí - vyjmenuje léčebné kroky u onemocnění žláz s vnitřní sekrecí - uvede komplikace onemocnění žláz s vnitřní sekrecí - popíše ošetrovatelskou péči u klientů s onemocněním žláz s vnitřní sekrecí - vyjmenuje specifika oš. péče u K/P s jednotlivými druhy onem. - uvede charakteristiku oš. péče u K/P jednotlivými druhy onemocnění - uvede postupy před a pooperační péče u klienta - vyjmenuje možná rizika invazivního zákroku na štítné žláze - určí specifika oš. péče - vysvětlí zvláštnosti metabolických chorob u dětí - určí důležitost léčby pro další vývoj dítěte a jeho psychosociální dopad	9. Ošetrovatelská péče u klientů s onemocněním žláz s vnitřní sekrecí Obecná část: - anatomie a fyziologie systému Speciální část: Charakteristika onem, příčiny, klinické příznaky, vyšetřovací metody, léčba, ošetrovatelská péče u onemocnění - diabetes mellitus - hyperfunkce a hypofunkce štítné žlázy Onemocnění žláz s vnitřní sekrecí u dětí zvláštnosti oš. péče při onemocnění: diabetes mellitus Onemocnění štítné žlázy z chirurgického hlediska péče o nemocné před operací štítné žlázy a po operaci	ČŽP SOM KLP KVL KCH OSN

4. ročník

Žák: - charakterizuje ortopedickou problematiku - aplikuje znalosti o pohybovém systému - vyjmenuje nejčastější onemocnění kostí a kloubů a popíše jejich charakteristické známky - určí základní léčebné metody užívané v ortopedii - vybere vhodné postupy pro předoperační přípravu a pooperační péči u klienta - vysvětlí doporučené vyšetřovací metody, přípravu nemocného na vyšetření a ošetření po výkonu	1.Ošetřování nemocných na ortopedickém oddělení Obecná část: - úseky práce, základní pojmy - charakter práce na ortopedickém odd. - anatomie a fyziologie systému - příznaky - vyšetřovací metody Speciální část: Charakteristika onem., příčiny, klinické příznaky, vyšetřovací metody, léčba, ošetrovatelská péče u těchto onemocnění: - ošetrovatelská péče před artroskopií a po ní - degenerativní (artróza) a zánětlivá (revmatoidní artritida) onemocnění kostí a kloubů - ošetrovatelská péče před výměnou kyčelního kloubu a po ní - OP u dětí s vrozenou luxací kyčelního kloubu	ČŽP SOM KLP KCH KVL OSN
Žák: - aplikuje znalosti o nervovém systému - popíše klinické příznaky probíraných neurologických onem - vyjmenuje a popíše vyš. metody u neurolog. onem. - vysvětlí léčebné kroky u probraných neurolog. onem. - orientuje se v možných komplikacích neurolog. onem. - objasní základní principy péče	2.Ošetrovatelská péče u klientů s onemocněním neurologickým Obecná část: - charakter práce na neurologickém oddělení - anatomie a fyziologie systému - základní pojmy v neurologii - příznaky neurologických onem. - vyšetřovací metody Speciální část: Charakteristika onem., příčiny, klinické příznaky, vyšetřovací metody, léčba, ošetrovatelská péče u těchto onemocnění: - epilepsie - roztroušená skleróza mozkomíšní - cévní mozková příhoda Onemocnění CNS u dětí - febrilní křeče	ČŽP SOM KLP KVL OSN

Žák: - aplikuje znalosti ze somatologie a PP - používá terminologii z oblasti traumatologie - vyjmenuje poruchy vědomí - uvede příklady empatického přístupu při ošetřování klienta - orientuje se v hlavních skupinách traumatologických diagnóz - vyjmenuje hlavní příznaky - charakterizuje základní postupy léčby traumatologických onemocnění	3. Ošetrovatelská péče v traumatologii Charakteristika onem., příčiny, klinické příznaky, vyšetřovací metody, léčba, ošetrovatelská péče u těchto onemocnění: - úrazy, zlomeniny (extenze, sádrové obvazy, hřeby, amputace) - poranění hrudníku a páteře - poranění břicha - kontuze, komoce, komprese mozku - poruchy vědomí	ČŽP SOM PP KCH KVL OSN
Žák: - aplikuje znalosti o trávicím ústrojí (dále jen TÚ) - specifikuje klinické příznaky jednotlivých onemocnění TÚ - vybere vhodné vyšetřovací metody u onemocnění TÚ - popíše fáze přípravy na jednotlivá vyšetření a zásady oš.péče o nemocné po vyšetření - uvede léčebné kroky u onemocnění TÚ - vyjmenuje možné komplikace onem. TÚ - vysvětlí ošetrovatelskou péči u klientů s onemocněním TÚ - popíše principy oš. péče u K/P s onem. TÚ - uvede hlavní zásady oš. péče o K/P s onem. TÚ - určí specifika oš. péče u jednotlivých onem. - určí specifika oš. péče u jednotlivých příprav na operaci - určí specifika oš. péče v pooperačním období - charakterizuje náhlé příhody břišní (dále jen NPB) - vybere postupy pro předoperační přípravu K/P v břišní chirurgii - popíše hlavní znaky pooperační péče v břišní chirurgii - definuje pojem stomie a orientuje se v nabídce potřebných pomůcek - objasní psychologické zvláštnosti nemocných se stomií - vyjmenuje příznaky nemocí žlučníku a	4. Ošetrovatelská péče u klientů s onemocněním trávicího ústrojí Obecná část: - anatomie a fyziologie systému - příznaky - vyšetřovací metody Speciální část: Charakteristika onem., příčiny, klinické příznaky, vyšetřovací metody, léčba, ošetrovatelská péče u těchto onemocnění: - vředová choroba žaludku a duodena - onemocnění jater (zánět, cirhóza, selhávání) - onemocnění žlučníku a žlučových cest konzervativní léčba+ ERCP - onemocnění pankreatu (zánět) - onemocnění střev (morbus Crohn, colitis ulcerosa, průjem, zácpa) Ošetřování nemocných před operací trávicího ústrojí a po operaci Obecná část: - předoperační příprava - pooperační péče - pooperační komplikace Speciální část: Charakteristika onem., příčiny, klinické příznaky, vyšetřovací metody, léčba, ošetrovatelská péče u těchto onemocnění: - NPB - operace žaludku (informativně) - operace tlustého střeva s a bez	ČŽP SOM PP KCH KVL OSN

jejich rizika - charakterizuje základní léčebné postupy při léčbě hemeroidů - pojmenuje změny stolic u dětí - charakterizuje rizika průjemových onem.u dětí - popíše OP u dětí s průjemovým onem.podle věku dítěte a typu onem.	stomie - péče o stomii - operace žlučníku a žlučových cest - operace hemeroidů - kýly Onemocnění trávicího traktu u dětí - průjemová onemocnění	
Žák: - reprodukuje specifika oš. péče v terénu - popíše činnost praktické sestry v ordinaci praktického lékaře	5. Zvláštnosti péče v TOP - terénní ošetrovatelská péče o dospělé a děti v domácnosti	PSK OSN
Žák: - provede rozbor specifik péče o geriatrické klienty - roztřídí etické problémy v péči o klienty v terminálním stadiu - popíše péči o mrtvé tělo	6. Ošetrovatelská péče o klienty staré, dlouhodobě nemocné, inkontinentní Ošetrovatelská péče o klienty v terminálním stadiu - péče o umírající klienty - péče o mrtvé tělo včetně etické stránky	ČŽP PAT KVL PSK OSN
Žák: - obhájí znalosti ze somatologie - popíše organizaci práce daného oboru, jeho specifika, léčebný režim - uvede principy péče o kůži - vyjmenuje příklady prevence - definuje diagnostiku, léčbu u vybraných dermatologických onemocnění - vysvětlí důvody aktivního vyhledávání informací - vyjmenuje základní léčebné postupy - vybere správnou léčbu u jednotlivých kožních a venerologických onemocnění - demonstruje edukaci klienta/pacienta v péči o kůži a prevenci chorob - charakterizuje rizika kožních a venerologických onemocnění	7. Dermatovenerologie - anatomie a fyziologie systému - definice a náplň oboru - specifika organizace práce na dermatovenerologickém oddělení – úseky a charakter práce, vybavení, léčebný režim, diferenciací oš. péče - příznaky - vyšetřovací metody v dermatovenerologii - Oš. péče klientů/pacientů (dále OP K/P) s dermatovenerologickým onemocněním: - OP K/P se zánětlivým onemocněním kůže (bakteriální, virové záněty) - OP K/P s alergickým onemocnění kůže – atopie, ekzém - OP K/P s mykotickým a parazitárním onemocněním kůže – plísň, svrab, vši - OP K/P s neinfekčními kožními chorobami – lupénka, bérkový vřed - OP K/P s venerologickými	ČŽP SOM KLP PAT KVL VZ OSN

	chorobami – prevence – zásady hygienické péče, péče o tělo, kůži, prevence venerologických onemocnění	
Žák: - obhájí znalosti ze somatologie - popíše organizaci práce daného oboru, jeho specifika, léčebný režim - pojmenuje základní instrumentarium - určí vyšetřovací metody v ORL - orientuje se v základní farmakoterapii - objasní etiopatogenezi onemocnění - popíše oš. péči o klienta se zánětlivým onemocněním mandlí, ucha, s tracheotomií - charakterizuje oš. péči u K/P po úrazech, s poruchou hlasu, sluchu - uvede přístupy ke sluchově postiženým - reprodukuje zásady péče o sluchově a hlasově postiženého	8. ORL - anatomie a fyziologie systému - definice a náplň oboru - úseky práce, vybavení, režim, diferenciací ošetrovateľské péče - vyšetřovací metody sluchu etiopatogeneze jednotlivých onemocnění , diagnostika, terapie, prevence, ošetrovateľská péče u klientů s: - akutním zánětem středního ucha - příprava pacienta k ušní operaci - s poruchami sluchu - zásady přístupu ke sluchově postiženým - vyšetřovací metody dýchacích cest - OP u K/P se zánětem vedlejších nosních dutin - OP u K/P s epistaxí - OP u K/P se zánětem hrtanu – specifika u dětí - OP u K/P s tracheotomií a tracheostomií	ČŽP SOM KLP PAT KVL KCH OSN PP PSK
Žák: - popíše organizaci práce daného oboru, jeho specifika, režim infekčního oddělení - použije znalosti z oblasti somatologie a dalších odborných předmětů - reprodukuje příklady možného negativního vlivu na psychický stav klienta - vyjmenuje protiepidemiologická opatření - uvede základní body edukace K/P - orientuje se v problematice infekčních chorob - vysvětlí význam prevence - vyjádří vlastními slovy principy bariérové ošetrovateľské péče - orientuje se ve způsobech přenosu probraných infekčních chorob - dokáže vyjmenovat rizika pro okolí	9. Infekce - úseky práce, vybavení, režim - specifika infekčního oddělení - vyšetřovací metody - etiopatogeneze jednotlivých onemocnění, diagnostika, terapie, prevence, ošetrovateľská péče u: - OP u K/P s infekční mononukleózou - OP u K/P s planými neštovicemi - OP u K/P s meningitis - OP u K/P s AIDS	ČŽP PAT MEH KLP KVL KCH OSN PSK

Žák: - obhájí znalosti ze somatologie - popíše organizaci práce daného oboru, jeho specifika, léčebný režim - uvede vyšetřovací metody - orientuje se v základní farmakoterapii - charakterizuje vybraná oční onemocnění - definuje kroky k prevenci poškození zraku - popíše postup při úrazech a poleptání očí - reprodukuje zásady přístupu ke zrakově postiženým - vyjmenuje základní kompenzační pomůcky	10. Oftalmologie - anatomie a fyziologie systému - definice a náplň oboru - úseky práce, vybavení, režim, diferenciací ošetrovatelské péče, - vyšetřovací metody - OP u K/P se zánětem spojivek - OP u K/P s šedým zákallem - OP u K/P s glaukomem - Zásady přístupu ke zrakově postiženým, kompenzační pomůcky - Prevence poškození zraku, PP při úrazech, poleptání oka	ČŽP SOM KLP PSK PP OSN
Žák: - obhájí znalosti ze somatologie - popíše organizaci práce daného oboru, jeho specifika, - vyjmenuje zásady prevence vzniku zubního kazu a parodontózy - uvede hlavní body k edukaci v péči o chrup - vysvětlí oš. péči u nemocných se stomatologickým onemocněním - určí možné komplikace nedostatečné prevence a neodpovídající oš. péče	11.Stomatologie - anatomickofyziologické poznatky - definice a náplň oboru - specifika organizace práce na stomatologickém oddělení - úseky a charakter práce, vybavení, léčebný režim, diferenciací oš. péče - práce praktické sestry v ordinaci zubního lékaře - vyšetřovací metody - léčba ve stomatologii - prevence a péče o chrup, den. hyg.	ČŽP SOM VZ OSN
Žák: - používá znalosti z oblasti somatologie a dalších odborných předmětů - popíše organizaci práce daného oboru, jeho specifika, režim onkologického odd. - orientuje se v diferenciaci péče - uvede etiopatogenezi, dg., terapii a prevenci nemocí v onkologii - orientuje se v klasifikaci nádorových nemocí - pojmenuje odchylky v somatickém, psychickém a sociálním stavu klienta - definuje nejmodernější dostupné diagnosticko-léčebné možnostmi - vysvětlí potřebu empatie - vysvětlí nutnost prevence nádorových onemocnění - pojmenuje rizikové faktory vzniku nádorového onemocnění	12.Onkologie - definice a náplň oboru - úseky práce, vybavení, režim, - zvláštnosti práce se zářiči a cytostatiky (OBP) - etiologie a patologie nádorů (příčiny vzniku, prevence, dělení, typy, růst, klasifikace) - vyšetřovací metody - terapie (chirurgická, chemoterapie, aktinoterapie, hormonální t., podpůrná léčba) - léčba bolesti onkologicky nemocných - paliativní léčba - ošetrovatelská péče v onkologii	ČŽP PAT OSN KCH PSK KLP

Žák: - popíše organizaci práce daného oboru, jeho specifika, léčebné režimy psychiatrického oboru - rozpozná změny chování - popíše techniky aktivizace klienta - uvede příklady zajištění bezpečí - popíše příznaky v psychiatrii - reprodukuje diagnostiku a léčbu - charakterizuje pravidla komunikace s problémovým pacientem - definuje zásady chování a přístupu k duševně nemocným	13. Psychiatrie - definice a náplň oboru - specifika organizace práce na psychiatrickém oddělení - úseky a charakter práce, vybavení, léčebný režim, diferenciací oš. péče, právní problematika - příznaky, vyšetřovací metody, v psychiatrii, zásady chování k duševně nemocným - prevence vzniku psychiatrických onemocnění, léčba a farmakoterapie - komunikace s problémovým pacientem	ČŽP OSN KLP PSK VZ
---	--	---

8.22 Ošetřování nemocných

Celkový počet vyučovacích hodin:	868 + 200 (souvislá praxe)
Školní vzdělávací program:	PRAKTICKÁ SESTRA
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/03 PRAKTICKÁ SESTRA
Délka a forma vzdělávání:	čtyřleté, denní
Stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Datum platnosti vzdělávacího programu:	od 1. září 2018

Název předmětu	Ošetřování nemocných				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	-	-	14	14	28

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl předmětu

Obecným cílem předmětu je zprostředkovat žákům praktickou výuku v přirozeném prostředí nemocnice, ambulance a sociálních zařízení a připravit žáky na práci v prostředí se zvýšenými nároky na dodržování hygienických předpisů, na prevenci infekčních onemocnění, na spolupráci se zdravotnickým týmem. Obecným cílem předmětu je profesní příprava žáků k poskytování komplexní ošetrovatelské péče o děti, mládež a dospělé v rozsahu náplně práce praktické sestry.

Cílem výuky předmětu je naučit žáky prakticky aplikovat ve zdravotnických zařízeních teoretické i praktické dovednosti a poznatky, které získali v předmětech odborných i všeobecně vzdělávacích, prohlubovat komunikativní dovednosti žáků, pěstovat u nich schopnost a dovednost navazovat sociální vztahy, nácvik odborných činností v přirozených podmínkách zdravotnických zařízení a formování profesionálních vlastností budoucích zdravotnických asistentů, aplikovat v praxi obecnou a odbornou ošetrovatelskou péči o nemocné děti a dospělé, uspokojování biologických, psychických, sociálních a spirituálních potřeb nemocných na podkladě individualizované ošetrovatelské péče, vedení ošetrovatelské dokumentace.

Charakteristika učiva

Výuka předmětu ošetřování nemocných je organizována v přirozených podmínkách zdravotnických zařízení. Žáci jsou rozděleni do skupin dle jednotlivých klinických pracovišť. V rámci skupin dochází podle rozpisu na externí pracoviště (ambulance), kde pracují pod vedením všeobecné sestry a lékaře. Ve třetím ročníku absolvují odbornou praxi v pětítýdenním bloku. V době odborné praxe je výuka prováděna ve směnách – ranní a odpolední dle vypracovaných rozpisů. Předmět je zařazen ve 3. ročníku 14 hodin týdně a ve 4. ročníku 14 hodin týdně. Ošetřování nemocných je praktický předmět. Osvojení tohoto předmětu je předpokladem pro výkon povolání. Hlavním průpravným předmětem pro ošetřování nemocných je ošetřovatelství.

Pojetí výuky

V hodinách ošetřování nemocných budou využívány následující metody a formy učení:

- výklad učitele, dialog a řízený dialog, diskuse,
- samostatná práce individuální i skupinová v rámci ošetřovatelského procesu a péče o nemocné,
- skupinové vyučování,
- aktivizující metody – instruktáž, napodobování, manipulování,
- exkurze.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků bude prováděno na základě kombinace ústního zkoušení teoretických znalostí souvisejících s nemocnými, které žáci ošetřují, a hodnocení praktických ošetřovatelských a odborných výkonů a různých forem písemného testování.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Rozvíjené klíčové kompetence:

- **kompetence k učení:** žáci jsou vedeni k pozitivnímu vztahu k osvojování poznatků, jsou motivováni k dalšímu celoživotnímu vzdělávání potřebnému pro výkon povolání praktické sestry;
- **kompetence k řešení problémů:** žáci uplatňují medicínské a ošetřovatelské znalosti při řešení problémů v ošetřovatelské péči, spolupracují v rámci zdravotnického týmu při řešení problémů;
- **kompetence komunikativní:** žáci komunikují na odborné úrovni s nemocnými a zdravotnickým týmem, vyjadřují své názory a postoje, používají odbornou terminologii v písemné a ústní formě;
- **kompetence personální a sociální:** žáci se přizpůsobují pracovnímu prostředí klinického pracoviště, začleňují se do zdravotnického týmu;
- **občanské kompetence a kulturní povědomí:** jednají odpovědně v souladu s morálními principy, poskytují ošetřovatelskou péči v souladu s respektováním práv pacientů a osobnosti člověka, definují tradice a hodnoty jednotlivých národních kultur a v souladu s nimi poskytují ošetřovatelskou péči, ochraňují život a zdraví svůj a ostatních;
- **kompetence k pracovnímu uplatnění:** žáci definují vzdělávání a vlastní profesní budoucnost, mají přehled o možnostech uplatnění v ošetřovatelských oborech;
- **kompetence využívat prostředky IKT a pracovat s informacemi:** vyhledávají informace, efektivně s nimi pracují, kriticky je vyhodnocují a odpovědně uplatňují, používají počítačový program ve zdravotnických zařízeních.

Rozvíjená průřezová témata:

- **Člověk a svět práce:** žák získá znalosti a kompetence k úspěšnému uplatnění se na trhu práce, je veden k uvědomění si zodpovědnosti za vlastní život, orientuje se v možnostech celoživotního vzdělávání v oboru, je motivován k aktivnímu pracovnímu životu – průběžně ve všech tématických celcích;
- **Člověk a životní prostředí:** žák si osvojí zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví, aktivně používá zásady třídění odpadu ve zdravotnických zařízeních a v soukromí, uvědomí si vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince a společnosti – průběžně ve všech tématických celcích;
- **Občan v demokratické společnosti:** žák má vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku, dovede jednat s lidmi a diskutovat o intimních otázkách, chrání materiální hodnoty – průběžně ve všech tématických celcích;
- **Informační a komunikační technologie:** žák používá vhodné komunikační prostředky, pracuje se získanými informacemi, učí se pracovat se zdravotnickou dokumentací a zdravotnickým softwarem používaným na daném pracovišti – průběžně ve všech tématických celcích.

Rozvíjené mezipředmětové vztahy:

- Somatologie
- Klinická propedeutika
- Ošetrovatelství
- První pomoc
- Mikrobiologie, epidemiologie a hygiena
- Patologie
- Výchova ke zdraví
- Psychologie a komunikace
- Biologie
- Matematika
- Fyzika
- Chemie

Soustředěná odborná praxe

Odborná praxe je nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu. Vytváří prostor pro práci žáků v provozních podmínkách zdravotnických zařízení

Obecným cílem odborné praxe je naučit žáky aplikovat získané odborné vědomosti, dovednosti a návyky a pracovat jako člen ošetrovateľského týmu. Odborná praxe přispívá k získání základních dovedností organizace práce a k rozšiřování komunikativních dovedností. Odborná praxe plní integrační funkci z hlediska mezipředmětových vztahů a připravuje žáky na výkon povolání praktické sestry v provozních podmínkách zařízení poskytujících především primární a sekundární ošetrovateľskou péči.

Žáci vykonávají činnosti v rozsahu odborné způsobilosti stanovené vyhláškou MZ ČR.

Výchovně-vzdělávací cíle

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- poznal podmínky, prostředí a specifika poskytování primární a sekundární péče;
- učil se užívat odbornou terminologii;
- uvědomoval si zvláštnosti ošetrovatelské péče o pacienty různých věkových kategorií a kultur;
- prohloubil si dovednost pozorovat, analyzovat a hodnotit zdravotní stav pacientů/klientů;
- ošetřoval pacienty v rámci svých kompetencí a při dodržování ošetrovatelských standardů;
- využíval nových poznatků ošetrovatelské péče k sebevzdělávání;
- naučil se pracovat pod odborným dohledem a spolupracovat s ostatními členy zdravotnického týmu;
- osvojil si organizaci práce v podmínkách konkrétního pracoviště;
- hájil práva nemocných a dodržoval mlčenlivost.

Z hlediska klíčových dovedností přispívá soustředěná odborná praxe k rozvoji:

- komunikativních dovedností, např. dovednosti formulovat a vhodně argumentovat;
- kompetence k týmové práci;
- dovednosti řešit problémy;
- kompetence k práci s informacemi.

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	PT, MPV
Žák: - popíše organizaci a harmonogram práce praktické sestry a celého zdravotnického týmu - používá ochranné pomůcky v praxi - dodržuje hygienická opatření na oddělení - osvojí si evakuační plány oddělení - poskytuje první pomoc při úrazech - aplikuje plán prevence nozokomiálních nákaz - dodržuje mlčenlivost o nemocných - respektuje zákaz zneužívání tiskopisů a dokumentace - provádí zápis do zdravotnické dokumentace a další dokumentace - pracuje podle etického kodexu a dodržuje práva pacientů - spolupracuje se členy zdravotnického týmu - vykonává činnosti při zajištění stálé připravenosti pracoviště - komunikuje s nemocnými adekvátně jejich osobnosti a v souladu s etickými a společenskými zásadami, vhodně používá odbornou terminologii - dbá na estetickou úpravu zevnějšku a vystupování před nemocnými	- bezpečnost a ochrana zdraví při práci - protipožární ochrana - první pomoc při úrazech - hygiena pracovního prostředí - dodržování mlčenlivosti - poučení o zákazu zneužívání tiskopisů a dokumentace - seznámení s areálem nemocnice - seznámení se specifiky práce na jednotlivých odd.	ODS MEH PP OSE

- používá platné ošetrovateľské štandardy - motivuje a edukuje jednotlivce, rodiny a skupiny osôb k prijatí zdravého životného štýlu a k péči o seba		
- aplikuje ošetrovateľskú péču - poskytuje ošetrovateľskú péču sobešťačným, čiastočne sobešťačným a nesobešťačným nemocným - upraví lôžko nemocného - pečuje o lôžko po odchodu - vyjmenuje pomôcky dopĺňajúce lôžko - použije pomôcky dopĺňajúce lôžko - pečuje o pomôcky dopĺňajúce lôžko	1.Ošetrovateľská péče u nemocných na Interním oddělení Základní ošetrovateľská péče poskytovaná dle potrieb nemocných sobešťačných, čiastočne sobešťačných a nesobešťačných: - péče o lôžko, - pomôcky dopĺňajúce lôžko	ČŽP OSE KVL
- pečuje o osobní a ložní prádlo - ukládá čisté a použité prádlo na určené místo - provádí ranní toaletu - pečuje o dutinu ústní - upravuje nehty a vlasy - ovládá celkovou koupel na lôžku či v koupelně - provádí hygienu genitálu - zajistí hygienu u znečištěného nemocného - respektuje stud nemocného - vyjmenuje stupně proleženin - provádí prevenci opruzenin a proleženin - ošetřuje opruzeniny a proleženiny dle ordinace lékaře - vyjmenuje a používá antidekubitní pomůcky - polohuje nemocné a dodržuje polohovací plán - objasní význam polohování v prevenci imobilizačního syndromu - předchází vzniku imobilizačního syndromu - aplikuje techniku uvedení nemocného do základních léčebně – preventivních a diagnostických poloh - provádí dezinfekce a dekontaminaci pomůcek	Hygienická péče: - péče o osobní a ložní prádlo - nácvik ranní toalety - péče o dutinu ústní (základní, zvláštní) - úprava vlasů a nehtů - celková koupel na lôžku, v koupelně - hygiena znečištěného nemocného - prevence opruzenin a proleženin, jejich ošetřování a léčení, antidekubitární pomůcky, polohování nemocných	ČŽP OSE

vyprazdňování, zvracení, nechutenství, bolest atd.) - podává potraviny pro zvláštní lékařské účely - sleduje, hodnotí a zaznamenává bilanci tekutin a vyprazdňování nemocného		
Žák: - vysvětlí pojem vizita, popíše druhy vizit a povinnosti praktické sestry při vizitě - připraví pomůcky a dokumentaci k vizitě - připraví nemocné na vizitu - asistuje lékaři při vizitě - předává informace o nemocném - vyjmenuje a vysvětlí jednotlivé druhy hlášení - plní ordinace lékaře dle svých kompetencí Žák: - popíše odběry biologického materiálu na vyšetření - provádí odběr biologického materiálu na vyšetření a dodržuje správnou techniku odběru - provádí bezpečnostní opatření před nákazou AIDS a infekčními onemocněními – využívá ochranné pomůcky - zvolí k odběru biologického materiálu příslušnou odběrovou nádobu + žádanku a odešle materiál do příslušné laboratoře - vysvětlí jednotlivé druhy punkcí - vyjmenuje pomůcky pro jednotlivé druhy punkcí - připraví pomůcky pro punkci - připraví psychicky a fyzicky pacienta na punkci - pečuje o pacienta po punkci - provádí úklid pomůcek po punkci - pečuje o punkční jehly	Vizita: - účel vizity, druhy vizity, povinnosti praktické sestry při vizitě - příprava nemocných na vizitu - předávání informací o nemocném - aktivní účast na plnění ordinací lékaře Odběry biologického materiálu na vyšetření - zásady prevence AIDS, hepatitis, mrsa a dalších infekčních onemocnění - asistence při punkcích: sternálních, hrudních, lumbálních, břišních - psychická a tělesná příprava pacienta - péče o pacienta po výkonu - péče o punkční jehly	ODS ČSP PSK OSE ČSP IKT OSE MEH KVL KCH
Žák: - vysvětlí princip jednotlivých zobrazovacích metod - poučí nemocného o vyšetření v rámci své kompetence a sníží jeho pocity úzkosti a strachu - zajistí přípravu nemocného před vyšetřením - pečuje o nemocného po vyšetření a sleduje jeho tělesný a duševní stav - vyjmenuje jednotlivé druhy endoskopií - popíše přípravu klienta na endoskopické	Příprava k zobrazovacím vyšetřovacím metodám (RTG, UZV, CT, MR, radionuklid. vyš.) Funkční vyšetření - příprava nemocného k vyšetření – psychická, fyzická + edukace - orientace v principech základních zobrazovacích metod a funkčních vyš. - ošetření nemocného po vyšetření	ODS ČSP PSK OSE KLP

vyšetření dle druhu - popíše péči o klienta po endoskopickém vyšetření dle druhu endoskopie - připraví klienta na endoskopické vyšetření - pečuje o klienta po endoskopickém vyšetření	Endoskopická vyšetření: - příprava klienta a asistence při endoskopických vyšetření - druhy endoskopií	
Žák: - sleduje zdravotní stav nemocného - měří fyziologické funkce a vede o nich záznam - vyjmenuje a popíše fyziologické funkce - vyjmenuje fyziologické a patologické hodnoty jednotlivých fyziologických funkcí - používá správně pomůcky k podávání léků - sleduje a zaznamenává účinky léků na zdravotní stav nemocných - popíše zásady aplikace injekcí i.m. a s.c. - aplikuje inj. i.m a s.c. a ovládá správnou techniku aplikace - vyjmenuje druhy inzulínu, způsoby a místa aplikace - popíše akutní komplikace diabetu mellitu, které mohou souviset s nesprávnou aplikací INZ nebo s operačním výkonem - vysvětlí zásady podávání ATB - popíše podávání ATB, podává ATB dle ordinace lékaře - vypočítá správnou dávku ATB, které má dle ordinace lékaře podat - vysvětlí zásady podávání infúzí - vyjmenuje infuzní roztoky a krevní deriváty - připravuje infuzní roztoky k podání - aplikuje infuzní roztok pod dohledem - připravuje dokumentaci, pomůcky a nemocného k transfuzi - asistuje lékaři při podávání transfuze, sleduje stav pacienta během aplikace, změny stavu hlásí lékaři - provádí potransfuzní kontroly u nemocného a zapisuje je do dokumentace - provádí odběry kapilární a venózní krve a dodržuje bezpečnost práce - vykonává činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých přípravků, a zdravotnických prostředků	Diagnosticko-terapeutická činnost praktické sestry: - sledování fyziologických funkcí - aplikace injekcí: i.m. s.c. inzulínu, ředění ATB - podávání léků per os - příprava a asistence při infuzi, transfuzi	ČSP SOM IKT

Žák: - komunikuje s nemocným při příjmu - provádí příjem nemocného na interní oddělení (oš. anamnéza, seznámení s domácím řádem, OJ) - realizuje ošetrovatelskou péči dle daného oš. plánu - získává informace od nemocného a jeho rodiny - vysvětlí pojem potřeba a ošetrovatelský proces - stanovuje ošetrovatelské problémy - hodnotí účinnost ošetrovatelského plánu - spolupracuje se zdravotnickým týmem	Příjem na interní oddělení: - první kontakt s nemocným - realizace I., IV. a V. fáze ošetrovatelského procesu (získání informací o potřebách nemocného a o jejich uspokojování, realizace a hodnocení účinnosti ošetrovatelského plánu) - spolupráce se zdravotnickým týmem	ODS ČSP PSK OSE
Žák: - vysvětlí pojem chronické onemocnění - používá techniky při péči o odpočinek a spánek nemocných - pečuje o pohodlí nemocného - pečuje o zajištění psychické pohody, pocitu jistoty, bezpečí a sociálního kontaktu - nacvičuje s nemocnými soběstačnost - komunikuje s nemocnými a objektivně hodnotí jejich potřeby - vysvětlí změny psychické a fyzické ve stáří - používá techniky pro aktivizaci nemocných - vysvětlí pojem rehabilitace - vyjmenuje jednotlivé druhy a složky rehabilitace - zajišťuje s ostatními zdravotnickými pracovníky polohování, základní pasivní, dechová a kondiční cvičení, nácvik sebeobsluhy, metody bazální stimulace - spolupracuje s rodinou a sociální pracovníci - připravuje klienta do domácího propuštění - vyjmenuje agentury domácí péče - popíše systém domácí péče o seniory - provádí sociální aktivity zejména v rámci péče o seniory	Ošetrovatelská péče o staré a chronicky nemocné: - péče o hydrataci - péče o odpočinek a spánek - péče o psychickou pohodu - nácvik soběstačnosti - aktivizace nemocných, rehabilitace, péče o psychickou pohodu - spolupráce s rodinou a sociální pracovníci Příprava na propuštění do domácího ošetrování Systém domácí péče o seniory	ČŽP KVL KCH PSK OSE

Žák: - vysvětlí organizaci práce na chirurgickém oddělení - upraví lůžko nemocného - pečuje o lůžko po odchodu - vyjmenuje pomůcky doplňující lůžko - použije pomůcky doplňující lůžko - pečuje o pomůcky doplňující lůžko - vysvětlí zásady péče o pomůcky dle druhu a materiálu - provádí dezinfekci a dekontaminaci pomůcek - vysvětlí zásady desinfekce - vyjmenuje desinfekční prostředky - popíše ředění desinfekčních roztoků - pracuje s desinfekčním řádem oddělení - vysvětlí pojem sterilizace - popíše druhy sterilizace - připravuje materiál ke sterilizaci - vysvětlí příčiny NN a provádí adekvátní prevenci nozokomiálních nákaz - zachází správně se sterilními pomůckami - pečuje o osobní hygienu nemocných různého stupně sebedpéče - provádí ranní toaletu - pečuje o dutinu ústní - upravuje nehty a vlasy - provádí hygienu genitálu - pečuje o osobní a ložní prádlo - předchází vzniku imobilizačního syndromu - ukládá čisté prádlo - ukládá použité prádlo - vykonává činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení prádla	2. Ošetrovatelská péče u nemocných na Chirurgickém oddělení - seznámení s organizací práce na chirurgickém oddělení Péče o lůžko, pomůcky, dezinfekce a sterilizace: - péče o lůžko u ležících a chodících nemocných - pomůcky doplňující lůžko - péče o pomůcky - zásady dezinfekce - druhy desinfekčních roztoků a jejich ředění - fyzikální a chemická sterilizace - příprava materiálu ke sterilizaci - prevence nozokomiálních nákaz Hygienická péče u nemocných soběstačných a nesoběstačných - ranní toaleta, péče o dutinu ústní - úprava nehtů a vlasů - péče o osobní a ložní prádla	ČSP KLP MEH CHE FYZ OSE
Žák: - zaznamenává do dokumentace odchod stolice a plynů - provádí hygienu u nemocných po odchodu stolice - vyjmenuje techniky pro nácvik defekace u ležících nemocných - vysvětlí pojem zácpa a průjem - vyjmenuje techniky odstraňující zácpu a aplikuje je v praxi - provádí hygienu u nemocných s průjmem - vysvětlí léčbu zácpy a průjmu - provádí preventivní opatření dehydratace	Péče o vyprazdňování - sledování odchodu stolice a plynů - nácvik defekace u ležících nemocných - péče o nemocné se zácpou a průjmem	

- vyjmenuje druhy klyzmat - vyjmenuje a připraví pomůcky pro aplikaci klyzmatu - edukuje nemocného o klyzmatu - provádí klyzma - pečuje o použité pomůcky po klyzmatu - ošetřuje nemocného po aplikaci klyzmatu - vysvětlí pojmy retence moči a zná příznaky zánětu močových cest - pečuje o nemocného s permanentním močovým katétrem - vyjmenuje a připraví pomůcky pro cévkování ženy a muže - edukuje ženu před cévkováním - provádí cévkování ženy pod dohledem - ovládá asistenci při cévkování muže - provádí dezinfekci katetru a výměnu močového sáčku - vysvětlí a kontroluje možné poruchy vyprazdňování související s operačním výkonem - vysvětlí a popíše druhy stomií - popíše zásady ošetrovatelské péče o stomie - popíše pomůcky pro stomiky - provádí hygienickou péči u stomiků - popíše zásady používání protetických pomůcek	druhy klyzmat - sledování odchodu moči - péče o nemocné s permanentním močovým katétrem - cévkování ženy – zásady asepse - asistence u cévkování muže Péče o nemocné s kolostomií - péče o osobní hygienu - pomůcky pro kolostomiky - užívání protetických pomůcek – berle, pojízdný rám, protézy	ČSP ODS OSE
Žák: - vyjmenuje dietní systém - dodržuje hygienické zásady při rozdělování stravy na ošetrovací jednotce - podává stravu nemocným podle stupně sebedpěče - objednává stravu pro nemocné - krmí nemocné - vysvětlí dietní omezení související s operačním výkonem - dohlíží na dodržování pitného režimu - podává potraviny pro zvláštní lékařské účely - sleduje, hodnotí a zaznamenává bilanci tekutin a vyprazdňování nemocného - sleduje objektivní a subjektivní příznaky spojené s příjmem stravy (poruchy vyprazdňování, zvracení, nechutenství, bolest)	Péče o výživu - dietní systém, objednávání stravy - krmení nemocných + hydratace - zásady stravování – hygienická opatření, kultura prostředí atd. - příprava čajů	ODS ČSP VZ

Výsledky vzdělávání	Učivo	PT, MP
Žák: - vysvětlí zásady převazování ran - popíše druhy ran - popíše ránu a její změny v průběhu léčby - sleduje poruchy celistvosti kůže - popíše převazový vozík - vysvětlí zásady asepse - manipuluje se sterilním materiálem - vysvětlí pojem převaz, účel převazu, zásady převazů - asistuje sestře nebo lékaři při převazech a ošetřování ran - připravuje nemocné k menším chirurgickým výkonům - vyjmenuje a popíše základní chirurgické nástroje a šicí materiál - připraví sterilní stolek - respektuje pocity nemocného a při převazu postupuje šetrně - dodržuje předepsané pracovní postupy a zásady BOZP	Převazování ran - převazový vozík - zásady asepse - manipulace se sterilním materiálem - převazy – účel, zásady, asistence praktické sestry - příprava pomůcek k menším chirurgickým výkonům - základní chirurgické nástroje - šicí materiál - příprava sterilního stolku	ČSP ODS OSE
Žák: - komunikuje s nemocným při příjmu - provádí příjem nemocného na chirurgické oddělení - realizuje některé fáze ošetrovatelského procesu (sběr anamnézy, realizace oš. plánu) - získává informace od nemocného a jeho rodiny - stanovuje ošetrovatelské problémy - spolupracuje se zdravotnickým týmem	Příjem nemocného na chirurgické oddělení - první kontakt s nemocným a rodinou - realizace určitých fází ošetrovatelského procesu - zápis oš. anamnézy do sesterské dokumentace	ČSP ODS KLP OSE
Žák: - vysvětlí pojem vizita, popíše druhy vizit a povinnosti asistenta při vizitě - připraví nemocné na vizitu - předává informace o nemocném - asistuje při vizitě - vyjmenuje a vysvětlí jednotlivé druhy hlášení - plní ordinace lékaře dle svých kompetencí	Vizita: - účel vizity, druhy vizity, povinnosti praktické sestry při vizitě - příprava nemocných na vizitu - předávání informací o nemocném - aktivní účast na plnění ordinací lékaře	ODS ČŽP PSK OSE
Žák: - sleduje zdravotní stav nemocného - měří a vede záznam o fyziologických funkcích - vyjmenuje a popíše fyziologické funkce - vyjmenuje fyziologické a patologické	Diagnosticko-terapeutická činnost praktické sestry: - sledování fyziologických funkcí - aplikace injekcí: i.m. s.c. inzulínu, ředění ATB	ČSP SOM IKT KVL

hodnoty jednotlivých fyziologických funkcí - používá pomůcky k podávání léků - sleduje a zaznamenává účinky léků na zdravotní stav nemocného - popíše zásady aplikace injekcí i.m. a s.c. a ovládá správnou techniku aplikace - vykonává činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých přípravků, a zdravotnických prostředků	- podávání léků per os - příprava a asistence při infuzi, transfuzi	KCH
Žák: - vyjmenuje druhy inzulínu, způsoby a místa aplikace - popíše akutní komplikace diabetu mellitu, které mohou souviset s nesprávnou aplikací INZ nebo s operačním výkonem - vysvětlí zásady podávání ATB - popíše podávání ATB, podává ATB dle ordinace lékaře - vypočítá správnou dávku ATB, které má dle ordinace lékaře podat - vysvětlí zásady podávání infúzí - vyjmenuje infúzní roztoky a krevní deriváty - připravuje infúzní roztoky k podání - připravuje dokumentaci, pomůcky a nemocného k transfuzi - asistuje lékaři při podávání transfuze a sleduje stav pacienta během aplikace, změny stavu hlásí lékaři - provádí potransfuzní kontroly u nemocného a zapisuje je do dokumentace - provádí odběry kapilární a venózní krve a dodržuje bezpečnost práce		
Žák: - vysvětlí pojem premedikace - připraví a aplikuje premedikaci - provádí záznam premedikace do dekurzu - popíše zásady zacházení s opiáty a jejich evidenci - popíše a provádí předoperační přípravu u akutních stavů a plánovaných operací	Předoperační příprava: - premedikace, její význam a evidence v dekurzu - zásady a pravidla při práci s opiáty - předoperační příprava u akutních stavů - předoperační příprava u plánovaných operačních výkonů	ČZP KCH OSE
Žák: - vysvětlí a popíše pooperační péči - popíše pooperační komplikace a aplikuje preventivní opatření, která snižují riziko jejich výskytu - měří a zapisuje fyziologické funkce + stav vědomí po operaci - vysvětlí pojem vědomí	Pooperační péče: - sledování fyziologických funkcí, záznam - sledování vědomí nemocného - terapeutické a psychologické techniky mírnění bolesti - prevence pooperačních komplikací - péče o nemocné s drenáží	ČSP ODS SOM OSE PSK

- vyjmenuje terapeutické a psychologické techniky mírnění bolesti - dodržuje aseptické postupy, sleduje stav operační rány - vyjmenuje druhy drenáží a drénů - vysvětlí zásady péče o drenáže a drény - využívá aplikátory kyslíku - podá kyslík z centrálního rozvodu i z kyslíkové lahve a dodržuje zásady BOZP při manipulaci - dodržuje aplikaci kyslíku dle ordinace lékaře	- podávání kyslíku	
Žák: - popíše zásady péče o nemocné s imobilizačním obvazem - ošetřuje nemocné s imobilizačním obvazem - vysvětlí pojem rehabilitace - vyjmenuje jednotlivé druhy a složky rehabilitace - provádí rehabilitaci u nemocných - popíše druhy obvazového materiálu - ovládá jednotlivé druhy obvazových technik	Péče o nemocné s imobilizačním obvazem - rehabilitace nemocného – dechová cvičení, kondiční cvičení - nácvik sedu, stoje, chůze - druhy obvazového materiálu a imobilizačních obvazů - obvazová technika	ČSP ODS OSE
- charakterizuje ošetrovatelskou péči na jednotlivých odděleních; - uvede činnosti, které podle vyhlášky č. 55/2011 Sb. nesmí praktická sestra vykonávat; - orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě onemocnění; - specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče na jednotlivých odděleních; - rozlišuje a respektuje zvláštnosti ošetrovatelské péče poskytované dětem a seniorům; - vykonává činnosti podle § 4a) vyhlášky č. 55/2011 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů.	3 Ošetrovatelská péče u nemocných na odděleních : ortopedickém, neurologickém, dětském, v péči o staré lidi a gerontologii a v terminálním stádiu nemoci, v rehabilitační a fyzikální medicíně a stomatologii.	

Soustředěná odborná praxe

Výsledky vzdělávání	Učivo	PT, MPV
Žák: - poskytuje ošetrovatelskou péči nemocným na oddělení pod vedením všeobecné sestry a odborné vyučující - spolupracuje se zdravotnickým týmem - komunikuje s nemocnými - hodnotí společně se sestrou zdravotní stav nemocných - spolupracuje se členy zdravotnického týmu - definuje práva nemocných - popíše organizaci práce jednotlivých pracovišť - pracuje s dokumentací nemocného	Odborná praxe Individuální práce ve zdravotnickém týmu	ODS ČSP ČŽP IKT PSK OSE

4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	PT, MPV
Žák: - používá ochranné pomůcky v praxi - dodržuje hygienická opatření na oddělení - vysvětlí evakuační plány oddělení - poskytuje první pomoc při úrazech - aplikuje plán prevence nozokomiálních nákaz - dodržuje mlčenlivost o nemocných - respektuje zákaz zneužívání tiskopisů a dokumentace - provádí zápis do zdravotnické dokumentace a informační systémy pracoviště, dodržuje postupy pracoviště pro ochranu osobních údajů - popíše organizaci a harmonogram práce praktické sestry a celého zdravotnického týmu - pracuje podle etického kodexu a dodržuje práva Pacientů - dbá na estetickou úpravu zevnějšku a vystupováním před nemocnými - používá platné ošetrovatelské standardy - motivuje a edukuje jednotlivce, rodiny a skupiny osob k přijetí zdravého životního stylu a k péči o sebe	- bezpečnost a ochrana zdraví při práci - protipožární ochrana - první pomoc při úrazech - hygiena pracovního prostředí - dodržování mlčenlivosti - poučení o zákazu zneužívání tiskopisů a dokumentace - seznámení s areálem nemocnice	ODS ČSP ČŽP OSE
Žák: - popíše organizaci práce - popíše OBP	1. Ošetrovatelská péče u nemocných na Interním oddělení	ODS ČSP ČŽP

- komunikuje s nemocnými adekvátně jejich osobnosti a v souladu s etickými a společenskými zásady, vhodně používá odbornou terminologii - odebírá ošetrovatelskou anamnézu od nemocných - spolupracuje se členy zdravotnického týmu - sleduje zdravotní stav nemocných	- seznámení s pracovištěm, organizací práce, OBP, s organizací ošetrovatelského procesu u nemocných	OSE
Žák: - aplikuje znalosti z anatomie a fyziologie dýchacího a oběhového systému - popíše a vysvětlí ošetrovatelskou péči u nemocných s chorobami dýchacích cest, oběhového systému - ošetřuje nemocné s chorobami dýchacích cest, oběhového systému - vysvětlí zvláštnosti podávání léků - vybere pomůcky pro aplikaci kyslíku - podává kyslík nemocným a dodržuje zásady OBP při práci s kyslíkem	Ošetrovatelská péče u nemocných s chorobami dýchacích cest, oběhového systému - zvláštnosti podávání léků - aplikace kyslíku a inhalačních léků - RHB, aktivizace nemocných	ČŽP OSE
Žák: - aplikuje znalosti z anatomie a fyziologie trávicího ústrojí - vysvětlí ošetrovatelskou péči u nemocných s onemocněním trávicího ústrojí - popíše a vysvětlí vyšetřovací metody při onemocnění trávicího systému a připraví nemocného na tato vyš. - ošetřuje nemocného s vředovou chorobou žaludku a jaterní cirhózou - ošetřuje nemocné s onemocněním trávicího traktu - prokazuje teoretické znalosti a praktické dovednosti v oblasti odběru biologického	Ošetrovatelská péče u nemocných s onemocněním zažívacího traktu - odběr biologického materiálu na vyšetření	ODS ČSP SOM OSE
- materiál na vyšetření (technika odběru, žádanky, laboratoř) - provádí odběr biologického materiálu na vyšetření - provádí odběry kapilární a venózní krve - dodržuje bezpečnost práce		

Žák: - připraví pomůcky pro odběr biologického materiálu - aplikuje znalosti z anatomie a fyziologie vylučovacího systému - ošetřuje nemocné s onemocněním vylučovacího systému - popíše a vysvětlí vyšetřovací metody a léčbu při onemocnění vylučovacího systému - ošetřuje nemocného s akutní a chronickou glomerulonefritis - popíše pomůcky a přípravu nemocného na cévkování muže a ženy - připraví pomůcky pro cévkování - pečuje o pomůcky po cévkování - připraví nemocného na cévkování - provádí cévkování ženy - asistuje lékaři při cévkování muže - dodržuje zásady asepse při cévkování a práci s PMK	Ošetrovatelská péče u nemocných s onemocněním vylučovacího systému - cévkování muže a ženy	ODS ČSP ČŽP SOM OSE
Žák: - aplikuje znalosti z anatomie a fyziologie krvetvorného ústrojí - ošetřuje nemocné s krevním onemocněním - popíše vyšetřovací metody a léčbu u nemocných s krevním onemocněním - ošetřuje nemocné s krevním onemocněním - vysvětlí a popíše zásady ošetrovatelské péče u onkologicky nemocných - popíše a vysvětlí veškeré informace o sternální punkci - připraví nemocného a pomůcky na sternální punkci a asistuje lékaři při sternální punkci - ovládá ošetření nemocného po sternální punkci - připraví pomůcky a nemocného před podáváním transfuzních přípravků - asistuje lékaři při podávání transfuze - charakterizuje potransfuzní komplikace a jejich příčiny	Ošetrovatelská péče u nemocných s krevním onemocněním - zvláštnosti péče o onkologicky nemocné na interním odd. - sternální punkce - transfuze	ODS ČSP SOM OSE

Žák: - aplikuje znalosti z anatomie a fyziologie slinivky břišní - popíše a vysvětlí ošetrovatelskou péči u nemocných s diabetem mellitem a jeho komplikacemi - popíše a vysvětlí vyšetřovací metody a léčbu u nemocných s diabetem mellitus - ošetřuje nemocné s DM - vyjmenuje druhy inzulínů, aplikátorů INZ - vysvětlí zásady aplikace inzulínu - splikuje inzulín nemocným - dodržuje dietní omezení s DM - edukuje nemocného o dietě	Ošetrovatelská péče u nemocných s diabetem mellitem - druhy inzulínu a zásady aplikace	ODS ČSP SOM OSE VZ
Žák: - aplikuje teoretické znalosti o tělesně a mentálně postižených, invalidních a handicapovaných občanů v praxi - zvolí vhodný typ komunikace dle stavu a typu poruchy nemocného - vysvětlí a popíše stupně dekubitů, příčiny jejich vzniku, prevenci a léčbu dekubitů - provádí preventivní opatření, která snižují riziko vzniku dekubitů - ošetřuje dekubity dle ordinace lékaře - popíše příznaky a prevenci hospitalismu - vhodně zaměstná nemocné	Ošetrovatelská péče u tělesně a mentálně postižených, invalidních a handicapovaných občanů - prevence dekubitů a hospitalismu	ODS ČSP SOM PSK OSE
Žák: - definuje pojem vědomí - vyjmenuje a popíše stupně poruch vědomí - provádí ošetrovatelskou péči u nemocných s poruchou vědomí - provádí ošetrovatelskou péči u umírajících a péči o mrtvé tělo - provádí péči o oči, kůži - pečuje o vyprazdňování - polohuje nemocného - provádí rehabilitaci - pečuje o psychický stav nemocného, plní přání a uspokojuje potřeby umírajícího - poskytuje a zajišťuje psychickou podporu umírajícím a jejich blízkým - provádí záznam změn do ošetrovatelské dokumentace - provádí postupy ošetření mrtvého těla - pečuje o mrtvé tělo s úctou	Ošetrovatelská péče u nemocných s poruchou vědomí Ošetrovatelská péče u umírajících a péče o mrtvé tělo	ODS ČSP OSE SOM PSK IKT

- vysvětlí zásady sepisování pozůstalosti a všechny dokumenty, které s tímto výkonem souvisejí		
Žák: - používá oš. dokumentaci SZŠ - orientuje se v oš. dokumentaci na OJ - v praxi využívá způsoby získávání informací - aktivně vyhledává problémy a potřeby nemocného a vyplňuje oš. anamnézu Žák: - popíše organizaci práce - popíše OBP - komunikuje s nemocnými adekvátně jejich osobnosti a v souladu s etickými a společenskými zásady, vhodně používá odbornou terminologii - odebírá ošetřovatelskou anamnézu od nemocných - spolupracuje se členy zdravotnického týmu	Práce s ošetřovatelskou dokumentací - sběr oš. anamnézy a vyhledávání potřeb nemocného - plnění oš. zásahů dle vypracovaného oš. plánu + zápis o provedení - znalost oš. dokumentace na příslušné OJ - práce s výukovou oš. dokumentací SZŠ 2. Ošetřovatelská péče u nemocných na Chirurgickém oddělení - seznámení s pracovištěm, organizací práce, OBP, s organizací ošetřovatelského procesu u nemocných	ODS ČSP IKT OSE ODS ČSP OSE
Žák: - aplikuje znalosti z anatomie a fyziologie lebky a CNS - provádí ošetřovatelskou péči u nemocných s poraněním hlavy - popíše a vysvětlí zásady první pomoci, kardiopulmonální resuscitace, intubace, stavění krvácení, znehybnění zlomenin - vyjmenuje pomůcky pro kardiopulmonální resuscitaci, intubaci, stavění krvácení, znehybnění zlomenin - definuje pojem vědomí - vyjmenuje a popíše stupně poruch vědomí - provádí ošetřovatelskou péči u nemocných s poruchou vědomí	Ošetřovatelská péče u nemocných s poraněním hlavy - zásady první pomoci, kardiopulmonální resuscitace, intubace, stavění krvácení, znehybnění zlomenin - poruchy vědomí	ODS ČSP SOM OSE

Žák: - aplikuje znalosti z anatomie a fyziologie trávicího ústrojí, břicha a hrudníku - provádí ošetrovatelskou péči u nemocných s chirurgickým onemocněním trávicího ústrojí, břicha a hrudníku a vysvětlí důvody jednotlivých výkonů - popíše a vysvětlí vyšetřovací metody a léčbu při chirurgickém onemocnění trávicího ústrojí, břicha a hrudníku - popíše, vysvětlí a provádí péči o nemocné před operací a po ní - vysvětlí význam předoperační a pooperační péči o nemocné - popíše pooperační komplikace a aktivně jim v praxi předchází - popíše a vysvětlí péči o nemocné při náhlé příhodě břišní - provádí péči o nemocné při náhlé příhodě břišní - popíše a vysvětlí endoskopie - provádí přípravu nemocných na endoskopie - provádí ošetrování nemocných po endoskopickém vyšetření - popíše a vysvětlí druhy drenáží a drénů - provádí kontrolu drenáže a manipuluje s Redonovým drenem	Ošetrovatelská péče u nemocných s chirurgickým onemocněním trávicího ústrojí, břicha a hrudníku - péče o nemocné před operací a po ní - péče o nemocné při náhlé příhodě břišní - endoskopie - druhy drenáží a drénů	ODS ČSP SOM OSE
Žák: - aplikuje znalosti z anatomie a fyziologie střev - popíše a vysvětlí ošetrovatelskou péči u nemocných s chirurgickým onemocněním střev - provádí ošetrovatelskou péči u nemocných s chirurgickým onemocněním střev - popíše a vysvětlí vyšetřovací metody a léčbu při onemocnění střev - popíše a vysvětlí stomie - provádí ošetrování nemocných se stomií	Ošetrovatelská péče u nemocných s chirurgickým onemocněním střev - stomie	ODS ČSP SOM OSE

Žák: - aplikuje znalosti z anatomie a fyziologie ledvin a močových cest - popíše a vysvětlí ošetrovatelskou péči u nemocných chirurgickým onemocněním ledvin a močových cest - provádí ošetrovatelskou péči u nemocných s chirurgickým onemocněním ledvin a močových cest - popíše a vysvětlí vyšetřovací metody a léčbu při onemocnění ledvin a močových cest - měří a vede záznam o fyziologických funkcích - vyjmenuje a popíše fyziologické funkce	Ošetrovatelská péče u nemocných chirurgickým onemocněním ledvin a močových cest - fyziologické funkce	ODS ČSP SOM OSE
Žák: - aplikuje znalosti z anatomie a fyziologie oběhového ústrojí - popíše a vysvětlí ošetrovatelskou péči u nemocných s chirurgickým onemocněním cév - provádí ošetrovatelskou péči u nemocných s chirurgickým onemocněním cév - vysvětlí zásady péče o pomůcky dle druhu a materiálu - vysvětlí zásady desinfekce - vyjmenuje desinfekční prostředky - popíše ředění desinfekčních roztoků a prakticky umí připravit pracovní desinfekční roztok - pracuje s desinfekčním řádem oddělení - provádí dekontaminaci a dezinfekci pomůcek na oddělení - vysvětlí pojem sterilizace - popíše druhy sterilizace - připravuje materiál ke sterilizaci - pracuje se sterilními pomůckami asepticky	Ošetrovatelská péče u nemocných s chirurgickým onemocněním cév - péče o pomůcky, dezinfekce, sterilizace	ODS ČSP SOM OSE MEH
Žák: - popíše traumatologické oddělení a prakticky se orientuje na tomto odd. - provádí ošetrovatelskou péči u nemocných na traumatologickém oddělení - provádí ošetřování nemocných s amputací končetin - provádí ošetřování nemocných s endoprotézou a extenzí	Ošetrovatelská péče u nemocných na traumatologickém oddělení (po traumatu) - ošetřování nemocných s amputací končetin - ošetřování nemocných s endoprotézou a	ODS ČSP ČŽP OSE KCH

- vysvětlí a popíše imobilizační obvazy - ošetřuje nemocné s imobilizačním obvazem - popíše zásady přikládání imobilizačních obvazů - popíše zásady zacházení s opiáty - vysvětlí přípravu opiátu k aplikaci a provedení záznamu do opiátové knihy	extenzí - imobilizační obvazy - podávání opiátů	
Žák: - vysvětlí a popíše práci na chirurgické ambulanci - popíše vybavení chirurgické ambulance - pracuje na chirurgické ambulanci - vysvětlí a popíše příjem, překlad, propuštění nemocného - provádí příjem, překlad, propuštění nemocného - používá oš. dokumentaci SZŠ - orientuje se v oš. dokumentaci na OJ - vysvětlí a v praxi využívá způsoby získávání informací - aktivně vyhledává problémy a potřeby nemocného a vyplňuje oš. anamnézu	Práce na chirurgické ambulanci - příjem, překlad, propuštění nemocného - práce s ošetrovatelskou dokumentací	ODS ČSP IKT OSE KCH
Žák: - popíše, vysvětlí a provádí ošetrovatelskou péči u nemocných s onemocněním štítné žlázy Žák: - popíše, vysvětlí a provádí ošetrovatelskou péči u nemocných s onemocněním prsu	Ošetrovatelská péče u nemocných s onemocněním štítné žlázy Ošetrovatelská péče u nemocných s onemocněním prsu	OSE SOM ODS ČSP OSE
- charakterizuje ošetrovatelskou péči na jednotlivých odděleních; - uvede činnosti, které podle vyhlášky č. 55/2011 Sb. nesmí praktická sestra vykonávat; - orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě onemocnění; - specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče na jednotlivých odděleních; - rozlišuje a respektuje zvláštnosti ošetrovatelské péče poskytované dětem a seniorům; - vykonává činnosti podle § 4a) vyhlášky č. 55/2011 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných	3 Ošetrovatelská péče u nemocných na oddělení gynekologicko-porodnickém Práce praktické sestry v terénu, v komunitních centrech, v léčebných ústavech a dětských zařízeních, v sociálních službách.	

odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů.		
--	--	--

8.23 Seminář z psychologie

Celkový počet vyučovacích hodin:	30
Školní vzdělávací program:	PRAKTICKÁ SESTRA
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/01 PRAKTICKÁ SESTRA
Délka a forma vzdělávání:	čtyřleté, denní
Stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Datum platnosti vzdělávacího programu:	od 1. září 2018

Název předmětu	Psychologický seminář				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	0	0	0	1	1

Pojetí předmětu

Obecný cíl předmětu

Vyučovací předmět psychologický seminář směřuje k upevnění všeobecného přehledu, vědomostí a dovedností ze základních i aplikovaných oborů psychologie, z oblasti sociálních vztahů a komunikačních dovedností. Předmět učí žáky kriticky myslet, nenechat se manipulovat, poznat svoji osobnost, znát profil osobnosti praktické sestry, rozlišovat různé typy osobností klienta/pacienta.

Charakteristika předmětu

Učivo předmětu Psychologický seminář vychází z rámcového vzdělávacího plánu, vzdělávací oblasti sociální vztahy a dovednosti. Svým obsahem se řadí mezi předměty odborné.

V předmětu si žáci zopakují a prohloubí znalosti z oblasti obecné psychologie, vývojové psychologie, sociální a zdravotnické psychologie. Učivo umožňuje pochopit praktické využití psychologie v osobním životě, mezilidských vztazích a pracovním prostředí.

V oblasti mezipředmětových vztahů předmět navazuje na poznatky ze společenskovedních předmětů. Výrazné mezipředmětové vztahy jsou s předměty psychologie a komunikace, ošetrovatelství, ošetrování nemocných, které se vzájemně doplňují nebo na ně navazují.

Vzdělávací obsah ve 4. ročníku je rozdělen dle jednotlivých okruhů:

- Obecná psychologie,
- Psychologie osobnosti,
- Sociální psychologie,
- Vývojová psychologie,
- Zdravotnická psychologie.

Pojetí výuky

Výuka má podněcovat žáky k tomu, aby dokázali adekvátním způsobem vyjadřovat své myšlenky a názory. Součástí vzdělávání je nejen osvojení vědomostí a dovedností, ale i metod, které vedou k dalšímu získávání poznatků v systému celoživotního vzdělávání.

Ve výuce je kladen důraz na přípravu jedince pro praktický život, osobní i profesní. Výuka předmětu je teoreticko-praktická. Učivo si žák osvojuje na základě sociálně komunikativního učení, analýzy příkladů a modelových situací, činnostního učení a autodidaktických metod.

Při výuce je vhodné v rámci motivace:

- Uplatňovat individuální přístup
- Využívat a porovnávat životní zkušenosti žáků a vést je k vyvozování vlastních závěrů k diskusi
- Uvádět souvislosti mezi již získanými vědomostmi a dovednostmi
- Uvádět příklady z praxe, simulovat problémové a konfliktní situace z ošetrovatelské péče i z běžného života
- Využívat audio a video techniku k zpětné reflexi a sebereflexi
- Výuku doplňovat využíváním názorně demonstračních pomůcek – tabule, zpětný projektor, diaprojektor, audiovizuální technika, internet a jiné.

Ve výuce jsou používány formy a metody jako je výklad, rozhovor, diskuse, samostatná práce, skupinová práce, práce s textem, s audiovizuální technikou, analýza příkladů z praktické zkušenosti, hraní rolí, brainstorming, relaxační cvičení, prožitkové metody, sebereflexe, výtvarné a abreaktivní techniky. Důraz je kladen na rozvoj komunikativních dovedností zejména při používání metod simulačních a hraní rolí. Metody směřují k osobnostně-sociálnímu rozvoji, k utváření vlastního názoru a kritického pohledu.

Hodnocení výsledků žáka

Hodnocení výsledků žáka vychází z platného klasifikačního řádu. Ke kontrole vědomostí a dovedností slouží různé formy ústního a písemného zkoušení, samostatné práce, referáty a projekty ve dvojicích či skupinách.

Důraz bude kladen na hloubku porozumění poznatkům, schopnost je aplikovat při řešení problémů, schopnost kritického myšlení, dovednost práce s texty, samostatnost úsudku a schopnost výstižně formulovat myšlenky, argumentovat, diskutovat. Součástí hodnocení bude i sebehodnocení, kdy žáci budou sami hodnotit dosaženou úroveň svých znalostí.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Rozvíjené klíčové kompetence:

- **kompetence k učení** tzn., mít pozitivní vztah k osvojování si poznatků a motivaci k dalšímu (kontinuálnímu) vzdělávání, ovládat techniky učení a využívat různé informační zdroje
- **kompetence k řešení problémů** tzn., žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni porozumět zadanému úkolu, problému a řešit jej samostatně i využívat týmovou spolupráci, řešit problémy v mezilidských vztazích, pracovní i mimopracovní problémy, získávat informace potřebné k řešení problému, uplatňovat různé metody myšlení, volit prostředky a způsoby vhodné pro řešení problému
- **kompetence komunikativní**, tzn. komunikovat a diskutovat na odborné úrovni, formulovat a obhajovat názory a postoje, dodržovat jazykové a stylistické normy a odbornou terminologii v písemné a ústní formě, formulovat věcně, pojmově a formálně správně názory a náležitě je podložit argumenty. Žáci by se měli naučit i respektovat práva a názory druhých, umět naslouchat

- **kompetence personální a sociální** tzn. vážit si hodnot lidské práce, kriticky posuzovat skutečnost kolem sebe, přemýšlet o ní, tvořit si vlastní úsudek, nenechat se manipulovat. Žáci by se měli naučit přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů.
- **občanské kompetence a kulturní povědomí.** tzn. žáci jsou vedeni k tomu, aby uznávali postoje a hodnoty podstatné pro život v této společnosti, jednali zodpovědně a iniciativně ve vlastním a veřejném zájmu v souladu s morálními principy a respektováním práv a osobnosti člověka, respektovali život v multikulturní společnosti, tradice, zvyky a odlišné sociální kulturní hodnoty jiných národů, uznávali hodnotu života, uvědomovali si odpovědnost za vlastní život a spoluúčast při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních lidí
- **kompetence k pracovnímu uplatnění,** tzn. mít odpovědný postoj ke vzdělávání. Žáci jsou připravováni k tomu, aby zodpovědně rozhodovali o své budoucí profesní a vzdělávací dráze, uvědomovali si význam celoživotního vzdělávání, měli přehled o možnostech uplatnění v ošetrovatelských oborech
- **kompetence využívat prostředky IKT a pracovat s informacemi,** tzn. vyhledávat informace, efektivně s nimi pracovat, kriticky je vyhodnocovat a odpovědně uplatňovat

Rozvíjená průřezová témata:

Předmětem psychologický seminář se prolínají všechna průřezová témata, zejména ze společenskovedního vzdělání téma:

- **Člověk a svět práce** – žák získá znalosti a dovednosti k úspěšnému uplatnění na trhu práce, uvědomuje si zodpovědnost za vlastní život, chápe nutnost kontinuálního vzdělávání v oboru a aktivně se ho účastní, je motivován k aktivnímu pracovnímu životu a k společensky hodnotné zájmové činnosti.
- **Občan v demokratické společnosti** – žák respektuje principy demokratické společnosti, respektuje osobnost druhého člověka, má vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku, ujasní si a prohloubí etické, morální, mravní hodnoty a normy, životní postoje, hodnotovou orientaci, význam pomoci druhým lidem, respektuje morální principy multikulturní společnosti, respektuje práva, tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů, jiné rasy, etnika, chápe a respektuje práva pacientů, dětí a mladistvých.
- **Člověk a životní prostředí** – žák si uvědomí vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince a společnosti, osvojí si odpovědnost za své zdraví, zásady zdravého životního stylu a duševní hygieny.

Rozvíjené mezipředmětové vztahy:

- Psychologie a komunikace
- Ošetrovatelství
- Ošetrování nemocných
- Somatologie
- Biologie
- Občanská nauka

Rámcový rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání	Učivo	PT MPV
Žák: - samostatně začlení psychologii do soustavy společenských věd - vlastními slovy vysvětlí základní pojmy psychologie - má přehled o základních psychologických metodách - klasifikuje vývojová stadia dětské kresby, pohovoří o významu dětské kresby jako diagnostické metody	1. Psychologie jako obor, odvětví, metody používané v psychologii. Vývoj a význam dětské kresby jako diagnostické metody.	PSK
Žák: - objasní psychické procesy a stavy jako funkci mozku charakteristickou pro osobnost - zařadí psychické procesy a stavy do základních skupin a charakterizuje je - pohovoří o vývoji psychických procesů a stavů v souvislosti s ontogenetickým vývojem	2. Význam čítí a vnímání - charakteristika, vlastnosti, zvláštnosti, změny v průběhu ontogenetického vývoje, poruchy. 3. Paměť – fyziologický základ, význam, fáze, druhy, ontogenetický vývoj, poruchy paměti. 4. Představy a fantazie - druhy, způsob vybavování představ, změny v představivosti v průběhu ontogenetického vývoje. 5. Myšlení - charakteristika, základní myšlenkové operace, druhy, poruchy, změny v procesu myšlení v průběhu ontogenetického vývoje. 6. Řeč -druhy, poruchy, jednání s lidmi s poruchou řeči, vývoj řeči v průběhu života.	ČŽP ODS PSK SOM OSE OBN

Žák: - vysvětlí termín psychoterapie, objasní její význam, charakterizuje muzikoterapii a arteterapii Žák: - vysvětlí psychosomatickou jednotu lidského organismu, objasní souvislost lidského chování s biologickými a psychickými procesy člověka - vysvětlí různorodost lidských vlastností, zařadí je do skupin člověka a blíže je charakterizuje - vysvětlí faktory, které se podílejí na utváření osobnosti člověka, rozdělí je, uvede příklady - charakterizuje osobnost člověka - na příkladech uvede faktory, které zkreslují poznání osobnosti Žák: - začlení ontogenetickou psychologii do systému psychologických vědních disciplín - vysvětlí základní pojmy ontogenetické psychologie a vývojové etapy člověka - specifikuje jednotlivé vývojové etapy v životě člověka s jejich zvláštnostmi s aspektem na profesionální chování zdravotníka	7. City jako aktivační psychické procesy - vlastnosti, projevy, druhy, ontogenetický vývoj citů. 8. Volní jednání - fáze, činitelé, možnosti posilování vůle. Změny volního jednání v průběhu života člověka. Pozornost jako psychický stav - druhy, činitelé ovlivňující pozornost. 9. Psychoterapie – techniky, význam, charakteristika muzikoterapie, arteterapie. 10. Proces utváření osobnosti, činitelé podílející se na utváření osobnosti. Vrozené vlastnosti osobnosti, temperament - typologie. 11. Osobnost – charakteristika, poznávání osobnosti - význam, faktory zkreslující poznání. Získané vlastnosti osobnosti – charakter, schopnosti, zájmy. 12. Ontogeneze psychiky – činitelé ovlivňující duševní vývoj, vývojové fáze, zákonitosti vývoje. Prenatální vývoj – charakteristika, interakce matky s dítětem, faktory negativně ovlivňující vývoj plodu.	ODS OSE PSK ČŽP ODS OSE OBN PSK
---	--	---

- vysvětlí význam výchovného zaměstnání klientů/pacientů v uspokojování psychosociálních potřeb, seberealizace Žák: - popíše proces socializace, uvede znaky a průběh - charakterizuje různé formy sociálního učení - pohovoří o změnách v sociálních vztazích v průběhu života - orientuje se v problematice šikany, zná základní příčiny, projevy a možnosti řešení a odborné pomoci - identifikuje vztahy mezi členy skupiny a tyto poznatky využívá pro práci v týmu - charakterizuje sociální skupinu, určí rozdíly - vysvětlí termíny pozice, role, sociální status, dynamika pozic ve skupině - charakterizuje konfliktní situace, určí příznaky, příčiny a možné důsledky konfliktních situací, zná vhodné způsoby jejich řešení - objasní význam rodiny z hlediska zdravého vývoje a socializace jedince - vysvětlí význam a úskalí náhradní výchovné péče Žák: - vysvětlí základní pojmy komunikace, popíše komunikační proces a podmínky efektivního fungování komunikace - charakterizuje základní druhy sociální komunikace - ovládá vhodné způsoby sociální komunikace - dbá o kultivovaný projev při komunikaci - identifikuje významy neverbálních signálů a dokáže kontrolovat svůj neverbální projev - charakterizuje znaky asertivního,	13. Novorozenecké období - - psychomotorický vývoj. Neuropsychický záznam – význam a vedení. Výchovné zaměstnání zdravých a nemocných dětí – význam, zásady, škádlivky. 14. Proces socializace, znaky, průběh, sociální učení. Změny v sociálních vztazích v průběhu života člověka. Šikana- projevy, výskyt, prevence. 15. Sociální skupina – druhy, znaky, role vůdce v sociální skupině. Sociální interakce. Konflikty a jejich řešení. 16. Význam rodiny, sociální chování, poruchy socializace, týrání dětí – formy, diagnostika, prevence. 17. Komunikace – složky, druhy, podmínky úspěšnosti, asertivní jednání. Komunikace s agresivním klientem. 18. Rozhovor –druhy, zásady, fáze, předpoklady úspěšného rozhovoru.	SOM OSN OSE OBN PSK ODS BIO OSN PSK ODS OSE OSN
--	--	---

agresivního a pasivního chování - uvede jednotlivé druhy rozhovorů, jejich fáze a zásady pro jejich vedení - vysvětlí termín empatie - objasní způsoby aktivního naslouchání, uvede konkrétní příklady Žák: - vlastními slovy vysvětlí pojem stres, popíše jednotlivé fáze, uvede konkrétní druhy stresorů, zná projevy stresu a vhodné způsoby zvládnání stresu - rozumí pojmu duševní hygiena - uvede příčiny psychického a fyzického zatížení sestry a možné způsoby řešení - pohovoří o syndromu vyhoření, uvede příčiny, příznaky, popíše jednotlivé fáze, zná způsoby prevence - uvede konkrétní možnosti relaxačních technik - vysvětlí pojem profesionální chování sestry, uvede jednotlivé zásady a faktory, které toto chování ovlivňují - vysvětlí pojem a důsledky iatrogenie a srororigenie, samostatně uvede jednotlivé formy, zdroje a způsoby prevence - uvede příklady produktivního chování sestry a evalvujícího přístupu Žák: - charakterizuje různé postoje člověka k nemoci - objasní subjektivní prožitky nemoci - charakterizuje fáze reakcí na nemoc, včetně vhodného přístupu zdravotníka - vysvětlí pojmy hospitalismus, adaptace na nemoc, nemocniční prostředí - objasní důsledky hospitalismu - vysvětlí nejefektivnější metody prevence hospitalismu	Empatie. Prostředky aktivního naslouchání. 19. Stres v životě člověka – fáze,stresory, projevy, možnosti zvládnání stresu,duševní hygiena. 20. Psychické a fyzické zatížení sestry. Syndrom vyhoření- příznaky,fáze, prevence, intervence. Možnosti relaxačních technik. 21. Profesionální chování sestry – zásady, faktory ovlivňující toto chování. Iatrogenie, srororigenie - formy, zdroje, prevence. Produktivní chování sestry, evalvující přístup. 22. Nemoc-význam, autoplastický obraz nemoci, postoj k nemoci. Vztah mezi tělesnou a duševní stránkou nemoci. Hospitalismus –projevy u dětí a dospělých, prevence.	PSK OSN SOM PSK ODS OSN PSK OSE ODS OSN OSE PSK
--	---	---

Žák: - uvede význam motivace a na příkladech samostatně objasní druhy motivace - vysvětlí pojem potřeba, klasifikuje potřeby do jednotlivých skupin, zná hierarchie potřeb - vysvětlí rozdíl mezi frustrací a deprivací, uvede projevy - určí potřeby člověka v jednotlivých vývojových stádiích Žák: - charakterizuje komunikaci se smyslově i tělesně handicapovanými - zná způsoby využití canisterapie v péči o nemocné a handicapované Žák: - vysvětlí psychologické aspekty bolesti, rozpozná projevy, monitoruje a pomáhá řešit bolest u dětí a dospělých - zná způsoby monitoringu bolesti u dětí - uvede konkrétní možnosti ovlivnění bolesti psychologickými prostředky - objasní psychologické, filozofické a etické aspekty umírání a smrti v přístupu k umírajícím a pozůstalým Žák: - samostatně vysvětlí a specifikuje konkrétní vývojové etapy v životě člověka s jejich zvláštnostmi - vysvětlí význam výchovného zaměstnání klientů/pacientů v uspokojování psychosociálních potřeb, seberealizace - uvede hračky vhodné pro kojence a batolata - vysvětlí pojem školní zralost - uvede druhy her dle ontogenetického vývoje - vyjmenuje výchovné problémy v pubertě,	23. Motivace- význam, druhy motivů. Potřeby jako motivační činitelé, druhy, hierarchie, frustrace, deprivace- projevy. Potřeby nemocných. 24. Psychologický přístup k lidem s tělesným, smyslovým postižením. Využití canisterapie v péči o nemocné a handicapované. 25. Prožívání bolesti, reakce nemocného. Bolest u dětí, monitoring, Možnosti ovlivnění psychologickými prostředky. Psychologická problematika dlouhodobě nemocných a umírajících klientů. 26. Kojenecké – batolecí období: psychosociální vývoj, výchovné problémy. Hračky vhodné pro kojence a batolata. 27. Předškolní věk – psychosociální problematika, školní zralost. Význam hry, ontogenetický vývoj hry. Vhodné zaměstnání hospitalizovaných dětí. 28. Školní věk (mladší, puberta)	ODS OSE OSN PSK ODS OSN OSE PSK SOM OSN OSE OBN PSK SOM OSN OSE OBN PSK
---	--	---

pohovoří o možných příčinách a způsobech prevence - pohovoří o problematice závislostí a způsobech prevence - vysvětlí pojem inteligence, objasní její druhy - ovládá zásady péče o klienta s demencí a řídí se jimi v praxi	- psychosociální problematika. Výchovné problémy. Problematika závislostí. 29. Adolescence – psychosociální problematika, sebepoznání a možnosti sebevýchovy. Inteligence, druhy a problematika měření IQ. 30. Dospělost – stáří: psychosociální problematika, význam a možnosti aktivizace u hospitalizovaných klientů. Péče o klienta s demencí	
---	---	--

8.24 Seminář ze somatologie

Celkový počet vyučovacích hodin:	30
Školní vzdělávací program:	PRAKTICKÁ SESTRA
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/03 PRAKTICKÁ SESTRA
Délka a forma vzdělávání:	čtyřleté, denní
Stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Datum platnosti vzdělávacího programu:	od 1. září 2018

Název předmětu	Seminář ze Somatologie				
Ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Počet hodin týdně	-	-	-	1	1

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl předmětu

Předmět seminář ze somatologie se zabývá stavbou a funkcí lidského organismu za fyziologických podmínek. Poskytuje prohloubení vědomostí z klinicky aplikované anatomie, fyziologie, histologie a biochemie.

Charakteristika učiva

Předmět seminář ze somatologie rozvíjí a podporuje komunikativní kompetence žáků: dovednost samostatně, souvisle, logicky a odborně správně se vyjadřovat, schematicky zobrazovat, vyvozovat souvislosti, používat odborné názvosloví. Výuka směřuje k tomu, aby žák byl schopen samostatně popsat stavbu lidského těla, prezentovat topografickou anatomii jednotlivých orgánů lidského těla a vysvětlil jejich funkci. Tematické celky odpovídají víceméně jednotlivým orgánovým soustavám člověka. Žák aktivně využívá mezipředmětové vztahy.

Pojetí výuky

Výuka je vedena skupinově (výuku je nutno podporovat a doplňovat využíváním IKT - interaktivní tabule, internet, projekce). Zároveň můžeme zařadit projektové a individuální vyučování. Důraz je kladen na samostatnost a aktivitu žáků. Prezentaci jejich poznatků. Žáci pracují s odbornou literaturou, statistickými údaji, s různými učebními pomůckami (anatomické modely) nebo multimediálními programy.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Hodnocení probíhá permanentně. Při hodnocení se posuzuje kvalita mluveného projevu, znalosti, logická posloupnost vědomostí, využití mezipředmětových vztahů, zájem žáka. Při hodnocení se využívá i sebehodnocení.

Přínos předmětu vede k rozvoji klíčových kompetencí, průřezových témat, mezipředmětových vztahů, opakování a prohlubování vědomostí, které se vztahují k učivu.

V předmětu seminář ze somatologie jsou rozvíjeny všechny klíčové kompetence, důraz se klade především na následující:

- **Kompetence k učení:**

Žák si umí sám vyhledávat různé informace a obrázky z anatomie, histologie, biochemie i fyziologie člověka vztahující se k jednotlivým tematickým okruhům. Dovede pracovat s internetem a informace aktivně prezentuje v hodinách.

- **Kompetence k řešení problémů:**

Při výuce žáka aktivně zapojujeme do řešení problémů. Při výuce, ale i samostudiu získává informace potřebné k řešení problémů a navrhuje způsob řešení.

- **Kompetence komunikativní:**

Žák se aktivně zapojuje do diskusí, je schopen aktivního samostatného projevu, používá odbornou terminologii, překládá latinské texty vztahující se k anatomii a fyziologii člověka, popř. k diagnózám pacientů. Reaguje na doplňující otázky k učivu.

- **Personální a sociální kompetence:**

Žák přijímá a plní zadané úkoly. Učíme ho podílet se aktivně na jeho zdraví, pečovat o ně. Dle možností pozitivně ovlivňuje své okolí - podporuje zdravý životní styl (pohybový systém, trávicí systém, oběhová soustava...).

- **Občanské kompetence:**

Žák chápe hodnotu lidského života (reprodukční systém, dědičnost), spolupodílí se na ochraně života a zdraví ostatních.

- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám:**

Žák by měl být schopen získané informace uplatnit v ošetrovatelství a dalších odborných předmětech, po jejichž absolvování by měl být připraven pracovat ve státním i soukromém sektoru.

- **Matematické kompetence:**

Žák čte s porozuměním různé grafy, tabulky, diagramy, schémata týkající se somatologie, např. vitální kapacita plic, krevní tlak, EKG, energetický metabolismus atd.

- **Informační a komunikační technologie a s nimi spojené kompetence:**

V rámci předmětu seminář ze somatologie je žák schopen získávat informace z ověřených zdrojů, pracovat s internetem a získaná data pak využívat v hodinách, ale i v domácí přípravě.

Rozvíjená průřezová témata

Ve vyučování předmětu seminář ze somatologie jsou rozvíjena ve větší či menší míře všechna průřezová témata, zejména pak:

- **Občan v demokratické společnosti** (mít vhodnou míru sebevědomí, sebe odpovědnosti a schopnost morálního úsudku; hledat kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a být kriticky tolerantní; umět jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení).
- **Člověk a životní prostředí** (pochopit souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy; chápat postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život; osvojit si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví).

Mezipředmětové vztahy: prolínají se všemi tematickými celky učiva:

- **Latinský jazyk**

Učební plán je koncipován tak, aby témata spolu korespondovala.

- **Klinická propedeutika**

Žák využívá informace z teoretických předmětů, aby byl schopen rozpoznat např. subjektivní a objektivní příznaky onemocnění, znal fyziologické funkce atd.

- **Výchova ke zdraví**

Žáci se zde seznamují s vybranými programy na podporu zdraví. Využívají znalosti z fyziologie a anatomie člověka.

- **Ošetrovatelství**

Znalosti ze somatologie jsou nezbytné k pochopení jednotlivých klinických onemocnění.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo	PT, MPV
Žák: - schematicky znázorní buňku včetně organel, vysvětlí základní funkci buňky i jednotlivých organel - vyjmenuje druhy tkání a uvede příklady - prakticky prezentuje na modelu (osobě) základní směry a roviny těla (česky a latinsky) - předvede základní pohyby - samostatně popíše obecnou stavbu kosti - ukáže na modelu jednotlivé kosti, pojmenuje jednotlivé kosti česky a latinsky - schematicky znázorní kloub - na modelu prezentuje hlavní klouby těla a popíše základní pohyby v kloubu - vysvětlí funkci a stavbu kosterního svalu - ukáže na modelu hlavní svaly těla a uvede jejich český a latinský název - vysvětlí složení a funkci krve - charakterizuje význam jednotlivých formovaných elementů - vyjmenuje jednotlivé krevní skupiny, jejich procentuální zastoupení v evropské populaci - vysvětlí princip srážení krve - vysvětlí pojem imunita, vyjmenuje hlavní složky	1. Funkční morfologie tkání - buněčná teorie, základní charakteristika buňky - tkáň výstelková, pojivová, svalová, nervová 2. Základní orientace v lidském těle - směry a roviny lidského těla - základní pohyby (flexe, extenze, abdukce, addukce) 3. Pohybový systém Kostra člověka - obecná stavba kostí - osový skelet (páteř, hrudník) - lebka - kostra horní a dolní končetiny - kosti pánve Klouby těla - obecná stavba kloubů, přehled hlavních kloubů těla Kosterní svalovina - obecná stavba svalů, přehled svalových skupin 4. Krev - obecná charakteristika a funkce krve - krevní plazma, krevní elementy - krevní skupiny, Rh faktor - princip srážení krve, zástava krvácení 5. Obranné mechanismy organismu - imunitní systém	LAJ LAJ OSE KLP KLP OSE

- specifické a nespecifické imunity a jejich funkce - objasní princip očkování, rozlišuje aktivní a pasivní očkovací látky - vysvětlí stavbu a funkci jednotlivých srdečních vrstev - vyjmenuje části převodního systému srdečního - vysvětlí pojmy systola/diastola - schematicky znázorní malý a velký krevní oběh - charakterizuje zevní projevy srdeční činnosti - popíše obecnou stavbu cév, dělení cév - ukáže na modelu jednotlivé tepny a žíly a pojmenuje je česky a latinsky - popíše rozdíly v krevním oběhu plodu - popíše stavbu (včetně latinských názvů) a funkci jednotlivých oddílů dýchacích cest - vysvětlí přenos kyslíku mezi krví a tkáněmi - ukáže na modelu jednotlivé části trávicího systému (popíše česky a latinsky), vysvětlí funkci jednotlivých částí - schematicky znázorní jednotlivé části trávicího systému - zakreslí zubní vzorec - objasní funkci žláz (slinné žlázy, slinivka břišní, játra) a jejich šťáv - uvede příklady současných doporučení k racionální výživě - ukáže na modelu jednotlivé části vylučovacího systému (popíše česky a latinsky), vysvětlí funkci jednotlivých částí - schematicky znázorní jednotlivé části vylučovacího systému	- význam imunity pro člověka - očkování 6. Krevní oběh - stavba a funkce srdce, zevní projevy srdeční činnosti - malý a velký krevní oběh, oběh plodu - stavba a funkce cév, přehled hlavních tepen a žil 7. Dýchací systém - stavba a funkce jednotlivých oddílů dýchacích cest - přenos dýchacích plynů mezi krví a tkáněmi 8. Trávicí systém - obecná stavba a funkce trávicí trubice, funkce jednotlivých oddílů - dutina ústní, slinné žlázy, zuby - hltan, jícen - žaludek - tenké a tlusté střevo - játra a žlučové cesty - slinivka břišní - vliv výživy na zdraví člověka 9. Vylučovací systém - anatomie ledvin, jejich funkce - vývodné cesty močové	OSE OSE LAJ LAJ OSE VYZ LAJ OSE KLP VYZ
---	---	--

- objasní stavbu a funkci ledvin, princip tvorby moče - schematicky znázorní a popíše nefron - ukáže na modelu jednotlivé části mužského a ženského pohlavního systému /popíše česky a latinsky/, vysvětlí funkci jednotlivých částí - rozlišuje zevní a vnitřní pohlavní orgány (mužské i ženské) - vysvětlí jednotlivé fáze menstruačního cyklu - objasní oplození a vývoj zárodku, plodu - popíše porodní doby - uvede příklady antikoncepce - prezentuje zjištěné informace k různým zvyklostem při porodech u různých kultur - vysvětlí pojem hormon - vysvětlí pojem zpětná vazba - objasní obecné schéma neurohumorálního řízení - popíše na modelu jednotlivé žlázy s vnitřní sekrecí (česky a latinsky), vyjmenuje hormony, které tyto žlázy tvoří, včetně jejich hlavních funkcí - vysvětlí princip regulace glykémie a kalcémie - schematicky znázorní a popíše neuron - ukáže na modelu jednotlivé části centrálního nervového systému (popíše česky a latinsky), vysvětlí jejich hlavní funkci - popíše na modelu obaly CNS a komorový systém - objasní pojem vzruch, reflex - vyjmenuje jednotlivé druhy nervových vláken - popíše páteřní míchu, stavbu a	10. Pohlavní systém - reprodukční systém muže - reprodukční systém ženy, menstruační cyklus - oplození, vývoj zárodku, těhotenství, porod - žena-matka v různých kulturách, zvyklosti při porodech - plánované rodičovství - antikoncepce 11. Řízení činnosti organismu Princip řízení a regulace organismu Endokrinní systém - hormony - žlázy s vnitřní sekrecí /hypotalamus, hypofýza, štítná žláza, nadledviny, regulace hladiny glukózy, regulace hladiny vápníku) Nervový systém - nervová buňka - obecná stavba a funkce nervového systému, vzruch - stavba a funkce mozku - komorový systém mozku - obaly CNS - stavba a funkce míchy - druhy nervových vláken, reflexní oblouk - míšní a hlavové nervy	ČŽP LAJ OSE LAJ OSE VYZ ODS LAJ OSE
---	---	---

funkci míšních nervů - uvede příklady hlavových nervů včetně jejich funkce - vysvětlí pojem receptory a uvede příklady - popíše stavbu a funkci jednotlivých částí zrakového ústrojí, vysvětlí princip základních zrakových vad - dalekozrakost, krátkozrakost - popíše stavbu a funkci jednotlivých částí sluchového a rovnovážného ústrojí - popíše stavbu a funkci jednotlivých částí čichového a chuťového ústrojí - vysvětlí pojem kožní cití, uvede příklady receptorů - popíše vrstvy kůže, jejich funkci - vysvětlí riziko nadměrného slunění	12. Senzorické funkce - zrak - sluch, rovnovážné ústrojí - čich - chuť - kožní cití 13. Kožní systém - anatomie kůže, její význam - mléčná žláza, laktace	LAJ OSE KLP ČŽP LAJ OSE
---	--	---